

LOKALNA AKCIJSKA GRUPA
Međimurski doli i bregi

LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA LAG-A MEĐIMURSKI DOLI I BREGI OD 2014. DO 2020. GODINE

OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPJSKE UNIJE

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

Podmjera 19.1. „Pripremna pomoć“ u okviru Mjere 19. „LEADER - CLLD“

LAG Međimurski doli i bregi

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA 2014.-2020.

Udio sufinanciranja: 90% EU, 10% RH

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaze u ruralna područja

LRS 2.0.

Naručitelj izrade lokalne razvojne strategije:

Lokalna akcijska grupa Međimurski doli i bregi
Maršala Tita 60, 40305 Nedelišće
www.lag-medjimurskidoliibregi.hr

Izrada lokalne razvojne strategije:

Regionalna razvojna agencija Međimurje REDEA d.o.o.
Bana J. Jelačića 22, 40000 Čakovec
www.redea.hr

Bercon d.o.o.
Maršala Tita 16, 40305 Nedelišće
www.bercon.hr

Nedelišće, lipanj 2016.

Popis kratica i oznaka:

AGRONET	elektronička aplikacija namijenjena za pomoć poljoprivrednim gospodarstvima i ostalim korisnicima u ostvarivanju prava na potpore u poljoprivredi
APPRRR	Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
CLLD	<i>Community Led Local Development</i> (Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice)
DZS	Državni zavod za statistiku
EFJP	Europski fond za jamstva u poljoprivredi
EPFRR	Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
FINA	Financijska agencija
HPA	Hrvatska poljoprivredna agencija
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
IKT	informacijsko-komunikacijske tehnologije
IPARD	Instrument za pretpistupnu pomoć za ruralni razvoj
JLS	Jedinica lokalne samouprave
JU	Javna ustanova
LAG	Lokalna akcijska grupa
LEADER	<i>Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale</i> (Veze među aktivnostima razvoja ruralnog gospodarstva)
LRS	Lokalna razvojna strategija
MP	Ministarstvo poljoprivrede
MRRFEU	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU
NN	Narodne novine
OIE	Obnovljivi izvori energije
OP	Operativni program
OPG/PG	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
PRR	Program ruralnog razvoja
PSS	Poljoprivredna savjetodavna služba
RH	Republika Hrvatska
TZ	Turistička zajednica
ZOI	Zaštićena oznaka izvornosti
ZOZP	Zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla
ZPP	Zajednička poljoprivredna politika
ZTS	Zajamčeno tradicionalni specijalitet

PREDGOVOR

Poštovani članovi Udruge Lokalna akcijska grupa Međimurski doli i bregi, obraćam se vama i svim žiteljima koji prebivaju na području našeg LAG-a.

Tko smo mi i što je to LAG Međimurski doli i bregi?

LAG je Udruga koja okuplja predstavnike javnog, gospodarskog i civilnog sektora s objedinjenog područja četrnaest JLS, zapadnog i središnjeg dijela Međimurske županije, grad Mursko Središće i općine Belica, Domašinec, Gornji Mihaljevec, Mala Subotica, Nedelišće, Podturen, Pribislavec, Selnica, Strahoninec, Sveti Juraj na Bregu, Sveti Martin na Muri, Šenkovec, Štrigova, s ciljem uspostave partnerstva svih sektora i povezivanja svih razvojnih aktivnosti i projekata na području na kojem je osnovan LAG.

Pred vama je dokument kojim kreiramo našu viziju i razvojno usmjerenje kojim ćemo ostvariti našu željenu budućnost. Dokumentom smo analizirali naše sadašnje stanje po svim važnim područjima našeg života, konstatirali zajedničke osobnosti koje nas povezuju, probleme i modele njihovog rješavanja, te definirali viziju područja našeg LAG-a **kao poželjne sredine za život i rad – sredine sretnih ljudi, razvijenog poduzetništva i poljoprivrednih gospodarstava te prepoznatljive i gostoljubive turističke destinacije očuvane prirodne, kulturne i tradicijske baštine.**

To znači da planiramo budućnost u kojoj ćemo ostvarivati ciljeve i rezultate, koji će biti zadovoljavajući i privlačni za sve koji žive i rade na našem području i koji će nam se priključiti. Planiramo ostvariti visoki društveni standard, konkurentno gospodarstvo, razvijenu poljoprivredu i turizam, visoku zaposlenost, razgranati sport i rekreaciju, očuvanu tradiciju i kulturno povijesno naslijede, očuvanu i zaštićenu prirodu, zaštićeno društveno okruženje, kao i sve ostalo što će osigurati kvalitetu života i rada u svim sektorima življenja i svim slojevima našeg društva.

Ovim smo dokumentom zacrtali ciljeve naše budućnosti, ali i razvojnu strategiju kako to ostvariti. Osnova strateškog pristupa je naše zajedništvo i naša suradnja na svim nivoima i među svim sektorima, međusobno uvažavanje, briga i skrb za sve kojima je to potrebno i konačno stalna aktivnost na praćenju provedbe lokalne razvojne strategije; izvršavanje provedbenih mjera i aktivnosti te donošenje potrebnih promjena i prilagodbi.

S ciljem da budemo što uspješniji i da ostvarimo našu viziju, ovime vas u svoje ime i u ime Upravnog odbora i Skupštine LAG-a pozivam na aktivno sudjelovanje u realizaciji ove lokalne razvojne strategije. Poziv upućujemo svim članovima naše Udruge, kao i svima koji su spremni svoje osobne ciljeve ostvarivati kao dio naših zajedničkih ciljeva. Spremni smo vas aktivno uključiti u proces našeg razvoja sukladno vašem interesu i prema vašim mogućnostima i sposobnostima za ostvarivanje vizije i razvojnih ciljeva iz ovog dokumenta.

U Nedelišću, 29. lipnja 2016.

LAG Međimurski doli i bregi
Predsjednica Udruge
Sanja Krištofić

O LOKALNOJ AKCIJSKOG GRUPI MEĐIMURSKI DOLI I BREGI

Lokalna akcijska grupa Međimurski doli i bregi predstavlja poseban oblik javno-privatnog partnerstva koji okuplja različite predstavnike iz javnog, civilnog i gospodarskog sektora. Kao organizacija civilnog društva LAG je osnovan 22. listopada 2012. godine, na temelju LEADER principa kojemu je osnovni cilj na lokalnoj razini potaknuti različite dionike na uključivanje u proces stvaranja i provedbe strategija održivog ruralnog razvoja. LEADER principi temelje se na nekoliko osnovnih načela kojima se potiče umrežavanje i suradnja te uspostava lokalnih partnerstva koji se baziraju na ravnopravnosti i solidarnosti. Temeljeno na uvažavanju specifičnosti pojedinog područja i poticanju inovativnosti doprinosi se promicanju održivog ruralnog razvoja i ostvarivanju inicijativa i interesa koji su od značaja za razvoj jedinica lokalne samouprave koje su u članstvu LAG-a Međimurski doli i bregi.

LAG je uspostavljen kao organizacija civilnog društva, neprofitnog, nevladinog i nepolitičkog karaktera koja okuplja različite predstavnike javnog, civilnog i gospodarskog sektora s područja četrnaest jedinica lokalne samouprave sjeverozapadnog i središnjeg dijela Međimurske županije koji međusobno dijele tradiciju, lokalni identitet ali i razvojne potrebe. Upravo zbog toga, članovima LAG-a se kroz pripremu zajedničkih projekata olakšava pristup EU fondovima uz povećanje ukupnog apsorpcijskog kapaciteta za korištenje finansijskih sredstva iz fondova Europske unije. Članom Udruge može postati svaka fizička i pravna osoba, a prema podacima na dan 29. lipnja 2016. LAG Međimurski doli i bregi broji 113 članova.

Udruga djeluje sukladno sljedećim ciljevima rada Udruge:

1. promicati održivi ruralni razvoj,
2. poticati međusektorsko partnerstvo i povezivanje razvojnih aktivnosti i projekata,
3. podizati kvalitetu života na području LAG-a koristeći sredstva iz EU fondova i drugih donatora,
4. promicati načela europskog aktivnog građanstva,
5. razvijanje sinergije i umrežavanje između svih dionika koji mogu doprinijeti razvoju područja LAG-a,
6. jačanje finansijskih i ljudskih kapaciteta za provedbu ruralnog razvoja,
7. briga o infrastrukturnom, ekološko-socijalnom, kulturnom, gospodarskom i svakom drugom razvoju u širem ruralnom području,
8. unapređenje uvjeta za cijeloviti razvoj ruralnih područja LAG-a te doprinos očuvanju/stvaranju novih radnih mesta u tim krajevima.

Područja djelovanja Udruge su demokratska politička kultura, kultura i umjetnost, ljudska prava, međunarodna suradnja, obrazovanje, znanost i istraživanje, održivi razvoj i zaštita okoliša i prirode.

Djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi Udruge su:

1. izrada lokalne razvojne strategije za područje LAG- a i drugih dokumenata važnih za razvoj područja LAG-a,
2. informiranje i razvijanje partnerstva između javnog, gospodarskog i civilnog sektora,
3. poticanje održivog ruralnog razvoja kroz primjenu ruralnih i regionalnih politika EU i pristupa „odozdo prema gore“ te provedbu zajedničkih aktivnosti na području LAG-a,
4. planiranje, izrada i kandidiranje projekata vezanih za razvoj područja Udruge te apliciranje na nacionalne i međunarodne fondove kao i na natječaje zaklada, jedinica lokalne i regionalne samouprave, Ministarstava i drugih donatora i natječaja za projekte,

5. savjetodavna i tehnička potpora u pripremi i izradi projektne dokumentacije subjekata koji djeluju u okviru LAG-a,
6. određivanje prioriteta za razvoj poljoprivrede, turizma i drugih djelatnosti u ruralnom području,
7. izrada i raspodjela stručne literature, edukativnog i promotivnog materijala,
8. izdavačka djelatnost u skladu s posebnim propisima, radi ostvarivanja ciljeva Udruge,
9. razvijanje programa nacionalne i međunarodne suradnje te uključivanje u rad svih institucija koje se bave ruralnim razvojem,
10. razvijanje suradnje s drugim udrugama i organizacijama radi ostvarivanja ciljeva LAG-a utvrđenim Statutom, te razvijanje suradnje sa ostalim LAG-ovima,
11. edukacija i sudjelovanje na nacionalnim i međunarodnim skupovima, radionicama, seminarima, javnim tribinama i skupovima,
12. jačanje suradnje sa srodnim organizacijama u Hrvatskoj i izvan nje,
13. organiziranje studijskih i stručnih putovanja za članove, volontere i zaposlenike,
14. organiziranje javnih tribina, okruglih stolova, kampanja, edukacija, radionica, predavanja, izložbi, manifestacija i sajmova, sa svrhom ostvarivanja ciljeva Udruge i lokalne razvojne strategije,
15. druge djelatnosti u skladu sa Zakonom i ciljevima Udruge.

SADRŽAJ

---

1. OPIS PODRUČJA.....	1
1.1. OPĆE ZEMLJOPISNE ZNAČAJKE PODRUČJA	1
1.2. GOSPODARSKE ZNAČAJKE PODRUČJA	6
1.3. DEMOGRAFSKE I SOCIJALNE ZNAČAJKE PODRUČJA	12
2. ANALIZA RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA PODRUČJA, UKLJUČUJUĆI SWOT ANALIZU	15
3. OPIS CILJEVA LRS TE INTEGRIRANOG I INOVATIVNOG KARAKTERA LRS UKLJUČUJUĆI JASNE I MJERLJIVE POKAZATELJE ZA IZLAZNE POKAZATELJE ILI REZULTATE.....	20
3.1. VIZIJA, CILJEVI I PRIORITETI RAZVOJA LAG-A MEĐIMURSKI DOLI I BREGI	20
3.2. OPIS MJERA UKLJUČUJUĆI DEFINIRANJE KORISNIKA, KRITERIJA PRIHVATLJIVOSTI	23
3.3. OPIS ODABIRA PROJEKTA NA NIVOU LAG-A	35
3.4. OPIS TEMA PLANIRANIH PROJEKATA SURADNJE I NAČIN ODABIRA PROJEKATA SURADNJE	37
3.5. USKLAĐENOST S NADREĐENIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA	38
4. OPIS UKLJUČENOSTI DIONIKA U IZRADU LRS.....	39
4.1. OPIS SUDJELOVANJA RAZLIČITIH INTERESNIH SKUPINA U IZRADI LRS I PRIMJENA NAČELA »ODOZDO PREMA GORE«	39
4.2. OPIS PARTNERSTVA	40
5. AKCIJSKI PLAN PROVEDBE LRS.....	41
5.1. TIJEK PROVEDBE LRS NA NIVOU SVAKE GODINE UNUTAR PROGRAMSKOG RAZDOBLJA	41
5.2. PROCJENA BROJA PROJEKATA ZA VRIJEME PROGRAMSKOG RAZDOBLJA	42
6. NAČIN PRAĆENJA I PROCJENE PROVEDBE LRS	43
6.1. OPIS PRAĆENJA PROVEDBE LRS	43
6.2. INDIKATORI ZA MJERENJE UČINKA PROVEDBE LRS	44
6.3. OPIS PROCJENE LRS	47
7. OPIS SPOSOBNOSTI PROVEDBE LRS	48
7.1. LJUDSKI KAPACITET ZA PROVEDBU LRS	48
7.2. FINANSIJSKI KAPACITET ZA PROVEDBU LRS	49
7.3. ISKUSTVO U PROVEDBI LEADER PRISTUPA U PROGRAMSKOM RAZDOBLJU 2007 – 2013	49
7.4. ISKUSTVO U PROVEDBI PROJEKATA IZVAN MJERE LEADER.....	49
7.5. ANALIZA RIZIKA	50
8. FINANSIJSKI PLAN	51
8.1. FINANCIRANJE RADA LAG-A.....	51
8.2. FINANCIRANJE PROVEDBE LRS	51
8.3. PROCJENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU PROJEKATA	54
PRILOG 1. SLIKE I TABLICE	55
PRILOG 2. KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI MJERA LRS	111
PRILOG 3. NACRT PRIRUČNIKA O RADU LAG-A ZA PROVEDBU LRS I ODABIR PROJEKATA	123
PRILOG 4. KRITERIJI ODABIRA PROJEKATA ZA SVAKI TIP OPERACIJE.....	128
PRILOG 5. DODATNI KRITERIJI ZA OCJENJIVANJE KVALITETE PROJEKATA	135
POPIS SLIKA.....	136
POPIS TABLICA.....	137

1. OPIS PODRUČJA

1.1. OPĆE ZEMLJOPISNE ZNAČAJKE PODRUČJA

1.1.1. GEOGRAFSKA I ADMINISTRATIVNA OBILJEŽJA

LAG Međimurski doli i bregi obuhvaća sjeverozapadni dio Međimurja. Sa sjeverne strane je rijeka Mura koja predstavlja prirodnu granicu s Republikom Slovenijom, a s južne strane rijeka Drava koja spaja Varaždinsku i Međimursku županiju te se kroz područje prostire i vodotok Trnave. Područje LAG-a prostire se na površini od 404,72 km² te okuplja javni, gospodarski i civilni sektor s ukupno 14 jedinica lokalne samouprave koje čini 90 naselja i 56.384 stanovnika. Detaljan prikaz gustoće naseljenosti na području nalazi se u Prilogu 1. na slici 4.

TABLICA 1. POPIS NASELJA LAG-A S POVRŠINOM, BROJEM STANOVNika
I GUSTOĆOM NASELJENOSTI

OPĆINA	POVRŠINA km ²	BROJ STANOVNika	GUSTOĆA NASELJENOSTI stan/km ²
Belica	27,66	3.176	114,82
Domašinec	36	2.251	62,53
Gornji Mihaljevec	32,15	1.917	59,63
Mala Subotica	36,71	4.736	129,01
Mursko Središće	33,88	6.307	186,16
Nedelišće	58,33	11.975	205,30
Podturen	31,96	3.873	121,18
Pribislavec	11,25	3.136	278,76
Selnica	25,01	2.991	119,59
Strahoninec	8,35	2.682	321,20
Sveti Juraj na Bregu	30,17	5.090	168,71
Sveti Martin na Muri	25,25	2.605	103,17
Šenkovec	9	2.879	319,89
Štrigova	39	2.766	70,92
UKUPNO LAG	404,72	56.384	prosjek 161,49

Izvor: LAG Međimurski doli i bregi i Državni zavod za statistiku

Na teritoriju LAG-a najveći dio tla pripada podzolima, čiji glavni sastav čine lapor, pijesci i pješčenjaci. Velika važnost pripada i bogatoj šumskoj zajednici koja uključuje sljedeće: šuma hrasta lužnjaka i običnog graba, šuma kitnjaka i pitomog kestena, šuma bukve i šuma običnog bora. Posjedi privatnih šumoposjednika (ukupno cca 5.255 hektara) su mali i rascjepkani. Prosječna veličina posjeda iznosi cca 0,20 ha, dok prosjek RH prema Osnovi područja iznosi 0,48 ha. Može se i navesti da po površini najveći pojedinačni šumoposjednici na području LAG-a su Lovačka društva, Crkva te veći šumoposjednici koji su veće posjede dobili u procesu povrata nekad oduzete imovine. Manji broj privatnih šumoposjednika s područja LAG-a članovi su Udruge privatnih šumoposjednika Jegrnjed, koja djeluje na području cijele županije. Prikaz ukupnih drvnih zaliha nalazi se u Prilogu 1. na slici 5.¹ Spomenute šume velikim su dijelom iskrčene zbog širenja naselja, a sukladno tome i poljoprivrednih površina i to oranica, livada, pašnjaka, vinograda i voćnjaka. Područje LAG-a pripada umjereno kontinentalnoj klimi koju karakteriziraju vruća ljeta s maksimalnom temperaturom zraka 38°C i hladne zime s minimalnom temperaturom zraka -15°C. Proljeće i jesen obiluje padalinama i to rosom, kišom, maglom, a ponekad i snijegom. Najniže srednje mjesečne temperature izmjerene su u siječnju od -1°C dok su najviše srednje mjesečne temperature izmjerene u srpnju od 20°C.

¹ Andro B., Hubert B., Željka F. i suradnici (2012.) Potencijal obnovljivih izvora energije

1.1.2. KULTURNA I POVIJESNA BAŠTINA

Na području su pronađeni mnogobrojni arheološki nalazi: okamina zuba mamuta na području Murskog Središća, mačevi, glineni utezi za tkalački stan, fibula i cijelo spremište bronce i keramike pronađeni su kod Peklenice, na području Hlapičine pronađena je keramika iz antičkog doba, a današnje najbogatije arheološko nalazište u Međimurju je Sveti Martin na Muri, nekadašnje rimske naselje Halikan. U Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske upisano je ukupno 35 kulturnih dobara koji se nalaze na području LAG-a (Prilog 1., tablice 26., 27. i 28.). Ne postoje veći muzeji na području, ali zato lokalno stanovništvo ulaže znatan napor u očuvanje povijesti i nekadašnjeg načina života, kroz etno zbirke i manje muzeje: Muzej oldtimera Šardi u Selnici, Ekomuzej Mura, Mali Mihaljevec i Zasadbreg poznati su po svojoj vatrogasnoj zbirci, privatna Zoološka zbirka Andrija Lesingera u Nedelišću, *Horvatova kovačnica* u Gornjem Hrašćanu, etno zbirka Kulturno umjetničke udruge „Zvon“ u Maloj Subotici, a Državni arhiv Međimurja nalazi se u Štrigovi. Na području je djelovalo nekoliko poznatijih pisaca, političara, književnika, znalaca, poput: Josip Vrhovski (skladatelj), Dragica Karolina Šimunković (glazbena profesorica), Juraj Križanić (poznat hrvatski pisac i političar), dr. Ivan Novak (zaslužan za oslobođenje Međimurja od Mađara i pripajanje Hrvatskoj), Jurica Murai (zaslužan za pokretanje festivala Varaždinske barokne večeri), Andjela Horvat (povjesničarka), Franjo Imprey (župnik), Vlado Mihaljević-Kantor (učitelj, pisac, kantor, pjevač) te Tomaš Goričanec (pjesnik). Veliki broj kulturnih udruga na području kao što su KUD-ovi, puhački orkestri, udruge mladih, udruge žena i udruge mažoretkinja njeguju i čuvaju kulturnu baštinu područja, poput pjesme, plesa, narodnih nošnji i običaja te sudjeluju u organizaciji kulturnih manifestacija na području. Popis svih kulturnih manifestacija na području LAG-a nalazi se u Prilogu 1. u tablici 29.

1.1.3. PRIRODNA BAŠTINA - NATURA 2000

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13) na području LAG-a, kao zaštićene prirodne vrijednosti nalazi se 7 područja/objekata. Ovdje se nalazi i zaštićeni krajolik Regionalni park Mura-Drava, a Križovec je prvo naselje u Hrvatskoj koje u sklopu Javne ustanove za zaštitu prirode ima Centar za posjetitelje koji je otvoren 2008. godine² Kartografski prikaz Regionalnog parka Mura-Drava prikazan je u Prilogu 1. na slici 6.

TABLICA 2. ZAŠTIĆENA PODRUČJA NA PODRUČJU LAG-A

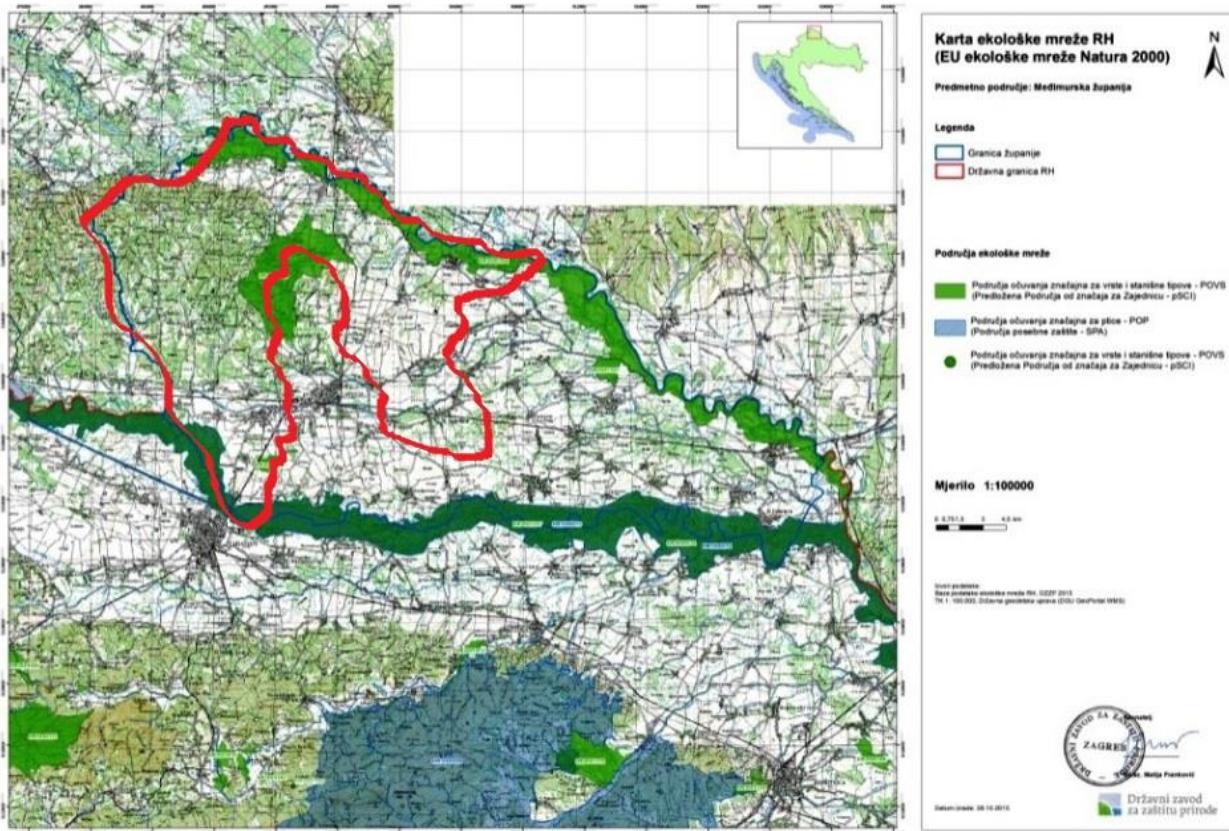
OBJEKT/PODRUČJE	GODINA ZAŠTITE	KATEGORIJA
Prostrano prirodno i dijelom kultivirano područje rijeke Mure i Drave u Međimurskoj, Varaždinskoj, Koprivničko-križevačkoj, Virovitičko-podravskoj i Osječko-baranjskoj županiji površine 114.695,52 ha- područje Međimurske županije	2008.	Regionalni park- preventivna zaštita
Krajobraz rijeke Mure	2001.	Značajni krajobraz
Vlažne livade na lokalitetu Bedekovićeve grabe u Općini Sveti Juraj na Bregu	2002.	Spomenik prirode
Platana u Nedelišću	1963.	Spomenik parkove arhitekture- pojedinačno stablo
2 Platane u naselju Sveti Urban	1995.	Spomenik parkove arhitekture- skupina stabla
Tulipanovac u Vučetincu	1995.	Spomenik parkove arhitekture- pojedinačno stablo
Magnolija u Pribislavcu	2001.	Spomenik parkove arhitekture- pojedinačno stablo

Izvor: Godišnjak zaštite prirode Međimurja (listopad 2010./rujan 2011.)

² Izvor: Siniša G., Mihaela M. (2011/2012), Međimurska priroda

Veliki dio područja LAG-a predstavlja zaštićeni krajolik rijeke Mure koja ujedno pripada i ekološkoj mreži NATURA 2000 te je krase brojne prirodne ljepote flore i faune s dvjestotinjak životinjskih vrsta zajedno s mnogobrojnim zavojima, mrtvim rukavcima i bogatim močvarnim područjima. Ovaj UNESCO štićen prirodni riječni krajolik sastavni je dio turističke atrakcijske osnove, ali je još uvijek nedovoljno turistički valoriziran. U Prilogu 1. na slici 7. prikazana je karta staništa nešumskih površina i staništa s korovom i ruderalnom vegetacijom na području Međimurja. Nacionalna ekološka mreža obuhvaća ekološki značajna područja od međunarodne i nacionalne važnosti i propisana je Zakonom o zaštiti prirode. Rijeka Mura granica je između Mađarske i Hrvatske te se prostire u dužini od 78 km, a teče kroz ostatke hrastove šume i močvarna područja pokraj Podturna i Domašinca. Područje Malog Mihaljevca čini stanište ugroženog leptira plavca dok se na šljunčanim sprudovima rijeke Mure gnijezdi mala ptica poznata pod imenom Kulik sljepčić. Uočena su i druga jata ptica-močvarica: crna liska, patka gluvara, siva čaplja, velika bijela čaplja itd. Tu su i druge vrste divljih životinja kao što je bolen, riječni rak, zagasiti i veliki livadni plavac i dr.

SLIKA 1. KARTA EKOLOŠKE MREŽE RH (EU EKOLOŠKE MREŽE NATURA 2000) NA PODRUČJU LAG-A MEĐIMURSKI DOLI I BREGI

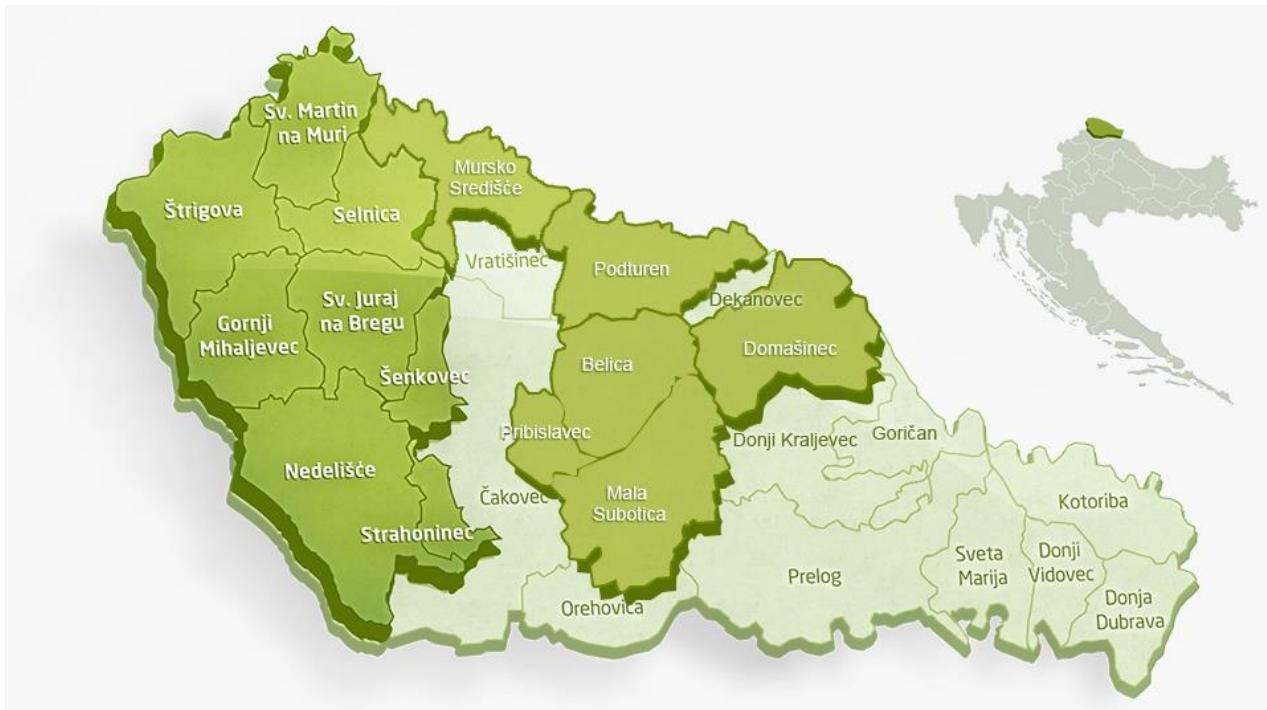

Izvor: Državni zavod za zaštitu prirode RH, područje označeno crvenom bojom označava granice područja LAG-a Međimurski dolni i bregi

1.1.4. DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

Javna uprava. LAG Međimurski dolni i bregi obuhvaća područje 14 jedinica lokalne samouprave Međimurske županije, čiji je djelokrug rada određen Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15). Ukupno je u JLS-ima na području LAG-a zaposleno 84 djelatnika, a ukupan iznos proračuna za sve JLS-e na području iznosio je u 2014. godini 88.024.490,31 kn. Prema podacima iz Priloga 1. u tablici 30. vidljivo je da je najveći proračun u 2014. godini imala Općina Nedelišće, a najmanji Općina Štrigova.

SLIKA 2. PRIKAZ JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE U SASTAVU LAG-A MEĐIMURSKI DOLI I BREGI

Izvor: *LAG Međimurski doli i bregi*

Odgoj i obrazovanje. Stanovnicima LAG-a Međimurski doli i bregi usluge predškolskog odgoja dostupne su u 17 dječijih vrtića, a usluge osnovnoškolskog obrazovanja dostupne su u 15 osnovnih škola. Detaljni prikaz broja učenika osnovnih škola, zaposlenika škola te dostupne infrastrukture i programa objašnjen je u poglavlju 1.3.2. te prikazan u Prilogu 1. u tablici 31.

Vjerske zajednice. LAG obuhvaća 13 katoličkih župa, od kojih 8 spada u Gornjomeđimurski dekanat, 4 u Čakovečki dekanat i 1 u Donjomeđimurski dekanat Varaždinske biskupije.

Zdravstvo i socijalna skrb. Djelatnost zdravstvene skrbi na području LAG-a Međimurski doli i bregi najvećim dijelom obavljaju ordinacije koje su uspostavljene u sklopu Doma zdravlja Čakovec. Na području je dostupna 21 ordinacija opće (obiteljske) medicine, 17 ordinacija dentalne medicine te 33 ordinacije privatne prakse i 13 ljekarni (Prilog 1., tablica 32.).³ U sklopu Doma zdravlja Čakovec na području djeluje 8 patronažnih sestara te palijativni tim. Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije kao samostalna ustanova zadužena je za formiranje Mreže hitne medicine na području cijele Međimurske županije. Na području također djeluje podružnica Centra za socijalnu skrb koja je smještena u Murskom Središću. Temeljem podataka iz Registra ustanova socijalne skrbi Ministarstva socijalne politike i mladih na području je uspostavljeno ukupno 7 socijalnih ustanova (Pružatelja usluga za starije osobe).

Kultura i sport. Na području postoje društveni domovi odnosno domovi kulture koji služe kao prostor za različita društvena događanja, a dostupni su i drugi objekti javne namjene, poput vatrogasnih domova te ribičkih i lovačkih domova. Međutim, održavanje i grijanje svih ovih objekata zahtijeva velika finansijska sredstva i većina ih nije prilagođena osobama s invaliditetom. Sportska infrastruktura u određenoj mjeri postoji u svakom naselju na području LAG-a, a čine ju brojna javna i privatna igrališta te atletske i trim staze. Kao sastavni dio ponude sportsko-rekreacijskih sadržaja treba izdvojiti Aton – Nacionalni gimnastički centar u Nedelišću i Toplice Sveti Martin. Na području djeluje i organizacija Međimurski savez sportske rekreacije „Sport za sve“, u koju je učlanjeno 15 udruga s područja.

³ Izvor: Dom zdravlja Čakovec

1.1.5. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Promet i prometna infrastruktura Na području LAG-a Međimurski doli i bregi izgrađeno je ukupno 319,9 km županijskih i lokalnih cesta.⁴ Također, kroz navedeno područje prolaze 3 državne ceste (D208, D209, D227) u dužini od 43,82 km.⁵ Detaljan pregled županijskih i lokalnih cesta na području prikazan je u Prilogu 1. u tablici 33., a državnih cesta u Prilogu 1. u tablici 34. Navedenim cestama (osim lokalnih) upravlja Županijska uprava za ceste Međimurske županije u suradnji s Hrvatskim cestama. Područje LAG-a sa Republikom Slovenijom prometno je povezano graničnim prijelazima u Murskom Središću, Trnovcu, Banfiju i Svetom Martinu na Muri. Najveći problem predstavlja nezadovoljavajuća povezanost s prekograničnim područjima u Republici Sloveniji gdje državnu granicu definira tok rijeke Mure. Naime, na navedenom području uspostavljen je samo jedan cestovni granični prijelaz u Murskom Središću koji uz željeznički ne zadovoljava trenutačne potrebe, zbog velikog broja tranzitnog prometa. Osim navedenog, na području LAG-a uočen je problem preopterećenosti prometnika kroz Nedelišće i Šenkovec. Trenutno je na području LAG-a uspostavljeno 69,7 km pješačko-biciklističkih staza, no navedeno još uvijek nije u potpunosti zadovoljilo sigurnosne zahtjeve s obzirom na to da biciklisti i pješaci i dalje predstavljaju najugroženiju skupinu sudionika u prometu. Detaljan pregled pješačko-biciklističkih staza na području nalazi se u Prilogu 1. u tablici 33. (Na ovom području nalazi se dio prve međunarodne spojne željezničke pruge u Hrvatskoj M501 izgrađene još 1860. godine koja kroz Čakovec i Macinec povezuje Kotoribu i granicu sa Slovenijom. Uz postojeću, postoji i regionalna pruga R201 Čakovec – Varaždin te lokalna željeznička pruga L101 Čakovec – Mursko Središće – Lendava (SLO). Detaljan prikaz željezničkog prometa na području LAG-a Međimurski doli i bregi vidljiv je u Prilogu 1. na slici 8. Željeznički promet na području LAG-a karakterizira nedovoljna signalizacija pružnih prijelaza.

Opskrba električnom energijom. Elektra Čakovec rukovodi električnom energijom na području cijele Međimurske županije. Trenutno je na području LAG-a evidentiran 20.301 potrošač električne energije, a detaljniji podaci o broju potrošača prikazani su u Prilogu 1. u tablici 35. Područje je dobro pokriveno elektroopskrbnom mrežom koja može osigurati prijenos dovoljnih količina električne energije za potrebe lokalnog stanovništva, ali i za potrebe gospodarstva.

Telekomunikacije. Područje je u potpunosti pokriveno fiksnom telefonijom. GSM signal pokriva cijelo područje, ali je slab na graničnom području sa Slovenijom. Još je uvijek premali broj kućanstava spojenih na brzi pristup Internetu (samo 36,42%) na području LAG-a. Detaljniji podaci o brzom Internetu na području nalaze se u Prilogu 1. u tablici 36. i 37. Na području je dostupna 4G mreža koja omogućava promet do 150 Mb/s, osim u Pribislavcu gdje brzina prometa iznosi i do 262,5 Mb/s (detaljnije u Prilogu 1. na slici 9.).

Plinoopskrba. Sustavom plinoopskrbe na području upravlja tvrtka Međimurje plin d.o.o. Tek je 73% kućanstava LAG-a povezano na plinski sustav, a poražavajući je podatak da su naselja Bukovec, Praporčan i Parag jedni od rijetkih na području Međimurske županije koja još uvijek nemaju mogućnost priključenja na plinski sustav. Detaljniji podaci o broju priključaka, duljini plinovoda i potrošnja u kWh po pojedinim općinama te sveukupno za cijeli LAG Međimurski doli i bregi nalaze se u Prilogu 1. u tablici 38.

Vodoopskrba, odvodnja i pročišćavanje. Sustavom vodoopskrbe i odvodnje na području LAG-a, kao i na području cijele Međimurske županije upravljaju Međimurske vode d.o.o. Javna vodoopskrba izgrađena je u svim naseljima LAG-a, pri čemu postotak priključenosti kućanstava varira. U Prilogu 1. u tablici 39. naveden je postotak priključenosti kućanstava na mrežu za pojedine općine i grad Mursko Središće. Ukupan broj kućanstava priključenih na vodovodnu

⁴ Županijska uprava za ceste Međimurske županije

⁵ Zavod za prostorno uređenje Međimurske županije

mrežu je 16.765 što iznosi nešto više od 75% priključenosti.⁶ Najveća priključenost kućanstava na vodovodnu mrežu od 88% zabilježena je u općini Šenkovec, dok najmanje priključenih kućanstava imaju općine Podturen i Mala Subotica. Najznačajnije vodocrpilište na području je vodocrpilište u Nedelišću, a na području LAG-a na raspolaganju su i ograničene količine vode iz brdskih retencija. U 2014. u vodoopskrbni sustav uključena su i dva nova vodospremnika, Dragoslavec (300 m³) i Železna Gora (500 m³). Na području gotovo 100% mogućnosti priključenja na kanalizacijsku mrežu imaju općine Nedelišće, Podturen, Strahoninec i Šenkovec, dok je razina mogućnosti priključenja izrazito niska za grad Mursko Središće, samo 34%. Detaljan pregled izgrađenosti kanalizacijske mreže na području LAG-a krajem 2014. godine prikazan je u Prilogu 1. u tablici 40. Na području LAG-a pročišćavanje otpadnih voda također nije u potpunosti riješeno, jer se većina otpadnih voda adekvatno ne pročišćuje zbog čega predstavlja potencijalnu opasnost za onečišćenje okoliša, posebice podzemnih i nadzemnih voda. U ovom segmentu također valja napomenuti uspostavu nasipa kod naselja Podturen i Lončarevo, a u planu je rekonstrukcija nasipa Pušćine i nasipa Gornji Hrašćan.

1.2. GOSPODARSKE ZNAČAJKE PODRUČJA

1.2.1. OSNOVNE GOSPODARSKE ZNAČAJKE PODRUČJA LAG-A

Prema podacima FINA-e (temeljem zaprimljenih finansijskih izvještaja za 2014. godinu u Registar godišnjih finansijskih izvještaja) na području LAG-a u 2014. poslovalo je 916 poduzetnika, obveznika poreza na dobit i 484 obrtnika. U istom je razdoblju u Međimurskoj županiji ukupno djelovao 2481 poduzetnik (Informacija o gospodarstvu Međimurske županije u 2014.), što znači da na području LAG-a posluje 36,9% poduzetnika Međimurja. Prema broju registriranih poduzeća (prikaz u Prilogu 1. na slici 10.) dominantna djelatnost na ovom području je trgovina (201 registrirano poduzeće). Udio djelatnosti trgovine na veliko i malo s područja LAG-a čini 34,5% od ukupnog broja poduzeća u toj djelatnosti na području Međimurske županije (582 poduzetnika). Nakon trgovine, djelatnost s najvećim brojem poduzetnika je prerađivačka djelatnost (194) koja čini udio od 37,8% od ukupnog broja poduzeća u prerađivačkoj djelatnosti na području Međimurske županije (512 poduzetnika). U 2014. godini poduzetnici na području LAG-a ostvarili su ukupno 2,8 mlrd kuna prihoda, što predstavlja 26,2% prihoda ostvarenih na razini županije (10,7 mlrd kuna). Najveći iznos prihoda je u prerađivačkoj djelatnosti, u iznosu od 1,4 mlrd kuna te ona čini 50% ukupnih prihoda poduzetnika na području LAG-a, ali samo 23,3% u odnosu na prihode prerađivačke djelatnosti u Međimurskoj županiji (ukupno 6 mlrd kn prihoda), što govori o relativno slaboj konkurentnosti. Prema podacima vidljivima iz tablice 41. u Prilogu 1., kao djelatnost s visokim prihodom na području LAG-a ističe se još i trgovina na veliko i na malo, koja u 2014. godini ima prihod od oko 596 milijuna kuna, te ona čini udio od 28,3% u ukupnim prihodima od djelatnosti trgovine na području Međimurske županije (ukupno 2,1 mlrd kn prihoda). Najmanje prihoda ima djelatnost poslovanja nekretninama (1,6 milijuna kn).

Prosječna isplaćena neto plaća u 2014. godini u poduzećima na području LAG-a iznosila je 3.759 kn. Prosječna neto plaća niža je za oko 180 kn u odnosu na prosjek županije u iznosu od 3.929,58 kn, koji pak je 19,84% niži od prosjeka RH. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku prosječna mjesечna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske za 2014. iznosila je 5.532 kunu. Približno 53,2% zaposlenih u poduzećima na području LAG-a, zaposleno je u prerađivačkoj djelatnosti u kojoj je prosječna isplaćena plaća uznila 3.297 kn.

---

⁶ Izvor: Međimurske vode d.o.o.

TABLICA 3. ZAPOSLENOST I PLAĆE U 2014. GODINI NA PODRUČJU LAG-A

Djelatnosti	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Prosječna neto plaća (kn)
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	47	107	3.461
C Prerađivačka industrija	194	3801	3.297
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom	10	10	2.231
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	4	19	3.651
F Građevinarstvo	161	1158	2.735
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	201	749	3.215
H Prijevoz i skladištenje	42	330	3.040
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	59	407	2.560
J Informacije i komunikacije	31	95	5.011
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	4	8	3.899
L Poslovanje nekretninama	5	1	3.473
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	59	110	2.675
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	15	22	3.136
P Obrazovanje	16	109	3.016
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i soc. skrbi	10	87	2.631
R Umjetnost, zabava i rekreacija	8	9	1.902
S Ostale uslužne djelatnosti	49	125	2.554
Ukupno LAG:	916	7147	3.750
Ukupno Međimurska županija:	2481	23.932	3.929

Izvor: Izrada autora prema podacima FINA-e

Uvidom u kretanje broja obrtnika u razdoblju od 2011. do 2014. godine na području LAG-a dolazi se do zaključka da je taj broj kontinuirano u opadanju, s 733 na 607 obrtnika krajem 2014. godine (Prilog 1. tablica 42.), što čini udio od 58,4% u ukupnom broju obrta na području cijele Međimurske županije (1.256 obrta registriranih krajem 2014. godine). Broj zaposlenih u obrtu na području cijele Međimurske županije krajem 2014. godine iznosio je 2598 (od toga 1477 muškaraca i 1121 žena), dok se na razini JLS taj podatak ne prati.

U prosincu 2014. godine prema podacima HZZ-a na području LAG-a evidentirano je 3.112 nezaposlenih osoba, od čega je 1430 muškaraca i 1682 žena (na području Međimurske županije krajem 2014. godine ukupno su evidentirane 6237 nezaposlene osobe, od toga 2919 muškaraca i 3318 žena). U odnosu na isto razdoblje prethodne godine (prosinac 2013.), kada je na području LAG-a bilo ukupno 4.102 nezaposlenih, to je 990 nezaposlenih osoba manje u godinu dana (Prilog 1. tablica 43.). Prema razini obrazovanja najviše nezaposlenih je sa srednjom školom do 3 godine, uključujući KV i VKV radnika.

U Nedelišću se nalazi Međimurski sajam poduzetništva – MESAP, trgovačko društvo s ograničenom odgovornošću za priređivanje sajmova i izložbi, te ostale poslovne aktivnosti osnovano 2003. godine. Vlasnička struktura MESAP-a je sljedeća: Međimurska županija 60% vlasničkog udjela, a Općina Nedelišće 40%. Aktivnosti MESAP-a uključuju organizaciju sajamskih priredbi, organizaciju susreta za poduzetnike/obrtnike te iznajmljivanje prostora za organizaciju različitih zabavnih sadržaja (u prvom redu koncerata). Na području LAG-a nalaze se 33 poslovne zone ukupne površine 2.609.684 m² u kojima posluje 96 poduzetnika. Ukupno je 2.014.050 m² površine spremno za ulaganje (77,2%), a pregled poslovnih zona na području cjelokupnog LAG-a prikazan je u Prilogu 1. u tablici 44.

1.2.2. POLJOPRIVREDA

Poljoprivrednu proizvodnju na području LAG-a karakteriziraju neriješeni problemi rascjepkanosti poljoprivrednog zemljišta, konvencionalna poljoprivredna praksa te starenje stanovništva.⁷ Također, sve je izraženiji problem nepovezanost znanstvenih i istraživačkih institucija s poljoprivredno-prehrambenim sektorom te nedostatak znanstvenih istraživanja koje bi potakle primjenu novih znanja i tehnologija za unaprjeđenje proizvodnih procesa, a time i unaprjeđenje konkurentnosti sektora. Na razvoj sektora nepovoljno utječe i trenutačno stanje glede plasmana proizvoda na tržište, a osnovni razlog tome je činjenica da se prodaja temelji na brojnim posrednicima i otkupu od strane velikih trgovачkih lanaca koji zbog nepovoljne uvozne politike ruše cijenu domaćih proizvoda. Nadalje, trenutačno ne postoje modeli kratkih opskrbnih lanaca koji bi poljoprivrednim proizvođačima omogućili izravan plasman proizvoda na lokalna tržišta.

Broj i organizacijski oblik poljoprivrednih subjekata. Prema podacima APPRRR za razdoblje od siječnja do kolovoza 2015. godine, na području LAG-a evidentirano je ukupno 3.394 subjekata koji su registrirani za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, a detaljni podaci razgraničeni po jedinicama lokalne samouprave na području LAG-a dostupni su u Prilogu 1. u tablici 45.

TABLICA 4. BROJ I REGISTRACIJSKI OBLIK POLJOPRIVREDNIH SUBJEKATA NA RAZINI LAG-A MEĐIMURSKI DOLI I BREGI I MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

JLS	OPG	OBRT	OSTALI	TRGOVAČKO DRUŠTVO	ZADRUGA	UKUPNO
LAG MDiB	3.316	42	2	31	3	3.394
Međimurska županija	6.127	72	7	80	8	6.294

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Biljna proizvodnja. LAG obuhvaća površinu od 404,72 km², od čega je čak 37,49 %, odnosno 15.175,42 ha iskorišteno poljoprivredno zemljište.⁸ U strukturi poljoprivrednog zemljišta prevladavaju oranice (12.976,00 ha) na kojima se najvećim dijelom uzgajaju žitarice kao što su kukuruz, pšenica i ječam, zatim krumpir, razno lukovičasto i korjenasto povrće te kupusnjače. Nakon oranica, značajne su površine livada i pašnjaka koje se rasprostiru na površini od 1.076,24 ha na kojima se uzgajaju različite krmne kulture ponajprije trave i djetelinsko - travne smjese. Detaljan pregled površina i načina korištenja poljoprivrednog zemljišta na području LAG-a vidljiv je u Prilogu 1. u tablici 46. Za područje LAG-a svakako su najznačajniji voćnjaci i vinogradi po kojima je ovo područje nadaleko poznato.⁹ Voćnjaci se rasprostiru na površini od 426,36 ha poljoprivrednog zemljišta, a dominantna uzgajana kultura je jabuka. Područje je poznato i po uzgoju vinove loze i proizvodnji vina, a vinogradi se rasprostiru na površini od 530,25 ha. Kada je proizvodnja vina u pitanju, najznačajnije bijele sorte su graševina, rajske rizling, chardonnay, sauvignon, traminac mirisavi i crveni te muškat žuti, dok od crnih sorata dominiraju pinot crni i cabernet sauvignon. Ovdje svakako valja napomenuti najznačajniju međimursku robnu marku vina - Pušipel uz pomoć koje je na području Međimurske županije revitalizirana sorta Moslavac, odnosno, Šipon.¹⁰

Stočarska proizvodnja. Sukladno podacima HPA iz studenog 2015. godine na području LAG-a registrirana su 3.808 subjekata koji se bave stočarskom proizvodnjom, što je 53,63 % od ukupnog broja registriranih subjekata na razini Međimurske županije. Najveći broj subjekata registrirano je za svinjogojstvo (1.923), zatim peradarstvo (1.262) i govedarstvo (408), a valja spomenuti 98 subjekta koji su registrirani za uzgoj kunića, 43 subjekta za uzgoj konja te 71 subjekata za ovčarstvo i kozarstvo (Prilog 1., tablica 47.). Na području LAG-a registrirano je

⁷ Izvješće o stanju okoliša Međimurske županije, rujan 2014. godine

⁸ Izvor: podaci Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, studeni 2015.

⁹ Izvor: Lokalna razvojna strategija LAG Međimurski dolni i bregi, ožujak 2013. godine

¹⁰ Izvor: Visit Međimurje: Vina i vinska cesta

ukupno 992.702 uzgajanih životinja, što je 39,72 % od ukupnog broja uzgajanih životinja na području cijele županije. Najveći broj registriranih životinja je u sektoru peradarstva koji broji 941.344 kljunova, nakon čega slijedi svinjogoštvo s 42.451 uzgajanim svinjama te govedarstvo s 6.185 uzgajanim govedama. Usporedbom navedenih podataka s podacima o broju uzgajanih životinja na razini Međimurske županije, na području LAG-a predvodi sektor svinjogoštva s 65,48 % nakon kojeg slijedi sektor govedarstva s 55,79 % te sektor peradarstva s 38,92 %. Za područje LAG-a od izuzetnog je značaja sektor kozarstva u kojem je evidentirano 1.972 uzgajane koze, odnosno 55,04 % od ukupnog broja koza koje su evidentirane na području Međimurske županije što ju čini jednom od vodećih županija u sektoru kozarstva. Kozarstvo se temelji na uzgoju dviju pasmina, a to su sanska i alpina. Pregled broja životinja po jedinicama lokalne samouprave u sastavu LAG-a prikazan je u Prilogu 1. u tablici 48. Unatoč negativnim trendovima koji su prisutni na županijskoj i nacionalnoj razini glede smanjenja broja uzgajanih životinja, stočarska proizvodnja na području LAG-a Međimurski doli i bregi nije izgubila na svom značaju.¹¹ Danas se najvećim dijelom temelji na sektoru peradarstva, svinjogoštva, govedarstva i kozarstva. U kontekstu stočarske proizvodnje treba izdvajati i jedinu autohtonu pasminu ovog područja- Međimurski konj, a on se danas isključivo uzgaja na području Međimurske županije u kojoj je 2014. registrirano 19 vlasnika i 37 grla međimurskog konja.¹² S obzirom da populacijski trend već godinama stagnira, navedena se pasmina sukladno FAO klasifikaciji kategorizira kao kritično ugrožena pasmina.¹³ Važnost očuvanja ove pasmine prepoznata je i na razini EU te je u sklopu IPA HU – HR programa odobren projekt pod nazivom „Rehabilitacija krajobraza i zaštita biološke raznolikosti u okviru suradnje unutar prekograničnog područja Rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav“. Nositelj projekta je JU Međimurska priroda, a u sklopu istog planira se revitalizacija izvornih pašnjaka u zaštićenom području Regionalnog parka Mura – Drava te uspostava ergele zavičajne pasmine - Međimurskog konja.

Ekološka proizvodnja. Dugogodišnja primjena konvencionalnih principa u poljoprivrednoj proizvodnji sve se više odražava na narušavanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala odnosno neobnovljivih prirodnih resursa koji su neophodni za obavljanje poljoprivrednih djelatnosti. Jedan od ključnih pokazatelja negativnih posljedica konvencionalne poljoprivredne proizvodnje je onečišćenje tla i voda agrokemikalijama iz poljoprivrednih izvora.¹⁴ Upravo zbog toga, 2012. na snagu je stupila „Odluka o određivanju ranjivih područja u Republici Hrvatskoj“, sukladno kojoj je čak 8 od ukupno 14 jedinica lokalne samouprave u sastavu LAG-a kategorizirano kao područje ranjivo na nitrate poljoprivrednog podrijetla: Sveti Martin na Muri, Mursko Središće, Selnica, Podturen i Strahoninec, Mala Subotica, Domašinec i Belica.¹⁵ Sukladno podacima APPRR 2014. godine na području LAG-a 36 subjekata upisano je u Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji što je 24,32 % od ukupnog broja ekoloških proizvođača na području Međimurske županije. Također, ekološki principi se u poljoprivrednoj proizvodnji primjenjuju na 38,87 ha, odnosno, na samo 3,94 % od ukupnog poljoprivrednog zemljišta. Od uzgajanih kultura, u ekološkoj proizvodnji prevladavaju livade i djetelinsko travne smjese koje se uzgajaju na površini od 23,75 ha, nakon čega slijede žitarice na površini od 9 ha. Voće i orašasti plodovi uzgajaju se na površini od 4,76 ha, povrće na 1,31 ha, dok se vinova loza sukladno ekološkim principima uzgaja na samo 0,05 ha poljoprivrednih površina. Detaljan pregled ekološke proizvodnje na području LAG-a prikazan je u Prilogu 1. u tablici 49. Unatoč tome što je ekološka poljoprivreda na području LAG-a tek u svojim začecima, o čemu svjedoče i navedeni podaci, valja napomenuti kako ona u proteklih nekoliko godina bilježi postepeni rast glede broja kako ekoloških proizvođača tako i površina.

¹¹ Hrvatska poljoprivredna agencija

¹² Izvor: HPA- Konjogoštvo, Godišnje izvješće, 2014. godina

¹³ FAO/UNESCO klasifikacijski sustav temelji se na zonalnosti, evoluciji, morfološkoj, ekologiji i geografiji. Izvor: doc.dr.sc. V. Vukadinović "FAO/UNESCO klasifikacija tala"

¹⁴ Izvor: Izvješće o stanju okoliša Međimurske županije, rujan 2014. godine

¹⁵ Izvor: Poljoprivredna savjetodavna služba

Zaštita autohtonih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Na području LAG-a valja istaknuti Međimursko *meso 'z tiblice* koje je trenutno jedini proizvod s predmetnog područja u postupku zaštite oznakom zemljopisnog podrijetla (ZOI).¹⁶

Tržište poljoprivredno-prehrambenih proizvoda. Jedan od trenutno aktualnih načina prodaje i nabave poljoprivredno-prehrambenih proizvoda na ovom području je internetski portal Finoteka.com koji malim proizvođačima omogućava promociju i prodaju proizvoda, dok s druge strane kupcima olakšava pronašlazak željenog prehrambenog proizvoda u njihovom najbližem okruženju. Na taj se način omogućuje izravno povezivanje proizvođača i kupaca, izostavljanje brojnih posrednika te smanjenje troškova promocije i distribucije. Na području je zabilježen trend preuzimanja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava od strane mlađih generacija, i to isključivo u slučaju vinogradarsko - vinarskih gospodarstava. Za razliku od starijih, mlađe generacije najčešće imaju završeno formalno obrazovanje u području poljoprivrede i služe se stranim jezicima.

1.2.3. TURIZAM

Na ovom području isprepliću se različiti turistički potencijali prirodne i kulturne baštine, sportsko-rekreacijski objekti, turističke ceste i manifestacije: Regionalni park Mura-Drava, brežuljkast vinorodni pejzaž, Crkva Sv. Jeronima u Štrigovi, prvo hrvatsko Šenštatsko svetište u Maloj Subotici, crkva Svetog Martina u Svetom Martinu na Muri s najstarijim zapisom na arapskim brojkama, međimurske popevke, Urbanovo, Spomen dom rudarstva Cimper u Murskom Središtu, Nacionalni gimnastički centar Aton u Nedelišću, Dvorac Feštetić u općini Pribislavec koji datira iz 16.-tog stoljeća, Cesta tradicije, biciklističke staze itd.

Vinski turizam je ovdje veoma važan faktor gospodarskog razvoja i jedan od temeljnih turističkih proizvoda je Međimurska vinska cesta koja se u cijelosti nalazi na području ovog LAG-a. Ona je nezaobilazna atrakcija jer ju odlikuje prirodna ljepota, lokalne enogastronomске specifičnosti te 30-ak uređenih vinotočja, kušaonica vina i domaće hrane (mesa 'z tiblice, bučinog ulja i sl.). Unatoč dobro etabiranoj turističkoj proizvodu, vinari koji djeluju u sklopu vinske ceste nisu u dovoljnoj mjeri educirani za pružanje turističko-ugostiteljskih usluga. Također, ističe se slaba međusobna povezanost turističkih subjekata i nedostatak koordinacije između razvoja poljoprivrede i turizma. Svakako valja istaknuti i nedostatak smještajnih kapaciteta posebnih kategorija. Najposjećenija i najznačajnija gospodarsko – turistička manifestacija na području LAG-a svakako je Urbanovo.

Definitivno najveći motiv dolaska turista na područje LAG-a su **Terme Sveti Martin** koje su jedinstvena destinacija u kontinentalnoj Hrvatskoj za opuštanje, *wellness*, sport i aktivni odmor, kongrese i *team building*. Prema podacima TZ Međimurske županije u razdoblju od siječnja do listopada 2015. na području Međimurske županije ostvareno je ukupno 44.855 dolazaka turista od čega 25.025 domaćih i 19.805 stranih. Dio područja LAG-a graniči sa Slovenijom, Mađarskom i Austrijom što je idealno za dolazak turista iz tih zemalja vikendom. Prema podacima iz 2013. g. najznačajniji smještajni kapaciteti na području LAG-a nalaze se u okviru kompleksa Termi Sveti Martin i čine 60 % svih smještajnih kapaciteta u Međimurskoj županiji. U tablici ispod prikazani su smještajni kapaciteti po JLS-ima i tip njihovih smještajnih kapaciteta. U 2013. godini najviše noćenja je zabilježeno od svibnja do rujna, a najmanje tijekom veljače¹⁷.

TABLICA 5. BROJ NOĆENJA U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE PREMA VRSTI KAPACITETA U 2005., 2009. I 2013.

		2005.	2009.	2013.
Mursko Središće	Kolektivni smještajni kapaciteti	Pansion	720	493

¹⁶ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede

¹⁷ Strateški marketing plan turizma Međimurske županije 2014.-2020. g., prosinac 2014. g.

Nedelišće	Kolektivni smještajni kapaciteti	Nekategorizirani objekt			344
		Omladinski hotel i hostel		2.803	1.973
		Pansion		1.045	2.745
		Sobe za iznajmljivanje		433	
	Privatni smještajni kapaciteti				299
Sveti Juraj na Bregu	Privatni smještajni kapaciteti			706	658
Sveti Martin na Muri	Kolektivni smještajni kapaciteti	Apartman tip studio		28.628	
		Hotel		6.303	32.384
		Nekategorizirani objekt			34.104
		Sobe za iznajmljivanje	7.973		
	Privatni smještajni kapaciteti			88	949
Štrigova	Kolektivni smještajni kapaciteti	Nekategorizirani objekt			371
		Sobe za iznajmljivanje		208	
	Privatni smještajni kapaciteti				193
Mala Subotica	Kolektivni smještajni kapaciteti	Nekategorizirani objekt			515
		Sobe za iznajmljivanje		376	

Izvor: Strateški marketing plan turizma Međimurske županije 2014.-2020.

U Prilogu 1. u tablici 50. navedeni su svi komercijalni smještajni kapaciteti koji se nalaze na području LAG-a i to prema tipu smještaja i kapacitetu, a u Prilogu 1. u tablici 51. prikazan je broj ležaja prema JLS-ima i vrstama kapaciteta u 2005., 2009., 2012. i 2013. godini. Prostornim planom Međimurske županije ističe se važnost razvoja turizma općenito i da bi naglasak prvenstveno trebao biti na razvoju seoskog turizma i to upravo na području LAG-a, kroz daljnji razvoj vinske ceste, zatim razvoj područja zaštićenog krajolika uz Muru, revitalizaciju lovstva i ribolovstva, razvoj lokacija termalnih izvora itd. Ovdje posluje i jedna turistička agencija „Etno art travel“ koja nudi *incoming* programe i izlet u destinaciju. Ona je ujedno i destinacijska menadžment kompanija. Također, tu su i TZ Općine Nedelišće, Sv. Martin na Muri i Štrigove te Grada Mursko Središće. Na području nema srednjoškolskih i visokoobrazovnih ustanova koje bi bile usmjerene na izvođenje smjerova iz ugostiteljstva i turizma, no na području županije za tu namjenu postoje dvije srednje škole te stručni studij i specijalistički diplomski studij menadžmenta turizma i sporta na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu. Uz Udrugu vinogradara i vinara Hortus Croatiae, značajnije udruge koje su uključene u turističke manifestacije su Udruga 'Međimurske roke' koja upravlja 'Cestom tradicije' i HKUU Sveti Martin koja bilježi desetke nastupa na lokalnoj, regionalnoj, državnoj i međunarodnoj razini te iznimnu pažnju posvećuje očuvanju kulturne baštine ovoga kraja. U sklopu Projekta integracije u EU Natura 2000 tijekom 2014. i 2015. godine aktivno je rađeno na muzeološkoj koncepciji stalne muzejske izložbe i opreme Centra za posjetitelje pod nazivom "Med dvemi vodami" koji se planira uređiti u prizemlju i okućnici sjedišta JU Međimurske prirode u Križovcu. S ciljem implementacije **rudarske baštine** u turističku ponudu ovoga kraja, na području grada Mursko Središće izgrađen je Spomen dom rudara Cimper koji se nalazi u starom separatoru ugljena u Murskome Središću. Za one željne avanture i rekreativne, tu su Adrenalinski centar ACCREDO u Zasadbregu, **nacionalni gimnastički centar ATON** u Nedelišću te trim staza, biciklističke asfaltne i off-road varijante staza u Maloj Subotici te ostale sportsko-rekreativske površine i igrališta. Od sportskih sadržaja tu je i letjelište za ultralake sportske letjelice u Nedelišću, a na

području općine Pribislavec nalazi se i letački centar Međimurske županije „**Aerodrom Čakovec**“. Aero klub je neprofitna udruga koja djeluje 70 godina, broji više od 100 aktivnih članova, a osnovni cilj je promicanje zrakoplovne kulture, sporta i rekreacije. Područjem LAG-a prolazi i međimurski planinarski put, markiran od središta Čakovca do Štrigove. **Mlinarov poučni put** povezuje niz točaka na tzv. Mlinarskom gruntu pored naselja Žabnik na krajnjoj sjevernoj točki RH. Atrakcije radi atrakcije čine i labirinti u šumi pored mjesta Badličan i u sklopu Mlinarskog grunta u Žabniku koji su posvećeni različitim temama, a još jednu takvu atrakciju čini i 'Naftno polje' u Peklenici gdje se prema nekim izvorima, nalazi prvo nalazište naftne na svijetu. U Domašincu se nalazi zanimljiv arheološki lokalitet uz prahistorijsku naseobinu, odnosno, budući arheološki park. Za ljubitelje elektronske glazbe, od 2013. godine se u Brezju održava festival Forestland. Lovačko društvo Prepelica Mala Subotica udruženo je u Lovački savez Međimurske županije i kao zakupnici zajedničkih lovišta, nositelji su organiziranog lova i lovnog turizma na području općine te osiguravaju svu popratnu logistiku. U Belici se nalazi poznato trkalište, odnosno, nacionalno licencirana karting staza za profesionalne i hobi utrke te **tematski park Krumpir**. Muzej oldtimera Šardi u Selnici sadrži jedinstvenu zbirku od oko sto eksponata starih automobila, traktora, motorkotača i ostalih prijevoznih sredstava.

1.3. DEMOGRAFSKE I SOCIJALNE ZNAČAJKE PODRUČJA

1.3.1. OSNOVNE DEMOGRAFSKE, SOCIJALNE I OBRAZOVNE ZNAČAJKE PODRUČJA

Prema Popisu stanovništva iz 2011. broj stanovnika na području iznosi 56.384, što je za 3117 osoba manje nego u 2001. godini. Iznimka su općine Nedelišće, Šenkovec i Pribislavec gdje se bilježi rast broja stanovnika čak i kada se uspoređuje 2001. i 2011. godina Prema nacionalnosti na području LAG-a registrirano je 2.406 pripadnika nacionalnih manjina, od čega je najviše pripadnika romske nacionalne manjine i to 3.156 (Prilog 1., tablica 52.).

TABLICA 6. POPIS STANOVNIŠTVA PO JLS-IMA NA PODRUČJU LAG-A

Općina / Grad	Br. stanovnika			
	Popis 1981.	Popis 1991.	Popis 2001. * prema EU popisnoj metodi	Popis 2011.
Belica	3.664	3.635	3.509	3.176 (M 1.524, Ž 1.652)
Domašinec	2.743	2.590	2.459	2.251 (M 1.069, Ž 1.182)
Gornji Mihaljevec	2.388	2.227	2.046	1.917 (M 934, Ž 983)
Mala Subotica	5.623	5.689	5.676	4.736 (M 2.315, Ž 2.421)
Mursko Središće	6.421	6.631	6.548	6.307 (M 3.096, Ž 3.211)
Nedelišće	10.289	11.248	11.544	11.975 (M 5.843, Ž 6.132)
Podturen	5.124	4.663	4.392	3.873 (M 1.964, Ž 1.909)
Pribislavec	2.568	2.746	2.929	3.136 (M 1.514, Ž 1.622)
Selnica	3.413	3.322	3.442	2.991 (M 1.531, Ž 1.460)
Strahoninec	2.260	2.580	2.728	2.682 (M 1.308, Ž 1.374)
Sv. Juraj na Bregu	4.657	5.012	5.279	5.090 (M 2.545, Ž 2.545)
Sv. Martin na Muri	3.083	2.867	2.958	2.605 (M 1.302, Ž 1.301)
Šenkovec	2.244	2.537	2.770	2.879 (M 1.404, Ž 1.475)
Štrigova	3.703	3.346	3.221	2.766 (M 1.356, Ž 1.410)
UKUPNO LAG	58.180	59.093	59.501	56.384 (M 26.403, Ž 28.677)
UKUPNO Međimurska županija	131.423	134.526	132.999	113.804 (M 55.601, Ž 58.203)

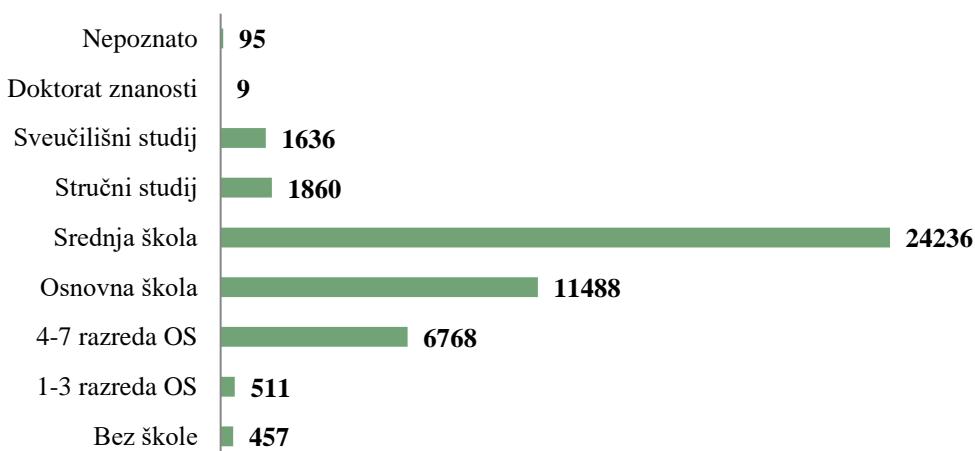
* Mora se naglasiti da je podatke o broju stanovnika za 1991. i 2001. teško uspoređivati s obzirom da je 2001. korištena popisna metoda EU po kojoj se odvojeno prikazuje stalno stanovništvo i stanovništvo koje je prijavljeno na određenoj adresi u Državi, ali stvarno duže od godine dana boravi izvan mjesta, najčešće radi stalnog zaposlenja. Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 1981. – 2011.

Na slici 11. u Prilogu 1. koja prikazuje demografsku piramidu za 2011. godinu, vidljivo je da najveći broj stanovnika čine oni u dobi od 40 do 49 godina (15,6%). Prema podacima Državnog zavoda za statistiku iz Popisa stanovništva 2011., prosječna dob stanovnika na području LAG-a iznosi 39,1 godinu (prosjek županije – 40 godina). Broj sklopljenih brakova na području LAG-a prema podacima Ureda državne uprave Međimurske županije u 2014. godini iznosi ukupno 143 (na području Međimurske županije ukupno 503), od toga u građanskom obliku 53, a u vjerskom obliku 90.

Radno sposobno stanovništvo ili radni kontingenat čine pripadnici starosnih skupina između 15. i 64. godine života, a prema Popisu stanovništva iz 2011. na području LAG-a u radni kontingenat čine 38.620 osoba, a od toga 19.831 muškaraca i 18.789 žena. Ovi podaci pokazuju da je 68,5% stanovništva LAG-a u radno sposobnoj dobi i da može aktivno sudjelovati u gospodarskim procesima, dok je broj radno sposobnih osoba na području Međimurske županije je 76.834 (Prilog 1., slika 12.). Struktura uzdržavanog stanovništva (mladi do 14 godina i staro stanovništvo u dobi od 65+) pokazuje povoljne karakteristike, jer je udio kontingenta mladih koji su potencijalna buduća radna snaga veći od staračkog stanovništva (kontingenat mladih: 10.039; starački kontingenat: 9.362).

Podaci o prirodnom prirastu (razlika između broja živorođene djece i broja umrlih osoba) za 2001. i 2011. na području LAG-a ukazuju na povećanje negativnog prirodnog prirasta (Prilog 1., slika 13.). Prirodni prirast za cijelo područje iznosio je 2011. godine 87 (kada je ukupni broj rođenih na području iznosio 656, dok je broj umrlih bio 569), dok je 2014. iznosio 24 (kada je ukupni broj rođenih na području iznosio 581, dok je broj umrlih bio 557). Prema popisu stanovništva iz 2011. godine indeks starenja za područje iznosio je 71,9. Vitalni indeks (broj živorođenih na 100 umrlih) za područje LAG-a prema podacima iz Popisa stanovništva 2011. iznosi 116,9. Prema podacima iz slike ispod najviše osoba na području je završilo srednju školu (43%), te je zabilježena niska razina nepismenosti s ukupno 312 nepismenih osoba.

SLIKA 3. OBRAZOVNA STRUKTURA STANOVNIŠTVA NA PODRUČJU LAG-A PREMA POPISU STANOVNIŠTVA 2001.

Izvor: Izrada autora prema Popisu stanovništva 2001.

1.3.2. ŠKOLSTVO

Predškolsko obrazovanje. Na području LAG-a djeluje 17 vrtića koje pohađa sveukupno 1128 djece (podaci iz studenog 2015.). To su: DV „Maslačak“ „Dječja Maštanja“ i „Pahuljica“ iz Murskog Središća, DV "Mala tratinčica" Podturen, DV „Zvončić“ Nedelišće, DV „Zipka“ Gornji Mihaljevec,, DV „Sunčeko“ Selnica, DV „Smješko“ Sveti Martin na Muri, DV „Vrapčić“ i DV „Grlica“ iz Šenkovca, DV „Tikvica“ Strahoninec, DV „Ribica“ Žabnik, DV „Kockice“ Štrigova, DV „Žibeki“ Pribislavec, DV „Potočnica“ Mala Subotica, DV Belica i DV „Jelenko“ Domašinec. U većini slučajeva radi se o privatnim vrtićima dok su neki u općinskom vlasništvu (Nedelišće, Šenkovec, DV „Maslačak“ Murško Središće, Belica i Mala Subotica). Vrtići na području LAG-a financiraju se kombinirano sredstvima iz općinskih/gradskog proračuna i iz vlastitih sredstava roditelja, gdje u prosjeku općine sufinanciraju 50 do 70% iznosa, a roditelji ostalih 30 do 50%. U nekim vrtićima uočen je nedostatak kapaciteta te neadekvatne prostorije za rad vrtića, a neke sredine suočavaju se sa sve većim brojem djece u vrtićima, dok neke s manjkom djece. Također, uočena je potreba za zapošljavanjem pomoćnika za djecu s poteškoćama u razvoju kao i uvođenjem sportskih programa od najranije dobi.

Osnovnoškolsko obrazovanje. Na području LAG-a djeluje 15 osnovnih škola. U školskoj godini 2015./2016. u njih je upisano ukupno 5.076 učenika, od toga 2.501 učenika od 1.-4. razreda 2.575 učenika od 5.-8. razreda raspoređenih u ukupno 271 razredna odjeljenja. Usprendom navedenih podataka s podacima iz prethodnih školskih godina u većini škola vidljiv je trend kontinuiranog smanjenja broja upisanih učenika, a osnovni razlog tome je negativni prirodni prirast te odlazak obitelji u potrazi za zaposlenjem. U navedenim osnovnoškolskim ustanovama zaposleno je 781 djelatnika, od toga 38 stručnih suradnika (pedagoga, defektologa, logopeda i knjižničara) (podaci iz rujna 2015.). Stavljanjem u odnos broja osnovnoškolaca te broja zaposlenih stručnih suradnika, u većini osnovnih škola postoji potreba za zapošljavanjem dodatnih stručnih suradnika. Na području LAG-a samo se u 5 matičnih i 6 područnih škola održava jednosmjenska nastava (matične škole Štrigova, Sv. Martin na Muri, Mala Subotica, Belica, Podturen te područne škole u Prekopi, Stanetincu, Železnoj Gori, Dunjkovcu, Gardinovcu i Pušćinama). Na području samo Osnovna škola Tomaša goričanca u Maloj subotici ima produženi boravak u matičnoj školi . Važno je napomenuti kako većina JLS-a u sastavu LAG-a u sklopu osnovnih škola ima izgrađenu sportsku dvoranu, uz iznimku osnovnih škola u Pribislavcu, Domašincu, Gornjem Mihaljevcu, Strahonincu i Sv. Martinu na Muri. Detaljan pregled osnovnoškolskih ustanova na području LAG-a Međimurski doli i bregi i njihovih karakteristika nalazi se u Prilogu 1. u tablici 31.

Srednjoškolsko obrazovanje, visokoškolsko obrazovanje i cjeloživotno učenje. Na području LAG-a ne postoji srednja škola. Učenici putuju uglavnom u Čakovec i Prelog, u manjoj mjeri u Varaždin, ali i u srednje škole u Sloveniju (odnosi se na stanovnike općine Štrigova). Najviše sredstava za stipendiranje studenata izdvaja Općina Podturen (ukupno 288.750,00 kn u 2014. godini za 67 studenata). Izdavanje za stipendije predstavlja veliki trošak općinama/gradu, no sve općine/grad dodjeljuju neki oblik potpore studentima, kao što je prikazano u Prilogu 1. u tablici 53. Što se tiče cjeloživotnog učenja, na području LAG-a dostupne su neformalne edukacije na različite teme, najčešće u organizaciji civilnog sektora, a u općini Nedelišće i gradu Murškom Središću postoje Klubovi za starije koji pružaju razne edukativne i sportske usluge za umirovljenike.

1.3.3. CIVILNO DRUŠTVO

Na području LAG-a prema Registru udruga (listopad 2015.) registrirano je ukupno 467 organizacija civilnog društva, od toga je najviše sportskih klubova, umjetničkih društava, udruga žena i DVD-a. Na području Međimurske županije prema podacima iz listopada 2015. registrirano je ukupno 1227 organizacija civilnog društva, što znači da udio organizacija s područja LAG-a čini ukupno 38% u odnosu na županijsku razinu. Finansijsku potporu za svoje aktivnosti udruge gotovo isključivo ostvaruju iz proračuna jedinica lokalne samouprave u kojoj su registrirane te Međimurske županije. Velik broj udruga uzrok je cijepanju proračuna na

iznose nedostatne za provođenje akcija većeg opsega. Jedan od temeljnih problema „ovisnosti“ o proračunu jedinica lokalne samouprave je manjak znanja, vještina i kapaciteta općenito u udrugama o pisanju projekata i vođenju aktivne politike samoodrživosti. Članovi udruga nisu dovoljno informirani i educirani za korištenje mogućnosti financiranja iz nacionalnih i EU fondova. Druga negativna posljedica velikog broja udruga je raspršenost njihovih aktivnosti, nepostojanje koordinacije i samim time smanjivanje njihovog utjecaja i mogućnosti provođenja inicijativa. Analizom područja, vidljivo je kako postoji veliki broj sličnih i srodnih organizacija koje zajedno mogu činiti vrijedan društveni kapital za LAG. U prosjeku svaka udruga okuplja oko 30-tak članova, što bi značilo da je oko 14.000 građana s područja LAG-a uključeno u djelatnosti udruga.

2. ANALIZA RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA PODRUČJA, UKLJUČUĆI SWOT ANALIZU

Temeljem prezentiranih podataka i informacija iz osnovne analize, te prikupljenih mišljenja sudionika procesa strateškog planiranja, utvrđeni su razvojni problemi i potrebe područja. Razvojne probleme rangirali su članovi radnih skupina za izradu Lokalne razvojne strategije LAG-a Međimurski bregi i doli 2014.-2020., na održanim radionicama radnih skupina u Lopatincu 24. studenog 2015., u Svetom Martinu na Muri 30. studenog 2015. te u Strahonincu 02. veljače 2016.

Br.	Razvojni problemi	Razvojne potrebe
1.	Nedostatna educiranost stanovništva o kulturnoj baštini i zaštićenim područjima.	Edukacija stanovništva, promocija i obilježavanje područja pod posebnom zaštitom.
2.	Nedostatna iskorištenost kulturnih dobara i prirodne baštine u svrhu turizma.	Osmišljavanje novih turističkih proizvoda i aktivnosti koji će uključiti potencijale kulturne i prirodne baštine.
3.	Prijetnja istrebljenju zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta, onečišćeni prirodni vodotoci.	Osiguranje staništa zaštićenih vrsta, edukacija stanovnika o važnosti zaštite prirode.
4.	Bespravna gradnja u zaštićenim prirodnim područjima i ilegalni deponiji otpada.	Legalizacija ili uklanjanje bespravno izgrađenih objekata, sanacija ilegalnih deponija.
5.	Otežana/ograničena dostupnost javnih objekata osobama s invaliditetom.	Prilagodba pristupa objektima javne namjene.
6.	Neadekvatni prostori za održavanje jednosmjenske nastave u pojedinim dijelovima područja LAG-a.	Obnova, dogradnja i/ili opremanje škola.
7.	Nedostatni prostori za organizaciju sportskih sadržaja za učenike.	Izgradnja/uređenje sportskih dvorana i školskih sportskih igrališta.
8.	Nedovoljan i/ili neadekvatan prostor za društvena događanja te smještaj i djelovanje udruga i dr. oblika javnog života.	Uređenje prostora za društvena događanja i rad udruga.
9.	Preopterećenost prometnica kroz Nedelišće, Šenkovec i Mursko Središće.	Rasterećenje naselja izgradnjom obilaznica.
10.	Nedostatak pješačko – biciklističkih staza.	Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih pješačko-biciklističkih staza.
11.	Neadekvatni kolnici županijskih i lokalnih cesta i nedostatna signalizacija.	Obnova i proširenje kolnika te postavljanje signalizacije.
12.	Neadekvatno održavanje nerazvrstanih cesta.	Obnova i proširenje nerazvrstanih cesta.
13.	Nedostatak javne rasvjete u pojedinim naseljima ili dijelovima naselja LAG-a	Izgradnja/postavljanje javne rasvjete.
14.	Slab mobilni signal te nezadovoljavajuća dostupnost brzog Interneta.	Postavljanje odašiljača za mobilni signal na područjima sa slabim signalom, uvođenje širokopojasnog Interneta.
15.	Neizgrađeni sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda.	Izgradnja cjelovitog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda.
16.	Nedostatni lokalni poticaji za razvoj obrnštva i poduzetništva.	Potrebitno osmislit i provoditi poticajne mjere na razini JLS (jeftinije zemljište, oslobođenje od plaćanja komunalnog doprinosa i sl.).

17.	Niska razina konkurentnosti malih i srednjih poduzeća i obrta.	Osiguravanje preduvjeta za povezivanje i umrežavanje MSP-a i obrta te jačanje njihovih upravljačkih kapaciteta.
18.	Nepostojanje formalnih funkcionalnih udruženja malih i srednjih poduzeća na teritoriju cijelog LAG-a.	Osnivanje udruga poduzetnika, klastera, zadruga i sl. oblika.
19.	Nepostojanje proizvođačkih grupa i organizacija kojima bi se organizirao zajednički izlazak poljoprivrednih proizvođača na tržište.	Poticanje i podrška u osnivanju proizvođačkih grupa i organizacija.
20.	Problem plasmana poljoprivrednih proizvoda na tržište koji se manifestira u pogledu ograničenog broja prodajnih kanala koji se temelje na nekolicini vodećih trgovačkih lanaca i nepovoljnoj uvoznoj politici.	Pomoć poljoprivrednim proizvođačima u povezivanju i njihovom zajedničkom nastupu na tržištu kroz različite nove prodajne kanale.
21.	Poljoprivredna gospodarstva još se uvijek isključivo bave samo primarnom poljoprivrednom proizvodnjom i uzgojem tradicionalnih kultura koje su na rubu profitabilnosti.	Promicanje uspostave prerađivačkih kapaciteta i proizvodnje proizvoda s dodanom vrijednošću; promicanje i prijenos znanja o uzgoju visoko-dohodovnih kultura (uključujući edukaciju i smjernice o tehnologiji proizvodnje).
22.	Česte i velike štete uslijed elementarnih nepogoda (suša, tuča) i nepostojanje sustava navodnjavanja iz Mure i Drave.	Izgradnja sustava za navodnjavanje i protugradnih mreža za višegodišnje nasade.
23.	Nedovoljna suradnja i umrežavanje dionika u turizmu s ciljem razvoja integriranih turističkih proizvoda.	Jačanje suradnje i umrežavanja JLS, turističkih zajednica i ponuđača.
24.	Nedovoljno educirani ljudski potencijali u turizmu.	Provodenje ciljanih edukacija radi podizanja kvalitete usluge u turizmu.
25.	Neprepoznatljiv imidž turističke destinacije.	Razvoj imidža turističke destinacije.
26.	Nedovoljna promocija postojećih turističkih potencijala i proizvoda.	Osmišljavanje i provođenje promocije cjelokupne turističke ponude LAG-a.
27.	Nedostatak smještajnih kapaciteta posebnih kategorija (sobe u turističkim seljačkim domaćinstvima, privatni kampovi, vikend kuće za najam).	Ciljano proširenje ponude smještaja u kategorijama koje nedostaju.
28.	Iseljavanje radno sposobnog stanovništva te slab povratak mladih nakon završenog školovanja u drugim gradovima.	Usporavanje iseljavanja stanovništva kroz stvaranje povoljnih prilika za rad i stanovanje.
29.	Nedovoljna finansijska neovisnost i održivost organizacija civilnog društva.	Jačanje finansijske održivosti, dobivanje finansijskih sredstava putem različitih domaćih i međunarodnih natječaja.
30.	Nedostatak mentorskih vještina od strane vodstva udruga kako bi se mladi što učinkovitije uključili u vođenje udruga.	Jačanje mentorskih vještina, poticanje mladih na volontiranje i uključivanje u rad udruga.
31.	Slaba prepoznatljivost vodstva, nedovoljno vidljivi javni nastupi predstavnika organizacija civilnog društva te umrežavanje i sklapanje koalicija radi konkretnih akcija.	Jačanje vodstva, povećanje broja javnih nastupa, stvaranje koalicija.

SNAGE, SLABOSTI, PRILIKE I PRIJETNJE PODRUČJA LAG-A (SWOT ANALIZA)

SNAGE	SLABOSTI
<p>Opće značajke</p> <ul style="list-style-type: none"> - visok stupanj pokrivenosti telekomunikacijskom mrežom i komunalnom infrastrukturom - raznolikost krajolika na malom prostoru - očuvana priroda - visok postotak stanovništva u radno aktivnoj dobi 	<p>Opće značajke</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedovoljna razina znanja i svijesti o očuvanju okoliša (ispuštanje otpadnih voda u zdence, - nekontrolirano korištenje pesticida, neadekvatno skladištenje stajskog gnoja i sl.) - nedostatak pješačko-biciklističkih staza i loša prometna signalizacija - neodgovarajući sustav javnog prijevoza zbog kojeg se on premalo koristi - velika prometna opterećenost Nedelišća, Šenkovca i Murskog Središća - nedostupnost širokopojasnog Interneta - neizgrađen sustav odvodnje i pročišćavanja voda - nesanirana ilegalna odlagališta otpada - neodgovarajući sustav zaštite od poplava - onečišćenje prirode i ilegalna gradnja u zaštićenim područjima
<p>Poljoprivreda</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobri pedoklimatski uvjeti za razvoj poljoprivredne proizvodnje - duga tradicija bavljenja poljoprivrednom proizvodnjom i očuvanje autohtonih proizvoda - visoko razvijen sektor vinogradarstva i vinarstva - preuzimanje obiteljskih gospodarstava od strane mladih visokoobrazovanih poljoprivrednika - raznolikost poljoprivrednih proizvoda koji upotpunjavaju turističku ponudu kvalitetni poljoprivredni proizvodi (nezagađenost tla i ostalih prirodnih resursa) 	<p>Poljoprivreda</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatak finansijskih sredstava, visoki troškovi proizvodnje što dovodi do niske profitabilnosti - relativno niska obrazovna struktura većine poljoprivrednih proizvođača - nedostatak povezanosti poljoprivrede i turizma s ciljem konačne ponude i nastupa na tržištu - smanjenje broja poljoprivrednih gospodarstava - nedovoljan broj malih prerađivačkih kapaciteta - nedovoljno znanje o tehnologiji proizvodnje za poljoprivrednu proizvodnju s višom dodanom vrijednošću - nedovoljna informacijska pismenost poljoprivrednika i nedovoljno znanja o administraciji - nedovoljna povezanost poljoprivrednih proizvođača međusobno, ali i s ugostiteljima - velika konkurenčija i spora prilagodba EU standardima (s čime su povezani i visoki troškovi prilagodbe) - nedovoljan strateški pristup poljoprivrednoj proizvodnji - velika površina zapuštenog i neobrađenog zemljišta, rascjepkanost zemljišta - nedostatak kvalificiranih i educiranih šumarskih službenika - nedovoljna promocija ekološke proizvodnje
<p>Gospodarstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - intenzivan razvoj dijela gospodarskih zona - korištenje visoke tehnologije u proizvodnji dijela poduzeća, rast zapošljavanja u IKT sektoru - snažna tradicija poduzetništva i obrtništva (metalski i tekstilni sektor) - pozitivna poduzetnička klima (sve više mladih poduzetnika i sve veća prisutnost stranih ulagača) - dostupnost sajamskog prostora i događanja za poduzetnike u prostoru MESAP-a 	<p>Gospodarstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - nizak prosjek plaća u odnosu na nacionalni projek - slaba konkurentnost malih i srednjih poduzeća i obrta - nedostatak inicijative i umrežavanja između javnog i privatnog sektora - nedovoljna iskorištenost i opremljenost poduzetničkih zona

<p>Turizam</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvalitetna i bogata postojeća turistička ponuda (Toplice Sv. Martin, Vinska cesta, biciklističke rute, ...) - kvalitetna enogastronomski ponuda - razvijen sportsko-rekreacijski turizam 	<p>Turizam</p> <ul style="list-style-type: none"> - nema sustavnog pristupa razvoju turizma - nedovoljno educirani ljudski potencijali u turizmu - nedefiniran imidž turističke destinacije - velik broj preklapanja turističkih manifestacija, te sukladno tome nedostatna valorizacija turističkih manifestacija - nedovoljno iskorištena materijalna i nematerijalna kulturna i prirodna baština u turističke svrhe - nedostatak smještajnih kapaciteta pojedinih kategorija (sobe na seljačkom domaćinstvu)
<p>Društvene djelatnosti i civilno društvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostupnost sportsko-rekreacijskih sadržaja (jedan od značajnijih je Gimnastički centar Aton) - civilni sektor aktivan u lokalnoj zajednici - očuvan značajan broj spomenika kulture - sačuvane tradicionalne kulturne manifestacije (folklor, običaji) - velik broj aktivnih kulturno-umjetničkih udruga - razvijen pozitivan odnos mladih naspram očuvanja kulture i tradicije 	<p>Društvene djelatnosti i civilno društvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - nema sustavnog stipendiranja u skladu s potrebama tržišta rada - nedostatak stručnih suradnika u predškolskim i osnovnoškolskim ustanovama te poteškoće u nabavi opreme (didaktički materijali) - neodgovarajući prostor za provođenje jednosmjenske nastave u pojedinim naseljima i nepostojanje programa produženog boravka - sportski programi od najranije dobi nisu dostupni na cijelom području - spora integracija Roma u društvo - neravnomjerno razvijena i održavana društvena infrastruktura u pojedinim naseljima (uključujući - nedovoljnu energetsku učinkovitost): vrtići, škole, društveni domovi, ambulante, vatrogasni domovi, sportska igrališta, školska igrališta - velik dio organizacija civilnog društva nema odgovarajuće upravljačke kapacitete, nedovoljno su razvijene mentorske vještine za učinkovito uključivanje mladih, prevelika finansijska ovisnost udruga o proračunima JLS - prosječno niska razina redovite tjelesne aktivnosti stanovnika - nedostatak financiranja sportskih klubova/organizacija od strane drugih tijela/donatora osim općinskih/gradskih proračuna - nedostatak (kvalitetnijih) programa socijalne inkluzije po svim naseljima - pretjerano konzumiranje nezdrave hrane i alkohola kod određenog dijela stanovnika - nedovoljno poznavanje kulturne i povjesne baštine - nedostatak suradnje među udrugama u području kulture - nedostatak finansijskih sredstava za očuvanje kulturne i povjesne baštine

PRIЛИKE	PRIЈЕТЊЕ
<p>Opće značajke</p> <ul style="list-style-type: none"> - povoljan geostrateški položaj – prilika za intenzivniji razvoj turizma (uključujući tranzitni), rast vanjsko-trgovinske razmjene i sl. - dostupnost EU fondova za provedbu strateških i infrastrukturnih projekata - dobra prometna povezanost - trendovi u svijetu koji uključuju integraciju javnog prijevoza 	<p>Opće značajke</p> <ul style="list-style-type: none"> - česte promjene zakonodavstva - rastući rizik od elementarnih nepogoda (obilne padaline, tuče, suša) - onečišćenje okoliša od strane susjednih zemalja (otpadne vode) - porast prometa kroz područje dovodi u pitanje sigurnost sudionika u prometu i zagađuje zrak - nepovezanost javnog prijevoza s destinacijama u EU - iseljavanje radno sposobnog stanovništva
<p>Poљoprivreda</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostupnost sredstava iz Programa ruralnog razvoja - povećana potražnja za autohtonim poljoprivrednim proizvodima na tržištu i hranom iz organskog uzgoja - porast potražnje za proizvodima iz poznatog izvora odnosno skraćivanje lanca distribucije – prilika za razvoj sustava kratkih opskrbnih lanaca 	<p>Poљoprivreda</p> <ul style="list-style-type: none"> - velika količina hrane na tržištu te (pre)velik uvoz hrane - onečišćenost poljoprivrednog zemljišta (kisele kiše, porast industrijske proizvodnje) - kompleksno EU zakonodavstvo - preveliki zakonodavni nacionalni okviri koje poljoprivredni proizvođači ne mogu samostalno pratiti - snažna konkurenčija na poljoprivrednom tržištu EU
<p>Gospodarstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostupnost poticajnih mjera za opremanje poslovnih zona, dodatnog usavršavanja zaposlenika - povećanje izvoza na nacionalnoj razini - otvaranje novih prilika za poduzetnike u prekograničnim suradnjama - članstvo u EU otvorilo je priliku za veće privlačenje stranih ulagača 	<p>Gospodarstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - spora administracija/netransparentan rad nadležnog Ministarstva - još uvijek prisutna siva ekonomija - velika konkurenčija stranih tvrtki na EU tržištu - konkurenčija iz istočnih zemalja - globalna gospodarska kriza koja u RH još ne jenjava - odlazak mlađih i visokoobrazovanih stručnjaka
<p>Turizam</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostupnost EU izvora financiranja za izgradnju smještajnih kapaciteta - povećanje interesa na svjetskoj razini za selektivnim oblicima turizma 	<p>Turizam</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedovoljno ulaganje u kontinentalni turizam od strane države - sve zahtjevniji gosti u smislu kvalitete usluge - konkurenčija susjednih regija
<p>Društvene djelatnosti i civilno društvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostupnost programa teritorijalne suradnje za prijenos dobrih praksi iz susjednih regija - dostupnost fondova za obnovu društvene infrastrukture - povećane mogućnosti za mobilnosti u obrazovnom sektoru - dostupnost fondova za razvoj koncepta „pametnih regija“ - novi zakonodavni okvir koji povećava transparentnost u financiranju udruga od strane JLS - trend porasta potražnje za turističkim sadržajima koji uključuju kulturnu i povijesnu baštinu - dostupnost EU fondova za obnovu i očuvanje kulturne baštine - razvoj tehnologija za označavanje, registraciju i prezentaciju kulturne baštine 	<p>Društvene djelatnosti i civilno društvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - sporost birokracije - centralizacija fiskalnih sredstava - nedovoljna fleksibilnost obrazovnog sustava - proračunska ograničenja - nedovoljno sredstava za velike projekte obnove kulturne baštine

3. OPIS CILJEVA LRS TE INTEGRIRANOG I INOVATIVNOG KARAKTERA LRS UKLJUČUJUĆI JASNE I MJERLJIVE POKAZATELJE ZA IZLAZNE POKAZATELJE ILI REZULTATE

U ovom su poglavlju prikazani strateški ciljevi s pripadajućim prioritetima i mjerama, a temelje se na mogućnostima financiranja iz Programa ruralnog razvoja 2014.-2020. Kriteriji prihvatljivosti, prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi, najviši i najniži iznos potpore te intenzitet potpore usklađeni su s pravilnicima relevantnih mjera, podmjera i operacija kao i Pravilnikom o provedbi Podmjere 19.2. „Provedba operacija unutar CLLD strategije“, Podmjere 19.3. „Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a“ i Podmjere 19.4. „Tekući troškovi i animacija“ unutar Mjere 19 „Potpora lokalnom razvoju u okviru inicijative LEADER (CLLD – lokalni razvoj pod vodstvom zajednice)“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020.

3.1. VIZIJA, CILJEVI I PRIORITETI RAZVOJA LAG-A MEĐIMURSKI DOLI I BREGI

Razvojna vizija LAG-a Međimurski doli i bregi zasniva se na nalazima osnovne analize (značajki područja) i SWOT analize te prepoznatih razvojnih mogućnosti ali i ograničenja. Dugoročna razvojna vizija područja LAG-a Međimurski doli i bregi ujedno je usklaćena prvenstveno s ciljevima LEDAER-a i međusektorskim ciljevima kojima se želi doprinijeti fokus području 6B zajedničke politike ruralnog razvoja Europe kao i provedbi Mjere 19 Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. U definiranju vizije i strateških razvojnih ciljeva lokalne razvojne strategije posebno se naglasila potreba očuvanja okoliša, posebno u prostorima koja se nalaze u mreži NATURA 2000, tako da planirane aktivnosti neće imati negativan utjecaj na okoliš. Zatim se vodilo smjernicama koje omogućuju smanjenje utjecaja klimatskih promjena na opći gospodarski razvoj i život u području te u konačnici, razmišljalo o inovativnom pristupu lokalnom razvoju putem angažiranja i poticanja poduzetničkih aktivnosti ljudskih resursa odnosno, razvoja ljudskog kapitala u smislu jačanja lokalne zajednice.

Uz navedeno, pri planiranju strateških ciljeva, skupština LAG-a i šira zajednica vodili su se osmišljavanjem kako, u okviru zadanih parametara ponuđenih tipova operacija za provedbu strategije, postići:

- najbolje moguće korištenje razvojnih potencijala svih razvojnih resursa područja na načelima održivog razvoja;
- aktiviranja gospodarske aktivnosti ciljnih skupina koje se trenutno nalaze u nepovoljnem položaju s ciljem prevladavanja isključenosti, rodne i generacijske nejednakosti;
- povećanje kvalitete života na području;
- razvoj međusektorske i projektne suradnje i partnerske integracije kako različitim sektorskim razvojnim dionika tako i različitim razvojnim dionika unutar jednog razvojnog gospodarskog sektora, a u svrhu razvoja novih usluga i proizvoda te razmjene znanja i vještina.

Osmišljavanje strateških razvojnih ciljeva vodilo se i uskladenosti s prioritetima PRR RH 2014.-2020. koji su usklađeni s prioritetima drugog stupa (ruralni razvoj) ZPP-a, a to su:

1. poticanje prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima (razvoj baza podataka u ruralnim područjima; jačanje veza između poljoprivrede, šumarstva i znanstvenog sektora) (op.a. kojem LRS indirektno doprinosi samim djelovanjem LAG-a putem provedbe aktivnosti podmjera 19.3 i 19.4)

2. jačanje održivosti i konkurentnosti svih vrsta poljoprivrede, promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija te davanje potpore održivom upravljanju šumama;
3. promicanje organizacije prehrambenog lanca, dobrobiti životinja i upravljanja rizicima u poljoprivrednom sektoru;
4. obnavljanje, očuvanje i jačanje poljoprivrednih i šumske ekosustava (bioraznolikost, voda, tlo);
5. promicanje učinkovitog korištenja resursa (vode i energije) i davanje potpore prelasku na gospodarstvo s niskom emisijom ugljika (korištenjem obnovljive energije, smanjenjem emisija stakleničkih plinova, očuvanjem i pohranjivanjem ugljika);
6. promicanje društvene uključenosti, smanjenje siromaštva i gospodarski razvoj (jednostavnije otvaranje radnih mesta, promicanje lokalnog razvoja, pojačana dostupnost informacijskih i komunikacijskih tehnologija), a koji su ujedno usklađeni s tri razvojna cilja ZPP-a:
  1. poticanje konkurentnosti poljoprivrede, među ostalim, i kroz višenamjensku i tehnološki inovativnu proizvodnju prilagodljivu klimatskim promjenama te tehnološki moderniziranu prehrambeno-prerađivačku industriju
  2. osiguranje održivog upravljanja prirodnim resursima i akcije protiv klimatskih promjena uz provedbu načela zaštite okoliša i prirode te očuvanje genetskih izvora
  3. postizanje uravnoteženog teritorijalnog razvoja ruralnih gospodarstava i zajednica, uključujući stvaranje i zadržavanje radnih mesta.

Shodno navedenom članovi LAG-a Međimurski doli i bregi i šira zajednica predvođena dionicima svih relevantnih sektora definirali su razvojnu viziju LAG-a Međimurski doli i bregi za razdoblje do 2020. godine koja glasi:

„LAG Međimurski doli i bregi je poželjna sredina za život i rad – sredina sretnih ljudi, razvijenog poduzetništva i poljoprivrednih gospodarstava te prepoznatljiva i gostoljubiva turistička destinacija očuvane prirodne, kulturne i tradicijske baštine.“

U planiranju aktivnosti za postizanje vizije, a time i provedbu LRS te kreiranje razvojnih ciljeva LAG-a vodilo se načelima LEADER-a odnosno CLLD-a za razdoblje 2014.-2020. prvenstveno usmjerenom na inovacije i postizanje planiranih rezultata koji donose trajne i vidljive promjene. Načela kojima se u pripremi i planiranju provedbe lokalnog razvoja vođenog lokalnom zajednicom su:

- Razvoj utemeljen na definiranim značajkama, potrebama i mogućnostima lokalnog područja
- Strategija je u potpunosti izrađena prema stvarno iskazanim potrebama lokalnih razvojnih dionika implementacijom pristupa odozdo prema gore
- Tijekom izrade LRS posebna pažnja je posvećena jačanju javno-privatnog partnerstva odnosno integraciji LAG-a kao nositelja razvoja lokalnog područja, te razvoju i definiranju inovativnog, integriranog i multisektorskog pristupa lokalnom razvoju, umrežavanju i suradnji te
- Način programiranja isporuke projekata putem odabira od strane samog LAG-a (decentraliziran pristup lokalnom razvoju)

Za realizaciju vizije, a temeljem dugotrajnih konzultacijskih procesa kako sa članovima tako i sa širom javnosti, LAG Međimurski doli i bregi odlučio se za sljedeće **opće ciljeve LRS:** :

- Poduzetno ruralno područje
- Kvalitetan život i prostor
- Učinkovito razvojno upravljanje

Očekivani učinci općih ciljeva su prvenstveno: jačanje prepoznatljivosti područja, jačanje svijesti stanovnika i razvojnih dionika o vrijednosti ovog prostora, doprinos općem gospodarskom razvoju te doprinos općem povećanju kvalitete života na području LAG-a.

Opći ciljevi LRS ostvaruju se putem specifičnih ciljeva odnosno prioriteta područja LAG-a do 2020-te godine:

1. Poticanje održivog razvoja poljoprivrede
2. Poticanje razvoja turizma i promicanje poduzetništva u turizmu
3. Unaprjeđenje infrastrukture
4. Očuvanje prirodne baštine i odgovoran odnos prema okolišu
5. Unaprjeđenje sustava upravljanja LAG-om
6. Promicanje djelovanja i suradnje

Vodeći se svim navedenim smjernicama, LAG Međimurski dolin i bregi, metodom odozgo prema gore, definirao je prioritetne tipove operacija i mjere koji su doveli do definiranja strateških ciljeva, shematski sažeto prikazano u tablici ispod, a doprinos pojedinih prioriteta LRS horizontalnim ciljevima PRR prikazan je i u Prilogu 1. u tablici 54.

TABLICA 7. SHEMATSKI PRIKAZ CILJEVA, PRIORITETA I MJERA TE PRIORITETNIH TIPOVA OPERACIJA LRS

CILJEVI	PRIORITETI	MJERE	MJERE PRR
Cilj 1. Poduzetno ruralno područje	<i>1.1. Poticanje održivog razvoja poljoprivrede</i>	1.1.1. Razvoj suvremenih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava 1.1.2. Poticanje novih ruralnih djelatnosti i usluga	M 4.1.1. M 4.2.1. M 6.1.1. M 6.3.1. M 6.4.1.
	<i>1.2. Poticanje razvoja turizma i promicanje poduzetništva u turizmu</i>	1.2.1. Osiguravanje infrastrukture za unaprjeđenje turističkih proizvoda i usluga 1.2.2. Povećanje i unaprjeđenje smještajnih kapaciteta	M 7.4.1. M 6.2.1.
Cilj 2. Kvalitetan život i prostor	<i>2.1. Unaprjeđenje infrastrukture</i>	2.1.1. Izgradnja i modernizacija društvene infrastrukture 2.1.2. Izgradnja i modernizacija komunalne infrastrukture	M 7.4.1. M 7.2.2.
	<i>2.2. Očuvanje prirodne baštine i odgovoran odnos prema okolišu</i>	2.1.3. Uređenje i održavanje javnih površina 2.2.1. Promicanje zaštite okoliša i prirode te očuvanje biološke, geološke i krajobrazne raznolikosti	M 7.4.1. M 7.4.1. M 8.5.2.
Cilj 3. Učinkovito razvojno upravljanje	<i>3.1. Unaprjeđenje sustava upravljanja LAG-om</i>	3.1.1. Jačanje ljudskih potencijala za upravljanje LAG-om 3.1.2. Uspostava sustava za praćenje provedbe LRS i sustava za prepoznavanje i praćenje strateških projekata i programa	M 19.4.
	<i>3.2. Promicanje djelovanja i suradnje</i>	3.2.1. Promicanje djelovanja LAG-a i animacija članova 3.2.2. Projekti suradnje LAG-a	M 19.4. M 19.3.

Izvor: Izrada autora

3.2. OPIS MJERA UKLJUČUJUĆI DEFINIRANJE KORISNIKA, KRITERIJA PRIHVATLJIVOSTI

NAPOMENA: Kriteriji odabira projekata LAG-a za svaku pojedinu mjeru LRS prikazani su u prilozima 3., 4. i 5. ovog dokumenta.

PRIORITET 1.1. POTICANJE ODRŽIVOG RAZVOJA POLJOPRIVREDE

Naziv mjere	1.1.1. Razvoj suvremenih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava
Cilj i obrazloženje mjerne	Osuvremeniti način i uvjete rada na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima. Poljoprivredna proizvodnja na području LAG-a predstavlja jednu od vodećih djelatnosti, koja se temelji na povoljnim agroekološkim uvjetima i bogatoj tradiciji. No, poljoprivredne djelatnosti opterećene su mnogobrojnim problemima pri čemu je svakako najznačajniji nedostatak i zastarjelost adekvatnih objekata za poljoprivrednu proizvodnju te zastarjelost poljoprivrednih strojeva i opreme. Nadalje, alarmantna je činjenica da se većina poljoprivrednih gospodarstava bavi isključivo primarnom proizvodnjom i uzgojem tradicionalnih poljoprivrednih kultura. Iz navedenih razloga, ova mjera usmjerena je na razvoj suvremenih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, pri čemu je naglasak na ulaganjima vezanim uz adekvatne objekte, suvremene i visokosofisticirane strojeve i opremu te sustav za navodnjavanje na poljoprivrednim gospodarstvima. Također, uvođenjem dopunskih djelatnosti na poljoprivrednim gospodarstvima doprinosi se diversifikaciji proizvodnje i povećanju dodane vrijednosti proizvedenih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda. Dodana vrijednost povećava se i certifikacijom proizvoda odnosno njihovim označavanjem oznakama kvalitete kao što su ZOI, ZOZP i ZTS koji su priznati i prepoznatljivi na razini EU.
Sadržaj mjere / tipovi operacija	<ul style="list-style-type: none"> - izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih objekata za potrebe obavljanja poljoprivredne proizvodnje - ulaganja u visokotehnološku opremu, procese i preradbene kapacitete na poljoprivrednim gospodarstvima - ulaganja u sustave za praćenje kvalitete i plodnosti tla te visokosofisticirane agrometeorološke stanice - ulaganja u sustave navodnjavanja na poljoprivrednom gospodarstvu - certifikacija i uvođenje oznaka kvalitete za poljoprivredno-prehrambene proizvode (s naglaskom na autohtone međimurske proizvode) - poticanje mlađih na bavljenje poljoprivrednom proizvodnjom s ciljem njihovog ostanka na selu - edukacija o procesu diversifikacije poljoprivrednih gospodarstava - osmišljavanje tehnološkog online portala sa sudjelovanjem stručnjaka različitih službi s mogućnošću postavljanja upita od strane poljoprivrednih proizvođača i prerađivača
Korisnici/nositelji	Prihvatljivi korisnici/nositelji navedeni su u Prilogu 2. Mjere 1.1.1. Razvoj suvremenih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava
Mogućnosti financiranja razvojnih projekata iz PRR-a	Operacija 4.1.1. Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava Operacija 4.2.1. Povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednim proizvodima Operacija 6.1.1. Potpora mlađim poljoprivrednicima. Operacija 6.3.1. Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava
Kriteriji prihvatljivosti	Kriteriji prihvatljivosti navedeni su u Prilogu 2. Mjere 1.1.1. Razvoj suvremenih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava
Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi sukladno PRR (Prilog 2.)	Operacija 4.1.1. Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi definirani su Pravilnikom o provedbi mjeri M04 „Ulaganja u fizičku imovinu“, Podmjeri 4.1. „Potpora za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. Operacija 4.2.1. Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi definirani su Pravilnikom o provedbi Mjere M04 „Ulaganja u fizičku imovinu“, Podmjeri 4.2. „Potpora za ulaganja u preradu, marketing i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. Podmjeri 6.1. Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi definirani su Pravilnikom o provedbi Podmjeri 6.1. „Potpora za pokretanje poslovanja mlađim poljoprivrednicima“, Podmjeri 6.2. „Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima“ i Podmjeri 6.3. „Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava“ u okviru Mjere M06 „Razvoj

	poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. Podmjera 6.3. Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi definirani su Pravilnikom o provedbi Podmjere 6.1. „Potpora za pokretanje poslovanja mladim poljoprivrednicima“, Podmjere 6.2. „Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima“ i Podmjere 6.3. „Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava“ u okviru Mjere M06 „Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020.
Najveći i najmanji iznos potpore	Intenzitet potpore za pojedini projekt će ovisiti o intenzitetu potpore za svaku pojedinu mjeru/podmjeru/operaciju iz PRR-a (mogućnost povećanja do 20%)
Intenzitet potpore	Operacija 4.2.1. do 50% vrijednosti ukupno prihvatljivih troškova, a može se uvećati za dodatnih 20 postotnih bodova i to za: ulaganja unutar Europskoga inovacijskog partnerstva (EIP) i ulaganja koja provode proizvođačke organizacije. Operacija 6.1.1. 50.000 EUR-a po korisniku Operacija 6.3.1. 15.000 EUR-a po korisniku
Postotak sufinanciranja	19,31%
Pokazatelji očekivanih rezultata	<ul style="list-style-type: none"> - Broj novooigradjenih objekata i broj rekonstruiranih postojećih objekata za potrebe obavljanja poljoprivredne djelatnosti - Broj provedenih ulaganja u visokotehnološku opremu i prerađbene kapacitete na poljoprivrednim gospodarstvima - Broj provedenih ulaganja u sustave za praćenje kvalitete, plodnosti tla te sofisticirane agrometoroške stanice - Broj uspostavljenih sustava navodnjavanja - Broj poljoprivredno-prehrambenih proizvoda (s naglaskom na autohtone međimurske proizvode) koji su certificirani odnosno označeni oznakom kvalitete - Broj projekata mlađih osoba koje ostaju na selu i bave se poljoprivrednom proizvodnjom - Broj održanih edukacija o diversifikaciji poljoprivrednog gospodarstva - Uspostavljen tehnološki online portal sa sudjelovanjem stručnjaka različitih službi s mogućnošću postavljanja upita od strane poljoprivrednih proizvođača.
Objašnjenje doprinosa prioritetu/prioritetima EPFRR-a u određenom tipu operacije	Mjera 1.1.1. Razvoj suvremenih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava kroz uskladenost s operacijama 4.1.1., 4.2.1., 6.1.1., 6.3.1. doprinosi trima fokus područjima. Operacija 4.1.1. doprinosi fokus području 2A „Poboljšanje gospodarskih rezultata svih poljoprivrednih gospodarstava i olakšavanje restrukturiranja i modernizacije, osobito s ciljem povećanja sudjelovanja u tržištu i tržišne usmjerenosti, kao i poljoprivredne diversifikacije“. Doprinos se ogleda kroz provođenje izgradnje i obnove objekata, ulaganja u visokotehnološku i provedbene kapacitete poljoprivrednika. Na taj način, kroz restrukturiranje i modernizaciju poljoprivredne proizvodnje, izravno se poboljšava konkurentnost poljoprivrednika što je svrha ovog fokus područja. Operacija 4.2.1. doprinosi fokus području 3A „Poboljšanje konkurentnosti primarnih proizvođača njihovom boljom integracijom u poljoprivredno-prehrambeni lanac programima kvalitete, dodajući vrijednost poljoprivrednim proizvodima, promocijom na lokalnim tržištima i u kratkim krugovima opskrbe, proizvođačkim grupama i organizacijama te međustrukovnim organizacijama“. Doprinos se ugleda u dodatnom ulaganju koje rezultira povećanjem dodane vrijednosti proizvoda, što je u cilju fokus područja, odnosno poboljšava se konkurentnost proizvođača. Operacija 6.1.1. doprinosi fokus području 2B „Olakšavanje ulaska poljoprivrednika s odgovarajućom izobrazbom u sektor poljoprivrede, a pogotovo generacijske obnove“. Kroz potporu mlađim poljoprivrednicima s odgovarajućim znanjima i poticanjem da ostanu na selu daje se doprinos spomenutom fokus području, prvenstveno u generacijskoj obnovi poljoprivrednika. Operacija 6.3.1. doprinosi fokus području 2A „Poboljšanje gospodarskih rezultata svih poljoprivrednih gospodarstava i olakšavanje restrukturiranja i modernizacije, osobito s ciljem povećanja sudjelovanja u tržištu i tržišne usmjerenosti, kao i poljoprivredne diversifikacije.“ Doprinos operacije ovom fokus području ogleda se kroz mogućnost opremanja, građenja i obnove malih poljoprivrednih gospodarstava čime se poboljšava njihova uspješnost odnosno gospodarski rezultat te potiče poljoprivredna diversifikacija.

Naziv mjere	1.1.2. Poticanje novih ruralnih djelatnosti i usluga
Cilj i obrazloženje mjere	Upotpuniti ponudu usluga i djelatnosti u ruralnom području. Većina poljoprivrednih gospodarstava na području LAG-a bavi se isključivo primarnom poljoprivrednom proizvodnjom koja se bazira na uzgoju jedne ili eventualno dvije biljne

	vrste, odnosno, životinjske pasmine. Rezultat takvog načina bavljenja poljoprivrednom proizvodnjom su isključivo primarni poljoprivredni proizvodi koji zahtijevaju određenu vrstu dorade zbog čega se teže izravno plasiraju na tržište, na kojem ujedno postižu niže cijene. Ova mjera usmjerena je upravo na diversifikaciju na poljoprivrednim gospodarstvima te uvođenju dopunskih djelatnosti. Na taj način omogućilo bi se bolje korištenje proizvodnih kapaciteta, radne snage te stjecanje dodatnog dohotka. Nadalje, otvaranjem novih nepoljoprivrednih djelatnosti na OPG-ima u ruralnim područjima doprinosi se obogaćenju ponude i usluga te kvaliteti života ruralnog stanovništva općenito.
Sadržaj mjere / tipovi operacija	<ul style="list-style-type: none"> - poticanje uvođenja dopunskih djelatnosti na poljoprivrednim obiteljskim gospodarstvima - otvaranje novih djelatnosti u ruralnim područjima, poput radionica za popravak poljoprivrednih strojeva i sl.
Korisnici/nositelji	Prihvatljivi korisnici/nositelji navedeni su u Prilogu 2. Mjere 1.1.2. Poticanje novih ruralnih djelatnosti i usluga
Mogućnosti financiranja razvojnih projekata iz PRR-a	Operacija 6.4.1. Razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima
Kriteriji prihvatljivosti	Kriteriji prihvatljivosti navedeni su u Prilogu 2. Mjere 1.1.3. Poticanje novih ruralnih djelatnosti i usluga
Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi sukladno PRR (Prilog 2.)	Podmjera 6.4. Pravilnik o provedbi Podmjere 6.4. "Ulaganja u stvaranje i razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti" unutar Mjere M06 "Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja" iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020.
Najveći i najmanji iznos potpore	Intenzitet potpore za pojedini projekt će ovisiti o intenzitetu potpore za svaku pojedinu mjeru/podmjeru/operaciju iz PRR-a (mogućnost povećanja do 20%)
Intenzitet potpore	Operacija 6.4.1. do 70% ukupnih prihvatljivih troškova, između 3.500 – 200.000 EUR-a.
Postotak sufinciranja	7,58%
Pokazatelji očekivanih rezultata	<ul style="list-style-type: none"> - Broj novouvedenih dopunskih djelatnosti na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima - Broj novootvorenih djelatnosti u ruralnim područjima
Objašnjenje doprinosa prioritetu/prioritetima EPFRR-a u određenom tipu operacije	Mjera 1.1.2. Poticanje novih ruralnih djelatnosti i usluga kroz svoju operaciju 6.4.1. doprinosi jednom fokus području. Operacija 6.4.1. doprinosi fokus području 6A „Olaganje diversifikacije, stvaranja i razvoja malih poduzeća, kao i otvaranje radnih mesta“. Doprinos ove operacije fokus području ogleda se u ulaganjima u nepoljoprivredne djelatnosti u ruralnom području koje će rezultirati otvaranje radnih mesta.

+ PRIORITET 1.2. POTICANJE RAZVOJA TURIZMA I PROMICANJE PODUZETNIŠTVA U TURIZMU

Naziv mјере	1.2.1. Osiguravanje infrastrukture za unaprjedenje turističkih proizvoda i usluga
Cilj i obrazloženje mјere	<p>Poboljšati integriranost turističkih proizvoda i usluga u cilju stvaranja jedinstvenih paket aranžmana.</p> <p>Potrebito je ojačati suradnju i umrežavanje JLS, turističkih zajednica i ponuđača turističkih proizvoda i usluga. Na taj način će se na tržištu ponuditi integrirana turistička ponuda koja omogućuje razvoj tematskih ruta, oživljavanje ceste tradicije i stvaranje ponude jedinstvenih i raznovrsnih paketa turističkih aranžmana koji su posjetiteljima mnogo zanimljiviji od individualizirane ponude. Kako bi se takva suradnja i umrežavanje moglo provesti na način da rezultira povoljnim ishodima za sudionike, važno je provesti edukaciju ljudskih potencijala u turizmu.</p>
Sadržaj mјere / tipovi operacija	<ul style="list-style-type: none"> - razvoj proizvoda temeljenih na a) kulturnoj, povijesnoj (oldtajmeri – razviti ponudu za goste smještajnih objekata) i sakralnoj baštini, b) aktivnom odmoru: povezati pješačko-biciklističke staze i poboljšati signalizaciju (razviti nove tematske rute), konjički sport, avanturizam („adrenalinski“ sadržaji), c) wellness, d) enogastro, e) botanika, f) industrijska baština - oživljavanje ceste tradicije - razvoj tematske rute vezano uz prehrambene proizvode poput bučinog ulja, mesa 'z tiblice, meda... - povezivanje proizvoda u paket aranžmane – koordinacija i povezivanje tematskih „cesta“

	u zajedničku ponudu, organizacija manifestacija - jačanje koordinacije s destinacijskom menadžment kompanijom - edukacije za turističke djelatnike
Korisnici/nositelji	Prihvatljivi korisnici/nositelji navedeni su u Prilogu 2. Mjere 1.2.1. Osiguravanje infrastrukture za unaprjeđenje turističkih proizvoda i usluga
Mogućnosti financiranja razvojnih projekata iz PRR-a	Operacija 7.4.1. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu
Kriteriji prihvatljivosti	Kriteriji prihvatljivosti navedeni su u Prilogu 2. Mjere 1.2.1. Osiguravanje infrastrukture za unaprjeđenje turističkih proizvoda i usluga
Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi sukladno PRR (Prilog 2.)	Operacija 7.4.1. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu. Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi definirani su Pravilnikom o provedbi Mjere M07 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014 – 2020
Najveći i najmanji iznos potpore	Intenzitet potpore za pojedini projekt će ovisiti o intenzitetu potpore za svaku pojedinu mjeru/podmjeru/operaciju iz PRR-a (mogućnost povećanja do 20%)
Intenzitet potpore	Operacija 7.4.1. Intenzitet javne potpore po projektu/operaciji unutar ovog tipa operacije iznosi: – do 80 posto od ukupnih prihvatljivih troškova za ulaganje koje se nalazi u jedinici lokalne samouprave čiji je indeks razvijenosti 100 posto prosjeka Republike Hrvatske i više, – do 90 posto od ukupnih prihvatljivih troškova za ulaganje koje se nalazi u jedinici lokalne samouprave čiji je indeks razvijenosti 75 posto do manje od 100 posto prosjeka Republike Hrvatske, – do 100 posto od ukupnih prihvatljivih troškova za ulaganje koje se nalazi u jedinici lokalne samouprave čiji je indeks razvijenosti manji od 75 posto prosjeka Republike Hrvatske.
Postotak sufinanciranja	2,41%
Pokazatelji očekivanih rezultata	<ul style="list-style-type: none"> - Broj razvijenih proizvoda temeljenih na kulturnoj, povjesnoj i sakralnoj baštini te aktivnom odmoru, <i>wellnessu</i> i enogastru - Broj osmišljenih i formiranih tematskih ruta - Broj turističkih paket aranžmana - Poboljšana koordinacija s destinacijskom menadžment kompanijom - Broj provedenih edukacija za turističke djelatnike
Objašnjenje doprinosa prioritetu/prioritetima EPFRR-a u određenom tipu operacije	Mjera 1.2.1. Osiguravanje infrastrukture za unaprjeđenje turističkih proizvoda i usluga putem operacije 7.4.1. doprinosi jednom fokus području. Operacija 7.4.1. doprinosi fokus području 6B „Poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima“. Operacija obuhvaća ulaganja u temeljne lokalne usluge dostupne u ruralnim područjima kao što su kulturni centar, planinarski dom, biciklističke staze, dječja igrališta. Dostupnost takvih usluga poboljšava kvalitetu života stanovnika ruralnog područja i utjecati na lokalni razvoj što je u cilju s navedenim fokus područjem.

Naziv mjere	1.2.2. Povećanje i unaprjeđenje smještajnih kapaciteta
Cilj i obrazloženje mjere	<p>Povećati smještajne kapacitete i pružiti podršku poduzetnicima ruralnog turizma u poboljšanju kvalitete postojećih smještajnih kapaciteta.</p> <p>Identificirani nedostatak smještajnih kapaciteta posebnih kategorija kao što su sobe u turističkim seljačkim domaćinstvima, privatni kampovi te vikend kuće zahtjeva ciljano proširenje ponude navedenog smještaja. Zbog toga je potrebna podrška poduzetnicima ruralnog turizma u obnovi i proširenju smještajnih kapaciteta. Također, potrebno je otvaranje kampa, kao jednog od identificiranih deficitarnih oblika smještaja. Povećanje turističke djelatnosti dovodi do veće potražnje za smještajem, stoga je vrlo važno da ponuda smještaja prati turističku potražnju. Kako bi poduzetnici imali sposobnosti prilagoditi svoju turističku ponudu zahtjevima potražnje važno ih je kroz odgovarajuće edukacije podučiti o trendovima u turizmu, promjenama u zakonodavstvu i svim ostalim bitnim stavkama uz pomoć kojih bi mogli unaprijediti svoje poslovanje u sektoru turizma.</p>
Sadržaj mjere / tipovi operacija	<ul style="list-style-type: none"> - obnova smještajnih kapaciteta (privatnih apartmana) - pokretanje kampa - edukacije za poduzetnike u turizmu vezano uz zakonodavstvo, trendove, ophođenje s gostima itd.
Korisnici/nositelji	Prihvatljivi korisnici/nositelji navedeni su u Prilogu 2. Mjere 1.2.2. Povećanje i unaprjeđenje smještajnih kapaciteta

Mogućnosti financiranja razvojnih projekata iz PRR-a	Operacija 6.2.1. Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti.
Kriteriji prihvatljivosti	Kriteriji prihvatljivosti navedeni su u Prilogu 2. Mjere 1.2.2. Povećanje i unapređenje smještajnih kapaciteta
Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi sukladno PRR (Prilog 2.)	Operacija 6.2.1. Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti. Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi definirani su Pravilnikom o provedbi Podmjere 6.2. Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima“ u okviru Mjere M06 „Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020
Najveći i najmanji iznos potpore	Intenzitet potpore za pojedini projekt će ovisiti o intenzitetu potpore za svaku pojedinu mjeru/podmjeru/operaciju iz PRR-a (mogućnost povećanja do 20%)
Intenzitet potpore	Operacija 6.2.1. Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti do 100% vrijednosti ukupnih prihvatljivih troškova, 50.000 EUR-a po korisniku
Postotak sufinanciranja	0,55%
Pokazatelji očekivanih rezultata	<ul style="list-style-type: none"> - Broj obnovljenih smještajnih kapaciteta - Broj smještajnih jedinica u sklopu kampa - Broj radionica održanih za edukaciju poduzetnika u turizmu (uključujući broj sudionika)
Objašnjenje doprinosa prioritetu/prioritetima EPFRR-a u određenom tipu operacije	Mjera 1.2.2. Povećanje i unapređenje smještajnih kapaciteta kroz usklađenost s operacijom 6.2.1. doprinosi jednom fokus području. Operacija 6.2.1. doprinosi fokus području 6A „Olakšavanje diversifikacije, stvaranja i razvoja malih poduzeća, kao i otvaranje radnih mjeseta“ jer kroz potporu za provođenje aktivnosti iz sektora turizma u ruralnom području kao i usluga u ruralnom području stvaraju se i razvijaju mala poslovni subjekti čime se povećava zapošljavanje. Provođenjem spomenute operacije djeluje se u cilju ostvarivanja doprinosa za to fokus područje.

PRIORITET 2.1. UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE

Naziv mjere	2.1.1. Izgradnja i modernizacija društvene infrastrukture
Cilj i obrazloženje mjere	<p>Izgraditi i modernizirati društvenu infrastrukturu kao okosnicu unaprjeđenja svih segmenata društveno-gospodarskog razvoja.</p> <p>Na području LAG-a stupanj razvijenosti društvene infrastrukture je zadovoljavajući, no u pojedinim naseljima evidentirana je potreba za izgradnjom novih ili rekonstrukciju postojećih objekata društvene namjene. Također, mnogi objekti su zastarjeli i nisu adekvatno opremljeni te upravo zbog toga ne odgovaraju suvremenim potrebama lokalnog stanovništva. Iz tog razloga navedena mjera usmjerena je uspostavi modernizirane društvene infrastrukture koja bi lokalnom stanovništvu svih dobnih skupina otvorila nove mogućnosti uključivanja i bavljenja raznolikim društvenim aktivnostima te rekreativnim i sportskim aktivnostima. Sukladno navedenom, provođenje mjere na području LAG-a osigurali bi se bolji životni uvjeti za lokalno stanovništvo što bi se pozitivno odrazilo na sve aspekte društveno-gospodarskog razvoja područja.</p>
Sadržaj mjere / tipovi operacija	<ul style="list-style-type: none"> - izgradnja, rekonstrukcija i/ili opremanje vatrogasnog doma i spremišta u naseljima u kojima je evidentirana potreba za ulaganjem - izgradnja, rekonstrukcija i/ili opremanje društvenog doma/centra za kulturu u naseljima u kojima je evidentirana potreba za ulaganjem - izgradnja, rekonstrukcija i/ili opremanje turističkog informativnog centra u naseljima u kojima je evidentirana potreba za ulaganjem - izgradnja, rekonstrukcija i/ili opremanje dječjih igrališta, vrtića, osnovnih škola i lokalnih knjižnica u naseljima u kojima je evidentirana potreba za ulaganjem - izgradnja, rekonstrukcija i/ili opremanje sportsko-rekreacijskih parkova i građevina u naseljima u kojima je evidentirana potreba za ulaganjem - izgradnja, rekonstrukcija i/ili opremanje objekata za sportski ribolov u naseljima u kojima je evidentirana potreba za ulaganjem - ustrojiti kvalitetnu mrežu zdravstvenih ambulanti
Korisnici/nositelji	Prihvatljivi korisnici/nositelji navedeni su u Prilogu 2. Mjere 2.2.1. Izgradnja i modernizacija društvene infrastrukture
Mogućnosti financiranja	Operacija 7.4.1. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te

razvojnih projekata iz PRR-a	povezani infrastrukturu
Kriteriji prihvatljivosti	Kriteriji prihvatljivosti navedeni su u Prilogu 2. Mjere 2.2.1. Izgradnja i modernizacija društvene infrastrukture
Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi sukladno PRR (Prilog 2.)	Operacija 7.4.1. Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi definirani su Pravilnikom o provedbi Mjere M07 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014 – 2020
Najveći i najmanji iznos potpore	Intenzitet potpore za pojedini projekt će ovisiti o intenzitetu potpore za svaku pojedinu mjeru/podmjeru/operaciju iz PRR-a (mogućnost povećanja do 20%)
Intenzitet potpore	Operacija 7.4.1. Intenzitet javne potpore po projektu/operaciji unutar ovog tipa operacije iznosi: – do 80 posto od ukupnih prihvatljivih troškova za ulaganje koje se nalazi u jedinici lokalne samouprave čiji je indeks razvijenosti 100 posto prosjeka Republike Hrvatske i više, – do 90 posto od ukupnih prihvatljivih troškova za ulaganje koje se nalazi u jedinici lokalne samouprave čiji je indeks razvijenosti 75 posto do manje od 100 posto prosjeka Republike Hrvatske, – do 100 posto od ukupnih prihvatljivih troškova za ulaganje koje se nalazi u jedinici lokalne samouprave čiji je indeks razvijenosti manji od 75 posto prosjeka Republike Hrvatske
Postotak sufinanciranja	17,24%
Pokazatelji očekivanih rezultata	<ul style="list-style-type: none"> - Broj izgrađenih, rekonstruiranih i/ili opremljenih vatrogasnih domova i spremišta - Broj izgrađenih rekonstruiranih i/ili opremljenih društvenih domova/centara za kulturu - Broj izgrađenih, rekonstruiranih i/ili opremljenih turističkih informativnih centara - Broj izgrađenih, rekonstruiranih i/ili opremljenih dječjih igrališta, vrtića, osnovnih škola i lokalnih knjižnica - Broj izgrađenih, rekonstruiranih i/ili opremljenih sportsko rekreacijskih parkova i građevina - Broj izgrađenih, rekonstruiranih i/ili opremljenih objekata za sportski ribolov - Uspostavljena kvalitetna mreža zdravstvenih ambulanti
Objašnjenje doprinosa prioritetu/prioritetima EPFRR-a u određenom tipu operacije	Mjera 2.1.1. Izgradnja i modernizacija društvene infrastrukture kroz operaciju 7.4.1. doprinosi fokus području 6B, „Poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima“. Operacija obuhvaća ulaganja u temeljne lokalne usluge dostupne u ruralnim područjima kao što su kulturni centar, rekreacijski parkovi, biciklističke staze, dječja igrališta. Dostupnost takvih usluga poboljšava kvalitetu života stanovnika ruralnog područja i utječe na lokalni razvoj što je u cilju s navedenim fokus područjem.

Naziv mjere	2.1.2. Izgradnja i modernizacija komunalne infrastrukture
Cilj i obrazloženje mjere	Izgraditi i unaprijediti komunalnu infrastrukturu na području LAG-a. Postojeća prometna infrastruktura na području LAG-a znatno je preopterećena, a navedeni problem preopterećenosti dodatno pogoršava nedovoljno izgrađena mreža nerazvrstanih cesta te zastarjela prometna signalizacija koja uvelike smanjuje sigurnost svih sudionika u prometu. Stoga je u sklopu ove mjere predviđeno ulaganje u građenje nerazvrstanih cesta te modernizacija prometne signalizacije kako bi se doprinijelo prometnom rasterećenju, povećanje sigurnosti sudionika u prometu te smanjenju degradacije kvalitete zraka.
Sadržaj mjere / tipovi operacija	<ul style="list-style-type: none"> - ulaganje u građenje nerazvrstanih cesta u naseljima u kojima je evidentirana potreba za ulaganjem - ulaganje u modernizaciju prometne signalizacije u naseljima u kojima je evidentirana potreba za ulaganjem
Korisnici/ nositelji	Prihvatljivi korisnici/nositelji navedeni su u Prilogu 2. Mjere 2.2.2. Izgradnja i modernizacija komunalne infrastrukture
Mogućnosti financiranja razvojnih projekata iz PRR-a	Operacija 7.2.2. Ulaganje u građenje nerazvrstanih cesta
Kriteriji prihvatljivosti	Kriteriji prihvatljivosti navedeni su u Prilogu 2. Mjere 2.2.2. Izgradnja i modernizacija komunalne infrastrukture
Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi sukladno PRR (Prilog 2.)	Operacija 7.2.2. Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi definirani su Pravilnikom o provedbi Mjere M07 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014 – 2020
Najveći i najmanji	Intenzitet potpore za pojedini projekt će ovisiti o intenzitetu potpore za svaku pojedinu

iznos potpore	mjeru/podmjeru/operaciju iz PRR-a (mogućnost povećanja do 20%)
Intenzitet potpore	Operacija 7.2.2. Intenzitet javne potpore po projektu/operaciji unutar ovog tipa operacije iznosi do 100 posto od ukupnih prihvatljivih troškova.
Postotak sufinanciranja	17,44%
Pokazatelji očekivanih rezultata	<ul style="list-style-type: none"> - Broj km izgrađenih nerazvrstanih cesta - Broj km prometnica s moderniziranim signalizacijom
Objašnjenje doprinosa prioritetu/prioritetima EPFRR-a u određenom tipu operacije	Mjera 2.1.2. Izgradnja i modernizacija komunalne infrastrukture putem operacije 7.2.2. doprinosi jednom fokus području. Operacija 7.2.2. doprinosi fokus području 6B „Poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima“. Operacija je usmjerenja na gradnju novih ili rekonstrukciju postojećih nerazvrstanih cesta. Ovom operacijom povećava se dostupnost ruralnih područja što doprinosi razvoju navedenog područja što je u cilju fokus područja 6B.

Naziv mjere	2.1.3. Uređenje i održavanje javnih površina
Cilj i obrazloženje mjere	<p>Povećati iskorištenost potencijala javnih površina te ih prilagoditi potrebama lokalnog stanovništva.</p> <p>Provadena analiza područja LAG-a ukazala je na nezadovoljavajući stupanj iskorištenosti potencijala korištenja javnih površina koji se najvećim dijelom očituje u nedostatku ili niskoj razini uređenosti i opremljenosti pješačko-biciklističkih staza, rekreativsko – pješačkih zona, tematskih putova te javnih zelenih površina. Također, u pojedinim naseljima LAG-a nezadovoljavajući su kapaciteti i uređenost javnih prometnih površina te groblja i tržnica. Iz tog razloga navedena mjera usmjerenja je podizanju kvantitete i kvalitete sadržaja javnih površina čime bi se unaprijedila mogućnost njihovog korištenja. Navedena mjera uređenja i održavanja javnih površina najvećim dijelom bi doprinijela podizanju kvalitete života lokalnog stanovništva ali i boravka turista na području LAG-a.</p>
Sadržaj mjere / tipovi operacija	<ul style="list-style-type: none"> - ulaganje u rekonstrukciju, građenje i/ili opremanje pješačko-biciklističkih staza i traka u naseljima u kojima je evidentirana potreba za ulaganjem - ulaganje u rekonstrukciju, građenje i/ili opremanje rekreativsko-pješačkih zona u naseljima u kojima je evidentirana potreba za ulaganjem - ulaganje u rekonstrukciju, građenje i/ili opremanje tematskih putova i parka u naseljima u kojima je evidentirana potreba za ulaganjem - ulaganje u rekonstrukciju, građenje i/ili opremanje groblja u naseljima u kojima je evidentirana potreba za ulaganjem - ulaganje u rekonstrukciju, građenje i/ili opremanje tržnica u naseljima u kojima je evidentirana potreba za ulaganjem - ulaganje u rekonstrukciju, građenje i/ili opremanje javnih prometnih površina u naseljima u kojima je evidentirana potreba za ulaganjem - ulaganje u rekonstrukciju, građenje i/ili opremanje javnih zelenih površina u naseljima u kojima je evidentirana potreba za ulaganjem
Korisnici/nositelji	Prihvatljivi korisnici/nositelji navedeni su u Prilogu 2. Mjere 2.2.3. Uređenje i održavanje javnih površina
Mogućnosti financiranja razvojnih projekata iz PRR-a	Operacija 7.4.1. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu
Kriteriji prihvatljivosti	Kriteriji prihvatljivosti navedeni su u Prilogu 2. Mjere 2.1.3. Uređenje i održavanje javnih površina
Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi sukladno PRR (Prilog 2.)	Operacija 7.4.1. Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi definirani su Pravilnikom o provedbi Mjere M07 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014 – 2020
Najveći i najmanji iznos potpore	Intenzitet potpore za pojedini projekt će ovisiti o intenzitetu potpore za svaku pojedinu mjeru/podmjeru/operaciju iz PRR-a (mogućnost povećanja do 20%)
Intenzitet potpore	Operacija 7.4.1. Intenzitet javne potpore po projektu/operaciji unutar ovog tipa operacije iznosi: – do 80 posto od ukupnih prihvatljivih troškova za ulaganje koje se nalazi u jedinici lokalne samouprave čiji je indeks razvijenosti 100 posto prosjeka Republike Hrvatske i više, – do 90 posto od ukupnih prihvatljivih troškova za ulaganje koje se nalazi u jedinici lokalne samouprave čiji je indeks razvijenosti 75 posto do manje od 100 posto prosjeka Republike Hrvatske, – do 100 posto od ukupnih prihvatljivih troškova za ulaganje koje se nalazi u jedinici lokalne samouprave čiji je indeks razvijenosti manji od

	75 posto prosjeka Republike Hrvatske.
Postotak sufinanciranja	6,21%
Pokazatelji očekivanih rezultata	<ul style="list-style-type: none"> - Broj km rekonstruiranih, izgrađenih i/ili opremljenih pješačko-biciklističkih staza - Broj km rekonstruiranih, izgrađenih i/ili opremljenih rekreativsko-pješačkih zona - Broj rekonstruiranih, izgrađenih i/ili opremljenih tematskih putova i parkova - Broj rekonstruiranih, izgrađenih, i/ili opremljenih tržnica - Broj km rekonstruiranih, izgrađenih, i/ili opremljenih javnih prometnih površina - Broj rekonstruiranih, izgrađenih, i/ili opremljenih javnih zelenih površina
Objašnjenje doprinosa prioritetu/prioritetima EPFRR-a u određenom tipu operacije	<p>Mjera 2.1.3. Uređenje i održavanje javnih površina putem uskladenosti s operacijom i 7.4.1. doprinosi jednom fokus području.</p> <p>Operacija 7.4.1. doprinosi fokus području 6B, „Poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima“. Operacija obuhvaća ulaganja u temeljne lokalne usluge dostupne u ruralnim područjima kao što su kulturni centar, rekreativski park, biciklističke staze, dječja igrališta. Dostupnost takvih usluga poboljšava kvalitetu života stanovnika ruralnog područja i utječe na lokalni razvoj što je u cilju s navedenim fokus područjem.</p>

■ PRIORITET 2.2. OČUVANJE PRIRODNE BAŠTINE I ODGOVORAN ODNOS PREMA OKOLIŠU

Naziv mjere	2.2.1. Promicanje zaštite okoliša i prirode te očuvanje biološke, geološke i krajobrazne raznolikosti
Cilj i obrazloženje mjere	<p>Očuvati okoliš i valorizirati prirodnu baštinu područja LAG-a.</p> <p>Na području LAG-a izmjenjuju se različiti tipovi ekosustava, od onih šumskih, livadnih, močvarnih i riječnih, a svaki od njih nastanjuje cijeni niz različitih vrsta biljaka i životinja. Urbanizacija, suvremeni način života i ljudsko djelovanje sve se više negativno odražavaju na okoliš što dovodi do onečišćenja, degradacije ili čak potpunog uništenja prirodnih staništa za pojedine vrste, a izravna posljedica navedenog je smanjenje biološke raznolikosti. Također ljudsko djelovanje nepovratno mijenja tradicionalni krajobraz čime se također ugrožava prirodna baština područja LAG-a. Iz navedenih razloga ova mjera obuhvaća operacije koje su usmjerenе podizanju svijesti lokalnog stanovništva i šire javnosti o važnosti očuvanja krajobraza i prirodnih staništa zajedno sa svim biljnim i životinjskim vrstama koje ih nastanjuju. Navedena mjera doprinijela bi očuvanju prirodne baštine, uz istovremeno unaprjeđenje održivosti sustava za njegovo upravljanje.</p>
Sadržaj mjere / tipovi operacija	<ul style="list-style-type: none"> - podizanje svijesti stanovnika o potrebi zaštite okoliša i prirode s ciljem povećanja kvalitete života pojedinca - izrada registra Natura 2000 s vrstama koje su karakteristične za područje LAG-a - izrada multifunkcionalnih, poučnih i interpretacijskih staza, a posebice geomorfoloških poučnih staza - izgradnja novih i opremanje postojećih centara za posjetitelje - provedba programa i projekata zaštite i očuvanja okoliša (npr. akcije čišćenja) - zaštita vodocrpilišta Nedelišće
Korisnici/nositelji	Prihvataljivi korisnici/nositelji navedeni su u Prilogu 2. Mjere 2.2.2. Promicanje zaštite okoliša i prirode te očuvanje biološke, geološke i krajobrazne raznolikosti
Mogućnosti financiranja razvojnih projekata iz PRR-a	<p>Operacija 7.4.1. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezana infrastrukturu Operacija 8.5.2. Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture</p>
Kriteriji prihvatljivosti	Kriteriji prihvatljivosti navedeni su u Prilogu 2. Mjere 2.2.2. Promicanje zaštite okoliša i prirode te očuvanje biološke, geološke i krajobrazne raznolikosti
Prihvataljivi i neprihvataljivi troškovi sukladno PRR (Prilog 2.)	<p>Operacija 7.4.1. Prihvataljivi i neprihvataljivi troškovi definirani su Pravilnikom o provedbi Mjere 07 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014 – 2020. Operacija 8.5.2. Prihvataljivi i neprihvataljivi troškovi definirani su Nacrtom pravilnika o provedbi Mjere 08 „Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma“, Podmjere 8.5. „Ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020.</p>
Najveći i najmanji iznos potpore	Intenzitet potpore za pojedini projekt će ovisiti o intenzitetu potpore za svaku pojedinu mjeru/podmjeru/operaciju iz PRR-a (mogućnost povećanja do 20%)
Intenzitet potpore	Operacija 7.4.1. Intenzitet javne potpore po projektu/operaciji unutar ovog tipa operacije iznosi: – do 80 posto od ukupnih prihvataljivih troškova za ulaganje koje se nalazi u jedinici lokalne samouprave čiji je indeks razvijenosti 100 posto prosjeka Republike Hrvatske i

	više, – do 90 posto od ukupnih prihvatljivih troškova za ulaganje koje se nalazi u jedinici lokalne samouprave čiji je indeks razvijenosti 75 posto do manje od 100 posto prosjeka Republike Hrvatske, – do 100 posto od ukupnih prihvatljivih troškova za ulaganje koje se nalazi u jedinici lokalne samouprave čiji je indeks razvijenosti manji od 75 posto prosjeka Republike Hrvatske. Operacija 8.5.2. Intenzitet javne potpore po projektu iznosi 100% od ukupnih prihvatljivih troškova.
Postotak sufinanciranja	5,45%
Pokazatelji očekivanih rezultata	<ul style="list-style-type: none"> - Broj održanih edukacija ne temu važnosti očuvanja okoliša i prirode - Izrađen registar Natura 2000 s vrstama koje su karakteristične za područje LAG-a - Broj km uspostavljenih multifunkcionalnih, poučnih i interpretacijskih staza te broj km uspostavljenih geomorfoloških poučnih staza - Broj osnovanih centara za posjetitelje - Broj provedenih programa i projekata zaštite i očuvanja okoliša
Objašnjenje doprinosa prioritetu/prioritetima EPFRR-a u određenom tipu operacije	<p>Mjera 2.2.1. Promicanje zaštite okoliša i prirode te očuvanje biološke, geološke i krajobrazne raznolikosti putem aktivnosti 7.4.1. i 8.5.2. doprinosi dvama fokus područjima. Operacija 7.4.1. doprinosi fokus području 6B „Poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima“. Operacija obuhvaća ulaganja u temeljne lokalne usluge dostupne u ruralnim područjima kao što su kulturni centar, rekreacijski parkovi, biciklističke staze, dječja igrališta. Dostupnost takvih usluga poboljšava kvalitetu života stanovnika ruralnog područja i utječe na lokalni razvoj što je u cilju s navedenim fokus područjem. Operacija 8.5.2. doprinosi fokus području 4A „Obnova, očuvanje i povećanje bioraznolikosti, uključujući u područjima mreže Natura 2000. i u područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima i poljoprivredne velike prirodne vrijednosti, kao i stanja europskih krajobraza“. Izgradnja poučne, interpretacijske staze i ostala manja ulaganja u infrastrukturu doprinose podizanju svijesti javnosti o važnosti očuvanja bioraznolikosti te krajobraza što je u cilju s fokus područjem.</p>

PRIORITET 3.1. UNAPREĐENJE SUSTAVA UPRAVLJANJA LAG-OM

Naziv mjere	3.1.1. Jačanje ljudskih potencijala za upravljanje LAG-om
Cilj i obrazloženje mjere	Poboljšati vještine i znanja vodstva udruge te povećati učinkovitost upravljanja udrugom. Za učinkovito i efektivno upravljanje udrugom, pripremu i provedbu projekata udruge i osiguranje finansijskih sredstava potrebno je ojačati vještine i znanja vodstva udruge. Stoga će se kroz ovu mjeru poticati vodstvo udruge na samostalno usavršavanje na stručnim seminarima u Hrvatskoj i inozemstvu, a naučene nove vještine i znanja doprinijet će povećanoj kvaliteti rada i kvalitetnijem sustavu upravljanju udrugom kroz optimalno korištenje ljudskih i finansijskih resursa, te će se osigurati daljnje strateško usmjerenje udruge.
Sadržaj mjere / tipovi operacija	<ul style="list-style-type: none"> - poticanje dalnjeg usavršavanja vodstva udruge na stručnim skupovima, edukacijama i seminarima u Hrvatskoj i inozemstvu - organizacija studijskih putovanja i edukacija za vodstvo udruge - izrada Plana rada udruge LAG Međimurski dol i bregi za svaku godinu - izrada i provedba projekata suradnje usmjerenih na izgradnju kapaciteta te prijenos iskustava o lokalnom razvoju
Korisnici/nositelji	Prihvativi korisnici/nositelji navedeni su u Prilogu 2. Mjere 3.1.1. Jačanje ljudskih potencijala za upravljanje LAG-om
Mogućnosti financiranja razvojnih projekata iz PRR-a	Podmjera 19.4. Tekući troškovi i animacija
Kriteriji prihvatljivosti	Kriteriji prihvatljivosti navedeni su u Pravilniku o provedbi Podmjere 19.2. »Provedba operacija unutar CLLD strategije«, Podmjere 19.3. »Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a« i Podmjere 19.4. »Tekući troškovi i animacija« unutar Mjere 19 »Potpora lokalnom razvoju u okviru inicijative leader (CLLD – lokalni razvoj pod vodstvom zajednice)« iz PRR RH 2014.-2020.
Prihvativi i neprihvativi troškovi sukladno PRR (Prilog 2.)	Prihvativi i neprihvativi troškovi navedeni su u Pravilniku o provedbi Podmjere 19.2. »Provedba operacija unutar CLLD strategije«, Podmjere 19.3. »Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a« i Podmjere 19.4. »Tekući troškovi i animacija« unutar Mjere 19 »Potpora lokalnom razvoju u okviru inicijative leader (CLLD – lokalni razvoj pod vodstvom zajednice)« iz PRR RH 2014.-2020.

Najveći i najmanji iznos potpore	Intenzitet potpore za pojedini projekt će ovisiti o intenzitetu potpore za svaku pojedinu mjeru/podmjeru/operaciju iz PRR-a (mogućnost povećanja do 20%)
Intenzitet potpore	Intenzitet potpore do 100% prihvatljivih troškova
Postotak sufinanciranja	1,52%
Pokazatelji očekivanih rezultata	<ul style="list-style-type: none"> - Broj pohadanih edukacija, seminara i stručnih skupova - Broj studijskih putovanja i održanih edukacija - Izrađen Plan rada - Broj izrađenih i provedenih projekata suradnje usmjerenih na izgradnju kapaciteta te prijenos iskustava o lokalnom razvoju
Objašnjenje doprinosa prioritetu/ prioritetima EPFRR-a u određenom tipu operacije	Mjera 3.1.1. Jačanje ljudskih potencijala za upravljanje LAG-om doprinosi fokus području 6B PRR-a „Poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima“. LEADER pristup izravno doprinosi fokus području 6B-lokalni razvoj u ruralnim područjima. Neizravno, LEADER mjera, odnosno provedba LRS LAG-ova doprinosi i ostalim fokus područjima Unije za razdoblje 2014.-2020.

Naziv mjere	3.1.2. Uspostava sustava za praćenje provedbe LRS i sustava za prepoznavanje i praćenje strateških projekata i programa
Cilj i obrazloženje mјere	Povećanje kvalitete praćenja LRS i lokalnih strateških projekata i programa Vodstvo LAG-a, zajedno s nadzornim odborom, pratit će provedbu lokalne razvojne strategije te provoditi mјere daljnog učinkovitog i efektivnog upravljanja lokalnim razvojem, kroz vođenje baze strateških projekata i programa te pomoć članovima u realizaciji ideja, projekta i programa.
Sadržaj mјere / tipovi operacija	<ul style="list-style-type: none"> - izrada godišnjih akcijskih planova za provedbu projekata na području LAG-a - izrada godišnjih izvještaja provedbe lokalne razvojne strategije/o radu odobrenog LAG-a - organizacija sustava i edukacija za praćenje provedbe lokalne razvojne strategije
Korisnici/ nositelji	Prihvatljivi korisnici/nositelji navedeni su u Prilogu 2. Mjere 3.1.2. Uspostava sustava za praćenje provedbe LRS i sustava za prepoznavanje i praćenje strateških projekata i programa
Mogućnosti financiranja razvojnih projekata iz PRR-a	Podmjera 19.4. Tekući troškovi i animacija
Kriteriji prihvatljivosti	Kriteriji prihvatljivosti navedeni su u Pravilniku o provedbi Podmjere 19.2. »Provedba operacija unutar CLLD strategije«, Podmjere 19.3. »Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a« i Podmjere 19.4. »Tekući troškovi i animacija« unutar Mjere 19 »Potpora lokalnom razvoju u okviru inicijative leader (CLLD – lokalni razvoj pod vodstvom zajednice)« iz PRR RH 2014.-2020.
Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi sukladno PRR (Prilog 2.)	Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi navedeni su u Pravilniku o provedbi Podmjere 19.2. »Provedba operacija unutar CLLD strategije«, Podmjere 19.3. »Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a« i Podmjere 19.4. »Tekući troškovi i animacija« unutar Mjere 19 »Potpora lokalnom razvoju u okviru inicijative leader (CLLD – lokalni razvoj pod vodstvom zajednice)« iz PRR RH 2014.-2020.
Najveći i najmanji iznos potpore	Intenzitet potpore za pojedini projekt će ovisiti o intenzitetu potpore za svaku pojedinu mjeru/podmjeru/operaciju iz PRR-a (mogućnost povećanja do 20%)
Intenzitet potpore	Intenzitet potpore do 100% prihvatljivih troškova
Postotak sufinanciranja	1,52%
Pokazatelji očekivanih rezultata	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađeni godišnji akcijski planovi - Izrađeni godišnji izvještaji provedbe LRS/o radu odobrenog LAG-a - Broj provedenih edukacija
Objašnjenje doprinosa prioritetu/ prioritetima EPFRR-a u određenom tipu operacije	Mjera 3.1.2. Uspostava sustava za praćenje provedbe LRS i sustava za prepoznavanje i praćenje strateških projekata i programa doprinosi fokus području 6B PRR-a „Poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima“. LEADER pristup izravno doprinosi fokus području 6B- lokalni razvoj u ruralnim područjima. Neizravno, LEADER mjera, odnosno provedba LRS LAG-ova doprinosi i ostalim fokus područjima Unije za razdoblje 2014.-2020.

+ PRIORITET 3.2. PROMICANJE DJELOVANJA I SURADNJE

Naziv mjere	3.2.1. Promicanje djelovanja LAG-a i animacija članova
Cilj i obrazloženje mjere	Povećati vidljivost djelovanja LAG-a i povećati broj aktivnih članova Svrha LAG-a Međimurski dolni i bregi je pružiti informacije članovima i svim zainteresiranim dionicima o svojem radu te poticati partnerstva između javnog, gospodarskog i civilnog sektora kako bi se omogućio daljnji održivi ruralni razvoj. Za postizanje ove mjeru potrebno je osvijestiti javnost o važnosti rada i načinu rada LAG-a, potrebno je također i promovirati članove LAG-a i njihov rad kako bi povećali interes javnosti o samom LAG-u. Također, potrebno je potaknuti i neaktivne članove LAG-a na veću uključenost, a to se može postići kroz usmjerene promotivne aktivnosti, pomoći članovima kod organizacije događanja, informirati ih o Programu ruralnog razvoja i sl.
Sadržaj mjeru / tipovi operacija	- izrada promotivnih materijala - osmišljavanje i organizacija promotivnih događanja LAG-a - sudjelovanje na skupovima, sastancima i promotivnim događanjima LEADER tematike - organizacija studijskih putovanja za članove LAG-a - poticanje novih i postojećih članova na aktiviranje putem informiranja
Korisnici/nositelji	Prihvativi korisnici/nositelji navedeni su u Prilogu 2. Mjere 3.2.1. Promicanje djelovanja LAG-a i animacija članova
Mogućnosti financiranja razvojnih projekata iz PRR-a	Podmjera 19.4. Tekući troškovi i animacija
Kriteriji prihvatljivosti	Kriteriji prihvatljivosti navedeni su u nacrtu Pravilnika o provedbi Podmjere 19.2. »Provredba operacija unutar CLLD strategije«, Podmjere 19.3. »Priprema i provredba aktivnosti suradnje LAG-a« i Podmjere 19.4. »Tekući troškovi i animacija« unutar Mjere 19 »Potpora lokalnom razvoju u okviru inicijative leader (CLLD – lokalni razvoj pod vodstvom zajednice)« iz PRR RH 2014.-2020.
Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi sukladno PRR (Prilog 2.)	Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi navedeni su u nacrtu Pravilnika o provedbi Podmjere 19.2. »Provredba operacija unutar CLLD strategije«, Podmjere 19.3. »Priprema i provredba aktivnosti suradnje LAG-a« i Podmjere 19.4. »Tekući troškovi i animacija« unutar Mjere 19 »Potpora lokalnom razvoju u okviru inicijative leader (CLLD – lokalni razvoj pod vodstvom zajednice)« iz PRR RH 2014.-2020.
Najveći i najmanji iznos potpore	Intenzitet potpore za pojedini projekt će ovisiti o intenzitetu potpore za svaku pojedinu mjeru/podmjeru/operaciju iz PRR-a (mogućnost povećanja do 20%)
Intenzitet potpore	Intenzitet potpore do 100% prihvatljivih troškova
Postotak sufinciranja	16,97%
Pokazatelji očekivanih rezultata	- Vrsta i broj promotivnih materijala - Vrsta i broj promotivnih događanja - Broj sudjelovanja na događanjima LEADER tematike - Broj studijskih putovanja članova - Broj novih članova - Broj informiranja za članove (e-bilten)
Objašnjenje doprinosa prioritetu/prioritetima EPFRR-a u određenom tipu operacije	Mjera 3.2.1. Promicanje djelovanja LAG-a i animacija članova doprinosi fokus području 6B PRR-a „Poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima“. LEADER pristup izravno doprinosi fokus području 6B- lokalni razvoj u ruralnim područjima. Neizravno, LEADER mjeru, odnosno provedba LRS LAG-ova doprinosi i ostalim fokus područjima Unije za razdoblje 2014.-2020.

Naziv mjeru	3.2.2. Projekti suradnje LAG-a
Cilj i obrazloženje mjere	Povećati uključenost članova, njihova znanja i vještina te poboljšati daljnju suradnju s dionicima iz svih sektora na RH i EU razinu Članovi LAG-a dolaze iz javnog, civilnog i gospodarskog sektora te im je motivacija ulaska u članstvo LAG-a stvaranje novih prilika, učenje novih vještina te lakše nalaženje partnera i suradnika za ostvarivanje svojih planova/programa. Kako bi lakše došli do potrebnih informacija, povećali svoju kvalitetu rada i vještine svojih članova/zaposlenika, imali više mogućnosti za dobivanje dostupnih finansijskih sredstava, ostvarili kontakte s međunarodnim dionicima, potrebno je ojačati suradnju članova i udruge te

	naposljetu cijelog LAG-a s međunarodnim organizacijama i savezima.
Sadržaj mjere / tipovi operacija	<ul style="list-style-type: none"> - provedba edukacija za članove s ciljem jačanja njihovih kapaciteta i znanja i za jačanje uloge civilnog društva te s ciljem poboljšanja poslovanja svih sektora članova LAG - provedba specijaliziranih edukacija za gospodarski sektor, poljoprivredna gospodarstva, nositelje turističkih i smještajnih djelatnosti, zadružarstvo, obnovljive izvore energije - poticanje članova za zajedničku pripremu i provedbu projekata suradnje - jačanje komunikacije i suradnje među udrugama s područja LAG-a o zajedničkim projektima/programima - jačanje suradnje udruga i lokalne (regionalne) samouprave - jačanje suradnje udruga s međunarodnim partnerima - podrška razvojnim inicijativama udruga - promocija udruga i njihovih projekata/programa
Korisnici/nositelji	Prihvatljivi korisnici/nositelji navedeni su u Prilogu 2. Mjere 3.2.2. Projekti suradnje LAG-a
Mogućnosti financiranja razvojnih projekata iz PRR-a	Podmjera 19.3. Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a
Kriteriji prihvatljivosti	Kriteriji prihvatljivosti navedeni su u nacrtu Pravilnika o provedbi Podmjere 19.2. »Provedba operacija unutar CLLD strategije«, Podmjere 19.3. »Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a« i Podmjere 19.4. »Tekući troškovi i animacija« unutar Mjere 19 »Potpora lokalnom razvoju u okviru inicijative leader (CLLD – lokalni razvoj pod vodstvom zajednice)« iz PRR RH 2014.-2020.
Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi sukladno PRR (Prilog 2.)	Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi navedeni su u nacrtu Pravilnika o provedbi Podmjere 19.2. »Provedba operacija unutar CLLD strategije«, Podmjere 19.3. »Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a« i Podmjere 19.4. »Tekući troškovi i animacija« unutar Mjere 19 »Potpora lokalnom razvoju u okviru inicijative leader (CLLD – lokalni razvoj pod vodstvom zajednice)« iz PRR RH 2014.-2020.
Najveći i najmanji iznos potpore	Intenzitet potpore za pojedini projekt će ovisiti o intenzitetu potpore za svaku pojedinu mjeru/podmjeru/operaciju iz PRR-a (mogućnost povećanja do 20%)
Intenzitet potpore	Intenzitet potpore do 100% prihvatljivih troškova
Postotak sufinanciranja	3,81%
Pokazatelji očekivanih rezultata	<ul style="list-style-type: none"> - Broj i vrsta provedenih edukacija za članove - Broj pripremljenih i odobrenih projekata - Broj i vrsta održanih sastanaka/suradnje na razini RH i EU - Ojačana komunikacija i suradnja među udrugama s područja LAG-a o zajedničkim projektima /programima - Ojačana suradnja udruga i lokalne (regionalne) samouprave - Ojačana suradnja udruga s međunarodnim partnerima
Objašnjenje doprinosa prioritetu/prioritetima EPFRR-a u određenom tipu operacije	Mjera 3.2.2. Projekti suradnje LAG-a doprinosi fokus području 6B PRR-a „Poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima“. LEADER pristup izravno doprinosi fokus području 6B- lokalni razvoj u ruralnim područjima. Neizravno, LEADER mjera, odnosno provedba LRS LAG-ova doprinosi i ostalim fokus područjima Unije za razdoblje 2014.-2020.

Tablicom u nastavku prikazane su ukratko Podmjere i Operacije PRR RH za LEADER koje su primjenjive za provedbu strateških odrednica LRS LAG-a.

Tablica 8. Prikaz Podmjera i Operacija PRR RH za LEADER koje su primjenjive za provedbu strateških odrednica LRS LAG-a

Strateški cilj (SC)	Prioritet (P)	Provredbene mjere LRS											
			4.1.	4.2.	6.1.	6.2.	6.3.	6.4.	7.2.	7.4.	8.5.	19.3.	19.4.
SC - 1	P - 1.1.	1.1.1.	4.1.1.	4.2.1.	6.1.1.		6.3.1.						
		1.1.2.						6.4.1.					
	P - 1.2.	1.2.1.								7.4.1.			
		1.2.2.				6.2.1.							
SC - 2	P - 2.1.	2.1.1.								7.4.1.			
		2.1.2.							7.2.2.				
		2.1.3.								7.4.1.			
	P - 2.2.	2.2.1.								7.4.1.	8.5.2.		
SC - 3	P - 3.1.	3.1.1.											19.4.
		3.1.2.											19.4.
	P - 3.2.	3.2.1.											19.4.
		3.2.2.										19.3.	

Izvor: Izrada autora

3.3. OPIS ODABIRA PROJEKTA NA NIVOU LAG-A

U svrhu osiguravanja transparentnosti u odabiru projekata na nivou LAG-a, Upravni odbor LAG-a donosi **Priručnik o radu LAG-a za provedbu LRS i odabir projekata** (u dalnjem tekstu Priručnik) – u **Prilogu 3.**, kao i njegove izmjene i dopune. Priručnik uključuje opis cjelokupnog procesa provedbe LRS, od pripreme i objave natječaja do donošenja odluke o odabiru projekata za sufinanciranje iz Programa ruralnog razvoja 2014.-2020. putem LRS, te definiranim rokovima i odgovornostima dionika u procesu provedbe LRS, a sukladno Pravilniku o provedbi Podmjere 19.2. »Provedba operacija unutar CLLD strategije«, Podmjere 19.3. »Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a« i Podmjere 19.4. »Tkući troškovi i animacija« unutar Mjere 19 »Potpora lokalnom razvoju u okviru inicijative leader (CLLD – lokalni razvoj pod vodstvom zajednice)«.

Za provedbu LRS i odabir projekata zaduženi su: 1. Ured LAG-a (zaposlenici LAG-a), 2. Komisija za ocjenjivanje projekata i 3. Upravni odbor LAG-a, uz prethodnu edukaciju.

Upravni odbor LAG-a imenuje 5-7 članova Komisije za ocjenjivanje projekata (u dalnjem tekstu Komisija). **Komisija ocjenjuje kvalitetu projekata u 2 faze:** temeljem definiranih kriterija odabira (Prilog 4.) i temeljem definiranih dodatnih kriterija, poput pripremljenosti projekta na provedbu, inovativnosti, uključenosti i utjecaja na lokalnu zajednicu, održivog korištenja lokalnih resursa, doprinos horizontalnim ciljevima razvoja područja LAG-a, upravljanje projektom te održivost i korisnost projekta (detaljnije opisano u Prilogu 5.). Nakon ocjenjivanja Komisija predlaže Upravnom odboru LAG-a odabir projekata sukladno kreiranoj rang listi. Upravni odbor LAG-a donosi Odluku o odabiru projekata koji ostvaruju sufinanciranje iz Programa ruralnog razvoja 2014.-2020. putem Lokalne razvojne strategije LAG-a. Najmanje 51 % članova Upravnog odbora LAG-a mora odobriti svaki pojedini projekt o kojem se donosi Odluka.

Član Upravnog odbora ili član Komisije izuzima se iz postupka odabira i ocjenjivanja projekata ukoliko je sam prijavitelj projekta ili član organizacije koja podnosi prijavu ili je na drugi način

direktno uključen u prijavljeni projekt za provedbu Lokalne razvojne strategije. U tom slučaju, LAG ga je dužan zamijeniti članom koji pripada istom sektoru i pri tome poštujući načelo ravnopravnosti odlučivanja. Sve osobe koje sudjeluju u odabiru projekata pristiglih na LAG natječaj potpisuju Izjavu o nepristranosti i povjerljivosti i to nakon zaprimanja svih prijava te time potvrđuju da nisu u sukobu interesa u odnosu na korisnike.

Upravni odbor LAG-a raspisuje Natječaj sukladno Planu provedbe LRS, a u pravilu jednom godišnje. Natječaj se raspisuje za pojedini tip operacije naveden u odabranoj LRS – sukladno Planu provedbe i raspoloživim sredstvima. LAG u pravilu objavljuje natječaj najmanje na web stranici LAG-a, a može i putem drugih informativnih medija. Minimalno trajanje natječaja je 30 dana, a maksimalno 60 dana. Natječajem se propisuje tip operacije za koju se raspisuje natječaj, uvjeti podnošenja zahtjeva za potporu, prihvativi korisnici, kriteriji prihvativosti, iznos javne potpore za dodjelu korisnicima odabranih projekata po natječaju te maksimalni pojedinačni iznos potpore, intenzitet javne potpore s mogućim uvećanjima, popis dokumentacije, kriteriji odabira projekata + dodatni kriteriji, način i rokovi podnošenja zahtjeva za potporu te drugi sadržaj natječaja sukladno Priručniku.

Prijave na natječaj zaprimaju zaposlenici ureda LAG-a uz koordinaciju i kontrolu voditelja LAG-a. Prilikom zaprimanja provjerava se pravovremenost prijave, te se prijava odbija ako je zaprimljena izvan definiranog roka natječaja. Zaposlenici LAG-a iz zaprimljenih prijava upisuju osnovne podatke u evidencijske obrasce LAG-a koji služe kasnijem izvještavanju i praćenju provedbe LRS.

Administrativna kontrola svih prijava obavlja se u roku od 15 dana po završetku natječaja na način definiran u Priručniku. Administrativna kontrola prijava obuhvaća eliminacijsku provjeru, provjeru kompletnosti dokumentacije i provjeru prihvativosti prijave. U sklopu administrativne kontrole radi se i izračun potpore putem zasebne kontrolne liste koja sadrži kriterije odabira sukladno Natječaju. Ukoliko je predviđeno Natječajem, projektu se dodjeljuje viši intenzitet potpore.

Komisija ocjenjuje prijave temeljem kriterija odabira i dodatnih kriterija sukladno Natječaju.

Po završetku ocjenjivanja, Komisija kreira završnu tablicu s prikazom kriterija odabira, dodatnih kriterija i ostvarenog broja bodova po svakom ocjenjivaču. Temeljem tablice, kreira se rang lista sukladno ukupnom broju ostvarenih bodova koja se sa završnom tablicom proslijeđuje Upravnom odboru LAG-a.

Upravni odbor LAG-a razmatra pristigle prijave i predloženu rang listu Komisije te kreira posebnu prioritetu ljestvicu u skladu sa raspoloživim sredstvima odobrenog Plana provedbe LRS. Sukladno prioritetnoj ljestvici Upravni odbor donosi Odluke o odabranim projektima.

Od zatvaranja Natječaja za prijavu projekata do izbora projekata na sjednici Upravnog odbora može proći najviše 45 dana.

LAG je dužan u roku od 60 dana od dana završetka LAG natječaja poslati u APPRRR Zahtjev za potvrdu natječaja i rezervaciju sredstava. Po zaprimanju Odluke o potvrdi natječaja i rezervacije sredstava u APPRRR, te dostave Obavijesti o potvrdi projekta i rezervaciji sredstava nositeljima odabranih projekata, LAG je dužan osigurati da nositelji odabranih projekata u roku od 30 dana podnesu Zahtjev za potporu u AGRONET na raspisani natječaj za LAG projekte.

LAG je dužan objaviti rezultate odabira projekata na web stranici i obavijestiti svakog nositelja projekta o rezultatima provedenog LAG natječaja.

LAG organizira radionice, animira javnost te informira o najavi i raspisivanju Natječaja preko službene stranice LAG-a, članova LAG-a ili drugih medija u cilju što kvalitetnije pripreme i dostave projekata.

3.4. OPIS TEMA PLANIRANIH PROJEKTA SURADNJE I NAČIN ODABIRA PROJEKATA SURADNJE

Naglasak na izbor projekata suradnje LAG-a Međimurski doli i bregi je vezan uz sadržaje strateških ciljeva i prioriteta u dijelu njihove horizontalne komponente i mogućnosti da se kroz suradnju poveća razvojni kapacitet svih dionika razvoja na području LAG-a. Povećanje razvojnih kapaciteta ostvaruje se povećanim stručnim znanjem i novim vještinama, dovođenjem novih poslovnih partnera i difuzijom inovacija. Projekti suradnje koji su u pripremi odnosno u planu prikazani su u donjoj tablici.

TABLICA 9. PLANIRANI PROJEKTI SURADNJE LAG-A

Sektor projekta	Opis potencijalnih tema	Doprinos strateškom cilju i prioritetu
Poljoprivreda	<ul style="list-style-type: none"> - Lokalna enogastronomija – brendiranje, plasman, edukacija (SLO, HR, POL) - Očuvanje autohtonih starinskih sorti - LAG-omati/tržnice domaćih proizvoda - Razvoj kratkih lanaca opskrbe (SLO, AUT, POL) - Razvoj zadruga i drugih oblika udruženja poljoprivrednih proizvođača - Poticanje samoodrživih/biodinamičkih imanja (HR, SLO) - Jačanje poljoprivrednog sektora kroz plasiranje proizvoda u turizmu (HR, POL) - Dopunske djelatnosti na poljoprivrednim gospodarstvima 	1.1. Poticanje održivog razvoja poljoprivrede
Turizam	<ul style="list-style-type: none"> - Razmjena dobrih praksi u turizmu, međusobna promocija (HR, SLO, AUT, HU) - Ekoturizam (GER, AUT, SLO) - Botanički turizam - Turizam doživljaja – labirinti, kulturna baština, pješačko-biciklističke rute (SLO, AUT) - Ezoterički turizam (labirinti, bajke, mitovi) - Vjerski turizam (tematske vjerske rute, zaštićeni vjerski objekti) 	1.2. Poticanje razvoja turizma i promicanje poduzetništva u turizmu
Kulturna baština	<ul style="list-style-type: none"> - Kulturna suradnja i razmjena (GER, HR, BIH, SRB, MAK), baštinski turizam (područje kulture) - Tematske rute starih zanata (Slovenija, Mađarska, Hrvatski LAG-ovi sjeverne Hrvatske) - Nematerijalna kulturna baština (Hrvatski LAG-ovi) - Tehnička i industrijska baština (putevima inovatora npr. – Slovenski LAG-ovi) 	3.2. Promicanje djelovanja i suradnje
Ostalo	<ul style="list-style-type: none"> - Biciklizam - Glazbeni festivali za mlade (Forestland) - Promatranje ptica u zaštićenom području NATURA 2000 (GER) 	2.2. Očuvanje prirodne baštine i odgovoran odnos prema okolišu 3.2. Promicanje djelovanja i suradnje

Izvor: Izrada autora

Kroz dosad uspostavljene kontakte s brojnim LAG-ovima iz Hrvatske, Slovenije, Austrije, Mađarske, Njemačke, Srbije, Bosne i Hercegovine te Makedonije definirane su navedene teme projekata suradnje. Pored ovih tema suradnje LAG ima u planu da u okviru svog operativnog djelovanja na terenu i u okviru svojih mogućnosti podrži i podupre programske projekte. To su u pravilu „soft“ projekti usmjereni na očuvanje kulturne baštine i tradicije, razmjena iskustva, druženje različitih društvenih skupina, usmjeravanje mladih na pozitivno društveno ponašanje i niz drugih sadržaja koje uglavnom provode organizacije civilnog društva. Nositelji tih projekata su u pravilu zainteresirani za teritorijalnu i transnacionalnu suradnju. U tim procesima LAG vidi svoju aktivnu ulogu.

Nakon što LAG javno iskaže interes za uključivanjem u projekte suradnje na definirane teme, pristupit će se odlučivanju o projektnim partnerima koji su mu geografski i tematski srodnici.

LAG planira provedbu najmanje 2 projekta suradnje, na nacionalnoj i međunarodnoj razini s LAG-ovima s kojima već ima uspostavljene kontakte. Odluku o pokretanju projekata suradnje i partnerstvu na projektima suradnje donosi Upravni odbor LAG-a. Prilikom ulaska u projekte suradnje LAG će potpisati Sporazum o suradnji sa odabranim LAG-ovima u kojem se javno navode zadaci, prava i obveze projekta.

3.5. USKLAĐENOST S NADREĐENIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA

LRS LAG-a Međimurski doli i bregi temelji se na potrebama lokalnog razvoja, a usklađena je s bitnim dokumentima o razvoju poput Programa ruralnog razvoja RH, Razvojnom strategijom Međimurske županije 2011.-2013. (prema naputku MRRFEU produžena i na 2016. godinu) te s nacrtom Razvojne strategije Međimurske županije do 2020.

CILJ		
1. PODUZETNO RURALNO PODRUČJE		
PRIORITET	1.1. Poticanje održivog razvoja poljoprivrede	
MJERE	1.1.1. Razvoj suvremenih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava 1.1.2. Poticanje novih ruralnih djelatnosti i usluga	1.2.1. Osiguravanje infrastrukture za unaprjeđenje turističkih proizvoda i usluga 1.2.2. Povećanje i unaprjeđenje smještajnih kapaciteta
Usklađenost s Programom ruralnog razvoja RH	M4 - Ulaganja u fizičku imovinu M6 - Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja	M6 - Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja M7 - Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima
Usklađenost s Razvojnom strategijom Međimurske županije 2011.-2013. (2016.)	1P4-M1 Okrupnjavanje zemljišta s ciljem poboljšanja konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje 1P4-M3 Zaštita i promocija regionalnih posebnosti proizvoda	1P5-M1 Očuvanje turističke atrakcijske osnove županije s naglaskom na zaštiti prirodnih vrijednosti i kulturne baštine 1P5-M2 Unaprjeđenje turističkih proizvoda i usluga kroz specijalizaciju i diversifikaciju
Usklađenost s Razvojnom strategijom Međimurske županije do 2020. (nacrt)	1P4-M1 Okrupnjavanje zemljišta s ciljem poboljšanja konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje 1P4-M3 Podrška osnivanju skladišnih, prerađivačkih i distribucijskih centara za poljoprivredno – prehrambene proizvode. 1P4-M4 Uspostava sustava kvalitete i brandiranje međimurskih poljoprivredno – prehrambenih proizvoda	1P1-M4 Podrška poduzetnicima početnicima 1P5-M1 Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih turističkih proizvoda i usluga 1P5-M2 Jačanje kapaciteta i konkurenčnosti pružatelja usluga 1P5-M3 Uspostava sustava kvalitete i brandiranje turističkih proizvoda i usluga

CILJ		
2. KVALITETAN ŽIVOT I PROSTOR		
PRIORITET	2.1. Unaprjeđenje infrastrukture	
MJERE	2.1.1. Izgradnja i modernizacija društvene infrastrukture 2.1.2. Izgradnja i modernizacija komunalne infrastrukture 2.1.3. Uređenje i održavanje javnih površina	2.2.1. Promicanje zaštite okoliša i prirode te očuvanje biološke, geološke i krajobrazne raznolikosti
Usklađenost s Programom ruralnog razvoja RH	M7 - Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima	M7 - Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima M8 - Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma
Usklađenost s Razvojnom strategijom Međimurske županije 2011.-	2P3-M3 Unaprjeđenje socijalne infrastrukture (modernizacija, izgradnja nove) i jačanje pripadajućih ljudskih potencijala 3P2-M2 Unaprjeđenje prometnoga infrastrukturnoga sustava županije	3P1-M1 Zaštita prirode i upravljanja zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Međimurske županije 3P2-M1 Zaštita vodenih resursa i vodoopskrba

2013. (2016.)	3P2-M1 Zaštita vodenih resursa i vodoopskrba 3P3-M2 Poticanje korištenja energije iz obnovljivih izvora energije 3P3-M3 Poticanje energetske učinkovitosti u javnom i privatnom sektoru	
Usklađenost s Razvojnom strategijom Međimurske županije do 2020. (načrt)	2P6- M1 Unaprjeđenje društvene infrastrukture (zdravstvene ustanove, ustanove za odgoj i obrazovanje, objekti ostale društvene namjene) 3P1-M3 Zaštita vodenih resursa te nadogradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje 3P2-M1 Unaprjeđenje prometnog infrastrukturnog sustava županije 3P3-M1 Poticanje korištenja energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije 3P3-M2 Održivo korištenje geotermalnih izvora 3P3-M3 Povećanje energetske učinkovitosti i racionalno korištenje energije u javnom i privatnom sektoru	3P1-M1 Unaprjeđenje sustava zaštite okoliša i upravljanja zaštićenim dijelovima prirode i ekološke mreže na području Međimurske županije 3P1-M2 Promicanje važnosti zaštite prirode i okoliša

CILJ			3. UČINKOVITO RAZVOJNO UPRAVLJANJE
PRIORITET	3.1. Unaprjeđenje sustava upravljanja LAG-om		3.2. Promicanje djelovanja i suradnje
MJERE	3.1.1. Jačanje ljudskih potencijala za upravljanje LAG-om 3.1.2. Uspostava sustava za praćenje provedbe LRS i sustava za prepoznavanje i praćenje strateških projekata i programa		3.2.1. Promicanje djelovanja LAG-a i animacija članova 3.2.2. Projekti suradnje LAG-a
Usklađenost s Programom ruralnog razvoja RH	M19 - LEADER (CLLD)		M19 - LEADER (CLLD)
Usklađenost s Razvojnom strategijom Međimurske županije 2011.-2013. (2016.)	2P1-M3 Unaprjeđenje obrazovne strukture i jačanje kompetencija ljudskih potencijala 2P1-M6 Poticanje cjeloživotnog učenja 2P4-M1 Unaprjeđenje rada organizacija civilnog društva 4P1-M1 Izrada učinkovitog modela upravljanja regionalnim razvojem na razini Međimurske županije 4P1-M3 Jačanje sposobnosti za upravljanje regionalnim razvojem	2P4-M2 Jačanje sudjelovanja organizacija civilnog društva u razvoju županije 4P1-M2 Poticanje učinkovitije komunikacije i protoka informacija 4P2-M1 Jačanje međuzupanijske, međuregionalne i prekogranične suradnje	
Usklađenost s Razvojnom strategijom Međimurske županije do 2020. (načrt)	2P1-M1 Primjena strateškog pristupa razvoju ljudskih potencijala MŽ 2P1-M4 Poticanje cjeloživotnog učenja 2P4-M1 Stvaranje poticajnog okruženja za rad organizacija civilnog društva 2P4-M2 Jačanje aktivnog sudjelovanja organizacija civilnog društva u razvoju županije	2P4-M1 Stvaranje poticajnog okruženja za rad organizacija civilnog društva 2P4-M2 Jačanje aktivnog sudjelovanja organizacija civilnog društva u razvoju županije	

Izvor: Izrada autora

4. OPIS UKLJUČENOSTI DIONIKA U IZRADU LRS

U sljedećem poglavlju naveden je način uključivanja javnosti u proces strateškog planiranja i izrade LRS te struktura parnterstva udruge LAG Međimurski dolni i bregi.

4.1. OPIS SUDJELOVANJA RAZLIČITIH INTERESNIH SKUPINA U IZRADI LRS I PRIMJENA NAČELA »ODOZDO PREMA GORE«

Sve aktivnosti na izradi LRS temelje se na partnerstvu svih sektora javnog, civilnog i gospodarskog života na području LAG-a. Sa svrhom aktivnog uključivanja što većeg broja članova LAG-a iz svih sektora kao i ostalih interesnih skupina iz područja LAG-a

zainteresiranih za aktivno uključivanje i doprinos razvoju LAG-a, svim su dionicima prilikom izrade LRS organizirano pružane informacije i edukacije sljedećih sadržaja: uloga LAG-a u održivom ukupnom razvoju područja LAG-a; edukacija o mogućem sudjelovanju kao akter razvoja; edukacija o modelima i potrebnoj dokumentaciji za pripremu projekata i njihovu prijavu na EU izvore financiranja; uloga i sadržaj Mjera Programa ruralnog razvoja na područje LAG-a te važnost međusobne suradnje sva tri sektora – javni, civilni, gospodarski. Za osiguravanje uključenosti ključnih dionika u izradu LRS korišteni su sljedeći oblici komunikacije: informiranje putem internetske stranice i biltena LAG-a te objava u medijima; sastanci i konzultacije organizirane po JLS-e sa zainteresiranim dionicima vezane uz razvoj projektnih ideja; 3 radionice u toku izrade LRS; e-savjetovanje s članovima LAG-a – komentari na materijale putem elektroničke pošte; sastanak Upravnog odbora vezan uz prijedlog mjera; javno savjetovanje s dionicima o sadržaju LRS; radni sastanci zainteresiranih dionika sa stručnim vanjskim suradnicima, sudjelovanjem na seminarima o LEADER programu i ostalim informativnim skupovima organiziranim od nadležnih tijela za provedbu LEADER programa i provedbu PRR. Odaziv i sudjelovanje dionika u izradi LRS može se ocijeniti prihvatljivim, a posebno u dijelu njihove angažiranosti na prijavi projektnih prijedloga i njihovoj izuzetnoj aktivnosti na radionicama za izradu LRS na kojima su strukturirani razvojni problemi, razvojne potrebe i SWOT analiza temeljem čega su definirani strateški ciljevi, prioriteti i mjere, čime je osigurana primjena modela planiranja „odozdo prema gore“. U pripremi i izradi LRS u proteklih 6 mjeseci u razdoblju primjene Operacije 19.1., konkretne aktivnosti započete su radnim sastankom za izradu LRS 21.9.2015. Pregled svih sudionika aktivnih u izradi LRS prikazan je u Prilogu 1. u tablici 55., dok je način uključivanja prikazan u tablici u nastavku.

TABLICA 10. NAČIN UKLJUČIVANJA DIONIKA U IZRADU LRS

Način uključivanja dionika		Vremenski okvir
1.	Prva radionica za izradu LRS – ocjena stanja, SWOT analiza	24. i 30. 11. 2015.
2.	Druga radionica za izradu LRS – strateške odrednice	2. 2. 2016.
3.	Elektronski upitnik – strateške odrednice	Siječanj 2016.
4.	Konzultacije s dionicima – identifikacija projekata	Studen 2015. - veljača 2016.
5.	Sastanak s upravnim odborom – mjere i finansijski plan	Veljača 2016
6.	Javno savjetovanje sa zainteresiranim javnošću	Ožujak 2016.
7.	Skupština LAG-a i javno predstavljanje LRS	15. 3. 2016.
8.	Skupština LAG-a i javno predstavljanje izmjenjene LRS	29. 6. 2016.

Izvor: Izrada autora

4.2. OPIS PARTNERSTVA

LAG je uspostavljen kao organizacija civilnog društva, neprofitnog, nevladinog i nepolitičkog karaktera koja okuplja različite predstavnike javnog, civilnog i gospodarskog sektora s područja 14 jedinica lokalne samouprave zapadnog i središnjeg dijela Međimurske županije.

TABLICA 11. STRUKTURA ČLANSTVA LAG-A

Partneri	Broj članova	Učešće %
Javni sektor - 14 JLS, 1 dječji vrtić, 2 osnovne škole, 4 TZ, Javna ustanova za zaštitu prirode	22	19,5
Civilni sektor – Udruge i fizičke osobe	46	40,7
Gospodarski sektor – 21 OPG, 17. d.o.o. i d.d., 7 obrta	45	39,8
Ukupno	113	100,00

Izvor: Izrada autora, stanje članstva na dan 29.6.2016.

5. AKCIJSKI PLAN PROVEDBE LRS

Akcijskim planom provedbe LRS formiraju se sustavi koji će osigurati aktivnu dinamiku provedbe LRS u svim njenim segmentima. To je prvo slijed aktivnosti i procesa koje je potrebno formirati da bi se osigurao predviđeni tijek provedbe LRS i formiranje Kataloga projektnih prijedloga zbog uvida u ukupni investicijski kapacitet područja kao razvojnih inicijativa područja LAG-a i uvida u strukturu svih razvojnih inicijativa. Razrada ovih segmenata prikazana je u nastavku poglavlja.

5.1. TIJEK PROVEDBE LRS NA NIVOU SVAKE GODINE UNUTAR PROGRAMSKOG RAZDOBLJA

Sa svrhom kvalitetne provedbe LRS odnosno ostvarivanja vizije, strateških ciljeva i ostalih strateških odrednica, utvrđen je koncept tijeka provedbe LRS. U okviru tog koncepta predviđene su aktivnosti i njihov slijed za ostvarivanje strateških ciljeva.

TABLICA 12. PREGLED PLANA PROVEDBE I SLIJEDA AKTIVNOSTI U OSTVARIVANJU LRS

NAZIV AKTIVNOSTI	SADRŽAJ I DINAMIKA AKTIVNOSTI
Definiranje odgovornosti za praćenje i evaluaciju LRS	Ured LAG-a provodit će kontinuiranu koordinaciju i pružati stručnu podršku u provedbi LRS.
Formiranje stručnog tima za praćenje i evaluaciju LRS	Formirat će se stručni tim LAG-a sa zadatkom da provodi kontinuiranu koordinaciju i stručnu podršku u provedbi LRS.
Unaprjeđenje informacijskog sustava (IS)	Unapređenje postojećeg informacijskog sustava radi osiguranja kvalitetnog vođenja procesa pripreme, objave i provođenja natječaja za LAG projekte.
Komisija za ocjenu projekata	Nakon poznatih rezultata i odobrenja nadležnih tijela o finansijskoj kvoti za sufinanciranje projekata, oformit će se Komisija za provedbu natječaja i ocjenu projekata.
Plan provedbe LRS	LAG će nakon sklapanja Ugovora, a prije objave prvog natječaja, izraditi Plan provedbe LRS
Metodologija praćenja provedbe i evaluacija LRS	Izradit će se metodologija o praćenju provedbe i evaluacije LRS.
Izrada godišnjih akcijskih planova	Krajem svake godine razdoblja LRS proanalizirat će se i na Upravnom odboru LAG-a usvojiti akcijski plan provedbenih aktivnosti LRS za narednu godinu sa ciljem efikasne provedbe LRS.
Analiza stanja LRS-a	Krajem svakog godišnjeg razdoblja izvršit će se analiza stanja LRS
Izrada Godišnjih izvješća o radu LAG-a	LAG će po završetku svake godine izrađivati Godišnje izvješće o radu LAG-a
Održavanje tematskih konferencija i seminara	Tijekom cijelog vremenskog razdoblja LRS organizirat će se edukativne radionice o modelima provedbe projekata, o primjerima dobre prakse i o modelima međusektorske suradnje i povezivanja.
Kontinuirano informiranje svih stanovnika na području LAG-a	Koristeći jedinstveni informacijski sustav i druga sredstva medijskog priopćavanja i komunikacije, kontinuirano će se informirati svi stanovnici na području LAG-a o provedbi LRS.

Izvor: izrada autora

Dinamika i tijek provedbe LRS u dijelu provedbe projekata u Mjeri 19.2. na nivou svake godine unutar EU programskog razdoblja do 2020., prezentirana je u slijedećem poglavlju 5.2. u okviru prikaza projekata koji će moći konkurirati za potporu iz PRR Mjere 19.2.

5.2. PROCJENA BROJA PROJEKATA ZA VRIJEME PROGRAMSKOG RAZDOBLJA

Osnova za izradu razvojnih projekata i procjena njihovog broja i vrijednosti su prikupljene informacije od aktera razvoja u formi projektnih prijedloga koje predstavljaju razvojne inicijative po osnovi razvojnih potreba na području LAG-a u formi ideja, projektnih rješenja ili pripremljenih projekata.

Kroz cijelo vrijeme pripreme LRS, putem radionica i konzultacija s dionicima vršeno je prikupljanje razvojnih inicijativa kroz prijavu njihovih projektnih prijedloga temeljem čega je formiran Katalog projektnih prijedloga (dostupan na pisani zahtjev Upravnog odboru).

Svi prijavljeni projektni prijedlozi formirani su u dvije glavne skupine:

1. *Pregled projektnih prijava po sektorima podnositelja:* 1) javni sektor: JLS, javne institucije i javna poduzeća; 2) organizacije civilnog društva i fizičke osobe; 3) gospodarski sektor.

2. *Po mogućim izvorima sufinsanciranja:* 1) projekti vrijednosti do 100.000 € koji se mogu sufinsancirati iz PRR RH za LEADER u finansijskom okviru LAG-a – „LAG projekti“; 2) projekti veće vrijednosti od 100.000 € koji se mogu sufinsancirati iz PRR RH, ali direktnim pristupom natječaju na nacionalnoj razini; 3) programski projekti koji se ne mogu financirati iz PPR RH, ali će im LAG pružati potporu kroz svoje operativne aktivnosti; 4) projekti izvan mogućnosti financiranja iz PRR RH – „Izvan PRR“, to su projekti koji su sastavni dio investicijskog kapaciteta područja LAG-a i oni su detaljno prezentirani u Katalogu projektnih prijedloga. Ti se projektni prijedlozi ne razmatraju u okviru LRS (ulaganja iz PRR/LEADER), ali su prikupljeni i objedinjeni radi uvida u investicijski kapacitet područja LAG-a. Oni predstavljaju osnovu sektorske suradnje i zajedničkog usklađivanja razvojne investicijske politike ukupnog razvoja područja LAG-a.

Kako je fokus LRS upravo na projektima koji su prihvatljivi za sufinsanciranje – potporu prema PRR RH, u nastavku je prikazana rekapitulacija iz koje je vidljiv kvantitativan potencijal tih projekata, koji će se tokom EU programskog razdoblja do 2020. moći uz potporu PRR RH direktnim prijavama i kroz LAG finansijskog okvira provoditi. Tablicom u nastavku prikazan je ukupni investicijski potencijal u PRR RH s obzirom na vrijednost projekata koji planiraju aplicirati na LAG natječaj iz „LAG kvote“ te vrijednost projekata koji planiraju aplicirati na nacionalni natječaj odnosno putem Agencije (APPRRR).

TABLICA 13. UKUPNI INVESTICIJSKI POTENCIJAL U PRR RH – APLIKACIJA NA LAG NATJEČAJ TE APPRRR NATJEČAJ

R.br.	Kategorizacija investicijskog potencijala LAG područja	Iznos ulaganja	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.-2020.	R.br.
1.	Vrijednost projekata u PRR putem LAG natječaja	22.021.225	0	0	16.796.225	4.575.000	650.000	1.
2.	Vrijednost projekata u PRR putem APPRRR natječaja	185.668.892	1.376.892	26.226.500	49.810.000	82.187.500	26.068.000	2.
	Sveukupna vrijednost investicijskog PRR potencijala	207.690.117	1.376.892	26.226.500	66.606.225	86.762.500	26.718.000	
3.	Vrijednost projekata izvan PRR - programski projekti	4.746.313	0	1.701.813	1.479.500	525.000	1.040.000	3.

Izvor: Izrada autora, navedene vrijednosti izražene su u kunama

Posebna pažnja u LRS posvećena je „LAG projektima“ (koji će aplicirati na LAG natječaj) te je raspodjela tih PRR projekata prezentirana u Prilogu 1. u tablicama 56. i 57.

Tablicom 14. u nastavku prikazana je pripadnost prikupljenih projektnih prijedloga s obzirom na Operaciju PRR i s obzirom na pripadnost definiranoj aktivnosti LRS, odnosno provedbenoj mjeri LRS. Radi jasnijeg shvaćanja, u tablici su prikazane vrijednosti i broj projektnih prijedloga odnosno investicijskog potencijala/kapaciteta područja LAG-a s obzirom na aplikacije projektnih prijedloga u PRR na LAG natječaj i nacionalni natječaj putem Agencije (APPRRR).

TABLICA 14. UKUPNI INVESTICIJSKI POTENCIJAL PODRUČJA LAG-A U PRR RH U RAZDOBLJU OD 2016.-2020.

R.br.	- Rekapitulacija - Investicijski potencijal javnog, civilnog i gospodarskog sektora u PRR	LAG projekti 2017.-2020.			APPRRR projekti - direktno 2016.-2020.			Ukupna vrijednost	Ukupni broj projekata	Prosječna vrijednost projekata
		Vrijednost u kn	%	Broj LAG projekata	Vrijednost u kn	%	Broj APPRRR projekata			
1.	Ukupni investicijski potencijal JLS	17.631.225	80%	36	145.561.000	79%	46	163.192.225	82	1.990.149
2.	Ukupni investicijski potencijal udruge/organizacija/zajednica	1.610.000	7%	9	16.576.000	9%	7	18.186.000	16	1.136.625
3.	Ukupni investicijski potencijal gospodarstva	2.780.000	13%	7	22.155.000	12%	4	24.935.000	11	2.266.818
	Sveukupni potencijal LAG područja u PRR RH	22.021.225	100%	52	184.292.000	100%	57	206.313.225	109	1.892.782

Izvor: Izrada autora

Tablicom u nastavku prikazan je akcijski plan simulirane LAG kvote u iznosu od 1.105.000 € te dinamika ulaganja koja je definirana prikupljenim projektnim prijedlozima, a koji su sastavni dio Kataloga projektnih prijedloga.

TABLICA 15. AKCIJSKI PLAN SIMULIRANE LAG KVOTE U IZNOSU OD 1.105.000 € ZA PRR MJERU 19.2., RAZVRSTANO NA PROVEDBENE MJERE LRS I DINAMIKU ULAGANJA

R.br.	Provedbene mјere LRS	Iznos ulaganja	%	Broj projekata	2016.	2017.	2018.	2019.-2020.
1.1.	Provedbena mјera 1.1.1.	280.000	25,34%	5	0	110.000	130.000	40.000
1.3.	Provedbena mјera 1.1.2.	110.000	9,95%	1	0	0	110.000	0
1.7.	Provedbena mјera 1.2.1.	35.000	3,17%	2	0	35.000	0	0
1.8.	Provedbena mјera 1.2.2.	8.000	0,72%	0	0	0	8.000	0
1.	Ukupno Strateški cilj 1	433.000		8	0	145.000	248.000	40.000
2.1.	Provedbena mјera 2.1.1.	250.000	22,62%	20	0	50.000	150.000	50.000
2.2.	Provedbena mјera 2.1.2.	253.000	22,90%	11	0	50.600	152.400	50.000
2.3.	Provedbena mјera 2.1.3.	90.000	8,14%	6	0	80.000	10.000	0
2.5.	Provedbena mјera 2.2.1.	79.000	7,15%	7	0	55.000	24.000	0
2.	Ukupno Strateški cilj 2	672.000		44	0	235.600	336.400	100.000
	Ukupna vrijednost u €	1.105.000	100,00%	52	0	380.600	584.400	140.000

Izvor: Izrada autora

6. NAČIN PRAĆENJA I PROCJENE PROVEDBE LRS

Svrha procesa praćenja provedbe i evaluacije LRS je osigurati maksimalnu efikasnost u iniciranju i provedbi razvojnih potencijala i razvojnih aktivnosti na području LAG-a te osigurati trajno svježe informacije i tekuće ažuriranje LRS novonastalim razvojnim problemima i potrebama i drugim bitnim internim uvjetima na području LAG-a i u okruženju LAG-a. Svrha je praćenja provedbe prikupljanje svih informacija o napretku provedbe LRS u smislu ostvarivanja ciljeva i vizije LAG-a.

Prati se i verificira proces doprinosa razvoju područja LAG-a svih komponenti koje provodi svojim operativnim djelovanjem i svih komponenti koje provode akteri razvoja tj. dionici područja LAG-a, prvenstveno članovi LAG-a djelovanjem svojih organizacija (udruge, poduzetnici, JLS) i svojom investicijskom aktivnošću.

6.1. OPIS PRAĆENJA PROVEDBE LRS

Praćenje provedbe LRS organizirat će se na tri područja i to: 1) ostvarivanje strateških odrednica LRS; 2) promjene u razvojnim problemima i potrebama LAG-a i 3) promjene u programu PRR koje bi mogle značajno utjecati na razvojnu poziciju područja LAG-a.

Cjelovitost informacija za sva tri područja omogućit će LAG-u da pravovremeno izvrši potrebna usklađenja i prilagodbe - aktualizaciju LRS, s ciljem optimalnog dostizanja ciljeva i vizije LRS. Za uspješnost praćenja provedbe potrebno je jednoznačno definirati nadležnost i odgovornost institucionalnih tijela LAG-a. Kako bi se osigurao kvalitetan rezultat praćenja provedbe, uspostavljen je model koji je prikazan u nastavku.

TABLICA 16. ORGANIZACIJA PROCESA PRAĆENJA

Institucionalni okvir	Praćenje provedbe	Evaluacija LRS
- nadležna tijela	Upravni odbor LAG-a	Upravni odbor LAG-a
- odgovorna tijela	Predsjednica LAG-a Voditeljica i osoblje LAG-a Nositelji projekata Stručni tim LAG-a	Predsjednica LAG-a Voditeljica i osoblje LAG-a
Provđbeni okvir	Odgovornost za praćenje provedbe	Odgovornost za evaluaciju LRS
- prikupljanje informacija o napredovanju LRS	Nositelji projekata Osoblje LAG-a Stručni tim LAG-a Ostali dionici LAG-a	Nositelji projekata Osoblje LAG-a Ostali dionici LAG-a
- ažuriranje Kataloga projektnih prijedloga	Osoblje LAG-a Dionici LAG-a	
- obrada prikupljenih informacija - Analiza	Osoblje LAG-a Stručni tim LAG-a	Osoblje LAG-a
- izvještavanje	Izvještaj o provedbi LRS Odgovornost: Osoblje LAG-a	Izvještaj o evaluaciji LRS Odgovornost: Osoblje LAG-a
- ocjena izvještaja	Upravni odbor LAG-a	Upravni odbor LAG-a
- rokovi analiza i izvještaja	Jednom godišnje	Jednom godišnje
- rezultati procesa praćenja	Ocjena o uspješnosti provedbe LRS Akcijski plan za narednu godinu Ažurirana LRS	

Izvor: Izrada autora

U izvještajima o provedbi i o evaluaciji LRS odgovorna tijela prezentiraju postignuto stanje izvedivosti svih aktivnosti i projekata odnosno provđbenih mjera LRS s prikazom pokazatelja stupnja izvedenosti pojedinog sadržaja LRS. Temeljem tih izvještaja nadležno tijelo, Upravni odbor, osim usvajanja izvještaja donosi i odluku o stupnju uspješnosti LRS u dijelu prioriteta, strateških ciljeva i vizije (strateške odrednice) te utvrđuje eventualno potrebne korekcije, dopune i izmjene određenih sadržaja ili strateških odrednica LRS te utvrđuje plan aktivnosti (akcijski plan) kako operativnog djelovanja LAG-a tako i provedbe projekata koji su u stanju pripremljenosti za provedbu u narednoj godini. To je analitički prikaz aktivnosti za koje se u tom planu postavljaju i kvantitativni pokazatelji očekivanih uspjeha i rezultata za promatranu godinu.

Detaljnu metodologiju i odgovornosti pojedinih dionika u procesu praćenja i evaluacije LRS propisat će Upravni odbor zasebnim dokumentom.

6.2. INDIKATORI ZA MJERENJE UČINKA PROVEDBE LRS

Kao pokazatelji (indikatori) za mjere učinka provedbe LRS koristit će se oni kvantitativni (u apsolutnom i relativnom iznosu) te oni kvalitativni (opisni). Predviđeni su pokazatelji po svim razinama strateških odrednica kao što slijedi:

- 1) Pokazatelji na razini provedbe mjera, projekata i aktivnosti u okviru mjere LRS pokazuju **učinke izvršenja**.
- 2) Pokazatelji za ocjenu uspješnosti ostvarenja strateških prioriteta daju ocjenu **rezultatima** strateškog prioriteta i u stvari je to integrirana ocjena postignutih pokazatelja mjera i aktivnosti, koji su sastavni dio tog prioriteta.
- 3) Pokazatelji za ocjenu uspješnosti ostvarenja strateških ciljeva daju ocjenu **očekivanog utjecaja napretka** LRS i u stvari je to integrirana ocjena postignutih pokazatelja strateških prioriteta, koji su sastavni dio tog strateškog cilja.

U okviru ove lokalne razvojne strategije definiran je model ocjene uspješnosti provedbe LRS s pokazateljima učinka za provedbene mjere LRS, pokazatelja rezultata za strateške prioritete i

pokazatelje očekivanog utjecaja napretka LRS za strateške ciljeve. U okviru ocjene učinaka daje se ocjena napretka svih sadržaja koji su uključeni u promatranu mjeru, a to su objedinjeno provedbeni projekti.

U okviru ocjene rezultata po prioritetima i ocjene očekivanog utjecaja napretka za strateške ciljeve prezentira se postignuto stanje provedbe prioriteta i strateških ciljeva i ocjena o prihvatljivosti njihovog doprinosa o napretku LRS.

Tablicama u nastavku prezentirani su:

1. Model formiranja pokazatelja i model njihovog vrednovanja, po nivoima strateških odrednica.
2. Pokazatelji vrednovanja provedbe LRS na operativnom nivou i to:
  - a. za provedbene mjere LRS i operacije PRR u provedbi projekata iz mjere 19.2. i 19.3.
  - b. za strateške ciljeve i strateške prioritete

TABLICA 17. POKAZATELJI PO RAZINAMA STRATEŠKIH ODREDNICA

Razina strateške odrednice LRS	Model pokazatelja	Model vrednovanja pokazatelja
Provedbene mjere LRS (projekti i programske aktivnosti)	Brojčano stanje	Apsolutni ili relativni broj izvršenja projekata ili programskih aktivnosti. Godišnji izvještaji ili po dovršenju mjere ili aktivnosti.
	Izgradnja ili rekonstrukcija kao npr. izgraditi, izraditi, dovršiti, pokrenuti, revitalizirati vodotoke i sl.	Konstatacija izvedenosti u postotku ili opisna ocjena izvedenog stanja. Promatrano u izvještajnom trenutku.
Projekti aplikativni za PPR	Prikaz postignuća nekog stanja kao npr. poboljšati stanje, uspostava podrške, ostvarena suradnja i sl.	Konstatacija i opis novog stanja (pripremljeno, izvršeno, bez promjene). Promatrano u izvještajnom trenutku i na kraju razdoblja LRS.
Razina strateških prioriteta	- prijavljen na PRR natječaj - odobren projekt od APPRR - izведен projekt - isplaćena potpora	Konstatacija za promatrani projekt prema faznosti njegove provedbe i brojčani pokazatelji broja projekata na području LAG-a promatrano u izvještajnom trenutku.
Razina strateških ciljeva	Rezultat kao objedinjeni učinci iz pripadajućih provedbenih mjeri LRS promatranog prioriteta Ocjena prihvatljivosti	Brojčani podaci uspješnosti prioriteta koje generiraju provedbene mjere pripadajućeg prioriteta. Ocjena prihvatljivosti; zadovoljavajuća, prihvatljivo, relativno uspješno i apsolutno uspješno.
	Utjecaj napretka LRS kao objedinjeni rezultati iz strateških prioriteta LRS promatranog strateškog cilja Ocjena prihvatljivosti	Kvantitativna ocjena ostvarenog stupnja uspjeha promatranog cilja. Ocjena prihvatljivosti napretka LRS; zadovoljavajuća, prihvatljivo, relativno uspješno i apsolutno uspješno.

Izvor: Izrada autora

Ocjenu prihvatljivosti utvrđuje Upravni odbor na kraju izvještajnog razdoblja i na kraju razdoblja LRS.

TABLICA 18. POKAZATELJI VREDNOVANJA NA OPERATIVNOM NIVOU PO PROVEDBENIM MJERAMA LRS

Provedbene mjere LRS	Fokus područje	Operacija PRR	Broj završenih projekata	Isplaćena min. potpora u €
1.1.1. Razvoj suvremenih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava	2A, 3A, 2B, 2A	M 4.1.1., M 4.2.1., M 6.1.1., M 6.3.1.	min. 4	280.000
1.1.2. Poticanje novih ruralnih djelatnosti i usluga	6A	M 6.4.1.	min. 1	110.000
1.2.1. Osiguravanje infrastrukture za unapređenje turističkih proizvoda i usluga	6B	M 7.4.1.	min. 2	35.000
1.2.2. Povećanje i unaprijeđenje smještajnih kapaciteta	6A	M 6.2.1.	min. 1	8.000
2.1.1. Izgradnja i modernizacija društvene infrastrukture	6B	M 7.4.1.	min. 8	250.000
2.1.2. Izgradnja i modernizacija komunalne infrastrukture	6B	M 7.2.2.	min. 5	253.000
2.1.3. Uređenje i održavanje javnih površina	6B	M 7.4.1.	min. 4	90.000
2.2.1. Promicanje zaštite okoliša i prirode te očuvanje biološke, geološke i krajobrazne raznolikosti	6B, 4A	M 7.4.1., M 8.5.2.	min. 4	79.000
Ukupno 19.2.				1.105.000
3.1.1. Jačanje ljudskih potencijala za upravljanje LAG-om	6B	M 19.4.	min. 1	22.000
3.1.2. Uspostava sustava za praćenje provedbe LRS i sustava za prepoznavanje i praćenje strateških projekata i programa	6B	M 19.4.	min. 1	22.000
3.2.1. Promicanje djelovanja LAG-a i animacija članova	6B	M 19.4.	min. 1	246.063
3.2.2. Projekti suradnje LAG-a	6B	M 19.3.	min. 2	55.250

Izvor: Izrada autora

U ovoj grupi pokazatelji i vrednovanje se odnosi na broj projekata koji će se provesti i na iznos potpore koji će se isplatiti iz PRR do isplatnog razdoblja 2023. godine.

TABLICA 19. POKAZATELJI VREDNOVANJA ZA POSTIGNUĆE STRATEŠKIH PRIORITETA I STRATEŠKIH CILJEVA

Cilj	Prioritet	Indikator	Ciljani rezultat / utjecaj
Cilj 1 Poduzetno ruralno područje	1.1. Poticanje održivog razvoja poljoprivrede	Broj PG-a koji su doprinjeli održivom razvoju poljoprivrede na području LAG-a.	Minimalno 10
		Broj novih radnih mjesta ostvarena projektima sufinanciranim PRR potporom	Minimalno 10
	1.2. Poticanje razvoja turizma i promicanje poduzetništva u turizmu	Broj članova LAG-a koji su doprinjeli unapređenju turističke ponude	Minimalno 20
		Ocjena uspješnosti	Relativno uspješno
		Zaustavljen trend pada broja stanovnika na području LAG-a	Ne više od 2,0%
	Ukupno cilj 1	Zaustavljen trend pada indeksa poduzetničke gustoće*	Ne više od 5,0%
		Ocjena uspješnosti	Relativno uspješno
Cilj 2 Kvalitetan život i prostor	2.1. Unapređenje infrastrukture	Broj provedenih infrastruktunih projekata	Minimalno 17
		Ocjena uspješnosti	Apsolutno uspješno
	2.2. Očuvanje prirodne baštine i odgovoran odnos prema okolišu	Broj provedenih projekata koji su doprinjeli očuvanju prirodne baštine, zaštiti i očuvanju okoliša	Minimalno 5
		Ocjena uspješnosti	Apsolutno uspješno
		Pozitivna ocjena uzorka anketiranih žitelja LAG-a o poboljšanju kvalitete života i prostornom uređenju	Minimalno 60%
	Ukupno cilj 2	Ocjena uspješnosti	Relativno uspješno
Cilj 3 Učinkovito razvojno upravljanje	3.1. Unapređenje sustava upravljanja LAG-om	Broj provedenih stručnih seminara i edukacija	Minimalno 4
		Ocjena uspješnosti	Apsolutno uspješno
	3.2. Promicanje djelovanja i suradnje	Broj studijskih posjeta i ostvarena partnerstva	Minimalno 2
		Ocjena uspješnosti	Apsolutno uspješno
		Pozitivna ocjena anketiranih članova LAG-a o ostvarenju cilja 3	Minimalno 60%
	Ukupno cilj 3	Ocjena uspješnosti	Relativno uspješno

Izvor: Izrada autora

Proces evaluacije LRS na svim razinama strateških odrednica prati se kontinuirano i objedinjuje se godišnjim izvješćima koji se podnose Upravnom odboru i Skupštini od odgovornih institucionalnih tijela LAG-a na osnovu kojih Upravni odbor i Skupština LAG-a donose ocjenu o napretku LRS za promatrana godinu i na osnovu kojih se donosi akcijski plan odnosno plan aktivnosti LAG-a odnosno LRS za narednu godinu.

6.3. OPIS PROCJENE LRS

Kako je samo praćenje, provedba i evaluacija proces, to je ustvari i sama procjena provedbe „proces“ ocjenjivanja uspješnosti provedbe LRS temeljeno na postignutim učincima provedbenih mjera, rezultatima prioriteta i utjecaja na napredak strategije strateških ciljeva i ostvarenja vizije. Ocjena provedbe se provodi prema prikazanoj shemi u nastavku.

TABLICA 20. PRIKAZ OCJENE PROVEDBE LRS

Nivo strateške odrednice LRS	Nadležno tijelo	Provedba procjene
Analiza učinaka provedbenih mjera LRS	Ured LAG-a, stručni tim	Kontinuirani proces
Analiza učinaka projekata iz kvote „LAG projekata“		
Ocjena rezultata strateških prioriteta	Upravni odbor LAG-a	Jednom godišnje
Ocjena utjecaja ostvarivanja strateških ciljeva i vizije	Upravni odbor LAG-a	Jednom godišnje

Izvor: Izrada autora

Procjena provedbe LRS je istovjetna procesu uspješnosti izvršenja, praćenja i evaluacije LRS, ali i procjena učinkovitosti djelovanja LAG-a na jačanje razvojnih kapaciteta svih dionika na području LAG-a i na jačanje investicijskih kapaciteta i njihove provedbe na područje LAG-a. Stoga je procjenu provedbe LRS potrebno provoditi kontinuirano u što moraju biti uključena sva institucionalna tijela LAG-a prema procesu iz prethodne sheme.

7. OPIS SPOSOBNOSTI PROVEDBE LRS

Od svojeg osnutka udruga LAG Međimurski dol i bregi okuplja organizacije i fizičke osobe iz različitih sektora koji raspolažu znanjima i vještinama neophodnim za razvoj udruge, planiranje i provedbu programa i projekata, sklapanje partnerstva s nacionalnim i međunarodnim partnerima te okuplja i tim koji će u narednom periodu usmjeriti svoje potencijale i kapacitete za kvalitetan nadzor provedbe LRS.

7.1. LJUDSKI KAPACITET ZA PROVEDBU LRS

Sukladno Statutu udruge, točnije članku 25., tijela udruge su Predsjednik/ica, Dopredsjednik/ica, Skupština, Upravni odbor, Nadzorni odbor i Voditelj. Funkciju **Predsjednice udruge** obavlja Sanja Krištofić, dok funkciju Dopredsjednice obavlja Dijana Posavec. **Skupština** je najviše upravljačko tijelo Udruge, koja utvrđuje smjernice za rad Udruge te usvaja i prati provedbu LRS, a članovi/ice Skupštine su svi redovni članovi/ice Udruge. Popis svih članova Udruge (kao i članova Skupštine) naveden je u Prilogu 1. u tablici 58. **Upravni odbor** sastoji se od 13 članova (6 predstavnika civilnog sektora, 4 gospodarskog i 3 javnog sektora), a njegova uloga je izrada strateških i financijskih planova i programa rada te briga o njihovom provođenju teizrada izvješća o radu i financijska izvješća koja zatim podnosi Skupštini Udruge (Prilog 1., tablica 59.). **Nadzorni odbor** je najviše nadzorno tijelo Udruge koje nadzire financijski i organizacijski rad i razvoj Udruge, a ima 5 članova/ica (Prilog 1., tablica 60.). LAG Međimurski dol i bregi ima zaposlene 2 djelatnice, **voditeljicu** Vedranu Horvat, zaposlenu na puno radno vrijeme i **predsjednicu** Sanju Krištofić, zaposlenu na 4 satno radno vrijeme. Voditeljica LAG-a ima gotovo 3 godine iskustva na području upravljanja organizacijom, pisanja i implementacije projekata, dok predsjednica ima gotovo 29 godina radnog iskustva, između ostalog i 10-godišnje iskustvo upravljanja JLS-om. Detaljnije o iskustvu voditeljice i predsjednice navedeno je u Prilogu 1. u tablicama 61. i 62. LAG svojim nadopunjuje djelatnicima na stručnom sposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa, putem mjera HZZ-a, a u periodu od 2016.-2020. planira povećati ljudske kapacitete putem drugih mjera HZZ-a (javni radovi, Mladi za EU) te također u okviru dopuštenih maksimalnih sredstava iz Podmjere 19.4. LAG konstantno ima ugovoreno oko 10-tak volontera koji se aktivno uključuju u rad LAG-a i provedbu aktivnosti. **Komisija za ocjenjivanje projekata** će biti imenovana od strane Upravnog odbora nakon odobrenja projekta iz Mjere 19.2. kada će biti donešen i Priručnik o radu LAG-a za provedbu LRS i odabir projekata.

7.2. FINANCIJSKI KAPACITET ZA PROVEDBU LRS

Za provedbu LRS i funkcioniranje LAG-a predviđaju se sljedeći izvori financiranja: članarine članova LAG-a; donacije i potpore iz raznih proračunskih izvora te darovnice iz ESI fondova i Programa Unije u svrhu financiranja rada LAG-a; sredstva PRR-a sukladno Pravilniku o provedbi podmjere 19.2. te sredstva partnera u provedbi razvojnih projekata LAG-a. Godišnjim akcijskim planovima utvrđivat će se i izvori financiranja za provedbu LRS. Ukoliko će neki od navedenih izvora osim članarine izostati, godišnjim akcijskim planom ili revizijom godišnjeg plana financiranja utvrđivat će se proces financiranja provedbe LRS i to neće biti razlogom da se prekinu aktivnosti na provedbi LRS.

Svake godine Upravni odbor donosi odluku o visini godišnje članarine. Prihodi od članarina posljednjih godina: 91.750 kn (2013.), 74.050 kn (2014.) te 89.950 kn (2015.). Iznos je najveći u godini osnivanja LAG-a kada su JLS dale najveći doprinos kao osnivački ulog. Za 2016. godinu donijeta je odluka kojom se članarina kreće od 100 kn za civilni sektor, fizičke osobe, mjesne odbore, škole, vrtiće, ustanove i turističke zajednice do 15.000 kn za jedinice lokalne samouprave.

7.3. ISKUSTVO U PROVEDBI LEADER PRISTUPA U PROGRAMSKOM RAZDOBLJU 2007 – 2013

LAG Međimurski doli i bregi proveo je projekt financiran iz Mjere 202 „Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja“ unutar IPARD programa, a koji je trajao od 18.7.2013. do 18.7.2015. Ugovorno tijelo bila je APPRRR, a za projekt je isplaćeno ukupno 536.073,87 kn. Kroz projekt su provedene brojne aktivnosti usavršavanja i obrazovanja zaposlenika, volontera i članova LAG-a, provodena je stalna animacija, izrađeni promidžbeni materijali i organizirani promidžbeni događaji za članove i stanovnike LAG-a. Zaposlenici, volonteri i članovi LAG-a su sudjelovali na seminarima, radionicama, sastancima i studijskim putovanjima, a sve s ciljem jačanja kapaciteta i poticanja održivog ruralnog razvoja kroz pristup LEADER. LAG Međimurski doli i bregi je završetkom Mjere 202 IPARD programa 18.7.2015. godine započeo s provođenjem Podmjere 19.1. PRR RH 2014.-2020. LAG-u je potpora u iznosu od 371.846,30 kn odobrena 17.9.2015. Bez obzira na datum Odluke o dodjeli sredstava, LAG je provođenje Podmjere 19.1. započeo završetkom IPARD Ugovora.

7.4. ISKUSTVO U PROVEDBI PROJEKATA IZVAN MJERE LEADER

LAG Međimurski doli i bregi do sad je proveo jedan projekt „AAA LEADER – Role of local action groups in rural development“. AAA Leader – projekt /radionica održana je u rujnu 2015. koja je za cilj imala okupiti predstavnike LAG-ova iz regija članica Saveza Alpe Jadran, s ciljem umrežavanja i povezivanja radi pripreme budućih zajedničkih projekata između samih LAG-ova i članica LAG-ova u raznim sektorima. Vrijednost projekta bila je 2.000 EUR. Nositelj projekta bio je LAG Podravina, a partneri na projektu bili su LAG Međimurski doli i bregi te još 8 partnera iz Hrvatske, Slovenije, Austrije i Mađarske. Trenutno LAG provodi projekt “Moje mjesto u zajednici”, na kojem je suradnička udruga u provedbi. Nositelj projekta je udruga Zora, a ostali partneri su K-zona, Centar za održivi razvoj i suradničke udruge: MURID, Domino, Hollaback! Croatia, Dalmatinski odbor solidarnosti i Udruga mladih "Mladi u EU". Projekt traje od 16.6.2015. do 16.12.2016., a ukupna vrijednost projekta je 538.899 kn od kojih je 89.74% sufinancirano od Fondova Europskog gospodarskog prostora, Kraljevine Norveške i Međimurske županije. Ugovor je potpisani s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva, a projekt je odobren na natječaju “Demokratizacija i ljudska prava”.

7.5. ANALIZA RIZIKA

Procjenom makro i mikrookruženja definirani su vanjski i unutarnji rizici koji mogu utjecati na provedbu lokalne razvojne strategije. Kako bi utjecali na smanjenje rizika, predviđene su preventivne aktivnosti radi ublažavanja ili ispravljanja rizika, a opisane su u sljedećoj tablici.

TABLICA 21. ANALIZA RIZIKA

VANJSKI RIZICI				
OPIS	MOGUĆNOST OSTVARENJA	UTJECAJ	PREVENTIVNE AKTIVNOSTI	AKTIVNOSTI UBLAŽAVANJA/ISPRAVLJANJA
POLITIČKI ČIMBENICI				
1. Promjene u nacionalnom i EU zakonodavstvu vezane uz ruralni razvoj i druge relevantne teme	Srednja	Visok	Stalna suradnja s MP i APPRR radi informiranja o mogućim promjenama	Revizija strategije
2. Kašnjenje natječaja iz mjera PRR i dugotrajnost definiranja procedura i davanja povratnih informacija	Visoka	Visok	Stalna suradnja s MP i APPRR radi informiranja o mogućim promjenama	Revizija strategije
EKONOMSKI ČIMBENICI				
1. Sporiji izlazak RH iz gospodarske krize u odnosu na okruženje	Srednja	Visok	Rano razmatranje različitih strategija razvoja	Prilagodba strategije
2. Velika konkurenca stranih tvrtki na tržištu EU i konkurenca iz istočnih zemalja	Srednja	Srednji	Kontinuirano daljnje obrazovanje i umrežavanje poljoprivrednika radi jačanja konkurentnosti	Praćenje provedbe i po potrebi revizija strategije
3. Nedovoljno ulaganje u kontinentalni turizam od strane države	Velika	Velik	Suradnja s JLRS-ima, razvojnom agencijom, vanjskim stručnjacima	Praćenje provedbe i po potrebi revizija strategije
4. Sporo prilagođavanje novim ekonomskim i tržišnim uvjetima i mogućnostima	Velika	Velik	Edukacija primjerima dobre prakse	Prilagodba strategije
SOCIJALNI ČIMBENICI				
1. Skeptičnost prema korištenju EU fondova	Velika	Velik	Prezentacija i približavanje uspješno provedenih EU projekata	Prilagodba strategije
2. Odlazak mladih i visokoobrazovanih stručnjaka	Velika	Velik	Promocija područja kao mjesta za život i rad, poticanje ruralnih djelatnosti i samozapošljavanja	Prilagodba strategije
TEHNOLOŠKI ČIMBENICI				
1. Sporost birokracije i slabo korištenje novih tehnologija za	Visoka	Velik	Konstantna suradnja s MP i APPRR radi mogućnosti ubrzavanja i prilagodbe	Kontinuirana suradnja i usmjeravanje nadležnih institucija za pronašetak učinkovitih rješenja

ubrzavanje poslovnih procesa			administrativnih procesa	
UNUTARNJI RIZICI				
1. Povećano administrativno opterećenje LAG-a	Visoka	Visok	Kontinuirana obuka osoblja, uska suradnja s MP i APPRRR, učinkoviti upravljački alati i metode	Angažiranje dodatnog osoblja, korištenje usluga vanjskih suradnika
2. Osipanje članstva LAG-a radi prvenstvenog usmjerenja na mjere PRR	Visoka	Visok	Osmišljavanje projekata suradnje udruga koje se ne bave prvenstveno poljoprivredom	Zagovaranje promjena u pristupu strateškog planiranja LAG-a, odmah od pristupa jednog fonda

Izvor: Izrada autora

8. FINANCIJSKI PLAN

8.1. FINANCIRANJE RADA LAG-A

U finansijskom planu navedeni su okvirni iznosi koje će u promatranom programskom razdoblju 2014.- 2020., a u izvršenju do 2023., LAG Međimurski doli i bregi koristiti za tri grupe svojih aktivnosti i za svaku grupu koristiti odgovarajući izvor financiranja:

1. Operativne aktivnosti kao tekući troškovi prihvatljive u Podmjeri 19.4. - Tekući troškovi i animacija – izvor financiranja iz kvote LAG-a za Podmjeru 19.4.
2. Projekti suradnje LAG-a odgovarajuće Podmjeri 19.3. – Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a – izvor financiranja iz kvote LAG-a za Podmjeru 19.3.

Osim navedenog, LAG će svoj rad i dalje financirati kroz članarine i donacije te prijavom projekata na natječaje iz Europskog socijalnog fonda i programa teritorijalne suradnje (prekogranične i transnacionalne).

8.2. FINANCIRANJE PROVEDBE LRS

U prikazu finansijskog okvira za Podmjeru 19.2. prikazani su ukupni kapaciteti područja LAG-a koji su u okvirima uvjeta za tu Podmjeru, a u visokoj su fazi pripreme ili su pripremljeni za provedbu, te su u nastavnim tablicama razvrstani i po operacijama PRR i po provedbenim mjerama LRS sve prikazano dinamički po godinama njihovog izvođenja. Odgovarajuće tome kao planske vrijednosne veličine za „LAG projekte“ tj. za projekte unutar CLLD strategije korištena je simulacija iznosa na raspolaganju LAG-u u skladu s nacrtom Pravilnika o provedbi Podmjeru 19.2. „Provedba operacija unutar CLLD strategije“, Podmjeru 19.3. „Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a“ i Podmjeru 19.4. „Tekući troškovi i animacija“ unutar Mjere 19 „Potpora lokalnom razvoju u okviru inicijative LEADER (CLLD – lokalni razvoj pod vodstvom zajednice)“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. Procijenjen je iznos u vrijednosti od 1.105.000 € za programsko razdoblje.

Tablicom u nastavku prezentirani je sadržaj finansijskog plana za provedbu projekata odgovarajuće uputama iz Vodiča za pripremu, praćenje i evaluaciju strategija lokalnog razvoja za programsko razdoblje 2014.-2020. Ministarstva poljoprivrede.

TABLICA 22. RASPODJELA UKUPNOG INVESTICIJSKOG POTENCIJALA „LAG PROJEKATA“ – RASPODJELA PO OPERACIJAMA I DINAMIKA – S OBZIROM NA OGRANIČEN IZVOR SUFINANCIRANJA IZ „LAG KVOTE“

R.br.	Mjera Programa ruralnog razvoja	Iznos ulaganja	%	Broj projekata	2016.	2017.	2018.	2019.-2020.
1.1.	Operacija 4.1.1.	150.000		2	0	60.000	50.000	40.000
1.2.	Operacija 4.2.1.	50.000		1	0	30.000	20.000	0
1.	<i>Ukupno Mjera 4</i>	200.000	18,10%	3	0	90.000	70.000	40.000
2.1.	Operacija 6.1.1.	60.000		1	0	0	60.000	0
2.2.	Operacija 6.2.1.	8.000		0	0	0	8.000	0
2.3.	Operacija 6.3.1.	20.000		1	0	20.000	0	0
2.4.	Operacija 6.4.1.	110.000		1	0	0	110.000	0
2.	<i>Ukupno Mjera 6</i>	198.000	17,92%	3	0	20.000	178.000	0
3.1.	Operacija 7.2.2.	253.000		11	0	50.600	152.400	50.000
3.2.	Operacija 7.4.1.	414.000		31	0	180.000	184.000	50.000
3.	<i>Ukupno Mjera 7</i>	667.000	60,36%	42	0	230.600	336.400	100.000
4.1.	Operacija 8.5.2.	40.000		4	0	40.000	0	0
4.	<i>Ukupno Mjera 8</i>	40.000	3,62%	4	0	40.000	0	0
Ukupna vrijednost u €		1.105.000	100,00%	52	0	380.600	584.400	140.000

Izvor: Izrada autora

Raspodjela po operacijama PRR u okviru finansijske „LAG kvote“ izvršena je s obzirom na „simuliranu“ kvotu za LAG u odnosu na investicijski potencijal i mogući potencijal projekata koji će se generirati u toku 2016. godine.

Tablicama u nastavku prikazana je sveukupna rekapitulacija finansijskog plana investicijskog kapaciteta „LAG projekata“ u okviru finansijsko ograničene simulirane „LAG kvote“ u okviru Podmjere 19.2. te Podmjera 19.3. i 19.4. izraženo u valutnoj jedinici eura.

TABLICA 23. REKAPITULACIJA FINANCIJSKOG PLANA UKUPNOG KAPACITETA „LAG PROJEKATA“ U OKVIRU DEFINIRANE „LAG KVOTE“, RAZVRSTANO PREMA STRATEŠKIM CILJEVIMA, PRIORITETIMA I PROVEDBENIM MJERAMA LRS, A U ODNOSU NA OPERACIJE PRR – VRIJEDNOSTI U €

Strateški cilj LRS	Strateški cilj - 1				Strateški cilj - 2				Strateški cilj - 3				Sveukupno	Sveukupno %						
	Prioritet - 1.1.		Prioritet - 1.2.		Ukupno	Ukupno %	Prioritet - 2.1.		Pri. - 2.2.	Ukupno	Ukupno %	Prioritet - 3.1.		Prioritet - 3.2.	Ukupno	Ukupno %				
	1.1.1.	1.1.2.	1.2.1.	1.2.2.			2.1.1.	2.1.2.	2.1.3.			3.1.1.	3.1.2.	3.2.1.	3.2.2.					
PRR RH																				
Operacija 4.1.1.	150.000	0	0	0	150.000	34,6%	0	0	0	0	0,0%	0	0	0	0	0,0%	150.000	10,34%		
Operacija 4.2.1.	50.000	0	0		50.000	11,5%	0	0	0	0	0,0%	0	0	0	0	0,0%	50.000	3,45%		
Operacija 6.1.1.	60.000	0	0	0	60.000	13,9%	0	0	0	0	0,0%	0	0	0	0	0,0%	60.000	4,14%		
Operacija 6.2.1.	0	0	0	8.000	8.000	1,8%	0	0	0	0	0,0%	0	0	0	0	0,0%	8.000	0,55%		
Operacija 6.3.1.	20.000	0	0	0	20.000	4,6%	0	0	0	0	0,0%	0	0	0	0	0,0%	20.000	1,38%		
Operacija 6.4.1.	0	110.000	0	0	110.000	25,4%	0	0	0	0	0,0%	0	0	0	0	0,0%	110.000	7,58%		
Operacija 7.2.2.	0	0	0	0	0	0,0%	0	253.000	0	0	253.000	37,6%	0	0	0	0	0,0%	253.000	17,44%	
Operacija 7.4.1.	0	0	35.000	0	35.000	8,1%	250.000	0	90.000	39.000	379.000	56,4%	0	0	0	0	0,0%	414.000	28,55%	
Operacija 8.5.2.	0	0	0	0	0	0,0%	0	0	40.000	40.000	6,0%	0	0	0	0	0,0%	40.000	2,76%		
Ukupno Podmjera 19.2.	280.000	110.000	35.000	8.000	433.000	100,0%	250.000	253.000	90.000	79.000	672.000	100,0%	0	0	0	0	1.105.000	76,19%		
Ukupno Podmjera 19.3.	0	0	0	0	0	0,00%	0	0	0	0	0,0%	0	0	0	55.250	55.250	16,0%	55.250	3,81%	
Ukupno Podmjera 19.4.	0	0	0	0	0	0,00%	0	0	0	0	0,0%	22.000	22.000	246.063	0	290.063	84,0%	290.063	20,00%	
Sveukupno PRR	280.000	110.000	35.000	8.000	433.000	100,0%	250.000	253.000	90.000	79.000	672.000	100,0%	22.000	22.000	246.063	55.250	345.313	100,0%	1.450.313	100,00%
Sveukupno PRR u %	19,31%	7,58%	2,41%	0,55%	29,9%		17,24%	17,44%	6,21%	5,45%	46,33%		1,52%	1,52%	16,97%	3,81%	23,81%		100,00%	

Izvor: Izrada autora

8.3. PROCJENA POTREBNIH FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU PROJEKATA

U nastavku su prikazane ukupne vrijednosti financiranja provedbe LRS u programskom razdoblju (n+3) s time da su i za aktivnosti prema Podmjeri 19.3. i 19.4. također naznačeni procijenjeni iznosi u skladu s nacrtom Pravilnika za predmetnu mjeru, kao i za ostale izvore sufinanciranja, a koji su definirani u poglavlju 7.2.

TABLICA 24. SVEUKUPNA REKAPITULACIJA FINANCIJSKOG PLANA U PROGRAMSKOM RAZDOBLJU – ZA UGOVORENE PROJEKTE DO 2020.
– VRIJEDNOSTI U EURIMA

R.br.	Financijski resursi LRS	Iznos ulaganja	%	Broj projekata	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.-2023.
1.	Podmjera 19.2.	1.105.000	62,92%	52	0	380.600	584.400	140.000	0
2.	Podmjera 19.3.	55.250	3,15%	4	0	10.000	25.250	15.000	5.000
3.	Podmjera 19.4.	290.063	16,52%	*	5.954	35.714	35.714	35.714	176.967
	<i>Ukupno iz PRR (1+2+3) €</i>	1.450.313			5.954	426.314	645.364	190.714	181.967
4.	Teritorijalna suradnja	210.000	11,96%	*	0	30.000	30.000	30.000	120.000
5.	Vlastiti izvori	96.000	5,47%	*	12.000	12.000	12.000	12.000	48.000
	<i>Ostali izvori (4+5) €</i>	306.000			12.000	42.000	42.000	42.000	168.000
	Ukupna vrijednost u €	1.756.313	100,00%	56	17.954	468.314	687.364	232.714	349.967
	Ukupna vrijednost u kn (1 € = 7,6 kn)	13.347.979			136.450	3.559.186	5.223.966	1.768.626	2.659.749

Izvor: Izrada autora

PRILOG 1. SLIKE I TABLICE

TABLICA 25. POPIS NASELJA I BROJ STANOVNika POJEDINOG NASELJA U SASTAVU LAG-A

Grad/općina	Naselje	Broj stanovnika
Belica	Belica	2.278
Belica	Gardinovec	898
Ukupno Općina Belica		3.176
Domašinec	Domašinec	1.700
Domašinec	Turčišće	551
Ukupno Općina Domašinec		2.251
Gornji Mihaljevec	Badličan	96
Gornji Mihaljevec	Bogdanovec	136
Gornji Mihaljevec	Dragoslavec Breg	129
Gornji Mihaljevec	Dragoslavec Selo	214
Gornji Mihaljevec	Gornja Dubrava	226
Gornji Mihaljevec	Gornji Mihaljevec	283
Gornji Mihaljevec	Martinuševec	127
Gornji Mihaljevec	Preseka	67
Gornji Mihaljevec	Prhovec	138
Gornji Mihaljevec	Tupkovec	88
Gornji Mihaljevec	Vugrišinec	164
Gornji Mihaljevec	Vukanovec	249
Ukupno Općina Gornji Mihaljevec		1.917
Mala Subotica	Držimurec	388
Mala Subotica	Mala Subotica	1.986
Mala Subotica	Palovec	984
Mala Subotica	Piškorovec	672
Mala Subotica	Strelec	296
Mala Subotica	Sveti Križ	410
Ukupno Općina Mala Subotica		4.736
Mursko Središće	Hlapičina	676
Mursko Središće	Križovec	631
Mursko Središće	Mursko Središće	3.444
Mursko Središće	Peklenica	1.217
Mursko Središće	Štrukovec	339
Ukupno Grad Mursko Središće		6.307
Nedelišće	Črečan	434
Nedelišće	Dunjkovec	967
Nedelišće	Gornji Hrašćan	910
Nedelišće	Gornji Kuršanec	793
Nedelišće	Macinec	585
Nedelišće	Nedelišće	4.320
Nedelišće	Parag	1.187

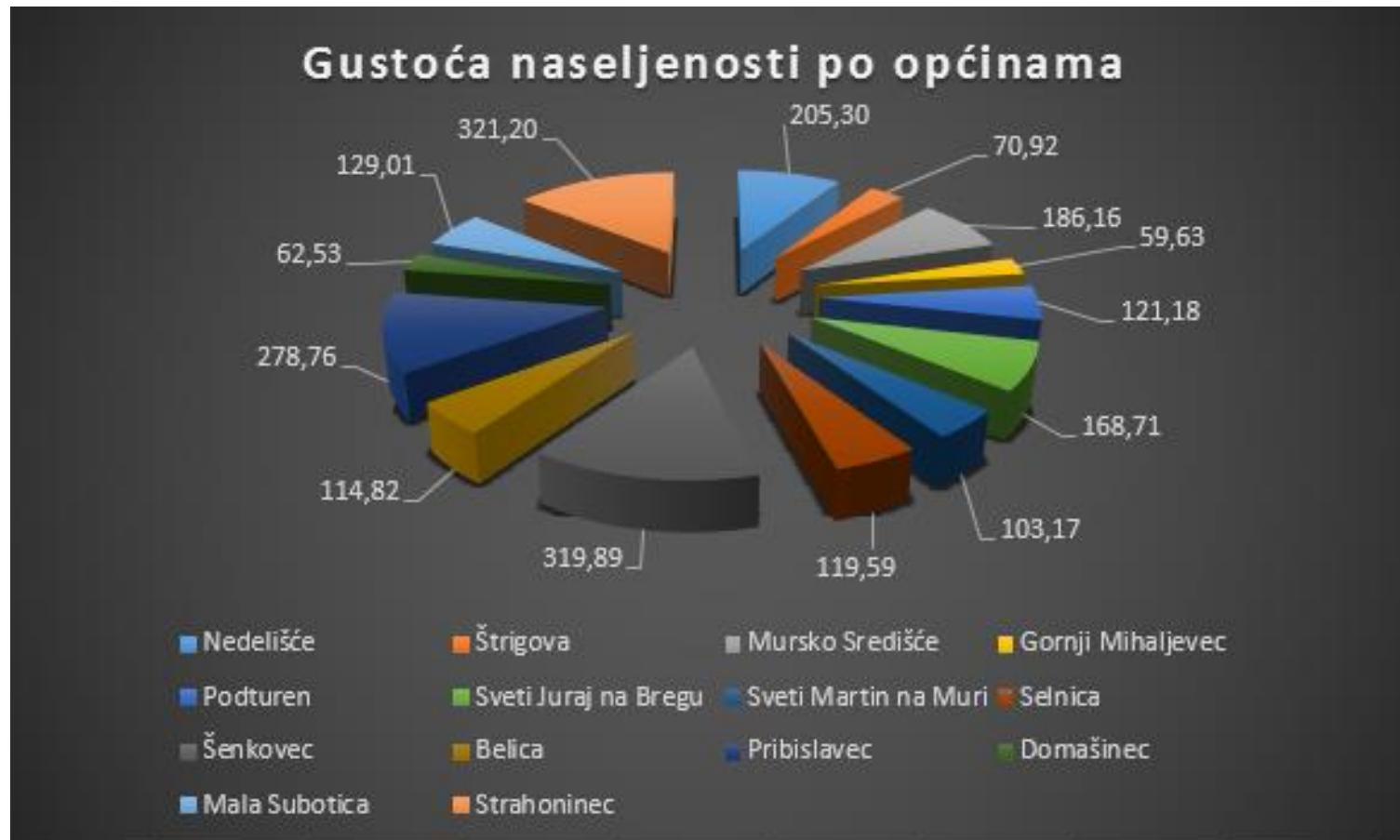
Nedelišće	Pretetinec	541
Nedelišće	Pušćine	1.289
Nedelišće	Slakovec	559
Nedelišće	Trnovec	390
Ukupno Općina Nedelišće		11.975
Podturen	Celine	345
Podturen	Ferketinec	208
Podturen	Miklavec	474
Podturen	Novakovec	800
Podturen	Podturen	1.365
Podturen	Sivica	681
Ukupno Općina Podturen		3.873
Pribislavec	Pribislavec	3.136
Ukupno Općina Pribislavec		3.136
Selnica	Bukovec	174
Selnica	Donji Koncovčak	303
Selnica	Donji Zebanec	173
Selnica	Gornji Zebanec	189
Selnica	Merhatovec	157
Selnica	Plešivica	115
Selnica	Praporčan	182
Selnica	Selnica	1.076
Selnica	Zaveščak	245
Selnica	Zebanec Selo	377
Ukupno Općina Selnica		2.991
Strahoninec	Strahoninec	2.682
Ukupno Općina Strahoninec		2.682
Sveti Juraj na Bregu	Brezje	752
Sveti Juraj na Bregu	Dragoslavec	404
Sveti Juraj na Bregu	Frkanovec	313
Sveti Juraj na Bregu	Lopatinec	915
Sveti Juraj na Bregu	Mali Mihaljevec	410
Sveti Juraj na Bregu	Okrugli Vrh	374
Sveti Juraj na Bregu	Pleškovec	471
Sveti Juraj na Bregu	Vučetinec	610
Sveti Juraj na Bregu	Zasadbreg	841
Ukupno Općina Sveti Juraj na Bregu		5.090
Sveti Martin na Muri	Brezovec	197
Sveti Martin na Muri	Čestijanec	114
Sveti Martin na Muri	Gornji Koncovčak	95
Sveti Martin na Muri	Gradiščak	181
Sveti Martin na Muri	Grkaveščak	72
Sveti Martin na Muri	Jurovčak	163
Sveti Martin na Muri	Jurovec	237
Sveti Martin na Muri	Kapelščak	144

Sveti Martin na Muri	Lapšina	148
Sveti Martin na Muri	Marof	106
Sveti Martin na Muri	Sveti Martin na Muri	435
Sveti Martin na Muri	Toplice Sveti Martin	50
Sveti Martin na Muri	Vrhovljan	291
Sveti Martin na Muri	Žabnik	372
Ukupno Općina Sveti Martin na Muri		2.605
Šenkovec	Knezovec	413
Šenkovec	Šenkovec	2.466
Ukupno Općina Šenkovec		2.879
Štrigova	Banfi	262
Štrigova	Grabrovnik	274
Štrigova	Jalšovec	144
Štrigova	Leskovec	109
Štrigova	Prekopa	234
Štrigova	Robadje	159
Štrigova	Stanetinec	195
Štrigova	Sveti Urban	481
Štrigova	Štrigova	443
Štrigova	Železna Gora	465
Ukupno Općina Štrigova		2.766
Ukupno LAG Međimurski dol i bregi		56.384

Izvor: Državni zavod za statistiku

Osiguravanje infrastrukture za unaprjeđenje turističkih proizvoda i usluga

SLIKA 4. GUSTOĆA NASELJENOSTI PO OPĆINAMA LAG-A

SLIKA 5. PRIKAZ UKUPNIH DRVNIH ZALIHA NA PODRUČJU MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

Izvor: *Hrvatske šume*

TABLICA 26. PRIKAZ KULTURNIH DOBARA (1)

NASELJE	NAZIV KULTURNOG SPOMENIKA	PRAVNI STATUS	VRSTA
Belica	Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Belica	Pil sv. Trojstva	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Gornji Mihaljevec	Crkva sv. Katarine	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Gornji Mihaljevec	Pil s likom Trpećega (Žalosnoga) Krista	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Lopatinec	Crkva sv. Jurja i župni dvor	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Lopatinec	Inventar sakralnih predmeta u crkvi sv. Jurja	Zaštićeno kulturno dobro	pokretno kulturno dobro - zbirka
Lopatinec	Orgulje u crkvi sv. Jurja	Zaštićeno kulturno dobro	pokretno kulturno dobro - pojedinačno
Macinec	Crkva Pohoda Blažene Djevice Marije	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Macinec	Orgulje u crkvi Pohoda Blažene Djevice Marije	Zaštićeno kulturno dobro	pokretno kulturno dobro - pojedinačno
Mala Subotica	Crkva Porodjenja Marijinog i kurja župnog dvora	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
Mala Subotica	Inventar crkve Porodjenja Marijina	Zaštićeno kulturno dobro	pokretno kulturno dobro - zbirka
Mursko Središće	Crkva Marije Kraljice i sv. Ladislava	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Nedelišće	Crkva Presvetog Trojstva	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Nedelišće	Inventar sakralnih predmeta u crkvi Presvetog Trojstva	Zaštićeno kulturno dobro	pokretno kulturno dobro - zbirka
Podturen	Crkva sv. Martina	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Preseka	Arheološko nalazište Veliko kamenje	Preventivno zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Pribislavec	Crkva sv. Florijana	Preventivno zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Pribislavec	Dvorac Feštetić	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Pribislavec	Poklonac sv. Trojstva	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno

Selnica	Crkva sv. Marka Evanđelista, župni dvor i pomoćne građevine	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Selnica	Umijeće izrade tradicijske pokladne maske pikač	Zaštićeno kulturno dobro	nematerijalno kulturno dobro
Sveti Križ	Crkva sv. Križa	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Sveti Martin na Muri	Arheološka zona Sveti Martin	Preventivno zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - kulturno - povjesna cjelina
Sveti Martin na Muri	Crkva sv. Martina	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Šenkovec	Kapela sv. Jelene	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Šenkovec	Kapela sv. Jelene	Kulturno dobro od nacionalnog značenja	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Štrigova	Cjelina arhivskih fondova i zbirki u posjedu Državnog arhiva u Međimurju	Zaštićeno kulturno dobro	pokretno kulturno dobro - zbirka
Štrigova	Crkva sv. Jeronima	Kulturno dobro od nacionalnog značenja	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Štrigova	Crkva sv. Jeronima i nekadašnja pavljinska rezidencija	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Štrigova	Crkva sv. Marije Magdalene i kurija župnog dvora	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Štrigova	Inventar sakralnih predmeta iz crkve sv. Marije Magdalene	Zaštićeno kulturno dobro	pokretno kulturno dobro - zbirka
Štrigova	Inventar sakralnih predmeta u crkvi sv. Jeronima	Zaštićeno kulturno dobro	pokretno kulturno dobro - zbirka
Štrigova	Orgulje u crkvi sv. Jeronima	Zaštićeno kulturno dobro	pokretno kulturno dobro - pojedinačno
Štrigova	Pil sv. Florijana	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Štrigova	Pil sv. Roka	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Štrukovec	Majur Feštetić	Zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Železna Gora	Arheološko nalazište Trnovčak	Preventivno zaštićeno kulturno dobro	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno

Izvor: Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske

TABLICA 27. PRIKAZ KULTURNIH DOBARA (2)

POKLONAC, KIP, RASPLEO	NASELJE
Pil sv. Josipa iz 1684.g.	Banfi
poklonac sv. Križa	Banfi
Pil sv. Trojstva iz 1793. g	Belica
Kapelica Majke Božje od sedam žalosti iz 19 st.	Belica
Kapelica Srca Isusova iz 1942. g	Belica
Kameno raspelo iz 1929.g	Belica
Raspelo iz 1899.g.	Brezovec
kameno raspelo 18./19.st.	Bukovec

Raspelo iz 1902.g.	Črečan
Poklonac sv. Trojstva iz 18. st.	Domašinec
kameno raspelo kraj potoka polovica 19.st.	Donji Koncovčak
zidani stup tipa tabernakul 1753.g.	Dragoslavec
Poklonac sv. Križa blizu groblja iz 1822. g.	Držimurec
Rapelo 1909.g.	Dunjkovec
Poklonac Sv. Roka i Antuna iz 1810. g.	Gardinovec
Poklonac sv. Martina 18.st.	Gornji Hraščan
Raspelo iz 1835.g.	Gradisčak
betonsko raspelo iz 1917.g.	Jalšovec
Kameno raspelo iz 1912.g.	Jurovec
Betonsko raspelo na kraju polja 20.st.	Jurovec
Raspelo iz 1914.g.	Kapelščak
Kameno raspelo iz 1912.g.	Lapšina
raspelo iz 1891.g.	Lopatinec
pil sv. Antuna Padovanskog 1813.g.	Lopatinec
Poklonac sv. Roka iz 1800.g	Mala Subotica
Poklonac Gospe Andeoske iz 1930. g	Mala Subotica
raspelo iz 1933.g.	Mali Mihaljevec
kip Svetog Ivana Nepomuka	Mursko Središće
Pil Immaculate, iz 1812. godine	Nedelišće
Kameno raspelo iz 1909.g.	Nedelišće
Kameno raspelo iz 1725.g.	Nedelišće
Betonsko raspelo iz 1925.g.	Nedelišće
Raspelo u središtu groblja iz 1877.g.	Nedelišće
Raspelo iz 1925.g.	Nedelišće
Raspelo u polju iz 1911.g.	Nedelišće
Raspelo s Marijom od sedam žalosti iz 1914. g.	Palovec
Pil s raspelom i Marijom Dolorosom iz 1737.g.	Palovec
kameno raspelo u sjeverozapadnom dijelu naselja	Peklenica
poklonac s kipom Pieta, rustični barok	Podturen
poklonac s kipom Sv. Florijana, rustični barok	Podturen
Kalvarija s 3 kamena križa, klasicizam	Podturen
Poklonac sv. Florijana, iz druge polovine 19. st.	Pretetinec
Poklonac Presvetog Trojstva, iz 1850.g.	Pretetinec
Raspelo iz 1940.g.	Pretetinec
Poklonac sv. Trojstva iz 1800.g.	Pribislavec

Poklonac sv. Trojstva iz 1800.g	Pribislavec
Kameno raspelo iz 1876. g.	Pušćine
Poklonac Presvetog Srca Isusova, iz prve polovine 20. stoljeća betonsko raspelo 1990.g.	Pušćine
pil sv. Josipa iz 1831.g.	Robadje
Raspelo iz 1902.g.	Selnica
poklonac «Žalosne Marije» iz 18.st.	Slakovec
poklonac Sv. Jurja	Strahoninec
poklonac sv. Florijana	Strahoninec
Kapela sv. Ane iz 1907.g. raspelo 1878.g.	Strelec
Poklonac Sv. Marije, barokni kip iz 18. st.	Sveti Urban
pil sv. Roka	Šenkovec
pil sv. Florijana	Štrigova
raspelo i pil iz 1847. g	Štrukovec
Poklonac sv. Florijana iz 18. st	Turčiće
raspelo iz 1905.g.	Zasadbreg
kameno raspelo iz 1905.g.	Zasadbreg
poklonac Srca Isusova iz 1939.g.	Zaveščak
Kameno raspelo 1913.g.	Žabnik
pil sv. Antuna Padovanskog	Železna Gora

Izvor: Zaštićena i evidentirana kulturna dobra u Međimurskoj županiji

TABLICA 28. PRIKAZ KULTURNIH DOBARA (3)

KAPELA, CRKVA I DVORAC	NASELJE
kurija Banfi	Banfi
Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije iz 1703. g.	Belica
Kapelica Srca Isusovog 1990.g.	Brezje
Neogotička kapelica sv. Križa i raspelo iz 1901.g.	Črečan
Kapelica sv. Nikole iz 1882.g.	Gornji Hraščan
kapelica Majke Božje	Jalšovec
Kapela s. Margarete 1755.g.	Kapelščak
Kapela Sv. Florijana iz 19.st.	Knezovec
kapela Svetog Križa	Križovec
Nogotička kapelica sv. Florijana 1800.g	Macinec

Župni dvor 20.st.	Macinec
Crkva Porodenja Marijinog i kurja župnog dvora iz 17.st.	Mala Subotica
Kapela Majke Božje 1936. g	Mursko Središće
župna crkva Sv.Ladislava iz 2/2 18. st	Mursko Središće
Kapelica sv. Trojstva iz 1841.g.	Nedelišće
kapelica Prečasnog Srca Marijina 20.st.	Okrugli Vrh
kapela sv. Marije Kraljice sv. Krunice	Peklenica
kapelica Majke Božje	Prekopa
Crkva sv. Florijana iz 19 st.	Pribislavec
Dvorac Feštetić iz 1850. g	Pribislavec
Kapela sv. Križa je pseudostilska građevina s kraja 19. st.	Pušćine
kapelica M.B.Lurdske	Robadje
kapelica Presvetog Trojstva	Robadje
Kurija Tkalec, 18.st.	Robadje
Kapelica sv. Florijana iz 1891. g.	Slakovec
Kapelica Srca Marijina 1999.g.	Strahoninec
Župna crkva Sv. Jurja i kurija župnog dvor, 18.st.	Sveti Juraj na Bregu
Kapelica Marije Lurdske 1830.g.	Sveti Martin na Muri
Kapela Sv. Trojstva	Šenkovec
dvorac Fodroci	Štrigova
Kapela Majke Božje Snježne iz 1908.g.	Trnovec
kurija Zichi-Terbotz	Železna Gora

Izvor: Zaštićena i evidentirana kulturna dobra u Međimurskoj županiji

TABLICA 29. POPIS MANIFESTACIJA

NAZIV MANIFESTACIJE	MJESTO ODRŽAVANJA	VRIJEME DOGADANJA	KRATAK OPIS
Vincekov pohod	Mursko Središće, Sveti Urban, Sveti Martin na Muri, Štrigova	Siječanj	Održava se povodom dana svetog Vinka. Put obavezno obuhvaća šetnju kroz brojne međimurske vinorodne brežuljke.
Sobočki fašjek	Mala Subotica	Siječanj	Održava se povodom fašnika gdje se sudionici mogu natjecati za najbolje maska (pojedinačne dječje / odrasle maske i grupne dječje / odrasle maske)
Fašnik u Belici	Belica	Siječanj	Organizira KUD Belica i UDVDR.
Fašnik	Strahoninec, Nedelišće, Šenkovec, Zasadbreg, Podturen, Mursko Središće, Štrigova, Sveti Martin na Muri	Veljača	Tradisionalna fašnička povorka koja okuplja različite fašničke grupe i grupe sa tradicionalnim maskama iz vrtića, škola, udruga i mnogih drugih sudionika kojima je cilj na kraju povorce spaliti fašnik za sve nedaće koje su nas zadesile prethodne godine.

Predsmotra međimurske popevke	Štrigova	Veljača	Na predsmotri međimurske popevke svake godine okupi se poprilično velik broj sudsionika, od različitih zborova, kudova, kulturno umjetničkih društava iz cijelog Međimurja.
KUU Lipa Gornji Mihaljevec	Gornji Mihaljevec	Ožujak	Organizira različite manifestacije - humanitarni koncert, večeri poezije, dramski amaterizam i sl.
Dan rudara	Mursko Središće	Ožujak	Svečanost Dana rudara obilježava se polaganjem vijenca kod spomenika Rudara u spomen na sve umrle i poginule rudare.
Dan žena	Sveti Martin na Muri	Ožujak	Svake godine udruga HKUU Sveti Martin i UDVDR Sveti Martin obilježava dan žena uz popratni kulturno-umjetnički program u znak sjećanja na borbu za ravnopravnost žena.
Jožefovo-proštenje Svetog Josipa	Štrigova	Ožujak	Svake godine u Štrigovi slavi se sveti Josip jedan od patrona župe i crkve.
Uskršnji sajam	Štrigova	Ožujak	U Štrigovi za svaki Uskrs organiziran je sajam na kojem se mogu pronaći svakojaki domaći proizvodi, od kolača i tjestenina do heklanih stolnjaka i cvijeća za okućnice i balkone.
BIMEP	Međimurje	Travanj	BIMEP je biciklistička manifestacija koja se odvija na cijelom području Međimurja, a svake godine privlači sve više i više sudsionika. Cilj BIMEP manifestacije je potaknuti ljudi na redovne tjelesne aktivnosti, pružati priliku sudsionicima da uživaju u ljepotama Međimurja i naravno cijeli događaj nosi i ekološki značaj s obzirom da je vožnja automobilom taj dan znatno smanjena.
Markovo	Selnica	Travanj	Dani Općine Selnica, odnosno Markovo traje puna četiri dana tijekom kojih su organizirana različita druženja, radne akcije čišćenja, utrke, turniri, zabave i koncerti.
Druženje dramskih amatera	Strahoninec	Travanj	Cilj ove manifestacije je udruživanje različitih dramskih skupina amatera.
Jurjevo	Sveti Juraj na Bregu	Travanj	Jurjevo je proslava župnog patrona Svetog Jurja mučenika u čije ime se održava sveta misa.
MESAP-LIBAR	Nedelišće	Travanj	Sajam knjiga na kojem je moguće uz kupnju knjiga sudjelovati i u prezentacijama i nastupima pisaca i nakladnika, kazališnim predstavama stručnim skupovima i slično.
Jurjevo	Pleškovec	Travanj	Dani Općine i Župe Sveti Juraj na Bregu, obilježeni su različitim kulturnim programima, koncertom, predstave, izložbe slika i radova, streljački turnir.
Dani grada Mursko Središće	Mursko Središće	Svibanj	Za Dane grada Murskog Središća organizirani su nastupi mažoretkinja, KUD-ova te tradicionalna šetnja Napolitankama, jezerom Balaton i druženje na skeli "Fusek". Mjesni odbori natječu se u pripremanju brojnih jela, a jednakost tako organizirano je ribičko natjecanje na sportsko rekreacijskom centru "Zalešće".
Dani Svetе Jelene	Šenkovec	Svibanj	Dani Svetе Jelene i Dan Općine Šenkovec obilježeni su različitim kulturnim programima kao što su izložbe slika, promocije knjiga, radionice za djecu i slično.

Kros utrka	Frkanovec	Svibanj	Kros utrka Frkanovec, srca gornjeg Međimurja, održava se na šetnjici "Školski put" uz koju se mogu vidjeti brojne prirodne vrijednosti popraćene tradicijskim i drugim sadržajima.
Presveto Trojstvo	Šenkovec, Nedelišće	Svibanj	Svečana sveta misa i kulturni program povodom proslave Presvetog trojstva.
Prvomajski open turnir sportskih rekreativaca	Nedelišće	Svibanj	Cjelodnevno druženje i sportsko natjecanje u tenisu, malom nogometu i odbojci na pijesku.
Seoske igre povodom 1.maja	Strahoninec	Svibanj	Cjelodnevno druženje i sportsko natjecanje u kojem sudjeluju udruge općine i drugi posjetitelji uz tradicionalno kuhanje graha.
ŠTRI-kam kazalište	Štrigova	Svibanj	Nedjeljno popodne u Općini Štrigova uz kazališne predstave.
Urbanovo	Štrigova, Sveti Urban	Svibanj	Dani vina u županiji Zrinskih koji se održava od 2000. godine stavljući Međimurske vinske ceste. Urbanovo se dijeli na tri dijela, a to su <i>Festival pušipela</i> povodom čega se održava sajam vina, vinske i vinogradarske opreme, zatim <i>Dani otvorenih podruma</i> i blagdan <i>Svetog Urbana</i> uz Vinski bal.
Dječja smotra međimurskih popevki	Sveti Martin na Muri	Svibanj	Manifestacija koja okuplja dječje vrtiće i osnovne škole koje njeguju običaj međimurskih popevki.
Florijanovo	Pribislavec	Svibanj	Vjerska manifestacija.
Dani Peklenice	Peklenica	Lipanj	Uz zvukove 80-tih održava se kulturni program, druženje putem likovnih radionica, sportskog natjecanja i biciklijade za djecu i odrasle.
Maraton	Nedelišće	Lipanj	Na prostorima Sportskog parka "Trate" tradicionalno se svake godine održava maraton.
MESAP- sajam poduzetništva	Nedelišće	Lipanj	Međunarodni sajam poduzetništva okuplja poduzetnike i obrtnike u široj regiji koja obuhvaća Hrvatsku, Sloveniju, Austriju, Mađarsku, Njemačku, Bosnu i Hercegovinu, Srbiju i Italiju.
Nogometni kamp	Nedelišće	Lipanj	Dječji nogometni kamp.
Smotra izvorne Međimurske popevke	Nedelišće	Lipanj	Međimurske popevke su zaštićeno nematerijalno kulturno dobro Republike Hrvatske, te se svake godine organizira smotra koja je najvjerniji čuvar i prenositelj istih.
Tijelovo	Mursko Središće	Lipanj	Tijelovo se održava svečanom procesijom građana ulicama Murskog Središća i svetom misom Sv. Ladislava i Kraljice Marije.
Zaustavljanje tenkova	Mursko Središće	Lipanj	1991. godine stanovnici grada Murskog Središća zaustavili su tenkove JNA te se taj dan obilježava polaganjem vijenca kraj spomenika Piramide, molitvom i paljenjem svijeća za sve poginule i preminule hrvatske branitelje.
Panonski maraton triju država	Sveti Martin na Muri	Srpanj	Međunarodna biciklistička manifestacija koja prolazi kroz međimurska, prekmurska i mađarska sela.
Međunarodno druženje folklorića	Strahoninec	Srpanj	Manifestacija koja obilježava druženje i susret društava iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Slovenije i Mađarske.

Dani Općine Mala Subotica	Mala Subotica	Srpanj	Održava se kulturni program u Domu kulture Mala Subotica uz Županijsko vatrogasno natjecanje za seniorske epipe, natjecanje u kuhanju gulaša, nogometni turnir, svečani mimohod, te se druženje nastavlja do kasno u noć uz živu svirku.
Štrigovske noći	Štrigova	Srpanj	Manifestacija koja objedinjuje turizam, sport, kulturu, tradiciju i eto-gastronomiju.
Umjetnička kolonija	Štrigova	Srpanj	Kulturno-turistička manifestacija koja osim turizma predstavlja bogatu kulturnu baštinu, pejzaž i ljepotu nedirnute prirode.
Medunarodni spust murskih ladiji	Sveti Martin na Muri	Srpanj	Manifestacija koja okuplja oko 500 aktivnih učesnika spusta iz Austrije, Slovenije, Mađarske i Hrvatske, a koji plove drvenim čamcima i raznim drugim plovilima od Austrije do Hrvatske.
Dani turizma i povorka starih običaja i zanata	Sveti Martin na Muri	Kolovoz	Tradicionalna manifestacija u trajanju od 2 tjedna na kojoj se, uz različiti kulturno glazbeni program, mogu vidjeti svi stari i poneki skoro zaboravljeni obrti.
Forestland	Vučetinec	Kolovoz	Glazbeni festival u trajanju od tri dana koji okuplja oko 5000 posjetitelja, a svake godine broj sudionika drastično raste.
Ljeto uz Muru	Mursko Središće	Kolovoz	Manifestacija koja traje tri tjedna te objedinjuje eto-program, kulturnu baštinu, sport, radionice i glazbu.
Otvorena vesela škola nogometa	Mali Mihaljevec	Kolovoz	Priredba u sklopu humanitarnog projekta u organizaciji UEFA-e. Cilj projekta je razvoj prijateljstva, tolerancije, nenasilja, uvažavanja raznolikosti te usvajanja navika važnih za normalan rast i razvoj djece koja su kroz vježbe pokazala i svoj sportski talent. Kamp traje 5 dana, a pohađa ga oko 200 dječaka i djevojčica. Organizator je udruga mladih Mali Mihaljevec.
Sportsko - kulturni kamp Općine/Župe	Pleškovec	Kolovoz	Trodnevni kamp za djecu sa sportskim, glazbenim, vatrogasnim, kreativnim aktivnostima.
Festival Krumpira	Belica	Kolovoz	Festival je poljoprivredno-gastronomsko-turistička manifestacija i traje cijeli dan. Jedan od glavnih ciljeva je stvaranje brenda "Međimurski kalamper". Posjetiteljima se između ostalog nudi širok izbor jela od krumpira i način na koji se priprema ova prepoznatljiva međimurska namirnica. U Belici je podignut prvi u svijetu spomenik krumpiru-26.08.2007. godine.
Crossfit festival	Grkaveščak	Rujan	Festival kao edukativno-praktično-zabavni projekt ljubitelja ili onih koji će to tek postati.
Dani svetog Jeronima	Štrigova	Rujan	Kulturno-zabavni program organiziran povodom obilježavanja Dana svetog Jeronima.
Dani Zrinskih u Šenkovcu	Šenkovec	Rujan	Kulturni program i odavanje počasti obitelji Zrinski.
Smotra mažoretkinja	Sveti Martin na Muri	Rujan	Cilj manifestacije je poticanje na aktivnost i ples te međusobnu suradnju i druženje.

Pozdrav jeseni	Zasadbreg	Rujan	Manifestacija u organizaciji KUU Zasadbreg koja objedinjuje etno-program i kulturnu baštinu. Nastupaju KUD-ovi iz Hrvatske i inozemstva.
Weekend Bike festival	Grkavečak	Rujan	Okupljanje cijele bike industrije od proizvođača do potrošača bili oni profesionalni ili amaterski. Manifestacija je podijeljena u nekoliko dijelova, prvo predstavljanje, izlaganje novih modela, zatim edukativni dio, nakon toga vožnja biciklom po Međimurju uz pratnju poznatih biciklista i na kraju utrka.
Dani jesenske zahvale	Strahoninec, Nedelišće, Križovec	Listopad	Manifestacija starih običaja, način izrade i pečenje kruha povodom Dana zahvalnosti.
Dani kruha	Belica	Listopad	Uz Svetu misu održava se prigodni program koji priređuju djeca dječjih vrtića, a kasnije se druženje nastavlja u dvorani Društvenog doma Belica.
Ciklokros liga	Miklavec	Studeni	BK Plus organizira u suradnji sa DVD Miklavec i pokroviteljem TZMŽ Ciklokros ligu na ciklokros stazi. Manifestacija je namijenjena svim ljubiteljima bicikliranja bez obzira na tip bicikla koji posjeduju. Osim domaćih natjecatelja na ciklokros ligi sudjeluju i sudionici iz Slovenije i Mađarske.
Krštenje mošta	Sveti Martin na Muri	Studeni	Važna manifestacija za svakog vinara i ljubitelja vina gdje se uz vinskog meštra obavlja ceremonija krštenja mošta.
Martinje	Nedelišće, Sveti Martin na Muri, Sveti Urban, Mursko Središće, Štrigova	Studeni	Manifestacija u kojoj se posjetiteljima nude različite sorte vina, pripremaju se autohtona jela uz bogat kulturno-umjetnički program.
MESAP-Jesen	Nedelišće	Studeni	Sajam gdje se predstavljaju različite udruge i gospodarstvenici.
Advent	Nedelišće, Štrigova, Mursko Središće, Pleškovec	Prosinac	Organiziraju se različiti sajmovi i koncerti, nude tradicionalna adventska jela i slično.
Svetomartinski Krampuslauf	Sveti Martin na Muri	Prosinac	Povorka krampusa iz različitih država Italija, Slovenija, Hrvatska, Austrija i Njemačka.
Prikaz živih jaslica	Strahoninec	Prosinac	Prikaz rođenja Isusovog u Betlehemu.
Božićni koncert	Nedelišće	Prosinac	Na Božićnom koncertu tradicionalno nastupa Pjevački zbor Josip Vrhovski uz različite goste hrvatske estrade.
Božićni sajam	Mala Subotica	Prosinac	Svake godine u sportskoj dvorani organizira se božićni sajam, uz glazbu Puhačkog orkestra općine Mala Subotica i djecu iz OŠ Tomaša Goričanca.

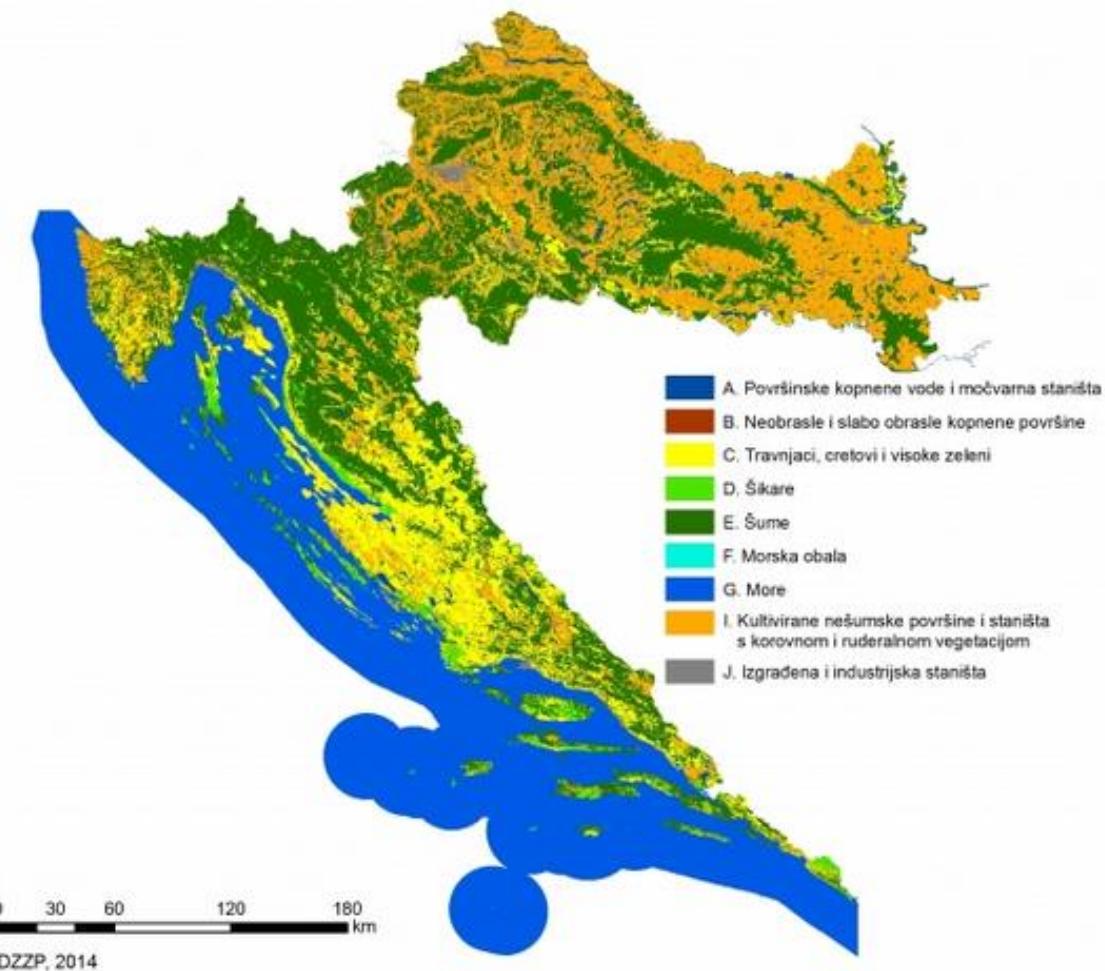
Izvor: Turistička zajednica Međimurske županije

SLIKA 6. KARTOGRAFSKI PRIKAZ REGIONALNOG PARKA MURA-DRAVA

Izvor: Međimurska priroda, 2014. godina

SLIKA 7. PRIKAZ STANIŠTA

Izvor: Državni zavod za zaštitu prirode

TABLICA 30. PREGLED ZAPOSLENIH I IZNOS PRORAČUNA PO OPĆINAMA/GRADU NA PODRUČJU LAG-A

Naziv općine/grada	Br. stalno zaposlenih	Proračun u 2012.	Proračun u 2013.	Proračun u 2014.
Belica	7	4.395.357,00 kn	3.428.638,00 kn	3.955.410,00 kn
Domašinec	3	2.826.000,00 kn	1.904.890,58 kn	2.834.000,00 kn
Gornji Mihaljevec	5	1.783.164,41 kn	1.721.353,11 kn	2.224.125,86 kn
Mala Subotica	4	7.699.500,00 kn	10.940.800,60 kn	8.999.202,00 kn
Mursko Središće	12	8.669.307,07 kn	9.584.477,18 kn	11.107.039,15 kn
Nedelišće	15	24.234.457,00 kn	22.736.155,00 kn	20.228.972,00 kn
Podturen	5	4.063.567,11 kn	4.470.910,78 kn	6.044.448,04 kn
Pribislavec	7	7.898.150,00 kn	3.530.570 kn	4.533.200 kn
Selnica	4	2.032.073,69 kn	2.506.758,87 kn	3.208.211,28 kn
Strahoninec	3	8.002.745,00 kn	6.381.500,00 kn	6.719.921,00 kn
Sveti Juraj na Bregu	5	11.335.896,14kn	5.631.227,89 kn	11.781.360,25 kn
Sveti Martin na Muri	4	2.772.873,29 kn	3.330.753,36 kn	3.736.494,87 kn
Šenkovec	6	8.804.500,00 kn	7.381.941,00 kn	5.872.443,00 kn
Štrigova	4	3.003.500 kn	3.003.500 kn	2.212.000 kn
UKUPNO	84	95.489.017,02 kn	82.325.364,39 kn	88.024.490,31 kn

Izvor: izrada autora prema podacima prikupljenim od JLS-ova

TABLICA 31. PREGLED OSNOVNIH ŠKOLA NA PODRUČJU LAG-A MEĐIMURSKI DOLI I BREGI

Osnovne Škole	Broj učenika		Područne škole	Trenutni br. djelatnika	Br. stručnih suradnika	Br. osobnih asistenata	Sportska dvorana	Jednosmjenska nastava	Produženi boravak
	1-4	5-8							
Mursko Središće	543		Peklenica i Hlapičina	68	3	4	DA	NE	NE
	283	260							
Gornji Mihaljevec	128		-	33	2	1	NE	NE	NE
	60	68							
Macinec	441		Gornji Hrašćan	73	3	1	DA	NE	NE
	221	220							
Nedelišće	606		Dunjkovec i Pušćine	64	3	5	DA	NE u matičnoj školi/DA u područnim	NE
	282	324							
Podturen	308		Sivica,	55	2	1	DA	DA u matičnoj školi/NE u područnim	NE

	157	151	Novakovec i Miklavec					školama	
Selnica	273		Zebanec	47	2	3	DA	NE	NE
	131	142							
Strahoninec	318		-	46	2	5	NE	NE	NE
	158	160							
Sveti Juraj na Bregu	380		Zasadbreg	47	2	2	DA	NE	NE
	182	198							
Sveti Martin na Muri	200		-	31	2	3	NE	DA	NE
	102	98							
Šenkovec	426		Mačkovec i Žiškovec	53	3	5	DA	NE	NE
	209	217							
Štrigova	187		Prekopa, Stanetinec i Železna Gora	49	1	0	DA	DA	NE
	82	105							
Mala Subotica	497		Držimurec	79	5	3	DA	DA u matičnoj školi/NE u područnoj školi	DA
	275	235							
Pribislavec	295		-	71	5	3	DA	NE	NE
	149	146							
Belica	224		-	37	2	2	DA	DA	NE
	105	119							
Domašinec	250		Dekanovec, Turčišće	46	2	3	NE	NE	NE
	110	140							
UKUPNO	5076			799	39	41			

Izvor: Izrada autora prema podacima dobivenim od škola

TABLICA 32. PREGLED ORDINACIJA U SKLOPU DOMA ZDRAVLJA ČAKOVEC NA PODRUČJU LAG-A

Vrsta ordinacije/JLS	Ordinacija opće/obiteljske medicine ¹⁸	Ordinacije dentalne medicine ¹⁹	Ljekarne ²⁰	Privatne ordinacije ²¹
Belica	1	1	1	1
Domašinec	1	1	1	-
Gornji Mihaljevec	1	1	-	2
Mala Subotica	2	1	1	4
Mursko Središće	3	2	2	5
Nedelišće	3	3	1	6
Podturen	1	1	1	2
Pribislavec	1	1	1	-
Selnica	1	1	1	2
Strahoninec	1	1	-	2
Sveti Juraj na Bregu	2	1	1	3
Sveti Martin na Muri	2	1	1	3
Šenkovec	1	1	1	2
Štrigova	1	1	1	1
UKUPNO:	21	17	13	33

Izvor: Obrada autora prema podacima dobivenim od Doma zdravlja i Registra ljekarni

TABLICA 33. DUŽINE ŽUPANIJSKIH I LOKALNIH CESTA TE DUŽINA PJEŠAČKO-BICIKLISTIČKIH STAZA

Redni broj	Općina/Grad	Dužina županijskih i lokalnih cesta (km)	Dužina PBS/BT (km)
1.	Belica	28,5	6,3
2.	Domašinec	18,7	4,5
3.	Gornji Mihaljevec	43,474	4,29
4.	Mala Subotica	21	7,5
5.	Mursko Središće	18,210	12,93
6.	Nedelišće	30,785	6,05
7.	Podturen	17,172	2,64
8.	Pribislavec	6,6	4,4
9.	Selnica	30,206	4,62
10.	Strahoninec	14,1	5,23
11.	Sveti Juraj na Bregu	32,698	5,73
12.	Sveti Martin na Muri	17,784	1,55
13.	Šenkovec	5,998	2,38
14.	Štrigova	34,680	1,65
UKUPNO		319,907	69,77

Izvor: Županijska uprava za ceste

¹⁸ Izvor: Dom zdravlja Čakovec

¹⁹ Izvor: Dom zdravlja Čakovec

²⁰ Izvor: Registrar ljekarni

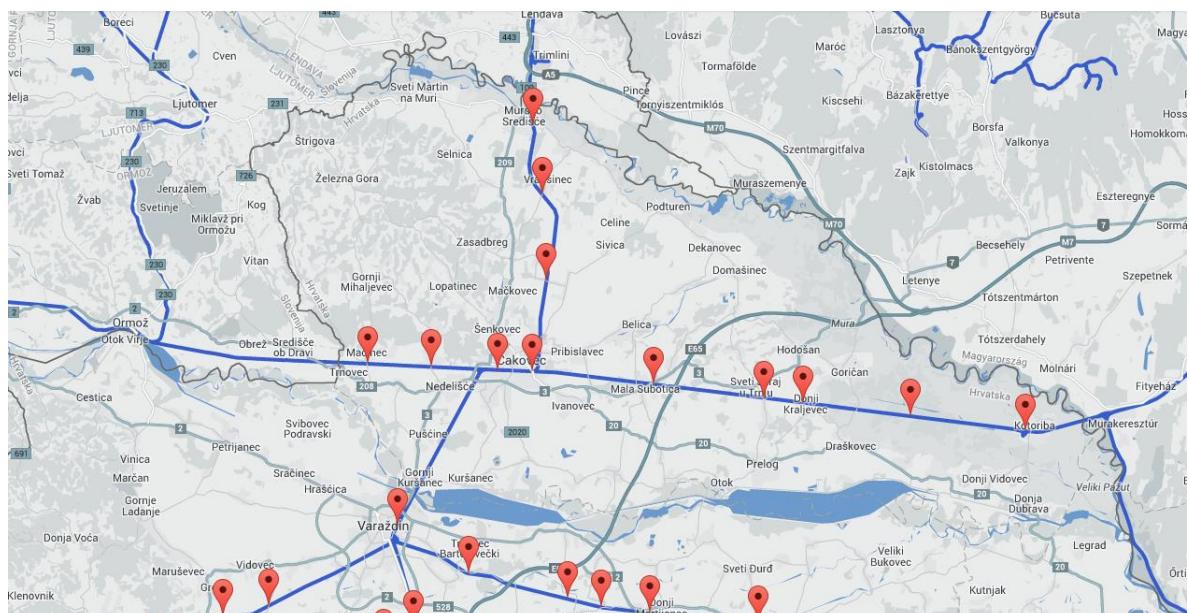
²¹ Međimurska županija u brojkama 2012., Čakovec 2013. godine

TABLICA 34. DRŽAVNE CESTE NA PODRUČJU LAG-A MEĐIMURSKI DOLI I BREGI

OZNAKA DRŽAVNE CESTE	OPIS DRŽAVNE CESTE	DUŽINA CESTE NA PODRUČJU LAG-a
D208	Granični prijelaz Trnovec – Nedelišće (D3)	6,92
D209	Granični prijelaz Mursko Središće – Šenkovec – Čakovec – Nedelišće (D3)	17,44
D227	Granični prijelaz Banfi – Šenkovec (D209)	19,46
D-3 GP	Goričan-Čakovec-Varaždin-Zagreb	218,4
UKUPNO		262,22

Izvor: Zavod za prostorno uređenje Međimurske županije

SLIKA 8. PRIKAZ ŽELJEZNIČKOG PROMETA NA PODRUČJU LAG-A MEĐIMURSKI DOLI I BREGI

Izvor: Hrvatske Željeznice

TABLICA 35. BROJ POTROŠAČA ELEKTRIČNE ENERGIJE PO OPĆINAMA I GRADOVIMA NA PODRUČJU LAG-A

Općina/Grad	Broj potrošača (mjernih mjesata)
Belica	684
Domašinec	578
Gornji Mihaljevec	930
Mala Subotica	1491
Mursko Središće	2172
Nedelišće	3886
Podturen	1405
Pribislavec	876
Selnica	1279
Strahoninec	826
Sveti Juraj na Bregu	2208
Sveti Martin na Muri	1289
Šenkovec	943
Štrigova	1734
UKUPNO:	20.301

Izvor: Hrvatska elektroprivreda

TABLICA 36. POKRIVENOST LAG-A SIGNALOM MOBILNIH MREŽA

Općine i gradovi	Pokrivenost 3G mrežom	Brzine prijenosa podataka (3G)	Pokrivenost 4G mrežom	Brzine prijenosa podataka (4G)
Belica	DA	7,2 Mb/s	DA	150 Mb/s
Domašinec	DA	42,2 Mb/s	DA	150 Mb/s
Gornji Mihaljevec	DA	3,6 Mb/s	NE	-
Mala Subotica	DA	42,2 Mb/s	DA	150 MB/s
Mursko Središće	DA	42,2 Mb/s	DA	150 Mb/s
Nedelišće	DA	42,2 Mb/s	DA	150 Mb/s
Podturen	DA	21,1 Mb/s	DA	150 Mb/s
Pribislavec	DA	42,2 Mb/s	DA	262,5 Mb/s
Selnica	DA	42,2 Mb/s	DA	150 Mb/s
Strahoninec	DA	42,2 Mb/s	DA	150 Mb/s
Sveti Juraj na Bregu	DA	21,1 Mb/s	DA	150 Mb/s
Sveti Martin na Muri	DA	42,2 Mb/s	DA	150 Mb/s
Šenkovec	DA	21,1 Mb/s	DA	150 Mb/s
Štrigova	NE	-	NE	-

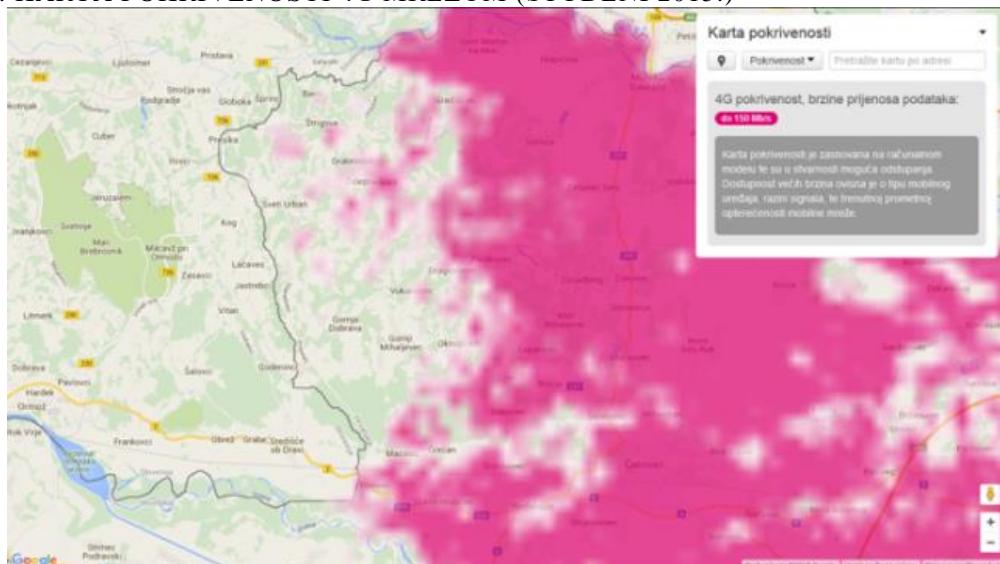
Izvor: Hrvatski telekom

TABLICA 37. POSTOTAK KUĆANSTAVA LAG-A SA BRZIM PRISTUPOM INTERNETU

GRAD/OPĆINA	Postotak kućanstva s ugovorenom brzinom u Mbit/s pristupa internetom						Broj kućanstva	Broj stanovnika
	2-4	4-10	10-20	20-30	100+	UKUPNO		
Belica	25,49	10,56	4,36	0,57	0,00	43,74	871	3.176
Domašinec	32,67	6,29	4,14	0,46	0,00	46,17	652	2.251
Gornji Mihaljevec	24,55	6,55	1,15	0,00	0,00	32,24	611	1.917
Mala Subotica	22,78	11,03	0,72	0,00	0,00	34,53	1.523	4.736
Mursko Središće	22,92	12,31	0,83	0,00	0,00	36,06	1.933	6.307
Nedelišće	25,30	12,33	1,19	0,03	0,00	38,84	3.625	11.975
Podturen	23,18	6,91	0,52	0,00	0,00	30,62	1.143	3.873
Pribislavec	21,42	9,77	7,99	0,44	0,00	41,51	901	3.136
Selnica	26,36	9,91	1,31	0,00	0,00	37,58	918	2.991
Strahoninec	26,76	13,62	1,91	0,00	0,00	42,29	837	2.682
Sveti Juraj na Bregu	28,63	8,44	0,74	0,00	0,00	37,81	1.624	5.090
Sveti Martin na Muri	30,01	10,09	2,12	0,00	0,12	42,34	803	2.605
Šenkovec	32,04	12,49	1,66	0,00	0,00	46,19	905	2.879
Štrigova	27,72	9,31	0,95	0,00	0,00	37,99	945	2.766
LAG MDiB	26,41	9,97	2,11	0,11	0,008571	36,42	16.346	56.384
Medimurska županija	26,43	12,96	1,46	0,05	0,86	41,93	35.151	112.783

Izvor: Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM)

SLIKA 9. KARTA POKRIVENOSTI 4G MREŽOM (STUDENI 2015.)

Izvor: Hrvatski telekom

TABLICA 38. PODACI O OPSKRBI PLINOM NA PODRUČJU LAG-A

Općina/Grad	Duljina plinovoda (u m)	Broj priključaka	Potrošnja plina (u kWh)
Belica	23.872	790	10.801.648
Domašinec	25.147	529	5.374.634
Gornji Mihaljevec	40.119	215	1.770.135
Mala Subotica	50.715	953	8.503.928
Mursko Središće	58.103	1.608	22.151.140
Nedelišće	91.306	2.782	30.422.931
Podturen	38.232	842	7.768.402
Pribislavec	18.591	660	7.256.000
Selnica	35.062	527	8.969.164
Strahoninec	15.585	764	8.397.839
Sveti Juraj na Bregu	67.976	1.130	9.394.580
Sveti Martin na Muri	40.881	656	5.886.973
Šenkovec	23.363	856	10.846.113
Štrigova	59.486	365	3.900.667
UKUPNO	588.438	12.677	141.444.154

Izvor: Međimurje plin d.o.o.

TABLICA 39. PREGLED PRIKLJUČENOSTI NA VODOVODNU MREŽU U OPĆINAMA I GRADOVIMA LAG-A

OPĆINE I GRADOVI	UKUPAN BROJ KUĆANS TAVA	U 2015.		DO 31.12.2015.		POSTOTAK PRIKLJUČENOSTI KUĆANSTAVA
		KUĆANSTA VA I KUĆNI SAVJETI	GOSPODARSTVO I USTANOVE	KUĆANSTA VA I KUĆNI SAVJETI	GOSPODARSTVO I USTANOVE	
BELICA	1.005	5	1	749	32	75%
DOMAŠINEC	778	4	0	602	44	77%
G. MIHALJEVEC	1.031	10	0	716	27	69%
M. SREDIŠĆE	2.260	27	2	1.703	104	75%
MALA SUBOTICA	1419	5	3	949	48	67%
NEDELIŠĆE	3.990	31	9	2.955	206	74%
PODTUREN	1.448	14	4	979	55	68%
PRIBISLAVEC	993	11	0	701	31	71%
SELNICA	1.532	17	2	1.103	28	72%
STRAHONINEC	916	3	1	771	22	84%
SVETI JURAJ NA BREGU	2.420	27	3	2.102	61	87%
SVETI MARTIN NA MURI	1.431	32	8	1.063	102	74%
ŠENKOVEC	994	4	0	882	51	89%
ŠTRIGOVA	1.998	9	1	1.490	71	75%

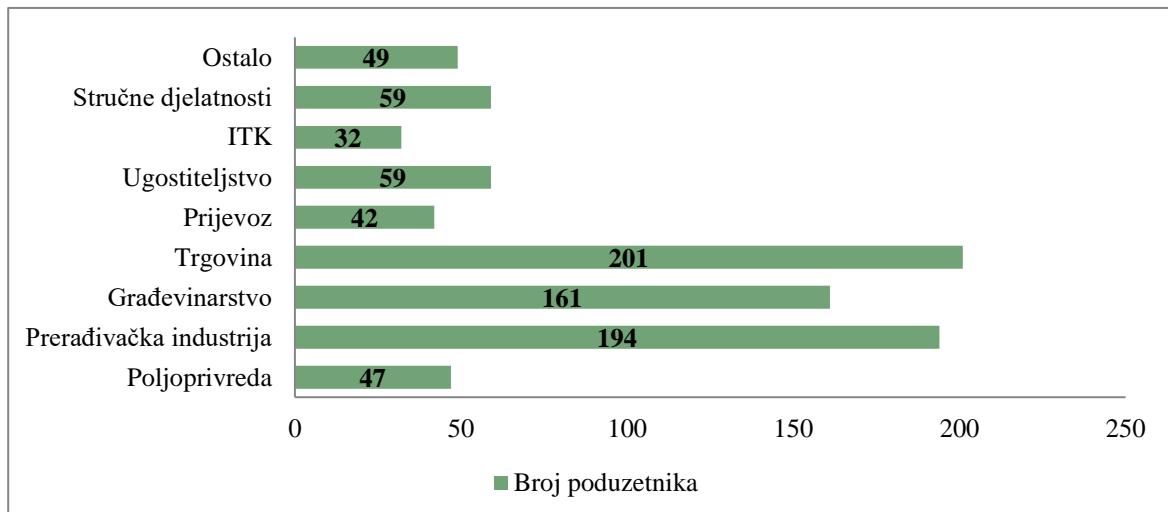
Izvor: Međimurske vode

TABLICA 40. PREGLED IZGRAĐENOSTI KANALIZACIJSKIH MREŽA – STANJE NA DAN 31.12.2014.

Grad/Općina	Mješoviti sustav (m')	Sanitarna kanalizacija (m')	Oborinska kanalizacija (m')	Sveukupna dužina (m')	U vlasništvu Međimurskih voda (m')	U vlasništvu JLS (m')	* Ukupno domaćinstava	Broj priključenih domaćinstava	Postotak priključenosti domaćinstava	Mogućnost priključenja
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8	9	10
Belica										
Domašinec										
Gornji Mihaljevec										
Mala Subotica		1.320	602	1.922		1.922				
Mursko Središće	1.964	1.395	1.036	4.395	4.395		2.260	373	31%	34%
Nedelišće	22.812	8.713	8.416	39.941	39.146	795	3.990	997		100%
Podturen		8.613		8.613	8.613		521	230	40%	100%
Pribislavec	0	10.678	12.072	22.750	18.370	4.379	993	305		
Selnica										
Strahoninec	9.935	0	0	9.935	2.771	7.164	916	472	49%	100%
Sveti Juraj na Bregu		3.326		3.942	3.942					
Sveti Martin na Muri										
Šenkovec	15.124	6.551		21.675	6.497	15.178	994	794	81%	98%
Štrigova										

Izvor: Međimurske vode d.o.o. Napomena: **U tablici su prikazani podaci samo za onaj dio kanalizacijske mreže koju su izgradile Međimurske vode. Uz istu postoji još i izgrađena kanalizacijska mreža koju je izgradila općina/grad, a za koju Međimurske vode ne raspolažu podacima o dužini i profilu

SLIKA 10. BROJ PODUZETNIKA U 2014. GODINI PO DJELATNOSTIMA

Izvor: Izrada autora prema podacima FINA-e, rujan 2015., prikazane su samo djelatnosti sa 25 i više poduzetnika

TABLICA 41. PREGLED DJELATNOSTI I PRIHODA U 2014. GODINI

Djelatnosti	Broj poduzetnika	Dobitaki	Gubitaki	Ukupan prihod*	Dobit razdoblja*	Gubitak razdoblja*	Dobit gubitak djelatnosti*
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	47	39	8	93.969	3.580	1.598	1.982
C Prerađivačka industrija	194	155	39	1.410.300	112.176	15.467	96.709
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	10	8	2	1874	32	9	23
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	4	3	1	5.748	432	169	263
F Građevinarstvo	161	111	50	267.695	6.004	9.916	-3.912
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	201	138	63	596.238	20.005	5.254	14.751
H Prijevoz i skladištenje	42	35	7	242.018	6.178	511	5.667
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	59	43	16	74.150	1.104	19.753	-18.649
J Informacije i komunikacije	32	24	8	22.780	2.643	3.586	-943
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	4	2	2	1.689	522	72	450
L Poslovanje nekretninama	5	2	3	1.654	319	134	185
M Stručne,	59	45	14	23.046	2.105	508	1.597

znanstvene i tehničke djelatnosti							
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	15	13	2	7.837	2.883	38	2.845
P Obrazovanje	16	15	1	20.085	1.020	1	1.019
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i soc. skrbi	10	7	3	10.879	90	200	-110
R Umjetnost, zabava i rekreacija	8	7	1	5.077	252	14	238
S Ostale uslužne djelatnosti	49	34	15	18.004	899	232	667
Ukupno LAG:	916	681	235	2.803.043	160.224	57.462	102.782

Izvor: Izrada autora prema podacima FINA-e, *iznosi u tisućama kuna

TABLICA 42. BROJ OBRTNIKA NA PODRUČJU LAG-A PO GODINAMA

BROJ OBRTNIKA			
31.12.2011.	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2014.
733	697	644	607

Izvor: Izrada autora prema podacima Obrtničke komore Međimurske županije

TABLICA 43. BROJ NEZAPOSENLIH NA PODRUČJU LAG-A, PROSINAC 2014.

Naselje	Ukupno	Muškaraca	Žena
Belica	151	57	94
Domašinec	105	51	54
Gornji Mihaljevec	71	29	42
Mala Subotica	232	124	108
Mursko Središće	376	163	213
Nedelišće	798	403	395
Podturen	208	103	105
Pribislavec	240	125	115
Selnica	157	60	97
Strahoninec	141	60	81
Sveti Juraj na Bregu	279	112	168
Sveti Martin na Muri	111	37	74
Šenkovec	147	68	79
Štrigova	96	38	58
Ukupno LAG:	3112	1430	1682
Ukupno Međimurska županija	6239	2888	3351

Izvor: Hrvatski zavoda za zapošljavanje PS Čakovec, Mjeseci bilten 12/2014

TABLICA 44. PREGLED POSLOVNIH ZONA NA PODRUČJU LAG-A

JLS	Naziv zone	Status	Površina zone u m²	Broj gospodarskih subjekata koji posluju u zoni
Gornji Mihaljevec	Poduzetnička zona Krč Gornji Mihaljevec	Spremna za ulaganje	81.300	3
Mursko Središće	Poslovna zona zapadno od državne ceste D 209	Spremna za ulaganje	27.323	3

	Hlapičina	U pripremi	58.000	-
	Križovec	U pripremi	67.000	1
	Peklenica	U pripremi	40.000	2
	Poslovna zona Istok - Mural	Spremna za ulaganje	70.386	3
	Zona u sjeverozapadnom dijelu grada	Spremna za ulaganje	40.500	3
	Zona uz Tekstilnu ulicu	Spremna za ulaganje	310.601	5
	Istarsko naselje	Spremna za ulaganje	41.925	2
	Privredna zona Mursko Središće, Jugoistočni dio naselja uz ulicu Marka Kovača	Spremna za ulaganje	47.618	5
	Poduzetnička zona Jug	Spremna za ulaganje	400.000	6
	Gospodarska zona Brezje	Spremna za ulaganje	12.000	-
Podturen	Poslovna zona Sivica	Spremna za ulaganje	22.000	1
	Gospodarska zona Podturen	U pripremi	133.700	1
Nedelišće	Gospodarska zona Goričica	U pripremi	160.000	12
	Privredna zona Nedelišće	Spremna za ulaganje	83.338	
	Zona male privrede u Pušćinama	Spremna za ulaganje	30.000	
	Gospodarska zona istočno od Macinca	Popunjena	8.000	
Selnica	Gospodarska zona Selnica	Spremna za ulaganje	91.444	1
Strahoninec	Gospodarsko-poslovna zona Strahoninec (sjeverno od obilaznice)	U pripremi	85.000	0
Sveti Juraj na Bregu	Poduzetnička zona Brezje	Spremna za ulaganje	31.692	4
Sveti Martin na Muri	Gospodarska zona Sveti Martin: Faza I	Popunjena	140.000	17
	Faza II	U pripremi	770.00	
	Faza III	U planu	100.000	
Šenkovec	Privredna zona Šenkovec	Popunjena	20.000	1
	Poduzetnička zona Šenkovec	U planu	-	
Štrigova	-	-	-	-
Belica	Poslovna zona sjever	Spremna za ulaganje	67.568	1
	Gospodarska zona jugozapad	Spremna za ulaganje	65.268	2
	Poslovna zona jug	Popunjena	43.934	4
Domašinec	Poduzetnička zona Domašinec - Turčiće	Spremna za ulaganje	40.087	2
	Poslovno stambena zona	U planu	-	
Mala Subotica	Zona poduzetništva Mala Subotica	Spremna za ulaganje	159.000	7
Pribislavec	Industrijska zona sektor A, B, C, D	Spremna za ulaganje	132.000	13
UKUPNO		2.609.684	96	

Izvor: Međimurska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, promet i europske integracije

TABLICA 45. BROJ I REGISTRACIJSKI OBLIK SUBJEKATA KOJI SU REGISTRIRANI ZA OBAVLJANJE POLJOPRIVREDNIH DJELATNOSTI NA PODRUČJU LAG-A MEDIMURSKI DOLI I BREGI I MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

JLS	NASELJE	OPG	OBRT	OSTALI	TRGOVAČKO DRUŠTVO	ZADRUGA	UKUPNO
Gornji Mihaljevec	262	2		3			267
	Badličan	13					13
	Bogdanovec	20					20

	Dragoslavec Breg	14					14
	Dragoslavec Selo	24	1				25
	Gornja Dubrava	42					42
	Gornji Mihaljevec	28					28
	Martinuševac	24					24
	Preseka	13					13
	Prhovec	25	1		1		27
	Tupkovec	11					11
	Vugrišinec	18			2		20
	Vukanovec	30					30
Mursko Središće		160	2		3	1	166
	Hlapičina	19					19
	Križovec	23					23
	Mursko Središće	57	1		2		60
	Peklenica	45	1		1	1	48
	Štrukovec	16					16
Nedelišće		495	3		6		504
	Črečan	31	1				32
	Dunjkovec	16			1		17
	Gornji Hrašćan	80	1		1		82
	Gornji Kuršanec	16					16
	Macinec	52					52
	Nedelišće	139			1		140
	Pretetinec	20			1		21
	Pušćine	80	1		1		82
	Slakovec	17					17
	Trnovec	44			1		45
Podturen		298		1			299
	Celine	11					11
	Ferketinec	17					17
	Miklavec	40					40
	Novakovec	81		1			82
	Podturen	73					73
	Sivica	76					76
Selnica		98	2		2		102
	Bukovec	9					9
	Donji Koncovčak	8					8
	Donji Zebanec	6			1		7
	Gornji Zebanec	8					8
	Merhatovac	5					5
	Plešivica	7					7
	Praporčan	9					9
	Selnica	32	1		1		34
	Zaveščak	5	1				6

	Zebanec Selo	9					9
Strahoninec		97			5		102
	Strahoninec	97			5		102
Sveti Juraj na Bregu		243	5		2		250
	Brezje	35					35
	Dragoslavec	20	1				21
	Frkanovec	13	2				15
	Lopatinec	41	1		2		44
	Mali Mihaljevec	10	1				11
	Okrugli Vrh	35					35
	Pleškovec	18					18
	Vučetinec	42					42
	Zasadbreg	29					29
Sveti Martin na Muri		106	1		1		108
	Brezovec	10			1		11
	Čestijanec	8					8
	Gornji Koncovčak	7					7
	Gradiščak	10					10
	Grkaveščak	5					5
	Jurovčak	11					11
	Jurovec	8					8
	Kapelščak	7					7
	Lapšina	5					5
	Marof	1	1				2
	Sveti Martin na Muri	16					16
	Vrhovljan	12					12
	Žabnik	6					6
Šenkovec		70			1		71
	Knezovec	20					20
	Šenkovec	50			1		51
Štrigova		306	10		4	2	322
	Banfi	32	1		1		34
	Grabrovnik	25					25
	Jalšovec	8					8
	Leskovec	15					15
	Prekopa	13					13
	Robadje	27			1		28
	Stanetinec	29	2				31
	Sveti Urban	73	4			1	78
	Štrigova	26	1				27
	Železna Gora	58	2		2	1	63
Pribislavec		95	2				97
	Pribislavec	95	2				97
Domašinec		247	1		1		249
	Domašinec	213	1		1		215

	Turčišće	34					34
Mala Subotica		459	1	1	2		463
	Držimurec	44					44
	Mala Subotica	199	1		1		201
	Palovec	98		1			99
	Strelec	28					28
	Sveti Križ	17					17
	Štefanec	73			1		74
Belica		380	13		1		394
	Belica	282	13		1		296
	Gardinovec	98					98
UKUPNO LAG:		3316	42	2	31	3	3394
UKUPNO MEĐIMURSKA ŽUPANIJA:		6127	72	7	80	8	6294

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

TABLICA 46. PREGLED POVRŠINA I NAČINA KORIŠTENJA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA NA PODRUČJU LAG-A I MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

OPĆINA/ GRAD	Parametar	Oranica	Staklenik / Plastenik	Livada	Pašnjak	Vinograd	Iskrčeni vinograd	Voćne vrste	Rasadnik	Miješani trajni nasadi	Mješovito korištenje zemljišta	UKUPNO
GORNJI MIHALJEVEC	Broj ARKOD parcela	1.304,00	5	478	33	128	6	65	0	1	5	2.025,00
	Površina (ha)	912,18	0,16	176,94	12,6	90,33	14,82	23,97	0	1,18	1,79	1.233,97
MURSKO SREDIŠĆE	Broj ARKOD parcela	1.329,00	9	51	3	1	0	52	0	0	6	1.451,00
	Površina (ha)	1.237,98	0,27	28,15	3,07	0,1	0	58,46	0	0	2,35	1.330,39
NEDELIŠĆE	Broj ARKOD parcela	4.859,00	20	363	11	1	0	59	0	3	5	5.321,00
	Površina (ha)	1.949,13	1,03	118,19	7,44	0,03	0	86,53	0	1,26	2,06	2.165,67
PODTUREN	Broj ARKOD parcela	2.447,00	4	157	2	39	0	36	0	0	1	2.686,00
	Površina (ha)	1.030,15	0,32	42,3	0,71	1,97	0	13,66	0	0	0,27	1.089,38
SELNICA	Broj ARKOD parcela	666	2	107	3	62	1	38	0	1	4	884
	Površina (ha)	467,97	0,11	40,86	4,99	13,31	0,24	13,44	0	0,34	0,6	541,85
STRAHONINEC	Broj ARKOD parcela	573	4	57	4	0	0	11	0	0	0	649
	Površina (ha)	406,66	0,27	18,29	0,9	0	0	9	0	0	0	435,12
SVETI JURAJ NA BREGU	Broj ARKOD parcela	771	12	244	12	156	1	135	0	3	8	1.342,00
	Površina (ha)	363,13	0,55	76,8	6,13	38,38	12,4	37,37	0	0,34	1,8	536,91
SVETI MARTIN NA MURI	Broj ARKOD parcela	545	0	87	9	75	0	34	0	1	4	755
	Površina (ha)	375,44	0	38,4	7,08	20,38	0	25,83	0	0,24	1,19	468,56
ŠENKOVEC	Broj ARKOD parcela	375	2	47	0	3	0	20	0	0	1	448
	Površina (ha)	161,46	0,11	14,06	0	0,09	0	12,97	0	0	0,18	188,86
ŠTRIGOVA	Broj ARKOD parcela	871	1	443	37	682	8	132	0	2	6	2.182,00
	Površina (ha)	524,57	0,01	210,12	36,3	362,79	9,02	68,45	0	0,27	3,78	1.215,32
PRIBISLAVEC	Broj ARKOD parcela	740	3	138	0	1	0	19	0	0	1	902
	Površina (ha)	455,06	0,30	45,46	0,00	0,01	0	16,93	0	0	0,19	517,96
DOMAŠINEC	Broj ARKOD parcela	3.311	4	432	3	25	0	36	0	2	19	3.832
	Površina (ha)	1.295,93	0,26	110,76	1,34	1,41	0	19,85	0	0,14	3,75	1.433,44
MALA SUBOTICA	Broj ARKOD parcela	4.378	3	395	8	8	0	66	3	1	7	4.869
	Površina (ha)	1.977,36	0,08	123,40	19,20	0,33	0	30,73	1,32	0,13	2,21	2.154,76
BELICA	Broj ARKOD parcela	3.638	8	113	1	17	0	17	0	1	4	3.799
	Površina (ha)	1.818,98	0,39	32,51	0,30	1,12	0	9,17	0	0,40	0,36	1.863,23
LAG MDiB	Broj ARKOD parcela	25.807,00	77,00	3.112,00	126,00	1.198,00	16,00	720,00	3,00	15,00	71,00	31.145,00
	Površina (ha)	12.976,00	3,87	1.076,24	100,05	530,25	36,48	426,36	1,32	4,30	20,53	15.175,42
Međimurska županija	Broj ARKOD parcela	49.951,00	126	5.561,00	160	1.294,00	16	1.412,00	47	28	147	58.742,00
	Površina (ha)	26.423,98	6,19	1.734,67	126,11	537,33	36,48	1.022,08	53,33	13,22	66,3	30.019,69

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

TABLICA 47. PREGLED SUBJEKATA U STOČARSKOJ PROIZVODNJI PO JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE U SASTAVU LAG-A

JLS	DIVLJAČ	GOVEDA	KONJI	KOZE	KUNIĆI	MAGARCI	OVCE	PERAD	SVINJE	UKUPNO	
BELICA		17	1	3	3			45	155	224	
DOMAŠINEC		26	1	1	10		2	127	150	317	
GORNJI MIHALJEVEC		95	3	3	9		3	115	169	397	
MALA SUBOTICA		26	6	4	14		2	167	190	409	
MURSKO SREDIŠĆE		10	4	4	1	1		21	80	121	
NEDELIŠĆE		43	9	8	16		5	256	291	628	
PODTUREN		14	2		8		2	116	259	401	
PRIBISLAVEC		8	1		8		1	31	45	94	
SELNICA		22	2	3			4	15	94	140	
STRAHONINEC		10			4		1	21	31	67	
SVETI JURAJ NA BREGU	1	37	6	3	14		5	200	173	439	
SVETI MARTIN NA MURI		10	4	2	2		5	17	84	124	
ŠENKOVEC		1	2		1			32	33	69	
ŠTRIGOVA	1	89	2	7	8		3	99	169	378	
UKUPNO LAG MIDB	2	408	43	38	98	1	33	1262	1923	3808	
UKUPNO MEĐIMURSKA ŽUPANIJA	3	635	88	66	214		2	47	2.472	3.573	7.100

Izvor: Hrvatska poljoprivredna agencija

TABLICA 48. PREGLED BROJA ŽIVOTINJA PO JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE U SASTAVU LAG-A

JLS	DIVLJAČ	GOVEDA	KONJI	KOZE	KUNIĆI	MAGARCI	OVCE	PERAD	SVINJE	Ukupno
BELICA		377	1	148				970	7.494	8.990
DOMAŠINEC		515	2	226			5	6.509	1.581	8.838
GORNJI MIHALJEVEC		1.202	8	156			38	220.251	10.314	231.969
MALA SUBOTICA		524	27	112			89	68.643	4.388	73.783
MURSKO SREDIŠĆE		103	26	337		3		644	286	1.399
NEDELIŠĆE		512	34	379			114	161.545	9.784	172.368
PODTUREN		547	3				22	21.054	1.610	23.236
PRIBISLAVEC		126	9				5	15.517	504	16.161
SELNICA		325	3	149			27	24.139	406	25.049
STRAHONINEC		189					41	15.510	1.173	16.913
SVETI JURAJ NA BREGU	3	527	12	19			48	267.459	1.116	269.184
SVETI MARTIN NA MURI		179	16	127			72	13.786	460	14.640
ŠENKOVEC		42	2					50.679	983	51.706
ŠTRIGOVA	96	1.017	3	319			41	74.638	2.352	78.466
UKUPNO LAG MDiB	99	6.185	146	1.972	0	3	502	941.344	42.451	992.702
UKUPNO MEĐIMURSKA ŽUPANIJA	100	11.086	279	3.583	0	4	642	2.418.520	64.828	2.499.042

Izvor: Hrvatska poljoprivredna agencija

TABLICA 49. PREGLED EKOLOŠKE PROIZVODNJE NA PODRUČJU LAG-A I MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

Područje	Kategorija poljoprivrednog zemljišta	Kultura	Površina
Gornji Mihaljevec	Oranica	heljda	3,56
Gornji Mihaljevec	Voćne vrste	jabuke	1,34
Gornji Mihaljevec	Oranica	ječam	0,5
Gornji Mihaljevec	Livada	livade	0,41
Gornji Mihaljevec	Oranica	pravi pir	1
Gornji Mihaljevec	Oranica	proso	1,63
Gornji Mihaljevec	Oranica	pšenica	0,93
Gornji Mihaljevec	Oranica	raž	0,62
Mursko Središće	Oranica	djetelinsko travne smjese	22,44
Mursko Središće	Livada	livade	0,66
Nedelišće	Voćne vrste	aronija	0,62
Pribislavec	Orašaste drvenaste kulture	orah	0,94
Strahoninec	Oranica	grah	0,2
Strahoninec	Oranica	hren	0,63
Strahoninec	Livada	livade	0,08
Strahoninec	Oranica	miješani nasad povrća	0,13
Strahoninec	Vinograd	plemenita vinova loza	0,05
Sveti Juraj na Bregu	Voćne vrste	aronija	0,08
Sveti Juraj na Bregu	Oranica	djetelinsko travne smjese	0,11
Sveti Juraj na Bregu	Voćne vrste	jabuke	0,12
Sveti Juraj na Bregu	Oranica	jagode	0,25
Sveti Juraj na Bregu	Oranica	ječam	0,12
Sveti Juraj na Bregu	Oranica	kukuruz	0,22
Sveti Juraj na Bregu	Voćne vrste	kupina	0,21
Sveti Juraj na Bregu	Orašaste drvenaste kulture	lijeska	0,08
Sveti Juraj na Bregu	Livada	livade	0,05
Sveti Juraj na Bregu	Voćne vrste	malina	0,3
Sveti Juraj na Bregu	Oranica	miješani nasad povrća	0,27
Sveti Juraj na Bregu	Orašaste drvenaste kulture	miješani nasad voćnih vrsta	0,12

Sveti Juraj na Bregu	Voćne vrste	miješani nasad voćnih vrsta	0,44
Sveti Juraj na Bregu	Orašaste drvenaste kulture	orah	0,13
Sveti Juraj na Bregu	Oranica	ostalo povrće	0,08
Sveti Juraj na Bregu	Oranica	pšenica	0,25
Sveti Juraj na Bregu	Voćne vrste	ribiz	0,13
Sveti Juraj na Bregu	Oranica	zob	0,17
LAG			38,87
Međimurska županija			984,6

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

TABLICA 50. KAPACITET SMJEŠTAJNIH OBJEKATA U 2014. GODINI

Naziv objekta	Kapacitet	Lokacija
Hoteli		
Spa Golfer (4*)	157 smještajnih jedinica; 343 ležaja	Sv. Martin na Muri
Hosteli		
Aton (3*)	16 smještajnih jedinica; 29 ležaja	Nedelišće
Cimper (3*)	10 smještajnih jedinica; 40 ležaja	Mursko Središće
Apartmansko naselje		
Regina (4*)	98 smještajnih jedinica; 450 ležaja	Toplice Sv. Martin
Apartmani		
Lapač (4*)	12 apartmana; 52 ležaja	Sv. Martin na Muri
Međimurski dvori (3*)	1 apartman; 4 ležaja	Lopatinec
Štefanija (3*)	1 apartman; 4 ležaja	Nedelišće
Bubek (3*)	1 apartman; 3 ležaja	Železna Gora
Jaram (2*)	2 smještajne jedinice; 4 ležaja	Toplice Sv. Martin
Kuća za odmor		
Novak (3*)	2 smještajne jedinice; 10 ležaja	Toplice Sv. Martin
Novak M (3*)	1 smještajna jedinica; 4 ležaja	Donji Koncovčak
Stay OSME	1 smještajna jedinica; 7 ležaja	Štrigova
Pansioni		

Ilonka (3*)	16 dvokrevetnih soba; 32 ležaja	Mursko Središće
Mamica (3*)	12 smještajnih jedinica; 24 ležaja	Pušćine
Sobe za iznajmljivanje		
Turk – seljačko domaćinstvo (4*)	7 smještajnih jedinica; 15 ležaja	Vučetinec
Monika (3*)	6 smještajnih jedinica; 20 ležaja	Železna Gora
Bumbar	2 smještajne jedinice; 8 ležaja	Gornji Kuršanec
INN sobe	11 smještajnih jedinica; 14 ležaja + 1 pomoćni	Sveti Križ

Izvor: Izrada autora prema podacima iz baze objavljene na internetskoj stranici www.visitmedimurje.com

TABLICA 51. BROJ LEŽAJA (STANJE KOLOVOZ) PREMA JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE I VRSTAMA KAPACITETA U 2005., 2009., 2012. I 2013. GODINI

			2005.	2009.	2012.	2013.
Mursko Središće	Kolektivni smještajni kapaciteti	Pansion	33	33	33	33
Nedelišće	Kolektivni smještajni kapaciteti	Nekategorizirani objekt				8
		Omladinski hotel i hostel		38	38	38
		Pansion		24	24	24
		Sobe za iznajmljivanje		8	8	
	Obiteljski smještaj				6	6
Sveti Juraj na Bregu	Obiteljski smještaj			10	10	10
Sveti Martin na Muri	Kolektivni smještajni kapaciteti	Apartman tip studio	554	554		
		Hotel	337	337	337	
		Nekategorizirani objekt				556

		Sobe za iznajmljivanje	392			
	Privatni smještajni kapaciteti			40		22
Štrigova	Kolektivni smještajni kapaciteti	Nekategorizirani objekt				14
		Sobe za iznajmljivanje	20	14		
	Obiteljski smještaj				3	3
Mala Subotica	Kolektivni smještajni kapaciteti	Nekategorizirani objekt				15
		Sobe za iznajmljivanje	14	14		

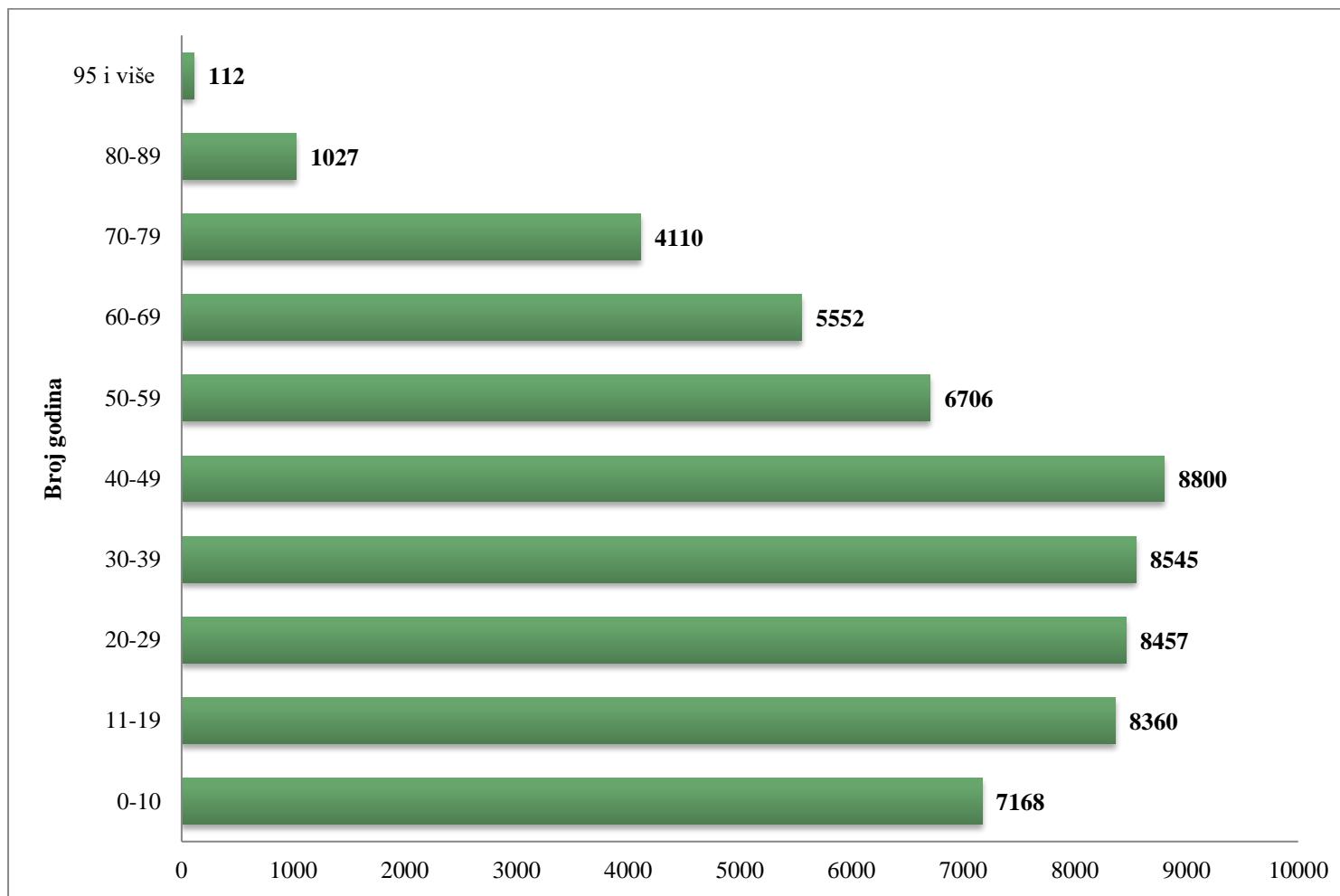
Izvor: *Strateški marketing plan turizma Međimurske županije 2014-2020.*

TABLICA 52. STANOVNIŠTVO PREMA NACIONALNOSTI PO GRADOVIMA/OPĆINAMA NA PODRUČJU LAG-A*

	Mursko Središće	Gornji Mihaljevec	Nedelišće	Podturen	Selnica	Strahoninec	Sv. Juraj na Bregu	Sv. Martin na Muri	Šenkovec	Belica	Domašinec	Pribislavec	Mala subotica	Štrigova	UKUPNO LAG	UKUPNO Međimurska županija
Albanci	6	8	16	1	1	10	-	5	-	3	2	4	-	1	48	200
Romi	285	1	1.239	224	1	-	-	-	1	100	608	694	3	1753	5107	
Rusi	12	3	13	4	1	2	3	2	-	3	-	4	4	2	42	137
Slovenci	63	33	50	16	21	5	15	44	5	7	6	2	6	116	368	516
Srbci	9	-	21	1	3	3	13	2	5	3	3	6	5	2	59	249
Ostali	10	-	7	1	-	1	1	2	2	4	-	6	1	5	29	100
															3.954*	7.060

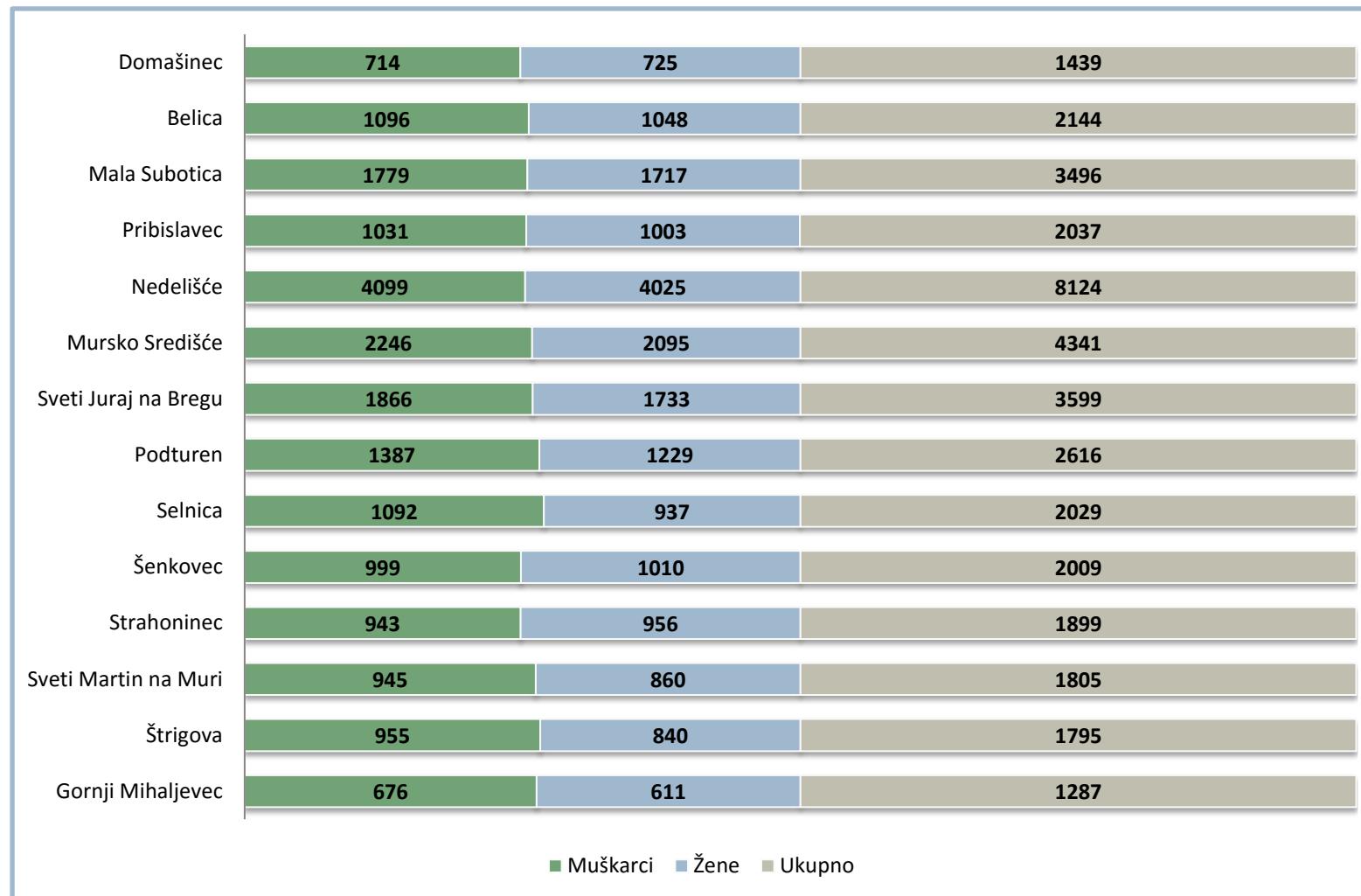
* Zbroj svih pripadnika nacionalnih manjina s područja LAG-a, uključujući i nacionalne manje s manje od 5 pripadnika: Bošnjaci, Česi, Mađari, Nijemci, Ukrajinci, Austrijanci, Crnogorci, Makedonci, Poljaci, Rumunji, Slovaci, Talijani, Turci, Židovi Izvor: Izrada autora prema Popisu stanovništva 2011.

SLIKA 11. DOBNA STRUKTURA STANOVNIŠTVA NA PODRUČJU LAG-A

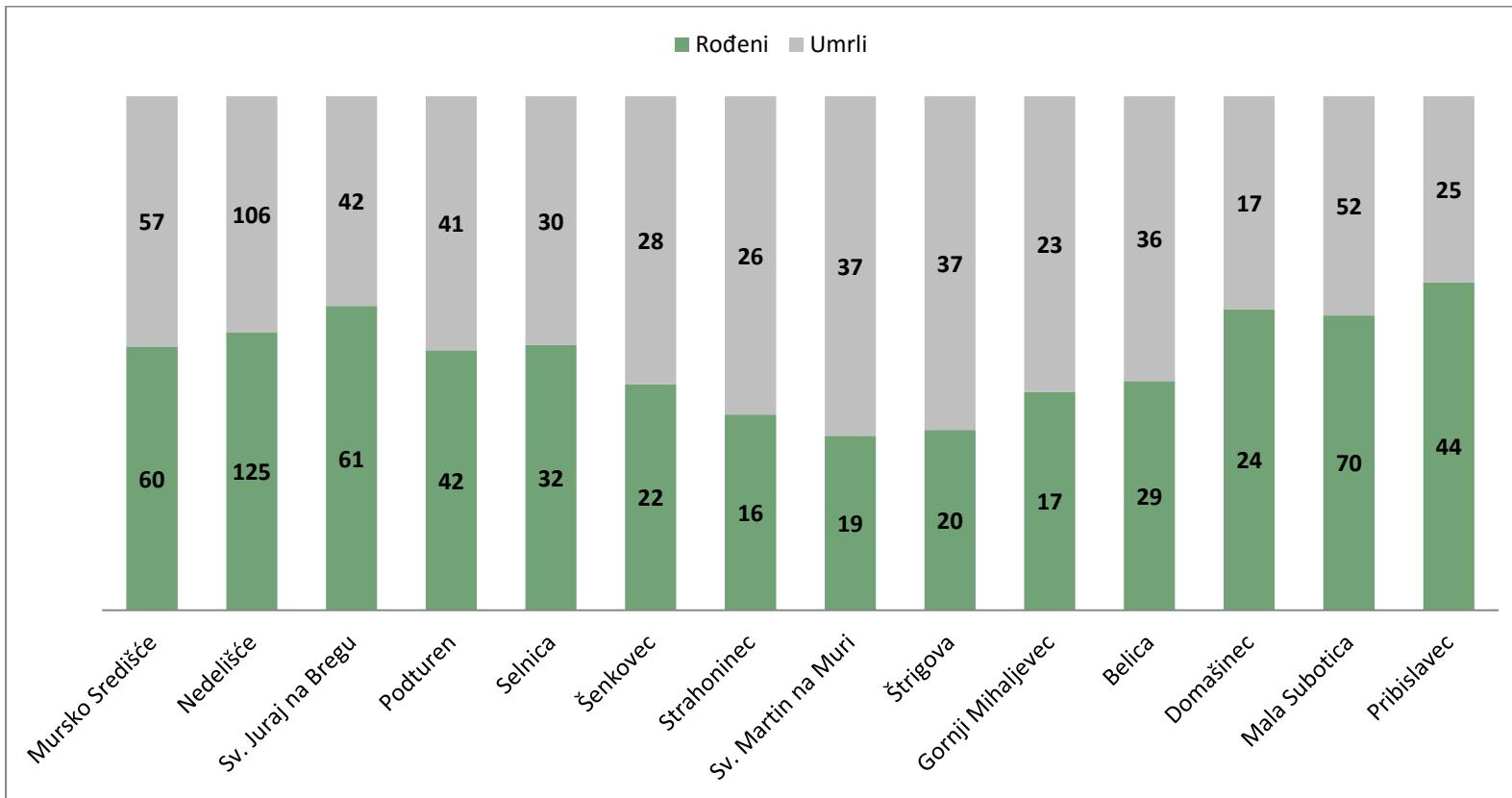
Izvor: Izrada autora prema Popisu stanovništva 2011.

SLIKA 12. RADNO SPOSOBNO STANOVNIŠTVO PREMA SPOLU

Izvor: Izrada autora, Popis stanovništva 2011.

SLIKA 13. PRIRODNI PRIRAST NA PODRUČJU LAG-A U 2014. GODINI

Izvor: Izrada autora prema podacima Ureda državne uprave u Međimurskoj županiji, Rođeni i umrli 2014. u Međimurskoj županiji

TABLICA 53. BROJ STUDENTA I IZNOS PRORAČUNA ZA STUDENTSKE KREDITE/STIPENDIJE U 2014. GODINI NA PODRUČJU LAG-A

Naselje	Gornji Mihaljevec	Nedelišće	Podturen	Selnica	Strahoninec	Sveti Juraj na Bregu	Sveti Martin na Muri	Štrigova	Šenkovec	Belica	Domašinec	Mala Subotica	Pribislavec	UKUPNO LAG
Br. studenata	--	41	67	12	23	43	12	-	30	7	6	34	24	299
Iznos u kn		193.000	288.750	21.900	63.650	181.900	46.700	-	182.800	76.000	22.800	135.000	118.000	1.330.500 kn

Izvor: Izrada autora prema podacima dobivenim od općina/gradova na području LAG-a, studeni 2015.

TABLICA 54. DOPRINOS PRIORITETA LRS HORIZONTALNIM CILJEVIMA PRR

Cilj	Prioritet	Doprinos horizontalnim ciljevima PRR		
		Okolina	Klimatske promjene	Inovacije
Cilj 1 Poduzetno ruralno područje	1.1. Poticanje održivog razvoja poljoprivrede	x	x	x
	1.2. Poticanje razvoja turizma i promicanje poduzetništva	x	x	x
Cilj 2 Kvalitetan život i prostor	2.1. Unapređenje infrastrukture	x	x	
	2.2. Očuvanje prirodne baštine i odgovoran odnos prema okolišu	x	x	x
Cilj 3 Učinkovito razvojno upravljanje	3.1. Unapređenje sustava upravljanja LAG-om	x		x
	3.2. Promicanje djelovanja i suradnje	x	x	x

Izvor: Izrada autora

TABLICA 55. POPIS SUDIONIKA U PROCESU IZRADE LRS LAG-A MEĐIMURSKI DOLI I BREGI

R.b.	Ime i prezime	Institucija/tvrtka/ organizacija	SEKTOR	Termin/tema
1	Ana Kralj	REDEA d.o.o.	gospodarski	Radni sastanak za izradu LRS, 25.09.2015., Nedelišće (projekti suradnje) Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Radionica za izradu LRS, 02.02.2016., Strahoninec Radni sastanak za izradu LRS, 19.02.2016., Nedelišće
2	Ana Mikulić	REDEA d.o.o.	gospodarski	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Radionica za izradu LRS, 02.02.2016., Strahoninec Radni sastanak za izradu LRS, 19.02.2016., Nedelišće
3	Valentina Hažić	REDEA d.o.o. OPG Radenko Hažić	gospodarski	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri Radionica za izradu LRS, 02.02.2016., Strahoninec Radni sastanak za izradu LRS, 04.02.2016., Nedelišće Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
4	Josip Bacinger	Bercon d.o.o.	gospodarski	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sv. M.n.M. Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 10.12.2015., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 21.01.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 27.01.2016., Nedelišće Radni sastanak za izradu LRS, 27.01.2016., Nedelišće Radionica za izradu LRS, 02.02.2016., Strahoninec Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 11.02.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 17.02.2016., Nedelišće Radni sastanak za izradu LRS, 19.02.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 19.02.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 22.02.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 23.02.2016., Nedelišće Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
5	Nikola Jurčec	Bercon d.o.o.	gospodarski	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 10.12.2015., Nedelišće Radionica za izradu LRS 02.02.2016., Strahoninec Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 17.02.2016., Nedelišće Radni sastanak za izradu LRS, 19.02.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 19.02.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 22.02.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 23.02.2016., Nedelišće
6	Katarina Kelenc Novak	Bercon d.o.o.	gospodarski	Radionica za izradu LRS, 02.02.2016., Strahoninec Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 23.02.2016., Nedelišće
7	Sanja Krištofić	LAG Međimurski doli i bregi	LAG	Radni sastanak za izradu LRS, 25.09.2015., Nedelišće (projekti suradnje) Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen Radionica za izradu LRS, 23.11.2015., Mursko Središće Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 10.12.2015., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 27.01.2016., Nedelišće Radni sastanak za izradu LRS, 27.01.2016., Nedelišće Radionica za izradu LRS, 02.02.2016., Strahoninec Radni sastanak za izradu LRS, 11.02.2016., Lopatinec Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 11.02.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 17.02.2016., Nedelišće Radni sastanak za izradu LRS, 19.02.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 19.02.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 22.02.2016., Nedelišće Radni sastanak za izradu LRS, 01.03.2016., Nedelišće Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
8	Vedrana Horvat	LAG Međimurski doli i bregi	LAG	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen Radionica za izradu LRS, 23.11.2015., Mursko Središće Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 10.12.2015., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 21.01.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 27.01.2016., Nedelišće Radni sastanak za izradu LRS, 27.01.2016., Nedelišće Radni sastanak za izradu LRS, 27.01.2016., Nedelišće Radionica za izradu LRS, 02.02.2016., Strahoninec Radni sastanak za izradu LRS, 04.02.2016., Nedelišće Radni sastanak za izradu LRS, 11.02.2016., Lopatinec Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 11.02.2016., Nedelišće

				Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 17.02.2016., Nedelišće Radni sastanak za izradu LRS, 19.02.2016., Nedelišće 9Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 19.02.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 22.02.2016., Nedelišće Radni sastanak za izradu LRS, 01.03.2016., Nedelišće
9	Dorotea Tomašić	LAG Međimurski doli i bregi	LAG	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 27.01.2016., Nedelišće Radni sastanak za izradu LRS, 27.01.2016., Nedelišće Radionica za izradu LRS, 02.02.2016., Strahoninec Radni sastanak za izradu LRS, 11.02.2016., Lopatinec Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 11.02.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 17.02.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 19.02.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 22.02.2016., Nedelišće Radni sastanak za izradu LRS, 01.03.2016., Nedelišće
10	Tatjana Horvat	LAG Međimurski doli i bregi	LAG	Radni sastanak za izradu LRS, 25.09.2015., Nedelišće (projekti suradnje) Radionica za izradu LRS, 23.11.2015., Mursko Središće Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 10.12.2015., Nedelišće
11	Kristina Božak	LAG Međimurski doli i bregi	LAG	Radni sastanak za izradu LRS, 25.09.2015., Nedelišće (projekti suradnje) Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
12	Damir Rudolf	LAS Prlekija, Slovenija	LAG	Radni sastanak za izradu LRS, 25.09.2015., Nedelišće (projekti suradnje)
13	Goran Ohman	LAS Prlekija, Slovenija	LAG	Radni sastanak za izradu LRS, 25.09.2015., Nedelišće (projekti suradnje)
14	Goran Šoster	LAS Prlekija, Slovenija	LAG	Radni sastanak za izradu LRS, 25.09.2015., Nedelišće (projekti suradnje)
15	Tomislav Kovačević	LAG Lika	LAG	Radni sastanak za izradu LRS, 27.11.2015., Nedelišće (projekti suradnje)
16	Rudi Grula	TZ Međimurske županije	javni	Radni sastanak za izradu LRS, 23.10.2015., Nedelišće Radni sastanak za izradu LRS, 11.02.2016., Lopatinec
17	Marijana Cerovec	OŠ Podturen	javni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
18	Josip Lepen	Općina Podturen	javni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
19	Stjepan Murković	Općina Podturen	javni	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
20	Sonja Vršić	OŠ Mursko Središće, PD Bundeš	javni	Radionica za izradu LRS, 23.11.2015., Mursko Središće
21	Maja Kramar	TZG Mursko Središće	javni	Radionica za izradu LRS, 23.11.2015., Mursko Središće
22	Dolores Vrtarić	Grad Mursko Središće	javni	Radionica za izradu LRS, 23.11.2015., Mursko Središće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 24.02.2016., Mursko Središće
23	Franjo Lehkec	Općina Strahoninec	javni	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 23.02.2016., Strahoninec
24	Anđelko Nagrajsalović	Općina Sveti Juraj na Bregu	javni	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Radni sastanak za izradu LRS, 27.01.2016., Nedelišće Radni sastanak za izradu LRS, 11.02.2016., Lopatinec Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 25.02.2016. Sveti Juran na Bregu Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
25	Danijela Turk	Općina Sveti Juraj na Bregu	javni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 25.02.2016. Sveti Juran na Bregu
26	Kristina Hutinec	Općina Sveti Juraj na Bregu	javni	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec
27	Aleksandra Kovačić	Općina Sveti Juraj na Bregu	javni	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec

28	Radovan Zadravec	Općina Selnica	javni	Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri
29	Ervin Vičević	Općina Selnica	javni	Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 24.02.2016., Selnica
30	Goran Lovrec	Općina Gornji Mihaljevec	javni	Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 01.03.2016., Gornji Mihaljevec Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
31	Ninoslav Bistrović	Općina Nedelišće	javni	Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri
32	Ivana Novak	Općina Nedelišće Turistička zajednica Općine Nedelišće C Junior d.o.o.	javni	Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri Radni sastanak za izradu LRS, 27.01.2016., Nedelišće Radionica za izradu LRS, 02.02.2016., Strahoninec Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 08.02.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 23.02.2016., Nedelišće Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
33	Martina Kofjač	Turistička zajednica Općine Nedelišće	javni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 23.02.2016., Nedelišće urisitčka zajednica Općine
34	Darko Dania	Općina Nedelišće	javni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 08.02.2016., Nedelišće
35	Ninoslav Bistrović	Općina Nedelišće	javni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 08.02.2016., Nedelišće
36	Sanja Zorković	Općina Nedelišće	javni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 08.02.2016., Nedelišće
37	Josip Lepen	Općina Podturen	javni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 26.02.2016., Podturen
38	Sanja Hutinec	Općina Podturen	javni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 26.02.2016., Podturen
39	Milena Tomašek	Općina Podturen	javni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 26.02.2016., Podturen
40	Petra Novinščak	Općina Sveti Martin na Muri	javni	Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri Radni sastanak za izradu LRS, 27.01.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 03.02.2016., Sveti Martin na Muri
41	Franjo Makovec	Općina Sveti Martin na Muri	javni	Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 03.02.2016., Sveti Martin na Muri
42	Damira Bujan	TZO Nedelišće	javni	Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri
43	Mateja Kirić	TZO Nedelišće	javni	Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri
44	Saša Horvat	Općina Šenkovec	javni	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
45	Nino Hren	Općina Šenkovec	javni	Radni sastanak za izradu LRS, 27.01.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 25.02.2016., Šenkovec
46	Dražen Srpk	Grad Mursko Središće	javni	Radni sastanak za izradu LRS, 27.01.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 24.02.2016., Mursko Središće
47	Stanislav Rebernik	Općina Štrigova	javni	Radni sastanak za izradu LRS, 27.01.2016., Nedelišće Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 24.02.2016., Štrigova Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
48	Zdravko Sabolčec	Općina Štrigova	javni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 24.02.2016., Štrigova
49	Antun Zadravec	Općina Štrigova	javni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 24.02.2016., Štrigova
50	Marija Jagarinec Sić	Općina Selnica	javni	Radionica za izradu LRS, 02.02.2016., Strahoninec Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 24.02.2016., Selnica Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec

51	Josip Šipek	Općina Strahoninec	javni	Radionica za izradu LRS, 02.02.2016., Strahoninec
52	Ivana Rojko	JU Međimurska priroda	javni	Radionica za izradu LRS, 02.02.2016., Strahoninec
53	Siniša Golub	JU Međimurska priroda	javni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 19.02.2016., Nedelišće Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
54	Ljiljana Kocen	Savjetodavna služba Čakovec	javni	Radni sastanak za izradu LRS, 04.02.2016., Nedelišće
55	Natalija Peter Hunjadi	Savjetodavna služba Čakovec	javni	Radni sastanak za izradu LRS, 04.02.2016., Nedelišće
56	Suzana Pajić	Savjetodavna služba Čakovec	javni	Radni sastanak za izradu LRS, 04.02.2016., Nedelišće
57	Mario Vlašić	Savjetodavna služba Čakovec	javni	Radni sastanak za izradu LRS, 01.03.2016., Nedelišće
58	Snježana Boranić Živoder	Institut za turizam	javni	Radni sastanak za izradu LRS, 11.02.2016., Lopatinec
59	Neda Telišman Košuta	Institut za turizam	javni	Radni sastanak za izradu LRS, 11.02.2016., Lopatinec
60	Jasminka Sklepčić	Udruga Turen	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
61	Marija Gojić	Udruga Turen	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
62	Ljuba Kolarić	Udruga Turen	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
63	Mladen Božić	Sportska udruga Celine	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
64	Sandra Jalšovec	Sportska udruga Celine	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
65	Stjepan Čemerika	SRD Ostriž Novakovec	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
66	Ivana Orehoš	Udruga žena Šipek Novakovec	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
67	Dražen Posavec	NK Podturen	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
68	Antun Kukovec	UDVDR RH	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
69	Mladen Tkalec	SRD Stara Mura	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
70	Ivan Varga	SRD Stara Mura	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
71	Sanja Nedeljko	DSR Ferketinec Mura	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
72	Vera Posavec	DSR Ferketinec Mura	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
73	Verica Novak	KUD Podturen	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
74	Marija Jambrošić	KUD Podturen	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
75	Ljubica Vidović	KUD Podturen	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen

76	Sabina Telebuh	KUD Podturen	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
77	Sabina Zadravec	KUD Podturen	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
78	Marija Biber	KUD Podturen	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
79	Katarina Petrović	KUD Podturen	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
80	Nada Hatler	KUD Podturen	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
81	Marijana Lacković	Udruga mladih Ferketinec	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
82	Antun Kolarić	NK Podturen	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
83	Josip Gombar	ZEU Čaplja	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
84	Renata Horvat	Udruga Živica	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
85	Spomenka Lesar	Udruga Živica	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
86	Jasmin Jambrošić	LD Fazan Dekanovec-Podturen	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
87	Slava Varga	Udruga umirovljenika Podturen	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
88	Marija Krnjak	Udruga umirovljenika Podturen	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
89	Ivica Horvat	NK Budućnost Miklavec	civilni	Radionica za izradu LRS, 12.11.2015., Podturen
90	Marina Orehovec	Društvo žena Mursko Središće	civilni	Radionica za izradu LRS, 23.11.2015., Mursko Središće
91	Lara Podgorelec	Udruga mažoretkinja Mursko Središće	civilni	Radionica za izradu LRS, 23.11.2015., Mursko Središće
92	Dražen Bujanić	Rudarski zbor Mursko Središće	civilni	Radionica za izradu LRS, 23.11.2015., Mursko Središće
93	Emanuel Horvat	Udruga Međimurske roke	civilni	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec
94	Lucija Glavina	Udruga Međimurske roke	civilni	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec
95	Mirjana Biber Hren	Udruga Međimurske roke	civilni	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
96	David Vrtarić	Udruga Frkanovčani	civilni	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 27.01.2016., Nedelišće
97	Vjekoslav Pintarić	Udruga Frkanovčani	civilni	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 27.01.2016., Nedelišće Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
98	Boris Novak	Udruga mladih Forestland	civilni	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
99	Dragan Zdolec	KUD Strahoninec	civilni	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec

100	Sladana Bujan	KUD Strahoninec	Fizička osoba	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
101	Blaženka Heric	ŠN Sveti Martin NK Polet	civilni	Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
102	Svetlana Zlatarek	Udruga Creative	civilni	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
103	Dražen Crnčec	HKUU Sveti Martin	civilni	Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri
104	Rudolf Rajf	ZEU Čaplja	civilni	Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri
105	Vladimir Žganjor	ZEU Čaplja	civilni	Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri
106	Mirko Krajačić	Podružnica umirovljenika Sveti Martin na Muri	civilni	Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri
107	Marija Goričanec	Udruga oboljelih od celjakije SZ Hrvatske	civilni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 10.12.2015., Nedelišće Radionica za izradu LRS, 02.02.2016., Strahoninec
108	Marija Miko	Udruga žena Breza, Brezje	civilni	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
109	Sandra Buhin	Udruga žena Strahoninec	civilni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 10.12.2015., Nedelišće
110	Marko Žunek	NEDWireless	civilni	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
111	Jasminka Kocijan	Udruga žena Strahoninec	civilni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 10.12.2015., Nedelišće
112	Draženka Novak	Udruga Creative	civilni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 10.12.2015., Nedelišće
113	Ivan Trojnar	KUU Seljačka Sloga Nedelišće	civilni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 27.01.2016., Nedelišće
114	Željko Medved	Udruga Frkanovčani	civilni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 27.01.2016., Nedelišće
115	Renato Latin	Udruga Frkanovčani	civilni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 27.01.2016., Nedelišće
116	Ivan Zver	BK Mura Avantura	civilni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 27.01.2016., Nedelišće Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
117	Lea Krištofić	Fizička osoba	civilni	Radionica za izradu LRS, 02.02.2016., Strahoninec Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
118	Franjo Belović	Oldtimer Međimurje klub	civilni	Radionica za izradu LRS, 02.02.2016., Strahoninec
119	Štefanija Filipić	Apartmani Štefanija	civilni	Radionica za izradu LRS, 02.02.2016., Strahoninec Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
120	Josip Ceilinger	Ekološka udruga Platana	civilni	Radionica za izradu LRS, 02.02.2016., Strahoninec Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 19.02.2016., Nedelišće Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
121	Branko Lipić	Udruga pčelara MŽ Agacija	civilni	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
122	Mladen Dobranić	Udruga voćara, vinogradara i povrćara Sveti Martin na Muri	civilni	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 19.02.2016., Nedelišće Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
123	Marijan Vugrinčić	MSSR Sport za sve	civilni	Radionica za izradu LRS, 02.02.2016., Strahoninec Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec

124	Danica Korunić	Udruga Sport za sve	civilni	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
125	Dragan Skuhala	Lovačko društvo Srnjak Macinec	civilni	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
126	Dijana Posavec	Fizička osoba	civilni	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Radni sastanak za izradu LRS, 04.02.2016., Nedelišće Radni sastanak za izradu LRS, 11.02.2016., Lopatinec
127	Katarina Ceilinger	Fizička osoba	civilni	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
128	Renato Latin	Fizička osoba	civilni	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
129	Alen Hrustić	Fizička osoba	civilni	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
130	Franjo Sobočan	Sobočan interijeri d.o.o.	gospodarski	Radionica za izradu LRS, 23.11.2015., Mursko Središće
131	Saša Vugrinec	Toplice Sveti Martin d.o.o.	gospodarski	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
132	Ema Prokeš	OPG Ema Prokeš	gospodarski	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
133	Dario Lesjak	OPG Lesjak	gospodarski	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec
134	Radovan Črnčec	OPG Črnčec Radovan	gospodarski	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
135	Rajka Čekunec	OPG Čekunec	Rajka	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
136	Zvonimir Hlebec	Autoklub Nedelišće d.o.o.	gospodarski	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
137	Ljerka Lesjak	Keragranit d.o.o.	gospodarski	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 15.02.2016., Nedelišće
138	Damir Oreški	Keragranit d.o.o.	gospodarski	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 15.02.2016., Nedelišće
139	Marijan Hren	OPG Marijan Hren	gospodarski	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Radionica za izradu LRS, 30.11.2015., Sveti Martin na Muri Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
140	Vladmiri Vrtarić	Obrt V.V. Farma	gospodarski	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
141	Sandra Fajgl Herman	Obrt Keramika Fajgl	gospodarski	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
142	Dejan Drabić	RIP d.o.o.	gospodarski	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec
143	Dragutin Barlek	Soleba j.d.o.o.	gospodarski	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
144	Tatjana Martinjaš	Malo selo d.o.o.	gospodarski	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
145	Mario Horvat	OPG i iskopi Horvat	gospodarski	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
146	Marjan Hren	OPG Marjan Hren	gospodarski	Radionica za izradu LRS, 24.11.2015., Lopatinec
147	Kristijan Kovačić	K23 j.d.o.o.	gospodarski	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 10.12.2015., Nedelišće
148	Željko Novak	Elektro Novak	gospodarski	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec

149	Dijana Sakač	OPG Dijana	Sakač	gospodarski	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 27.01.2016., Nedelišće
150	Damijan Buhanec	OPG Terezija	Srnec	gospodarski	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 21.01.2016., Nedelišće
151	Terezija Srnec	OPG Terezija	Srnec	gospodarski	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 21.01.2016., Nedelišće
152	Željko Drabić	RIP d.o.o.		gospodarski	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
153	Hrvoje Kolman	HR Koncept d.o.o.		gospodarski	Radionica za izradu LRS, 02.02.2016., Strahoninec
154	Marijan Martinjaš	Malo selo d.o.o.		gospodarski	Radni sastanak za izradu LRS, 11.02.2016., Lopatinec
155	Darko Horvat	APK d.o.o.	Horvat	gospodarski	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 11.02.2016., Nedelišće Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
156	Štefica Horvat	APK d.o.o.	Horvat	gospodarski	Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
157	Ivana Ključarić	Herbaria d.o.o.		gospodarski	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 15.02.2016., Nedelišće
158	Gordana Burela	Hegemon d.o.o.		gospodarski	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 17.02.2016., Nedelišće
159	Benjamin Heda	Gospodarstvo Heda		gospodarski	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 17.02.2016., Nedelišće
160	Deni Heđa	Gospodarstvo Heda		gospodarski	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 17.02.2016., Nedelišće
161	Dubravko Heda	Gospodarstvo Heda		gospodarski	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 17.02.2016., Nedelišće
162	Mladen Dobranić	OPG Mladen Dobranić		gospodarski	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 19.02.2016., Nedelišće Usvajanje LRS na Skupštini LAG-a, 15.03.2016., Lopatinec
163	Filip Šardi	OPG Šardi	Tatjana	gospodarski	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 22.02.2016., Nedelišće
164	Tatjana Šardi	OPG Šardi	Tatjana	gospodarski	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 22.02.2016., Nedelišće
165	Darko Đuran	OPG Đuran		gospodarski	Konzultacije za prikupljanje projektnih ideja za LRS, 22.02.2016., Nedelišće

Izvor: Lag Međimurski dol i bregi

TABLICA 56. RASPODJELA LAG PROJEKATA PO OPERACIJAMA PRR (1)

R.br.	Naziv projekta	Nositelj projekta	Operacija PRRRH	Iznos ulaganja	2016.	2017.	2018.	2019.-2020.	R.br.
1.	Proširenje nasada aronije i prerada aronije	OPG Sakač Dijana	4.1.1.	600.000	0	0	300.000	300.000	1.
2.	Ulaganje u izgradnju i opremanje plastenika za Eko proizvodnju začinskog bilja	Obrt Herbaria	4.1.1.	380.000	0	380.000	0	0	2.
3.	Ulaganje u opremu za preradu mesa	OPG Duran	4.2.1.	230.000	0	230.000	0	0	3.
			Ukupno mjera 4	1.210.000	0	610.000	300.000	300.000	
1.	Ulaganje u poljoprivrednu mehanizaciju i opremu	OPG Duran	6.1.1.	380.000	0	0	380.000	0	1.
2.	Uzgoj starinskih sorta jabuka	OPG Mladen Dobranić	6.3.1.	55.000	0	55.000	0	0	2.
3.	Ekološki autohtoni začinsko-botanički vrt i prodajno-edukativni prostor	Obrt Herbaria	6.4.1.	760.000	0	0	760.000	0	3.
			Ukupno mjera 6	1.195.000	0	55.000	1.140.000	0	
1.	Izgradnja cesta i mostova - nerazvrstane ceste	Općina Gornji Mihaljevec	7.2.2.	740.000	0	740.000	0	0	1.
2.	Uređenje ulica u Križevcu	Grad Mursko Središće	7.2.2.	265.000	0	265.000	0	0	2.
3.	Uređenje ulice i pješačko-biciklističkih staza u Peklenici	Grad Mursko Središće	7.2.2.	420.000	0	420.000	0	0	3.
4.	Izgradnja prometnice u dijelu naselja „Podzavrtje“ u Nedelišću	Općina Nedelišće	7.2.2.	700.000	0	700.000	0	0	4.
5.	Modernizacija lokalnih cesta - II. Faza	Općina Podturen	7.2.2.	720.000	0	0	720.000	0	5.
6.	Asfaltiranje nerazvrstanih cesta na području OS-a	Općina Selnica	7.2.2.	750.000	0	750.000	0	0	6.
7.	Izgradnja nerazvrstanih cesta	Općina Strahoninec	7.2.2.	400.000	0	400.000	0	0	7.
8.	Nerazvrstane ceste - asfaltiranje II. faza	Općina Sveti Juraj na Bregu	7.2.2.	750.000	0	750.000	0	0	8.
9.	Turistička cesta Sv. Martin - Toplice Sv. Martin	Općina Sveti Martin na Muri	7.2.2.	500.000	0	500.000	0	0	9.
10.	Projektiranje ulica za rekonstrukciju - II. faza	Općina Šenkovec	7.2.2.	720.000	0	720.000	0	0	10.
11.	Modernizacija nerazvrstanih cesta	Općina Štrigova	7.2.2.	750.000	0	750.000	0	0	11.
12.	Rekonstrukcija i opremanje dječjeg vrtića	Općina Gornji Mihaljevec	7.4.1.	730.000	0	730.000	0	0	12.
13.	Rekonstrukcija i opremanje DVD-a	Općina Gornji Mihaljevec	7.4.1.	540.000	0	540.000	0	0	13.
14.	Centar za kulturu - opremanje	Grad Mursko Središće	7.4.1.	750.000	0	750.000	0	0	14.
15.	Društveni dom Peklenica - II. faza - opremanje	Grad Mursko Središće	7.4.1.	252.000	0	252.000	0	0	15.
16.	Gradnja tribine i završetak izvedbe štavnice na SRP Ciglenice u Pušćinama	Općina Nedelišće	7.4.1.	100.000	0	100.000	0	0	16.
17.	Tematski park starih zanata "Stara kovačnica"	Turistička zajednica Općine Nedelišće	7.4.1.	300.000	0	300.000	0	0	17.
18.	Održivo imanje za ekoagroturizam „Međimurski grunt“	„Hegemon“ d.o.o.	7.4.1.	375.000	0	375.000	0	0	18.
19.	Park "Gmajna" Sivica - Zaštitna izvorne kulture	Općina Podturen	7.4.1.	700.000	0	700.000	0	0	19.
20.	Kulturno sportski centar Celine - II. faza	Općina Podturen	7.4.1.	740.000	0	0	740.000	0	20.
21.	Izgradnja kampova uz ribnjak u Selnici	Općina Selnica	7.4.1.	720.000	0	720.000	0	0	21.
22.	Izgradnja društvenog doma - Udruga sport za sve Plešivica	Općina Selnica	7.4.1.	750.000	0	750.000	0	0	22.
23.	Opremanje dječjih igrališta	Općina Strahoninec	7.4.1.	295.000	0	95.000	100.000	100.000	23.
24.	Izgradnja fitness parka	Općina Strahoninec	7.4.1.	300.000	0	0	300.000	0	24.
25.	Vježbajmo na otvorenom	Udruga žena Strahoninec	7.4.1.	50.000	0	50.000	0	0	25.
26.	Oprema za manifestacije, edukacija i nabava opreme za bavljenje sportom	Udruga žena Strahoninec	7.4.1.	40.000	0	40.000	0	0	26.

Izvor: Izrada autora

TABLICA 57. RASPODJELA LAG PROJEKATA PO OPERACIJAMA PRR (2)

R.br.	Naziv projekta	Nositelj projekta	Operacija PRRRH	Iznos ulaganja	2016.	2017.	2018.	2019.-2020.	R.br.
27.	DVD - Dom kulture Vučetinec - dogradnja	Općina Sveti Juraj na Bregu	7.4.1.	500.000	0	500.000	0	0	27.
28.	Dječja igrališta po naseljima - adaptacija i obnova	Općina Sveti Juraj na Bregu	7.4.1.	225.000	0	150.000	75.000	0	28.
29.	Vinski podrum i zavičajna zbirka - sjedište općine	Općina Sveti Juraj na Bregu	7.4.1.	325.000	0	325.000	0	0	29.
30.	Jurovski centar kulturnog turizma	Općina Sveti Juraj na Bregu	7.4.1.	200.000	0	0	200.000	0	30.
31.	Biciklin	Udruga Frkanovčani	7.4.1.	100.000	0	0	100.000	0	31.
32.	Rekreacijski centar Frkanovec - srce gomjeg Međimurja	Udruga Frkanovčani	7.4.1.	600.000	0	300.000	300.000	0	32.
33.	Društveni dom Gornji Koncovčak	Općina Sveti Martin na Muri	7.4.1.	320.000	0	320.000	0	0	33.
34.	Društveni dom Lapšina - uređenje interijera	Općina Sveti Martin na Muri	7.4.1.	100.000	0	100.000	0	0	34.
35.	Škola u prirodi uz rijeku Muru	Općina Sveti Martin na Muri	7.4.1.	600.000	0	0	600.000	0	35.
36.	Nabava opreme za polaznike ŠN Sveti Martin	Škola nogometna Sveti Martin	7.4.1.	20.000	0	20.000	0	0	36.
37.	Opremanje SRC Gorčica - II. faza	Općina Šenkovec	7.4.1.	700.000	0	700.000	0	0	37.
38.	Uređenje parka Europske unije	Općina Šenkovec	7.4.1.	600.000	0	600.000	0	0	38.
39.	Izgradnja školskog vrta	Općina Štrigova	7.4.1.	150.000	0	150.000	0	0	39.
40.	Uređenje sportske građevine NK „Sloga“ (opremanje vanjskog igrališta)	Općina Štrigova	7.4.1.	500.000	0	500.000	0	0	40.
41.	Izrada vanjske omootnice i rekonstrukcija potkovlja – Vrtić	Općina Pribislavec	7.4.1.	479.225	0	479.225	0	0	41.
42.	Zamjena krovista NK Polet – 2 faza	Općina Pribislavec	7.4.1.	190.000	0	190.000	0	0	42.
			Ukupno mjera 7	18.966.225	0	15.062.000	3.135.000	100.000	
1.	Adrenalin park Frkanovec	Udruga Frkanovčani	8.5.2.	250.000	0	0	0	250.000	1.
2.	Poučna šetnica Slakovec	Udruga žena Slakovec	8.5.2.	200.000	0	200.000	0	0	2.
3.	Jurovski rudnik	Općina Sveti Juraj na Bregu	8.5.2.	150.000	0	150.000	0	0	3.
4.	Poučna staza	Udruga Frkanovčani	8.5.2.	50.000	0	50.000	0	0	4.
			Ukupno mjera 8	650.000	0	400.000	0	250.000	
Σ=52			Sveukupna vrijednost projekata u kn	22.021.225	0	16.127.000	4.575.000	650.000	Σ=52
			Sveukupna vrijednost projekata u €	2.897.530	0	2.121.974	601.974	85.526	

Izvor: Izrada autora

TABLICA 58. POPIS SVI ČLANOVA UDRUGE (UJEDNO I ČLANOVA SKUPŠTINE), STANJE NA DAN 29.6.2016.

Rb.	JLS	SEKTOR	ČLAN	PREDSTAVNIK ČLANA	ADRESA ČLANA	DATUM PRISTUPANJA
1.	Gornji Mihaljevec	javni	OPĆINA GORNJI MIHALJEVEC	Goran Lovrec, načelnik	Gornji Mihaljevec 74, 40306 Macinec	22.10.2012.
2.		civilni	DVD PRESEKA	Davor Miklin	Preseka 27, 40306 Macinec	26.03.2012.
3.		civilni	NK PRESEKA	Milan Flinčec	Preseka 7a, 40306 Macinec	26.03.2012.
4.		civilni	EKOLOŠKA ORGANIZACIJA LIPA (EOL)	Rudi Grula	Gornji Mihaljevec 69, 40306 Macinec	01.08.2013.
5.		civilni	UDRUGA GRAĐANA KUPINA	Damijan Buhaneć	Dragoslavec selo 14, 40306 Macinec	29.09.2015.
6.		javni	GRAD MURSKO SREDIŠĆE	Dražen Srpak, gradonačelnik	Trg bana Josipa Jelačića 10, 40315 Mursko Središće	10.06.2015.
7.	NEDELIŠĆE	javni	MEĐIMURSKA PRIRODA	Siniša Golub	Trg Međimurske prirode 1, Križovec, 40315 Mursko Središće	30.1.2015
8.		javni	OPĆINA NEDELIŠĆE	Darko Dania, načelnik	Maršala Tita 1, 40305 Nedelišće	22.10.2012.
9.		javni	DJEČJI VRTIĆ ZVONČIĆ	Danica Korunek	Uska 16b, 40305 Nedelišće	26.03.2013.
10.		javni	TZO NEDELIŠĆE	Ivana Novak	Maršala Tita 1, 40305 Nedelišće	30.01.2015.
11.		gospodarski	KERMAN d.o.o.	Zvonko Kerman	Varaždinska 12a, 40305 Nedelišće	26.03.2013.
12.		gospodarski	OPG ZVONKO KERMAN	Ina Kerman	A. Šenoe 16, 40305 Nedelišće	26.3.2013
13.		gospodarski	OPG ČRNČEC RADOVAN	Radovan Črnčec	Ivana Mažuranića 7, 40305 Nedelišće	30.04.2014.
14.		gospodarski	POLJOPOSAVEC d.o.o.	Klaudija Posavec Cmrečnjak	M.Gupca 5a, Dunjkovec, 40305 Nedelišće	01.08.2013.
15.		gospodarski	TOROID - ENERGIJA	Zlatko Tkaličec	Čakovečka 20, 40305 Nedelišće	26.03.2013.
16.		gospodarski	HR-KONCEPT d.o.o.	Hrvoje Kolman	Novakova 11, 40305 Nedelišće	30.04.2014.
17.		gospodarski	OPG PRELOŽNJAK CHRISTIAN	Saša Preložnjak	Žarkovice 1, 40305 Nedelišće	12.06.2014.
18.		gospodarski	ANLETE j.d.o.o.	Andreja Antunović	Vrtna 20b, 40305 Nedelišće	12.06.2014.
19.		gospodarski	OPG RAJKA ČEKUNEC	Rajka Čekunec	Karlović Vinka 21, 40305 Nedelišće	12.06.2014.
20.		gospodarski	OPG HRVOJE KOLMAN	Hrvoje Kolman	Novakova 11, 40305 Nedelišće	04.09.2014.
21.		gospodarski	OPG ZVONIMIR GOLUB	Zvonimir Golub	Čakovečka 93, Pušćine, 40305 Nedelišće	04.09.2014.
22.		gospodarski	EKO - Protekt d.o.o.	Mirjana Črepinko	Čakovečka 34, Pušćine, 40305 Nedelišće	22.09.2014.
23.		gospodarski	ČALOPEK STROJARSTVO d.o.o.	Elvis Čalopek	Čakovečka 136, Pušćine, 40305 Nedelišće	30.01.2015.
24.		gospodarski	AUTOKLUB NEDELIŠĆE d.o.o.	Zvonimir Hlebec	Maršala Tita 60, 40305 Nedelišće	30.01.2015.
25.		gospodarski	BAČVARIJA SRNEC	Siniša Srnec	J.Š. Slavenskoga 5, 40305 Nedelišće	10.12.2014.
26.		gospodarski	C JUNIOR d.o.o.	Ivana Novak	Slakovec bb, 40305 Nedelišće	30.01.2015.
27.		gospodarski	ZTR "TAMPOSIT"	Ivančica Srnec	Čakovečka 5a, 40305 Nedelišće	29.04.2015.
28.		gospodarski	ŠKOLA ŽIVLJENJA ZDRAVOG	Zlata Polanec	Varaždinska 75, 40305 Nedelišće	10.06.2015.

29.		gospodarski	ELEKTRO NOVAK	Željko Novak	Čakovečka 36, Gornji Hraščan, 40306 Macinec	29.09.2015.
30.		gospodarski	ELTING d.o.o.	Dragutin Novak	Obrnička 10, Pušćine, 40305 Nedelišće	29.09.2015.
31.		gospodarski	OPG MEANDŽIJA	Štefica Meandžija	Školska 1, Pušćine, 40305 Nedelišće	22.09.2014.
32.		gospodarski	OPG SAKAČ DIJANA	Dijana Sakač	Vladimira Nazora 5, 40305 Nedelišće	07.12.2015.
33.		civilni	LOVAČKO DRUŠTVO SRNJAK MACINEC	Dragan Skuhala	Glavna 72, 40306 Macinec	29.4.2015.
34.		civilni	KUD SELJAČKA SLOGA NEDELIŠĆE	Jasna Hajdinjak	Varaždinska 39, 40305 Nedelišće	30.04.2014.
35.		civilni	UPO NEDELIŠĆE	Josip Bacinger	Marčec Josipa 27, 40305 Nedelišće	22.10.2012.
36.		civilni	UDRUGA MAŽORETKINJE NEDELIŠĆA	Saša Borko	Maršala Tita 1, 40305 Nedelišće	22.10.2012.
37.		civilni	PZ JOSIP VRHOVSKI	Vida Plaftak	Rade Končara 6, 40305 Nedelišće	26.03.2013.
38.		civilni	MEDIMURSKI VINSKI KLUB	Emina Jonuzi	Varaždinska 12a, 40305 Nedelišće	26.03.2013.
39.		civilni	UDRUGA UZGAJIVAČKA MALIH ŽIVOTINJA	Slavko Zadravec	M. Viljevca 50b, 40305 Nedelišće	01.08.2013.
40.		civilni	EKOLOŠKA UDRUGA PLATANA NEDELIŠĆE	Josip Ceilinger	Maršala Tita 1, 40305 Nedelišće	22.10.2012.
41.		civilni	UDRUGA ZA AUTIZAM POGLED	Dalibor Kuhta	Maršala Tita 60, 40305 Nedelišće	10.06.2015.
42.		civilni	DIJANA POSAVEC	Dijana Posavec	Karlović Vinka 14a, 40305 Nedelišće	22.10.2012.
43.		civilni	DRAGUTIN ČEKUNEC	Dragutin Čekunec	Karlović Vinka 21, 40305 Nedelišće	22.9.2014
44.		civilni	KATARINA CEILINGER	Katarina Ceilinger	Sajmište 32, 40305 Nedelišće	22.09.2014.
45.		civilni	MIRJANA ČRNČEC	Mirjana Črnčec	Ivana Mažuranića 7, 40305 Nedelišće	29.09.2015.
46.		civilni	ŠTEFANIJA FILIPIĆ	Štefanija Filipić	Josipa Marčeca 28, 40305 Nedelišće	10.12.2014.
47.		civilni	JOSIP POSAVEC	Josip Posavec	Karlović Vinka 14a, 40305 Nedelišće	10.12.2014.
48.		civilni	MARKO MARCIUŠ	Marko Marciuš	J.Š. Slavenskoga 1, 40305 Nedelišće	10.12.2014.
49.	PODTUREN	javni	OPĆINA PODTUREN	Josip Lepen, načelnik	Ivana Gršića 5, 40317 Podturen	10.06.2015.
50.		javni	OSNOVNA ŠKOLA PODTUREN	Marijana Cerovec	Čakovečka 5, 40317 Podturen	07.12.2015.
51.	SELNICA	javni	OPĆINA SELNICA	Ervin Vičević, načelnik	Jelačićev trg 4, 40314 Selnica	22.10.2012.
52.		civilni	DVD SELNICA	Andrejas Kocijan	Trg Svetog Marka 2, 40314 Selnica	10.12.2014.
53.		gospodarski	OPG SRŠAN	Vlasta Sršan	Bukovec 71a, 40314 Selnica	26.03.2013.
54.	STRAHONINEC	javni	OPĆINA STRAHONINEC	Franjo Lehkec, načelnik	Dravska 1, Strahoninec, 40000 Čakovec	22.10.2012.
55.		civilni	MLADI INFORMATIČARI STRAHONINEC	Sanja Krištofić	Dravska 1, Strahoninec, 40000 Čakovec	22.10.2012.
56.		civilni	KUD STRAHONINEC	Dragan Zdolec	Dravska 1, Strahoninec, 40000 Čakovec	22.10.2012.
57.		civilni	UDRUGA ŽENA STRAHONINEC	Sandra Buhin	Dravska 1, Strahoninec, 40000 Čakovec	22.10.2012.
58.		civilni	UDRUGA ZA PROMICANJE KREATIVNOSTI "CREATIVE"	Lidija Car	Žrtava Fašizma 33, Strahoninec, 40000 Čakovec	15.10.2014.

59.		civilni	UDRUGA OBOLJELIH OD CELIKAJE SZ HRVATSKE	Marija Goričanec	Dravska 1, Strahoninec, 40000 Čakovec	29.04.2015.
60.		civilni	LEA KRIŠTOFIĆ	Lea Krištofić	P. Miškine 8, Strahoninec, 40000 Čakovec	22.09.2014.
61.		civilni	DRAŽENKA NOVAK	Draženka Novak	Dravska 49, Strahoninec, 40000 Čakovec	29.4.2015
62.		gospodarski	RIP d.o.o.	Dejan Drabić	Prvomajska 15, Strahoninec, 40000 Čakovec	14.05.2013.
63.	SVETI JURAJ NA BREGU	javni	OPĆINA SVETI JURAJ NA BREGU	Andelko Najgrajsalović, načelnik	Pleškovec 29, 40311 Lopatinec	22.10.2012.
64.		gospodarski	OBRT "KERAMATIKA FAJGL"	Sandra Fajgl-Herman	Zasadbreg 130a, 40311 Lopatinec	22.10.2012.
65.		gospodarski	VINSKA KUĆA "DVANAJŠČAK-KOZOL"	Tea Dvanajščak	Dragoslavec 81, 40311 Lopatinec	22.10.2012.
66.		gospodarski	MALO SELO d.o.o.	Tatjana Martinjaš	Vladimira Nazora 22, 40311 Lopatinec	22.09.2014.
67.		gospodarski	APK HORVAT d.o.o.	Darko Horvat	Vučetinec 154f, 40311 Lopatinec	10.12.2014.
68.		gospodarski	ACCREDO d.o.o.	Vanja Tarandek	Zasadbreg 243, 40311 Lopatinec	10.12.2014.
69.		gospodarski	SOLEBA j.d.o.o.	Dragutin Barlek	Brežje 61/a, 40311 Lopatinec	10.06.2015.
70.		gospodarski	OPG JAGODA TURK	Jagoda Turk	Brežje 9, 40311 Lopatinec	30.04.2014.
71.		gospodarski	OPG I USLUGE GRAĐEVINSKOM MEHANIZACIJOM "HORVAT"	Mario Horvat	Rade Končara 54, Mali Mihaljevec 40311 Lopatinec	10.12.2014.
72.		gospodarski	OPG MARIJAN HREN	Marijan Hren	Brežje 62d, 40311 Lopatinec	10.12.2014.
73.		gospodarski	OBRT V.V. FARMA	Vladimir Vrtarić	Frkanovec 5, 40311 Lopatinec	29.04.2015.
74.		gospodarski	OPG JURAS NIKOLA	Nada Juras	Prvomajska 11, Mali Mihaljevec, 40311 Lopatinec	29.04.2015.
75.		civilni	UDRUGA "MEĐIMURSKE ROKE"	Mirjana Biber-Hren	Brežje 62d, 40311 Lopatinec	22.10.2012.
76.		civilni	UDRUGA "FRKANOVČANI"	Tatjana Novak	Frkanovec 85, 40311 Lopatinec	22.10.2012.
77.		civilni	UDRUGA MLADIH FORESTLAND	Boris Novak	Pleškovec 29, 40311 Lopatinec	10.12.2014.
78.		civilni	UDRUGA ŽENA "BREZA" BREZJE	Marija Miko	Brežje 147, 40311 Lopatinec	26.03.2013.
79.		civilni	NEDWireless	Marko Žunek	Dragoslavec 156, 40311 Lopatinec	18.02.2016.
80.		civilni	NIKOLA MEDVED	Nikola Medved	Frkanovec 8a, 40311 Lopatinec	22.9.2014
81.	SVETI MARTIN NA MURI	javni	OPĆINA SVETI MARTIN NA MURI	Franjo Makovec, načelnik	Trg Svetog Martina 7, 40313 Sveti Martin na Muri	22.10.2012.
82.		javni	OSNOVNA ŠKOLA SVETI MARTIN NA MURI	Tomislav Paljak, ravnatelj	Trg Svetog Martina 4, 40313 Sveti Martin na Muri	18.02.2016.
83.		javni	TZO SVETI MARTIN NA MURI	Ivana Živčec	Trg Svetog Martina 7, 40313 Sveti Martin na Muri	10.06.2015.
84.		gospodarski	TOPLICE SVETI MARTIN d.d.	Saša Vugrinec	Grkaveščak bb, 40313 Sveti Martin na Muri	22.10.2012.
85.		gospodarski	OPG RADENKO HAŽIĆ	Valentina Hažić	Jurovčak 72, 40313 Sveti Martin na Muri	22.10.2012.
86.		gospodarski	OPG NEVENKA HADELA	Nevenka Hadela	Grkaveščak 3, 40313 Sveti Martin na Muri	15.10.2014.
87.		gospodarski	OPG DOBRANIĆ MLADEN	Mladen Dobranić	Brezovec 9, 40313	30.01.2015.

				Sveti Martin na Muri	
88.		gospodarski	K23 j.d.o.o.TA HALICANUM	Kristijan Kovačić	Grkaveščak bb, Toplice Sveti Martin, 40313 Sveti Martin na Muri
89.		civilni	BK MURA AVANTURA	Ivan Zver	Trg Svetog Martina 7, 40313 Sveti Martin na Muri
90.		civilni	NK POLET	Blaženka Heric	Dunajska 44, 40313 Sveti Martin na Muri
91.		civilni	HRVATSKA KULTURNO UMJETNIČKA UDRUGA "SVETI MARTIN"	Dražen Crnčec	Trg Svetog Martina 7, 40313 Sveti Martin na Muri
92.		civilni	UDRUGA VOĆARA, VINOGRADARA I POVRĆARA SV.MARTIN NA MURI	Mladen Dobranović	Trg Svetog Martina 7, 40313 Sveti Martin na Muri
93.	ŠENKOVEC	javni	OPĆINA ŠENKOVEC	Vladimir Novak	Josipa Bedekovića 11, Šenkovec, 40000 Čakovec
94.		civilni	KULTURNO UMJETNIČKO DRUŠTVO "SVETA JELENA" ŠENKOVEC	Tihomir Benčić	Josipa Bedekovića 11, Šenkovec, 40000 Čakovec
95.		civilni	UDRUGA "SPORT ZA SVE"	Danica Korunić	M. Tita 109, Šenkovec, 40000 Čakovec
96.	ŠTRIGOVA	javni	OPĆINA ŠTRIGOVA	Antun Zadravec	Štrigova 31, 40312 Štrigova
97.		javni	TZO ŠTRIGOVA	Josip Mikec	Štrigova 31, 40312 Štrigova
98.		gospodarski	VINARIJA ŠTAMPAR	David Štampar	Sveti Urban 2, 40312 Štrigova
99.		gospodarski	OPG ZLATKO NOVAK	Zlatko Novak	Sveti Urban 243, 40312 Štrigova
100.		gospodarski	OPG VLADIMIR HORVAT	Vladimir Horvat	Sveti Urban 279, 40312 Štrigova
101.		gospodarski	UGOSTITELJSKI OBRT "MONIKA"	Dragica Tivadar	Železna Gora 118, 40312 Štrigova
102.		civilni	KUD SV. JERONIM ŠTRIGOVA	Matej Ščavničar	Štrigova 29, 40312 Štrigova
103.		civilni	ŠAHOVSKI KLUB STRIDON	Roland Tomašić	Štrigova 89, 40312 Štrigova
104.		civilni	STANISLAV REBERNIK	Stanislav Rebernik	Leskovec 42, 40312 Štrigova
105.	BELICA	javni	OPĆINA BELICA	Zvonimir Taradi	Kralja Tomislava 91, 40319 Belica
106.	DOMAŠINEC	javni	OPĆINA DOMAŠINEC	Dragutin Lisjak	Martina Pušteka 9 40318 Dekanovec
107.	MALA SUBOTICA	javni	OPĆINA MALA SUBOTICA	Jadranka Sermek	Glavna 29a, 40321 Mala Subotica
108.	PRIBLISLAVEC	javni	OPĆINA PRIBISLAVEC	Višnja Ivačić	B. Radića 47, Pribislavec, 40000 Čakovec
109.	PRIDRUŽENI ČLANOVI	gospodarski	OPG LESJAK DARIO	Dario Lesjak	I.G.Kovačića 50, 40000 Čakovec
110.		civilni	Udruga pčelara Međimurske županije "AGACIJA"	Branko Lipić	A. Schulteissa 19, 40000 Čakovec
111.		javni	TZ MEĐIMURSKIE ŽUPANIJE	Rudi Grula	Ruđera Boškovića 2, 40000 Čakovec
112.		civilni	OLDTIMER KLUB MEĐIMURJE	Franjo Belović	Bana Josipa Jelačića 162, 40000 Mačkovec
113.		civilni	MEĐIMURSKI SAVEZ SPORTSKIH REKREACIJE "SPORT ZA SVE"	Marijan Vugrinčić	Tome Masaryka 24, 40000 Čakovec

Izvor: LAG Međimurski dol i bregi

TABLICA 59. SASTAV UPRAVNOG ODBORA LAG-A

Ime i prezime	Naziv organizacije koju predstavlja u LAG-u	Sektor
Sanja Krištofić	MIS Strahoninec	Civilni
Dijana Posavec	fizička osoba	Civilni
Dragutin Barlek	Soleba j.d.o.o.	Gospodarski
Josip Ceilinger	Ekološka udruga Platana	Civilni
Saša Vugrinec	Toplice Sveti Martin d.d.	Gospodarski
Mirjana Biber Hren	Udruga Međimurske roke	Civilni
Sandra Buhin	Udruga žena Strahoninec	Civilni
Mladen Dobranić	OPG Mladen Dobranić	Gospodarski
Anđelko Nagrajsalović	Općina Sveti Juraj na Bregu	Javni
Ivanka Novak	C Junior d.o.o.	Gospodarski
Ervin Vičević	Općina Selnica	Javni
Darko Dania	Općina Nedelišće	Javni
Stanislav Rebernik	fizička osoba	Civilni

Izvor: *LAG Međimurski dol i bregi*

TABLICA 60. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA LAG-A

Rb.	Ime i prezime
1.	Antun Zadravec
2.	Branimir Štomec
3.	Zlatko Tkalcec
4.	Goran Lovrec
5.	Dragan Zdolec

Izvor: *LAG Međimurski dol i bregi*

TABLICA 61. RADNO ISKUSTVO VODITELJICE LAG-A

VEDRANA HORVAT, mag. geografije		
Radno iskustvo:		
Datum	Naziv radnog mjesta	Opis posla
11/02/2013–danas	VODITELJICA LAG-a Međimurski dol i bregi	Upravljanje administrativnim, finansijskim, tehničkim, organizacijskim i drugim operativnim poslovima LAG-a
15/05/2013- 15/05/2015	STRUČNI SURADNIK Turističke zajednice Općine Nedelišće	Obavljanje stručnih i administrativnih poslova Turističkog ureda, osmišljavanje, organiziranje i operativno provođenje projekata, obavljanje operativnih poslova kod organiziranja turističkih manifestacija i uvođenja novih turističkih proizvoda
1/07/2011- 30/06/2012	STRUČNI SURADNIK (Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, Grad Čakovec, Upravni odjel za prostorno uređenje	Prikupljanje podataka za izradu Izvješća o stanju u prostoru Grada Čakovca, sudjelovanje u procesu donošenja dokumenata prostornog uređenja Grada Čakovca
Komunikacijske i	Dobre komunikacijske vještine stečene prilikom organizacije javnih	

organizacijske vještine:	događanja u sklopu posla, vođenje web i društvenih stranica LAG-a te organizacijom predavanja za korisnike.
Poslovne i računalne vještine:	Iskustvo u pisanju i implementaciji projekata, logistici i organizaciji javnih događanja bilo kakve vrste te u vođenju tima ljudi i mentoriranju. Dobro vladanje postupcima upravljanja projektima, pronalaženju finansijskih sredstava za nastavak projekta, razumijevanje strategija i javnih politika, poznavanje zakonodavstva i politika vezano uz područje civilnog sektora i poljoprivrede, vješto baratanje Microsoft Office alatima, društvenim mrežama, IT alatima.
Jezici:	engleski
Dodatno:	<ul style="list-style-type: none"> - završena edukacija „Specijalist za pisanje i upravljanje EU projektima“ - položen stručni ispit za rad na stručnim poslovima u turističkom uredi turističke zajednice - položen Državni stručni ispit iz područja Prostornog uređenja

Izvor: Izrada autora

TABLICA 62. RADNO ISKUSTVO PREDSJEDNICE LAG-A

SANJA KRIŠTOFIĆ, ing. mehaničke tehnologije		
Radno iskustvo:		
Datum	Naziv radnog mesta	Opis posla
1/11/2014-danas	PREDSJEDNICA LAG-a Međimurski dol i bregi	Koordinacija rada LAG-a, vođenje članstva, predstavljanje udruge u javnosti, koordinacija rada Upravnog i Nadzornog odbora.
2003.-2013.	NAČELNICA Općine Strahoninec, predsjednica Općinskog vijeća	Izvršavanje poslova iz djelokruga rada određenog Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12,19/13)
1997.-2004.	REFERENTICA u prodaji i računovodstvu, KRI-AL d.o.o.	Prodaja usluga, knjiženje dokumentacije, pravovremena i točna obrada dokumentacije, kontrola računa i ostali knjigovodstveni poslovi.
1987.-1997.	VOĐA SMJENE, Međimurska trikotaža Čakovec MTČ (Pletiona pletiva)	Nadzor proizvodnog procesa i osiguravanje odgovarajuće kvalitete rada u skladu sa zahtjevima i postojećim resursima, proaktivno otkrivanje i otklanjanje operativnih poteškoća u proizvodnji.
Komunikacijske i organizacijske vještine:	Dobre komunikacijske i organizacijske vještine stečene tijekom 25-godišnjeg radnog iskustva u privatnom, javnom i civilnom sektoru.	
Poslovne i računalne vještine:	Dugogodišnje iskustvo u upravljanju lokalnog razvoja i uključenost u provođenje projekata na lokalnoj i regionalnoj razini. Vješto baratanje Microsoft Office alatima.	
Jezici:	engleski	

Izvor: Izrada autora

PRILOG 2. KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI MJERA LRS

PRILOG MJERE 1.1.1. RAZVOJ S UVREMENIH OBITELJSKIH POLJOPRIVREDNIH GOSPODARSTAVA

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020.

Podmjera 4.1. Potpora za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva

Operacija 4.1.1. Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava

- Korisnici su fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava sukladno Zakonu o poljoprivredi osim fizičkih i pravnih osoba čija je ekomska veličina manja od 6.000 eura za ulaganja u sektor voća, povrća i cvijeća i manja od 8.000 eura za ulaganja u ostalim sektorima, te proizvođačke grupe/organizacije priznate sukladno Zakonu o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda.
- Ulaganja se moraju odnositi na poljoprivredne proizvode iz Priloga I. ovoga Pravilnika osim proizvoda ribarstva.
- Korisnici potpore jesu poljoprivredna gospodarstva čija se ulaganja odvijaju na području Republike Hrvatske.
- Kod podnošenja Zahtjeva za potporu korisnik je dužan dostaviti dokument iz kojeg je vidljiva ekomska veličina poljoprivrednog gospodarstva (isključujući zadruge, proizvođačke grupe/organizacije) iskazana u ukupnom standardnom ekomskom rezultatu poljoprivrednog gospodarstva. Dokument izdaje Savjetodavna služba.
- Fizičke i pravne osobe moraju biti upisane u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava sukladno Zakonu o poljoprivredi, a proizvođačke grupe/organizacije priznate sukladno Zakonu o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim uz tržište poljoprivrednih proizvoda.
- Korisnik je dužan izraditi poslovni plan ukoliko vrijednost ukupno prihvatljivih troškova iznosi više od 200.000 kuna te za sve integrirane i zajedničke projekte.
- Korisnik mora imati podmirene odnosno regulirane financijske obveze prema državnom proračunu Republike Hrvatske.
- Ako projekt zahtijeva provedbu postupka ocjene o potrebi procjene i/ili procjene utjecaja zahvata na okoliš u skladu s odredbama posebnog propisa kojim se uređuje procjena utjecaja zahvata na okoliš, ista se mora provesti prije ulaganja.
- Korisnici u teškoćama u smislu smjernica Europske unije o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje poduzetnika u teškoćama nisu prihvatljivi kao korisnici.
- Korisnik prilikom podnošenja Zahtjeva za isplatu, mora dokazati stručnu sposobljenost za bavljenje poljoprivrednom djelatnošću

Podmjera 4.2. Potpora za ulaganja u preradu, marketing i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda

Operacija 4.2.1. Povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednim proizvodima

- Korisnici su fizičke i pravne osobe koje se bave ili se namjeravaju baviti preradom proizvoda iz Priloga I. ovoga Pravilnika osim proizvoda ribarstva.
- Ulaganja se moraju odnositi na proizvode obuhvaćene Prilogom I. ovoga Pravilnika osim proizvoda ribarstva.
- Rezultat proizvodnog procesa mora biti proizvod iz Priloga I. ovoga Pravilnika osim proizvoda ribarstva.

- Proizvođačke grupe/organizacije moraju biti priznate sukladno Zakonu o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda.
- Korisnik je dužan izraditi poslovni plan ukoliko vrijednost ukupno prihvatljivih troškova iznosi više od 200.000 kuna.
- Korisnik mora imati podmirene odnosno regulirane finansijske obveze prema državnom proračunu Republike Hrvatske.
- Ako projekt zahtijeva provedbu postupka ocjene o potrebi procjene i/ili procjene utjecaja zahvata na okoliš u skladu s odredbama posebnog propisa kojim se uređuje procjena utjecaja zahvata na okoliš, ista se mora provesti prije ulaganja.
- Korisnici u teškoćama u smislu smjernica Europske unije o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje poduzetnika u teškoćama nisu prihvatljivi kao korisnici.
- Objekt za preradu mora biti registriran/odobren od nadležnih institucija iz članka 15. ovoga Pravilnika za obavljanje prerađivačke djelatnosti na kraju ulaganja.

Mjera 6 Razvoj poljoprivrednih gospodarstva i poslovanja

Podmjera 6.1. Potpora mladim poljoprivrednicima

- Korisnici su mlađi poljoprivrednici sukladno definiciji: Mlađi poljoprivrednik je osoba starija od 18 i mlađa od 40 godina na dan podnošenja Zahtjeva za potporu, koja posjeduje odgovarajuća stručna znanja i vještine te je po prvi put na poljoprivrednom gospodarstvu postavljena kao nositelj poljoprivrednog gospodarstva. Prihvatljivi su mlađi poljoprivrednici koji:
  - su u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu registrirani kao nositelji poljoprivrednog gospodarstva za koje se traži potpora,
  - u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu nisu registrirani kao nositelji poljoprivrednog gospodarstva za koje se traži potpora.
- Poljoprivredno gospodarstvo za koje korisnik traži potporu u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu pripada ekonomskoj veličini iskazanoj u ukupnom standardnom ekonomskom rezultatu poljoprivrednog gospodarstva od 8.000 eura do 49.999 eura.
- Sve proizvodne jedinice koje predstavljaju utvrđeni ulazni prag poljoprivrednog gospodarstva iz stavka 1. ovoga članka za koje korisnik potporu moraju biti upisane u odgovarajuće registre sukladno postojećim propisima.
- Korisnik ne smije biti registriran kao nositelj poljoprivrednog gospodarstva duže od osamnaest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za potporu.
- Korisnik treba biti upisan u Upisniku poljoprivrednih gospodarstava kao nositelj poljoprivrednog gospodarstva koje korisnik preuzima ili osniva uz upis zemljišta u ARKOD sustav i stoke u JRDŽ najkasnije prilikom podnošenja zahtjeva za isplatu prve rate ali ne kasnije od devet mjeseci nakon dodjele odluke o dodjeli sredstava.
- Ukoliko korisnik nije nositelj poljoprivrednog gospodarstva u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu, dužan je uz zahtjev za potporu priložiti pisani dokaz (ugovor ili drugi pravovaljani dokument) u kojemu su navedeni način, uvjeti i rok preuzimanja poljoprivrednog gospodarstva između trenutnog nositelja poljoprivrednog gospodarstva i korisnika.
- Korisnik je dužan izraditi poslovni plan u skladu s odredbama iz Priloga III ovoga Pravilnika.
- Korisnik u poslovnom planu obavezno mora definirati ciljeve koje je dužan ostvariti u okviru najmanje jedne od aktivnosti iz članka 7. stavka 1. Ciljevi se moraju odnositi na sljedeća područja:
  - modernizaciju i/ili unapređenje procesa rada i poslovanja i/ili
  - povećanje proizvodnog kapaciteta iskazanom kroz povećanje ukupnog standardnog ekonomskog rezultata.

- U slučaju da su poslovnim planom predviđene aktivnosti ulaganja u poljoprivredno zemljište i objekte koji nisu u vlasništvu korisnika, korisnik mora najkasnije prilikom podnošenja zahtjeva za isplatu prve rate dostaviti Ugovor o najmu/koncesiji/zakupu/služnosti koji mora biti sklopljen na rok od najmanje 10 godina, računajući od trenutka podnošenja zahtjeva za potporu. Navedeni Ugovor mora biti upisan u zemljišne knjige.
- Poljoprivredno zemljište koje je predmet ulaganja unutar poslovnog plana mora biti upisano u ARKOD sustavu najkasnije prilikom podnošenja zahtjeva za isplatu treće rate.
- Životinje na poljoprivrednom gospodarstvu koje su predmet ulaganja unutar poslovnog plana moraju biti upisane u JRDŽ sukladno postojećim propisima najkasnije prilikom podnošenja zahtjeva za isplatu treće rate.
- Korisnik u poslovnom planu mora osigurati da će se uskladiti s definicijom aktivnog poljoprivrednika sukladno odredbama članka 28. Zakona o poljoprivredi (NN 30/2015) najkasnije u roku od osamnaest mjeseci od datuma osnivanja poljoprivrednog gospodarstva.
- Korisnik mora imati odgovarajuća stručna znanja i vještine za obavljanje poljoprivredne djelatnosti i to jedno od navedenih:
  - diplomski ili preddiplomski studij iz agronomskog ili veterinarskog smjera,
  - završenu srednju školu iz područja poljoprivrede i veterine,
  - radno iskustvo iz poljoprivrede ili veterine u trajanju od najmanje 2 godine i dokaz o stručnom usavršavanju i osposobljavanju.
- U roku od 36 mjeseci od dana donošenja odluke o dodjeli potpore, a ne kasnije od podnošenja trećeg zahtjeva za isplatu i pod uvjetom da se te potrebe navedu u poslovnom planu, korisnik mora realizirati zahtjeve iz stavka 12. ovoga članka ukoliko iste ne ispunjava u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu.
- Korisnik treba biti registriran u Registru poreznih obveznika kao porezni obveznik po osnovi plaćanja poreza na dobit ili dohodak i obveznik socijalnih doprinosa (mirovinsko i zdravstveno osiguranje) po osnovi poljoprivrede u skladu s nacionalnim zakonodavstvom najkasnije prilikom podnošenja zahtjeva za isplatu treće rate.
- Korisnik je dužan ostati nositelj poljoprivrednog gospodarstva i biti registriran u Registru poreznih obveznika kao porezni obveznik po osnovi plaćanja poreza na dobit ili dohodak i obveznik socijalnih doprinosa (mirovinsko i zdravstveno osiguranje) po osnovi poljoprivrede u skladu s nacionalnim zakonodavstvom najmanje pet godina nakon konačne isplate potpore iz ove mjere.
- Korisnik mora imati uspostavljeno knjigovodstvo/poslovne knjige u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i baviti se poljoprivrednim aktivnostima kao glavnim zanimanjem najkasnije prilikom podnošenja zahtjeva za isplatu treće rate.

Mjera 6 Razvoj poljoprivrednih gospodarstva i poslovanja

Podmjera 6.3. Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava

- Korisnici su mala poljoprivredna gospodarstava sukladno definiciji: Malo poljoprivredno gospodarstvo je poljoprivredno gospodarstvo upisano u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava, ekonomske veličine iskazane u ukupnom standardnom ekonomskom rezultatu poljoprivrednog gospodarstva od 2.000 eura do 7.999 eura.
- Poljoprivredno gospodarstvo u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu pripada ekonomskoj veličini iskazanoj u ukupnom standardnom ekonomskom rezultatu poljoprivrednog gospodarstva od 2.000 eura do 7.999 eura
- U trenutku podnošenja zahtjeva za potporu poljoprivredno gospodarstvo mora biti upisano u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava sukladno Zakonu o poljoprivredi.
- Korisnik je dužan izraditi poslovni plan za razvoj malog poljoprivrednog gospodarstva u skladu s odredbama iz Priloga V. ovoga Pravilnika.

- Korisnik u poslovnom planu obavezno mora definirati ciljeve, koje je dužan ostvariti u okviru najmanje jedne od aktivnosti iz članka 15., stavka 1. ovoga Pravilnika, a koje se moraju odnositi na:
  - modernizaciju i/ili unapređenje procesa rada i poslovanja i/ili
  - povećanje proizvodnog kapaciteta iskazanom kroz povećanje ukupnog standardnog ekonomskog rezultata.
- Korisnik je dužan ostati unutar poljoprivrednog gospodarstva i zadržati poljoprivredno gospodarstvo najmanje pet godina nakon konačne isplate potpore iz ove mjere.

PRILOG MJERE 1.1.2. POTICANJE NOVIH RURALNIH DJELATNOSTI I USLUGA

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020

Podmjera 6.4. Ulaganja u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima

- Korisnici su poljoprivrednici upisani u Upisnik poljoprivrednika te fizičke osobe koje su nositelji ili članovi obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva koji pokreću ili razvijaju nepoljoprivredne djelatnosti.
- Korisnik mora biti upisan u Upisnik poljoprivrednika najmanje jednu godinu prije podnošenja Zahtjeva za potporu.
- Korisnik u trenutku podnošenja Zahtjeva za potporu mora pripadati ekonomskoj veličini poljoprivrednog gospodarstva od najmanje 2.000 eura.
- Ulaganje u okviru tipa operacije 6.4.1. provodi se u naseljima s najviše 5.000 stanovnika na području jedinice lokalne samouprave u kojoj se nalazi sjedište korisnika.
- Korisnik mora izraditi poslovni plan za Podmjeru 6.4. sukladno članku 11.ovoga Pravilnika.
- Prihvatljiva ulaganja moraju biti u skladu s važećim strateškim i planskim dokumentima jedinice lokalne samouprave u kojoj se provodi ulaganje.
- Kod ulaganja iz članka 7. točke 3. ovoga Pravilnika korisnik mora uspostaviti knjigovodstvo ili odgovarajuću evidenciju sukladno posebnim propisima koji reguliraju predmetno ulaganje najkasnije na kraju ulaganja kako bi dokazao pružanje usluga trećim stranama.
- Korisnik mora biti registriran i obavljati djelatnost u skladu s posebnim propisima koji uređuju područje obavljanja djelatnosti najkasnije do podnošenja zadnjeg Zahtjeva za isplatu.
- Proizvod prerade/predmet trženja mora biti proizvod koji nije obuhvaćen Dodatkom I. Ugovora o funkcioniranju EU.
- Proizvodi koji se koriste unutar ulaganja iz članka 7., točke 1. i 4. moraju potjecati izravno iz vlastite poljoprivredne proizvodnje ili mogu biti nabavljeni izravno (bez posrednika) od drugog poljoprivrednika upisanog u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava
- Proizvodi koje ne proizvode poljoprivrednici, a nužni su za pružanje turističkih usluga te preradu i trženje, izuzeti su od odredbe iz stavka 9. ovoga članka.
- Korisnik prilikom podnošenja Zahtjeva za potporu mora imati podmirene odnosno regulirane finansijske obveze prema državnom proračunu Republike Hrvatske.
- Korisnik mora biti u rangu mikro ili malog poduzeća sukladno Zakonu o poticanju razvoja malog gospodarstva (»Narodne novine« br. 29/02, 63/07, 53/12, i 56/13) koji ispunjava uvjete prihvatljivosti propisane ovim Pravilnikom, a koji je izravno odgovoran za početak, upravljanje, provedbu i rezultate projekta/operacije.
- Korisnici u teškoćama u smislu Smjernice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinansijskih poduzetnika u teškoćama (SL C 249, 31. 7. 2014.) nisu prihvatljni kao korisnici.

PRILOG MJERE 1.2.1. OSIGURAVANJE INFRASTRUKTURE ZA UNAPRJEĐENJE TURISTIČKIH PROIZVODA I USLUGA

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020

Podmjera 7.4. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu

Operacija 7.4.1. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu

- Korisnici su:
  - a) jedinice lokalne samouprave,
  - b) trgovačka društva u većinskom vlasništvu jedinica lokalne samouprave,
  - c) javne ustanove neprofitnog karaktera u kojima su osnivači jedinice lokalne samouprave osim javnih vatrogasnih postrojbi, lokalnih i regionalnih razvojnih agencija,
  - d) udruge/organizacije civilnog društva i vjerske zajednice koje se bave humanitarnim i društvenim djelatnostima od posebnog interesa za lokalno stanovništvo (isključujući lokalne akcijske grupe) i čije su djelatnosti sukladno cilnjim skupinama i klasifikaciji djelatnosti udruga, povezane sa prihvatljivim ulaganjem,
  - e) lokalne akcijske grupe koje su odabранe unutar Programa.
- Uvjeti prihvatljivosti:
  - a) ulaganje je prihvatljivo u naseljima s najviše 5 000 stanovnika,
  - b) ukoliko se ulaganje nalazi na području više naselja svako naselje mora ispuniti uvjet iz točke a) ovoga članka,
  - c) ulaganje je prihvatljivo ako je u skladu sa razvojnom dokumentacijom i prostornim planom jedinice lokalne samouprave,
  - d) korisnik mora osigurati da je ulaganje u funkciji uključujući održavanje i upravljanje najmanje pet godina od dana konačne isplate sredstava,
  - e) korisnik je dužan uz Zahtjev za potporu priložiti izjavu gradskog / općinskog vijeća/ gradske skupštine grada Zagreba o suglasnosti za provedbu ulaganja na području jedinice lokalne samouprave,
  - f) posebni interes za lokalno stanovništvo iz članka 21., stavka 1, točke d) se dokazuje unutar izjave iz točke e) ovoga članka,
  - g) korisnik je dužan uz Zahtjev za potporu priložiti izjavu da će ulaganje biti dostupno lokalnom stanovništvu i različitim interesnim skupinama,
  - h) U slučaju ulaganja u opremanje objekata koji nisu u vlasništvu korisnika, korisnik mora dostaviti Ugovor o najmu koji mora biti sklopljen na rok od najmanje deset godina, računajući od trenutka podnošenja Zahtjeva za potporu. Navedeni Ugovor mora biti upisan u zemljšne knjige.
  - i) Provedba ulaganja od dana izdavanja Odluke o dodjeli sredstava do dana podnošenja posljednjeg Zahtjeva za isplatu može trajati najduže do 24 mjeseci

PRILOG MJERE 1.2.2. POVEĆANJE I UNAPREĐENJE SMJEŠTAJNIH KAPACITETA

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020

Mjera 6 Razvoj poljoprivrednih gospodarstva i poslovanja

Podmjera 6.2. Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnom području

- Korisnici su poljoprivredna gospodarstva upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava te fizičke osobe u svojstvu nositelja ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva koji pokreću novu nepoljoprivrednu djelatnost u ruralnim područjima.
- Korisnik mora biti upisan u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava najmanje jednu godinu prije podnošenja zahtjeva za potporu.
- Poljoprivredno gospodarstvo u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu pripada ekonomskoj veličini iskazanoj u ukupnom standardnom ekonomskom rezultatu poljoprivrednog gospodarstva od najmanje 1.000 eura.
- Ulaganje u pokretanje nepoljoprivredne djelatnosti se provodi u ruralnom području u naseljima s najviše 5.000 stanovnika u području jedinice lokalne samouprave u kojoj je sjedište poljoprivrednog gospodarstva.
- Korisnik mora izraditi poslovni plan za pokretanje nepoljoprivredne djelatnosti u skladu s odredbama iz Priloga IV ovoga Pravilnika.
- Prihvatljive aktivnosti moraju biti u skladu s važećim strateškim ili planskim dokumentima jedinice lokalne samouprave.
- Kod ulaganja u pružanje usluga u ruralnim područjima iz članka 11, točka 3. korisnik trebaju uspostaviti knjigovodstvo ili odgovarajuću evidenciju sukladno nacionalnim propisima najkasnije na kraju provedbe aktivnosti kako bi dokazali pružanje usluga trećim stranama.
- Korisnik treba biti registriran i obavljati djelatnost/aktivnost u skladu s nacionalnim zakonodavstvom najkasnije do podnošenja zadnjeg zahtjeva za isplatu.
- Produkt prerade/predmet trženja mora biti proizvod koji nije obuhvaćen Dodatkom I Ugovora o EU.
- Proizvodi vezani za provođenje aktivnosti iz članka 11. vezani za ponudu hrane i pića – turizam u ruralnom području i koji su ulaz aktivnosti prerade/trženja moraju biti proizvedeni/trženi u skladu s propisima o hrani i potjecati izravno iz vlastite poljoprivredne proizvodnje ili mogu biti nabavljeni izravno (bez posrednika) od drugog poljoprivrednog gospodarstva upisanog u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava osim proizvoda koji se ne proizvode na poljoprivrednim gospodarstvima a nužni su za pružanje turističkih usluga te preradu i trženje proizvoda.
- Nakon konačne isplate potpore, korisnik je dužan najmanje narednih pet godina baviti se aktivnošću za koju je ostvario potporu.

PRILOG MJERE 2.1.1. IZGRADNJA I MODERNIZACIJA DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020.

Podmjera 7.4. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu

Operacija 7.4.1. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu

- Korisnici su:
  - a) jedinice lokalne samouprave,
  - b) trgovačka društva u većinskom vlasništvu jedinica lokalne samouprave,
  - c) javne ustanove neprofitnog karaktera u kojima su osnivači jedinice lokalne samouprave osim javnih vatrogasnih postrojbi, lokalnih i regionalnih razvojnih agencija,
  - d) udruge/organizacije civilnog društva i vjerske zajednice koje se bave humanitarnim i društvenim djelatnostima od posebnog interesa za lokalno stanovništvo (isključujući

lokalne akcijske grupe) i čije su djelatnosti sukladno ciljnim skupinama i klasifikaciji djelatnosti udruga, povezane sa prihvatljivim ulaganjem,
e) lokalne akcijske grupe koje su odabrane unutar Programa.

- Uvjeti prihvatljivosti:
  - a) ulaganje je prihvatljivo u naseljima s najviše 5 000 stanovnika,
  - b) ukoliko se ulaganje nalazi na području više naselja svako naselje mora ispuniti uvjet iz točke a) ovoga članka,
  - c) ulaganje je prihvatljivo ako je u skladu sa razvojnom dokumentacijom i prostornim planom jedinice lokalne samouprave,
  - d) korisnik mora osigurati da je ulaganje u funkciji uključujući održavanje i upravljanje najmanje pet godina od dana konačne isplate sredstava,
  - e) korisnik je dužan uz Zahtjev za potporu priložiti izjavu gradskog / općinskog vijeća/ gradske skupštine grada Zagreba o suglasnosti za provedbu ulaganja na području jedinice lokalne samouprave,
  - f) posebni interes za lokalno stanovništvo iz članka 21., stavka 1, točke d) se dokazuje unutar izjave iz točke e) ovoga članka,
  - g) korisnik je dužan uz Zahtjev za potporu priložiti izjavu da će ulaganje biti dostupno lokalnom stanovništvu i različitim interesnim skupinama,
  - h) U slučaju ulaganja u opremanje objekata koji nisu u vlasništvu korisnika, korisnik mora dostaviti Ugovor o najmu koji mora biti sklopljen na rok od najmanje deset godina, računajući od trenutka podnošenja Zahtjeva za potporu. Navedeni Ugovor mora biti upisan u zemljšne knjige.
  - i) Provedba ulaganja od dana izdavanja Odluke o dodjeli sredstava do dana podnošenja posljednjeg Zahtjeva za isplatu može trajati najduže do 24 mjeseci

PRILOG MJERE 2.1.2. IZGRADNJA I MODERNIZACIJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020.

Podmjera 7.2. Ulaganja u izradu, poboljšanje ili proširenje svih vrsta male infrastrukture, uključujući ulaganja u obnovljive izvore energije i uštedu energije

Operacija 7.2.2. Ulaganja u građenje nerazvrstanih cesta

- Korisnici su jedinice lokalne samouprave
- Uvjeti prihvatljivosti:
  - a) građenje nerazvrstane ceste prihvatljivo je u naseljima s najviše 5 000 stanovnika,
  - b) ukoliko se više naselja povezuje nerazvrstanom cestom svako naselje mora ispuniti uvjet iz točke a) ovoga članka,
  - c) nerazvrstana cesta treba biti naznačena u općem aktu – Odluci o nerazvrstanim cestama grada ili općine u trenutku podnošenja Zahtjeva za potporu ili na kraju ulaganja,
  - d) ulaganje je prihvatljivo ako je u skladu s razvojnom dokumentacijom i prostornim planom jedinice lokalne samouprave,
  - e) korisnik je dužan uz Zahtjev za potporu priložiti izjavu gradskog / općinskog vijeća / gradske skupštine grada Zagreba o suglasnosti za provedbu ulaganja na području jedinice lokalne samouprave,
  - f) korisnik mora osigurati da je ulaganje u funkciji/uporabi uključujući njegovo održavanje i upravljanje najmanje pet godina od dana konačne isplate sredstava,
  - g) provedba ulaganja od dana izdavanja Odluke o dodjeli sredstava do dana podnošenja posljednjeg Zahtjeva za isplatu može trajati najduže do 24 mjeseca.

PRILOG MJERE 2.1.3. UREĐENJE I ODRŽAVANJE JAVNIH POVRŠINA

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020.

Mjera 07 Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima

Podmjera 7.4. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezану infrastrukturu

Operacija 7.4.1. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezану infrastrukturu

- Korisnici su:
  - a) jedinice lokalne samouprave,
  - b) trgovačka društva u većinskom vlasništvu jedinica lokalne samouprave,
  - c) javne ustanove neprofitnog karaktera u kojima su osnivači jedinice lokalne samouprave osim javnih vatrogasnih postrojbi, lokalnih i regionalnih razvojnih agencija,
  - d) udruge/organizacije civilnog društva i vjerske zajednice koje se bave humanitarnim i društvenim djelatnostima od posebnog interesa za lokalno stanovništvo (isključujući lokalne akcijske grupe) i čije su djelatnosti sukladno cilnjim skupinama i klasifikaciji djelatnosti udruga, povezane sa prihvatljivim ulaganjem,
  - e) lokalne akcijske grupe koje su odabранe unutar Programa.
- Uvjeti prihvatljivosti:
  - a) ulaganje je prihvatljivo u naseljima s najviše 5 000 stanovnika,
  - b) ukoliko se ulaganje nalazi na području više naselja svako naselje mora ispuniti uvjet iz točke a) ovoga članka,
  - c) ulaganje je prihvatljivo ako je u skladu sa razvojnom dokumentacijom i prostornim planom jedinice lokalne samouprave,
  - d) korisnik mora osigurati da je ulaganje u funkciji uključujući održavanje i upravljanje najmanje pet godina od dana konačne isplate sredstava,
  - e) korisnik je dužan uz Zahtjev za potporu priložiti izjavu gradskog / općinskog vijeća/ gradske skupštine grada Zagreba o suglasnosti za provedbu ulaganja na području jedinice lokalne samouprave,
  - f) posebni interes za lokalno stanovništvo iz članka 21., stavka 1, točke d) se dokazuje unutar izjave iz točke e) ovoga članka,
  - g) korisnik je dužan uz Zahtjev za potporu priložiti izjavu da će ulaganje biti dostupno lokalnom stanovništvu i različitim interesnim skupinama,
  - h) U slučaju ulaganja u opremanje objekata koji nisu u vlasništvu korisnika, korisnik mora dostaviti Ugovor o najmu koji mora biti sklopljen na rok od najmanje deset godina, računajući od trenutka podnošenja Zahtjeva za potporu. Navedeni Ugovor mora biti upisan u zemljšne knjige.
  - i) Provedba ulaganja od dana izdavanja Odluke o dodjeli sredstava do dana podnošenja posljednjeg Zahtjeva za isplatu može trajati najduže do 24 mjeseci

PRILOG MJERE 2.2.1. PROMICANJE ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE TE OČUVANJE BIOLOŠKE, GEOLOŠKE I KRAJOBRAZNE RAZNOLIKOSTI

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020.

Mjera 7. Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima

Podmjera 7.4. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezану infrastrukturu

Operacija 7.4.1. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu

- Korisnici su:
  - a) jedinice lokalne samouprave,
  - b) trgovačka društva u većinskom vlasništvu jedinica lokalne samouprave,
  - c) javne ustanove neprofitnog karaktera u kojima su osnivači jedinice lokalne samouprave osim javnih vatrogasnih postrojbi, lokalnih i regionalnih razvojnih agencija,
  - d) udruge/organizacije civilnog društva i vjerske zajednice koje se bave humanitarnim i društvenim djelatnostima od posebnog interesa za lokalno stanovništvo (isključujući lokalne akcijske grupe) i čije su djelatnosti sukladno ciljnim skupinama i klasifikaciji djelatnosti udruga, povezane sa prihvatljivim ulaganjem,
  - e) lokalne akcijske grupe koje su odabrane unutar Programa.
- Uvjeti prihvatljivosti:
  - a) ulaganje je prihvatljivo u naseljima s najviše 5 000 stanovnika,
  - b) ukoliko se ulaganje nalazi na području više naselja svako naselje mora ispuniti uvjet iz točke a) ovoga članka,
  - c) ulaganje je prihvatljivo ako je u skladu sa razvojnom dokumentacijom i prostornim planom jedinice lokalne samouprave,
  - d) korisnik mora osigurati da je ulaganje u funkciji uključujući održavanje i upravljanje najmanje pet godina od dana konačne isplate sredstava,
  - e) korisnik je dužan uz Zahtjev za potporu priložiti izjavu gradskog / općinskog vijeća/ gradske skupštine grada Zagreba o suglasnosti za provedbu ulaganja na području jedinice lokalne samouprave,
  - f) posebni interes za lokalno stanovništvo iz članka 21., stavka 1, točke d) se dokazuje unutar izjave iz točke e) ovoga članka,
  - g) korisnik je dužan uz Zahtjev za potporu priložiti izjavu da će ulaganje biti dostupno lokalnom stanovništvu i različitim interesnim skupinama,
  - h) U slučaju ulaganja u opremanje objekata koji nisu u vlasništvu korisnika, korisnik mora dostaviti Ugovor o najmu koji mora biti sklopljen na rok od najmanje deset godina, računajući od trenutka podnošenja Zahtjeva za potporu. Navedeni Ugovor mora biti upisan u zemljšne knjige.
  - i) Provedba ulaganja od dana izdavanja Odluke o dodjeli sredstava do dana podnošenja posljednjeg Zahtjeva za isplatu može trajati najduže do 24 mjeseci

Mjera 8. Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma

Podmjera 8.5. Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava

Operacija 8.5.2. Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture

- Korisnici u okviru Operacije 8.5.2. su:
  - a) šumoposjednici;
  - b) udruženja šumoposjednika/šumovlasnika;
  - c) trgovačka društva i druge pravne osobe i tijela državne uprave čiji je osnivač Republika Hrvatska, koje gospodare šumama i šumskim zemljишima u vlasništvu Republike Hrvatske sukladno Zakonu o šumama;
  - d) udruge civilnog društva ;
  - e) pravne osobe registrirane za djelatnosti zaštite prirode.

- Ukoliko je podnositelj Zahtjeva za potporu šumoposjednik, mora biti upisan u Upisnik šumoposjednika. Kod zajedničkih projekata, svi šumoposjednici koji sudjeluju u zajedničkom projektu moraju biti upisani u Upisnik šumoposjednika.
- Ukoliko je podnositelj Zahtjeva za potporu udruga šumoposjednika/šumovlasnika, mora biti registrirana sukladno nacionalnom zakonodavstvu, a svi šumoposjednici koji su uključeni u projekt moraju biti upisani u Upisnik šumoposjednika.
- Prilikom podnošenja Zahtjeva za potporu za ulaganja u okviru Operacije 8.5.2. korisnik je dužan priložiti idejni plan ulaganja.
- Kod ulaganja na zemljištima u vlasništvu Republike Hrvatske u okviru Operacije 8.5.2. korisnici moraju ishoditi prethodnu pismenu suglasnost pravnih i fizičkih osoba koje upravljaju zemljištem na kojem je planirano ulaganje.
- Kod ulaganja na zemljištima šumoposjednika u okviru Operacije 8.5.2. korisnici moraju ishoditi prethodnu pismenu suglasnost vlasnika zemljišta na kojem je planirano ulaganje

PRILOG MJERA:

3.1.1. JAČANJE LJUDSKIH POTENCIJALA ZA UPRAVLJANJE LAG-OM

3.1.2. USPOSTAVA SUSTAVA ZA PRAĆENJE PROVEDBE LRS I SUSTAVA ZA PREPOZNAVANJE I PRAĆENJE STRATEŠKIH PROJEKATA I PROGRAMA

3.2.1. PROMICANJE DJELOVANJA LAG-A I ANIMACIJA ČLANOVA

3.2.2. PROJEKTI SURADNJE LAG-A

Operacija 19.2.1. Provedba operacija unutar CLLD strategije

Poglavlje A. Odabir LAG-ova u okviru Podmjere 19.2.

- Prihvatljivi korisnici su LAG-ovi.
- LAG mora udovoljiti sljedećim uvjetima:
  1. mora biti registriran kao udruga sukladno Zakonu o udrugama
  2. mora imati izdano Rješenje o usklađenosti statuta sukladno Zakonu o udrugama ili imati podnesen zahtjev za upis promjene statuta u Registru udruga
  3. mora obuhvaćati ruralno područje s više od 10.000, a manje od 150.000 stanovnika
  4. mora obuhvaćati jasno definirano i zemljopisno kontinuirano područje te stanovnike jednog ili više naselja unutar najmanje pet jedinica lokalne samouprave
  5. naselja, tj. jedinice lokalne samouprave, u sastavu LAG-a moraju biti međusobno izravno povezani bilo kopnom, morem ili vodom
  6. jedno naselje može pripadati isključivo jednom LAG-u
  7. sjedište LAG-a mora se nalaziti unutar područja koje LAG obuhvaća
  8. u upravnom (izvršnom) tijelu LAG-a moraju sudjelovati:
  9. predstavnici gospodarskog (kao što su trgovačka društva koja nisu u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske i/ili regionalne/područne i/ili lokalne samouprave, zadruge, obrtnici, poljoprivredna gospodarstva) i civilnog sektora (kao što su građani, udruge, zaklade, fondacije) s najmanje 50 % zastupljenosti
  10. predstavnici izvršnog ili upravnog tijela jedinica lokalne samouprave kojoj pripadaju naselja LAG- a s najmanje 20 % zastupljenosti
  11. žene s najmanje 30 % zastupljenosti
  12. članovi upravnog (izvršnog) tijela LAG-a moraju imati prebivalište ili biti registrirani ili imati podružnicu unutar područja koje obuhvaća LAG
  13. članovi upravnog (izvršnog) tijela LAG-a mogu predstavljati samo jednu pravnu ili fizičku osobu u upravnom (izvršnom) tijelu LAG-a
  14. zaposlenici/ volonteri izvršnog ili upravnog tijela jedinica lokalne samouprave ne mogu biti predstavnici gospodarskog ili civilnog sektora u upravnom (izvršnom) tijelu LAG-a

15. predstavnik pravne ili fizičke osobe u upravnom tijelu LAG-a mora biti vlasnik, zaposlenik, član, volonter ili opunomoćenik pravne osobe koju predstavlja u upravnom tijelu LAG-a
16. javni, gospodarski ili civilni sektor unutar upravnog (izvršnog) tijela LAG-a pojedinačno ne smije posjedovati više od 49 % glasačkih prava, u skladu s člankom 32. Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006.
17. mora imati podmirene odnosno regulirane financijske obveze prema državnom proračunu Republike Hrvatske
18. mora imati izrađenu i od strane upravnog (izvršnog) tijela LAG-a usvojenu LRS za razdoblje 2014. – 2020.
- LAG je dužan ispunjavati uvjete prihvatljivosti iz stavka 1. ovoga članka do datuma konačne isplate Agencije za plaćanje za Podmjere 19.2., 19.3. i 19.4..

Poglavlje B. Provedba LRS- odabir projekata/operacija u Podmjeri 19.2.

- Korisnici su:
  - nositelji projekta sukladno definiciji iz članka 3., stavka 1., točke 10. ovoga Pravilnika koji su podnijeli prijavu LAG-u za odabir projekta/operacije.
  - odabrani LAG-ovi.
- Kada su korisnici odabrani LAG-ovi potrebno je izbjegći sukob interesa prilikom odabira projekta/operacije.
- Za ostvarivanje prava na dodjelu potpore za ulaganja iz članka 30., stavka 1. ovoga Pravilnika, moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:
  1. nositelj projekta mora zadovoljiti uvjete prihvatljivosti za tip operacije propisane Programom i provedbenim podzakonskim aktima.
  2. nositelj projekta mora imati stalno prebivalište ili biti registriran ili imati podružnicu unutar područja koje obuhvaća odabrani LAG.
  3. nositelj projekta mora biti odabran na natječaju koji je raspisao odabrani LAG.
  4. projekt mora biti u skladu s vrstom potpore, intenzitetom potpore, najmanjim i najvišim iznosom potpore, prihvatljivim korisnicima, prihvatljivim ulaganjima, uvjetima prihvatljivosti, prihvatljivim i neprihvatljivim troškovima te općim uvjetima koji su navedeni u Programu i podzakonskim aktima za provedbu pojedine mjere, podmjere, tipa operacije.
  5. projekt se mora provoditi na području odabranog LAG-a.
  6. najviši iznos vrijednosti projekta za koji korisnik podnosi zahtjev za potporu u podmjeri 19.2. iznosi do 100.000 eura u protuvrijednosti u kunama ili do najvišeg iznosa propisanog Programom i podzakonskim aktima za provedbu pojedine mjere, podmjere, tipa operacije.
  7. najviši iznos javne potpore po projektu za koje korisnik podnosi zahtjev za potporu je određen za svaki tip operacije unutar Programa i važećeg pravilnika iznosi do 100.000 eura u protuvrijednosti u kunama ili do najvišeg iznosa propisanog Programom i podzakonskim aktima za provedbu pojedine mjere, podmjere, tipa operacije.

Operacija 19.3.1 Priprema aktivnosti suradnje LAG-a

- Korisnici su odabrani LAG-ovi
- Da bi aktivnosti u okviru operacije 19.3.1. bile prihvatljive, moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. cilj, tip ili tematsko područje planiranog projekta suradnje mora biti opisano ili navedeno u LRS
2. upravno (izvršno) tijelo LAG- a mora donijeti odluku o pokretanju pripremnih aktivnosti za provedbu planiranog projekta suradnje
3. troškovi moraju nastati najduže 18 mjeseci od dana donošenja odluke o pokretanju pripremnih aktivnosti za provedbu planiranog projekta suradnje
4. pripremne aktivnosti provode se na području partnera koji planiraju sudjelovati u projektu
5. u planirani projekt suradnje moraju biti uključena najmanje 2 partnera
6. u projektima suradnje koji se planiraju provoditi s partnerima izvan granica EU, prihvatljive su samo aktivnosti koje se odnose na ruralno područje
7. planirani projekt suradnje mora ostvariti najmanje 40 bodova za kriterije odabira zahtjeva za potporu iz Priloga I. ovoga Pravilnika.

Operacija 19.3.2. Provedba aktivnosti suradnje LAG-a

- Korisnici su odabrani LAG-ovi.
- Da bi aktivnosti u okviru operacije 19.3.2. bile prihvatljive, slijedeći uvjeti moraju biti ispunjeni:
  1. cilj, tip ili tematsko područje projekta suradnje mora biti opisano ili navedeno u LRS
  2. partneri na projektu moraju sklopiti Sporazum o suradnji koji sadrži jasnu razdoblju planiranih aktivnosti po svakom partneru i finansijski plan za svakog partnera te jasne zajedničke ciljeve i rezultate projekta suradnje koji moraju biti u skladu s LRS
  3. finansijski plan mora sadržavati razdoblju troškova po svakom partneru te po tipu/vrsti troška
  4. projekt suradnje mora se provoditi na području partnera koji sudjeluju u provedbi projekta suradnje
  5. u projekt suradnje moraju biti uključena najmanje 2 partnera
  6. u transnacionalnim projektima suradnje koji se provode izvan granica EU, prihvatljive su samo aktivnosti koje se odnose na ruralno područje
  7. troškovi moraju nastati najviše 36 mjeseci od dana potpisa Sporazuma o suradnji
  8. projekt suradnje mora ostvariti najmanje 40 bodova za kriterije odabira zahtjeva za potporu iz Priloga I. ovoga Pravilnika

Operacija 19.4.1 Tekući troškovi i animacija

- Korisnici su odabrani LAG-ovi
- Korisnik mora biti odabran unutar tipa operacije 19.2.1.od strane Agencije za plaćanja.
- Aktivnosti moraju biti završene i odnositi se na razdoblje koje obuhvaća zahtjev za isplatu.
- U zahtjevu za isplatu jasno se moraju razdvojiti tekući troškovi i animacija.
- Svi računi moraju biti plaćeni prije podnošenja zahtjeva za isplatu.

PRILOG 3. NACRT PRIRUČNIKA O RADU LAG-A ZA PROVEDBU LRS I ODABIR PROJEKATA

NACRT PRIRUČNIK O RADU LAG-a ZA PROVEDBU LRS I ODABIR PROJEKATA

Ovaj dokument uključuje opis cjelokupnog procesa provedbe LRS, od pripreme i objave natječaja do donošenja odluke o odabiru projekata. Opisani su rokovi i odgovornosti dionika u procesu provedbe LRS.

Podloga za izradu Priručnika je Pravilnik o provedbi Podmjere 19.2. „Provedba operacija unutar CLLD strategije“, Podmjera 19.3. „Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a“ i Podmjere 19.4. „Tkući troškovi i animacija“ unutar Mjere 19 „Potpora lokalnom razvoju u okviru inicijative LEADER (CLLD – lokalni razvoj pod vodstvom zajednice) iz programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. (NN 47/16).

Upravni odbor LAG-a donosi Priručnik o radu LAG-a za provedbu LRS i odabir projekata (u dalnjem tekstu Priručnik), kao i njegove izmjene i dopune. Prilikom izmjena ili dopuna Priručnika potrebno je svaku novu verziju označiti rednim brojem i datumom donošenja.

1. OPĆI DIO

1.1. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA ZADUŽENA ZA PROVEDBU LRS

Za provedbu LRS i odabir projekata zaduženi su:

1. Ured LAG-a (zaposlenici LAG-a)
2. Komisija za ocjenjivanje projekata
3. Upravni odbor LAG-a

LAG je dužan educirati sve dionike koji sudjeluju u procesu provedbe LRS i odabira projekata.

Ured LAG-a zadužen je za:

- informiranje korisnika,
- pravovremeno pripremanje i raspisivanje natječaja sukladno Planu provedbe LRS,
- zaprimanje prijava,
- administrativnu kontrolu prijave i
- postupanje nakon odabira projekata.

Upravni odbor LAG-a imenuje 5-7 članova Komisije za ocjenjivanje projekata (u dalnjem tekstu Komisija). Komisija se može sastojati od članova/zaposlenika/volontera LAG-a i/ili vanjskih stručnjaka.

Komisija ocjenjuje kvalitetu projekata u dvije faze: temeljem definiranih kriterija odabira i temeljem definiranih dodatnih kriterija. Nakon ocjenjivanja Komisija predlaže Upravnom odboru LAG-a odabir projekata sukladno kreiranoj rang listi.

Upravni odbor LAG-a donosi Odluku o odabiru projekata koji ostvaruju sufinanciranje iz Programa ruralnog razvoja 2014.-2020. putem Lokalne razvojne strategije LAG-a sukladno Pravilniku o provedbi Podmjere 19.2. »Provedba operacija unutar CLLD strategije«, Podmjere 19.3. »Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a« i Podmjere 19.4. »Tkući troškovi i animacija« unutar Mjere 19 »Potpora lokalnom razvoju u okviru inicijative leader (CLLD – lokalni razvoj pod vodstvom zajednice)« iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020.

Najmanje 51 % članova Upravnog odbora LAG-a mora odobriti svaki pojedini projekt o kojem se donosi Odluka.

1.2. PROCEDURA IZBJEGAVANJA SUKOBA INTERESA TE POSTUPANJE U SLUČAJU OTKRIVANJA EVENTUALNIH NEPRAVILNOSTI I PRIJEVARA

Sukob interesa postoji kada je nepristran odabir projekta ugrožen zbog prilike da osoba svojom odlukom ili drugim djelovanjem pogoduje sebi ili sebi bliskim osobama.

Član Upravnog odbora ili član Komisije izuzima se iz postupka odabira i ocjenjivanja projekata ukoliko je sam prijavitelj projekta ili član organizacije koja podnosi prijavu ili je na drugi način direktno uključen u prijavljeni projekt za provedbu Lokalne razvojne strategije.

Ukoliko se u Upravnom odboru LAG-a nalazi član za kojeg bi se moglo utvrditi postojanje sukoba interesa, LAG ga je dužan zamijeniti članom koji pripada istom sektoru i pri tome poštujući načelo ravnopravnosti odlučivanja.

Sve osobe koje sudjeluju u odabiru projekata pristiglih na LAG natječaj potpisuju Izjavu o nepristranosti i povjerljivosti i to nakon zaprimanja svih prijava te time potvrđuju da nisu u sukobu interesa u odnosu na korisnike. Obrazac Izjave o nepristranosti i povjerljivosti bit će objavljen na web stranici Ministarstva i APPRRR-a.

U slučaju žalbi te otkrivenih nepravilnosti i/ili prijevara Upravni odbor za rješavanje pojedinog spora može imenovati tročlano povjerenstvo. Povjerenstvo iz prethodnog stavka provodi postupak i nakon utvrđenog činjeničnog stanja Upravnom odboru predlaže donošenje odgovarajuće odluke za rješavanje spora. Protiv odluke Upravnog odbora može se u roku 10 dana od dana dostave odluke uložiti prigovor Nadzornom odboru Udruge.

1.3. INFORMIRANJE KORISNIKA

LAG organizira radionice, animira javnost te informira o najavi i raspisivanju Natječaja preko službene stranice LAG-a, članova LAG-a ili drugih medija u cilju što kvalitetnije pripreme i dostave projekata.

Ured LAG-a je dostupan za odgovore na sva pitanja vezana uz LAG natječaje telefonskim putem, preko e-mail adrese ili osobno u uredu LAG-a u uredovno vrijeme. Za sva sporna pitanja oko provedbe LRS i odabira projekata ured LAG-a je dužan zatražiti odgovor Ministarstva poljoprivrede i/ili APPRRR.

2. PROCESNI DIO

2.1. PRIPREMA I OBJAVA NATJEČAJA

LAG natječaj je natječaj koji provodi LAG za mjeru, podmjeru, tip operacije koji je naveden u odabranoj LRS i namijenjen nositeljima projekata na području LAG-a.

Pravna podloga za raspisivanje LAG natječaja je Pravilnik o provedbi Podmjere 19.2. „Provedba operacija unutar CLLD strategije“, Podmjera 19.3. „Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a“ i Podmjere 19.4. „Tекуći troškovi i animacija“ unutar Mjere 19 „Potpora lokalnom razvoju u okviru inicijative LEADER (CLLD – lokalni razvoj pod vodstvom zajednice) iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. (NN 47/16) – članak 31.

Upravni odbor LAG-a raspisuje Natječaj sukladno Planu provedbe LRS, a u pravilu jednom godišnje.

Natječaj se raspisuje za pojedini tip operacije naveden u odabranoj LRS – sukladno Planu provedbe i raspoloživim sredstvima. Dinamika raspisivanja natječaja planira se u Planu provedbe LRS, a koji se predaje APPRRR-u nakon potpisivanja Ugovora o provedbi Podmjere 19.2.

LAG mora osigurati transparentnost u objavljivanju Natječaja za izbor projekata za provedbu LRS. LAG u pravilu objavljuje natječaj najmanje na web stranici LAG-a, a može i putem drugih informativnih medija. LAG može na web stranici objaviti i najavu natječaja koja prethodi samom natječaju. Voditelj LAG-a je zadužen za koordinaciju i pravovremenu objavu natječaja, a sukladno Planu provedbe LRS.

Minimalno trajanje natječaja je 30 dana, a maksimalno 60 dana.

Po objavi natječaja LAG je dužan obavijestiti APPRRR radi rezervacije sredstava.

Obvezni sadržaj natječaja:

- Tip operacije za koju se raspisuje natječaj,
- Uvjeti podnošenja zahtjeva za potporu za nositelje projekta,
- Prihvatljivi korisnici,
- Kriteriji prihvatljivosti,
- Iznos javne potpore za dodjelu korisnicima odabranih projekata po natječaju te maksimalni pojedinačni iznos potpore,
- Intenzitet javne potpore s jasno definiranim uvećanjima, ako su predviđena u LRS,
- Popis dokumentacije prilikom podnošenja projekata,
- Kriteriji odabira projekata + dodatni kriteriji,
- Način podnošenja zahtjeva za potporu,
- Rokovi podnošenja zahtjeva za potporu,
- Rokovi podnošenja Zahtjeva za potporu u APPRRR od strane nositelja projekta - 30 dana od dana zaprimanja Obavijesti o potvrdi projekta i rezervaciji sredstava,
- Obaveza praćenja projekta od strane LAG-a i obveze korisnika prema LAG-u,
- U prilogu natječaja objaviti Obrazac Zahtjeva za potporu, popis dokumenata prilikom podnošenja zahtjeva za potporu, kriterije odabira u skladu s LRS, listu prihvatljivih troškova – liste iz pravilnika PRR, poslovni plan, Izjavu o veličini poduzeća.

2.2. ZAPRIMANJE PRIJAVE

Prijave na natječaj zaprimaju zaposlenici ureda LAG-a uz koordinaciju i kontrolu voditelja LAG-a. Prijave se zaprimaju putem pošte (omotnica s povratnicom) i/ili osobno od korisnika (LAG izrađuje obrazac koji daje korisniku kao dokaz zaprimanja prijave, a u kojem je naznačen datum i točno vrijeme zaprimanja).

Prilikom zaprimanja provjerava se pravovremenost prijave, te se prijava odbija ako je zaprimljena izvan definiranog roka natječaja.

Ukoliko prijava (cjelokupna dokumentacija) nije numerirana, ista se numerira od strane zaposlenika LAG-a. Dokumentacija se kopira u najmanje jednom primjerku i skenira te pohranjuje.

Svi dokumenti vezani za svaku prijavu čuvaju se u uredu LAG-a u dosjeu koji je numeriran evidencijskim brojem prijave.

Prilikom zaprimanja prijave na natječaj, dodjeljuje se evidencijski broj prijave. Evidencijski broj se sastoji od tri dijela: prvi broj označava redni broj prijave u natječaju, drugi broj označava redni broj natječaja u programskom razdoblju, a treći broj označava godinu u kojoj je natječaj raspisan (npr. 1-1/2017).

Zaposlenici LAG-a iz zaprimljenih prijava upisuju osnovne podatke u evidencijske obrasce LAG-a koji služe kasnijem izvještavanju i praćenju provedbe LRS. Po završetku natječaja se iz evidencijskog obrasca kreira lista svih prijava sa osnovnim podacima koja se daje Komisiji i Upravnom odboru (sudionicima u procesu odabira projekata) uz obrazac Izjave o nepostojanju sukoba interesa.

2.3. ADMINISTRATIVNA KONTROLA PRIJAVA (ELIMINACIJSKA PROVJERA, PROVJERA KOMPLETNOSTI DOKUMENTACIJE I PROVJERA PRIHVATLJIVOSTI PRIJAVE)

Administrativna kontrola svih prijava obavlja se u roku od 15 dana po završetku natječaja. Administrativnu kontrolu prijava radi voditelj LAG-a uz kontrolu minimalno jedne osobe koju imenuje Upravni odbor LAG-a.

LAG za natječaj izrađuje i koristi obrazac za administrativnu kontrolu prijava, a koji obuhvaća trodijelnu kontrolnu listu za eliminacijsku provjeru, provjeru kompletnosti dokumentacije i provjeru prihvatljivosti prijave. Administrativna kontrola obuhvaća i izračun potpore.

Kontrolna lista sadržava ime i prezime osobe koja je izvršila kontrolu, potpis i datum kontrole te potpis i datum kada je provjeru izvršila druga osoba.

Prvi dio kontrolne liste, koji se odnosi na eliminacijsku provjeru, sadrži pitanja na koje su odgovori DA ili NE te na koje nema mogućnosti dopune/obrazloženja/ispravka jer se činjenice sadržane u pitanjima ne mogu promijeniti (primjeri pitanja u kontrolnoj listi su: ima li nositelj projekta stalno prebivalište ili sjedište/podružnicu unutar LAG područja; provodi li se projekt na području LAG-a; iznos tražene potpore je sukladan natječaju,...). Ukoliko je odgovor na bilo koje pitanje u prvom dijelu kontrolne liste NE, projekt se odbija.

Drugi dio kontrolne liste, koji se odnosi na provjeru kompletnosti dokumentacije, uključuje provjeru sadržaja prijave i predane dokumentacije (primjeri pitanja u kontrolnoj listi su: priložena je Potvrda porezne uprave iz koje je vidljivo da korisnik ima regulirane financijske obveze prema državnom proračunu, priložena je kopija osobne iskaznice nositelja poljoprivrednog gospodarstva, priložena je izjava o veličini poduzeća,...). Odgovori na pitanja su DA, NE, dopuna/obrazloženje/ispravak, a ukoliko je odgovor na bilo koje pitanje u kontrolnoj listi NE (nakon dopune/obrazloženja/ispravka) prijava se odbija.

Treći dio kontrolne liste, koji se odnosi na provjeru prihvatljivosti prijave, sadrži pitanja koja provjeravaju prihvatljivost korisnika i kriterije prihvatljivosti koji su definirani Natječajem. Odgovori na pitanja su DA, NE, dopuna/obrazloženje/ispravak, a ukoliko je odgovor na bilo koje pitanje u kontrolnoj listi NE (nakon dopune/obrazloženja/ispravka) prijava se odbija.

U sklopu administrativne kontrole radi se i izračun potpore putem zasebne kontrolne liste koja sadrži kriterije odabira sukladno Natječaju. Ukoliko je predviđeno Natječajem, projektu se dodjeljuje viši intenzitet potpore.

Dopuna/obrazloženje/ispravak traži se od korisnika putem univerzalnog obrasca LAG-a, a rok za dostavu tražene dopune/obrazloženja/ispravka je 7 dana. Za svaku fazu administrativne kontrole, u kojoj se dopušta, moguća je jedna dopuna/obrazloženje/ispravak.

2.4. OCJENJIVANJE I RANGIRANJE

Komisija ocjenjuje prijave pomoću kontrolnih lista koje sadrže kriterije odabira i dodatne kriterije sukladno Natječaju. Na svakoj kontrolnoj listi naznačuje se ime i prezime ocjenjivača te potpis i datum ocjenjivanja.

Na svakoj sjednici Komisije vodi se zapisnik.

Ukoliko korisnik i projekt ne zadovoljavaju minimalni broj bodova prema kriterijima odabira, prijava se odbija.

Moguće je tražiti obrazloženje/ispravak pojedinih dokumenata pomoću kojih se ocjenjuje prijava, a rok za dostavu traženog obrazloženja/ispravka je 7 dana. Dopune u ovoj fazi nisu moguće.

Po završetku ocjenjivanja, Komisija kreira završnu tablicu s prikazom kriterija odabira, dodatnih kriterija i ostvarenog broja bodova po svakom ocjenjivaču.

Temeljem tablice, kreira se rang lista sukladno ukupnom broju ostvarenih bodova koja se sa završnom tablicom prosljeđuje Upravnom odboru LAG-a.

2.5. ODABIR PROJEKATA

Od zatvaranja Natječaja za prijavu projekata do izbora projekata na sjednici Upravnog odbora može proći najviše 45 dana. U tom vremenu, Komisija uz koordinaciju voditelja LAG-a mora Upravnom odboru LAG-a pripremiti prijedlog izbora projekata (rang listu) u roku od 30 dana.

Upravni odbor LAG-a razmatra pristigle prijave i predloženu rang listu Komisije te kreira posebnu prioritetu ljestvicu u skladu sa raspoloživim sredstvima odobrenog Plana provedbe LRS.

Sukladno prioritetnoj ljestvici Upravni odbor donosi Odluke o odabranim projektima. Odluke potpisuje predsjednik/ca LAG-a. Odluke moraju biti objektivne i temeljene na procedurama i propisanim kriterijima odabira za svaku mjeru.

Na svakoj sjednici Upravnog odbora vodi se zapisnik.

Nakon donošenja Odluke, u roku od 5 dana, odabranim se korisnicima šalje Obavijest o odobrenju projekta s definiranim koracima i rokovima dalnjeg postupanja prema APPRRR-u, a sukladno Natječaju. Korisnik se mora prijaviti u Evidenciju korisnika AGRONET najkasnije do podnošenja Zahtjeva za potvrdu natječaja i rezervaciju sredstava na kojem je projekt odabran. Po završetku procedure odabira projekata, originalna dokumentacija se u roku od 10 dana vraća korisnicima.

2.6. PROCEDURA LAG-a NAKON ODABIRA PROJEKATA

LAG je dužan u roku od 60 dana od dana završetka LAG natječaja poslati u APPRRR Zahtjev za potvrdu natječaja i rezervaciju sredstava zajedno sa slijedećom dokumentacijom :

- popis osoba koje su sudjelovale u odabiru projekata,
- zapisnik sa sjednica ,
- završnu tablicu s prikazom kriterija odabira i ostvarenog broja bodova po svakom ocjenjivaču,
- rang lista svih prijava,
- popis svih odobrenih projekata sa slijedećim podacima (naziv odabranog projekta sa popisom prihvatljivih ulaganja/troškova, naziv korisnika, postotak i iznos javne potpore),
- zapisnik sa sjednice Upravnog odbora na kojem su projekti odabrani,
- potpisane Izjave o nepristranosti i povjerljivosti osoba koje su sudjelovale u odabiru projekata.

Za pravovremeno slanje Zahtjeva odgovoran je voditelj/ica i predsjednik/ica LAG-a.

Po zaprimanju Odluke o potvrdi natječaja i rezervacije sredstava u APPRRR, te dostave Obavijesti o potvrdi projekta i rezervaciji sredstava nositeljima odabralih projekata, LAG je dužan osigurati da nositelji odabralih projekata u roku od 30 dana podnesu Zahtjev za potporu u AGRONET na raspisani natječaj za LAG projekte.

Pomoći u podnošenju Zahtjeva za potporu APPRRR-u nositeljima projekata osigurava ured LAG-a.

LAG je dužan objaviti rezultate odabira projekata na web stranici i obavijestiti svakog nositelja projekta o rezultatima provedenog LAG natječaja.

PRILOG 4. KRITERIJI ODABIRA PROJEKATA ZA SVAKI TIP OPERACIJE

KRITERIJI ODABIRA ZAHTJEVA ZA POTPORU

KRITERIJI ODABIRA ZA TIP OPERACIJE 4.1.1	
KRITERIJ	Bodovi
1 Veličina gospodarstva SO	max. 20
do 14.999	15
od 15.000 do 49.999	20
od 50.000 do 99.999	18
od 100.000 do 499.999	10
preko 500.000	5
2 Udruživanje proizvođača (proizvođačka grupa/organizacija, zadruga ili zajednički projekt)	20
3 Stručna spremna i radno iskustvo nositelja ili člana/odgovorne osobe ili zaposlenika	max. 5
VSS, VŠS agronomskog ili veterinarskog smjera ili min. 8 g. radnog iskustva u poljoprivredi	5
SSS agronomskog ili veterinarskog smjera ili min. 4 g. radnog iskustva u poljoprivredi	3
4 Ulaganje u prioritetne sektore (voće i povrće, stočarstvo (uključujući peradarstvo))	20
5 Tip ulaganja	max. 15
ulaganje u izgradnju, rekonstrukciju i/ili modernizaciju (sa ili bez opremanja)	15
ulaganje u opremanje	10
nabava poljoprivredne mehanizacije	5
6 Ulaganjem se uvodi inovativni tehnološki proces	10
7 Ulaganje doprinosi obnovi, očuvanju i poboljšanju ekosustava (P4)	max. 10
ulaganje doprinosi boljem upravljanju vodama, uključujući upravljanje gnojivima i pesticidima (fokus područje 4B)	5
ulaganje doprinosi sprečavanju erozije tla i bolje upravljanje tlom (fokus područje 4C)	5
8 Ulaganje doprinosi promicanju učinkovitosti resursa te poticanje pomaka prema gospodarstvu s niskom razinom ugljika otpornom na klimatske promjene (P5)	max. 15
ulaganje doprinosi povećanju učinkovitosti u korištenju vode u poljoprivredi (fokus područje 5A)	5
ulaganje doprinosi povećanju učinkovitosti u korištenju energije u poljoprivredi i preradi hrane (fokus područje 5B)	5
ulaganje doprinosi smanjenju emisije stakleničkih plinova i amonijaka iz poljoprivrede (fokus područje 5D)	5
9 Ulaganje u područjima sa prirodnim ograničenjima i ostalim posebnim ograničenjima	5
MAKSIMALNI BROJ BODOVA	100
PRAG PROLAZNOSTI	30

KRITERIJI ODABIRA ZA TIP OPERACIJE 4.2.1		
KRITERIJ		Bodovi
1 Veličina poduzeća		max. 15
mikro i mala		15
srednja		10
velika		5
2 Proizvodačka grupa/organizacija/zadruga/zajednički projekt		15
3 Ulaganje u prioritetne sektore (prerada mesa i mlijeka, prerada voća i povrća)		20
4 Tip ulaganja		max. 15
ulaganje u izgradnju i opremanje		10
ulaganje u rekonstrukciju, modernizaciju ili opremanje postojećih objekata		15
5 Ulaganje u proizvodne procese iz sheme kvalitete		15
6 Inovativnost		max. 15
ulaganjem se uvodi novi inovativni tehnološki proces		15
uvođenje novog proizvoda, novog i unaprijeđenog tehnološkog procesa ili marketinškog alata		10
7 Ulaganje doprinosi promicanju učinkovitosti resursa te poticanje pomaka prema gospodarstvu s niskom razinom ugljika otpornom na klimatske promjene kroz povećanje učinkovitosti u korištenju energije (fokus područje 5B)		15
8 Indeks razvijenosti JLS (po mjestu ulaganja)		max. 10
manji od 50% prosjeka Republike Hrvatske		10
između 50% i 75% prosjeka Republike Hrvatske		8
između 75% i 100% prosjeka Republike Hrvatske		6
između 100% i 125% prosjeka Republike Hrvatske		2
MAKSIMALNI BROJ BODOVA		105
PRAG PROLAZNOSTI		35

KRITERIJI ODABIRA ZA TIP OPERACIJE 6.1.1.		
Kriterij		Bodovi
1 Ekonomski položaj poljoprivrednog gospodarstva		Max. 10
8.000 € – 24.999 €		5
25.000 € – 49.999 €		10
2 Vlasnički status poljoprivrednog gospodarstva		Max. 10
Korisnik ima pravo korištenja poljoprivrednog potencijala kao vlasnik/posjednik poljoprivrednog potencijala1		10
Korisnik ima pravo korištenja poljoprivrednog potencijala drugom ugovornom obvezom na period više od 15 godina		5
3 Stručna sprema i radno iskustvo korisnika		Max.

		15
	Korisnik ima završen diplomski (Ms) ili prediplomski (Bs) studij agronomskog ili veterinarskog smjera	15
	Korisnik ima završenu srednju školu iz područja poljoprivrede ili veterine	10
	Korisnik ima 2 godine radnog iskustva na poljoprivrednom gospodarstvu i potvrdu o stručnom obrazovanju i osposobljavanju iz područja poljoprivrede ili veterine koji je priznat od strane nadležnog tijela	7
4	Stupanj razvijenost JLS-a u kojem se provode aktivnosti iz poslovnog plana sukladno indeksu razvijenosti	Max. 10
	I. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 50% prosjeka RH	10
	II. i III. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti od 50% do manje od 100% prosjeka RH	8
	IV. i V. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti 100% i više od prosjeka RH	6
5	Status zaposlenja korisnika	Max. 10
	Korisnik je prije podnošenja Zahtjeva za potporu bio neprekidno nezaposlen 3 godine i više	10
	Korisnik je prije podnošenja Zahtjeva za potporu bio neprekidno nezaposlen manje od 3 godine	5
6	Aktivnosti iz poslovnog plana se provode u područjima sa prirodnim ograničenjima i ostalim posebnim ograničenjima	10
7	Aktivnosti iz poslovnog plana se odnose na prioritetne sektore voće, povrće, stočarstvo	15
8	Aktivnosti iz poslovnog plana se odnose na ekološku poljoprivredu, sustave kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode i agro-okolišne mjere	10
NAJVEĆI MOGUĆI BROJ BODOVA		90
PRAG PROLAZNOSTI		30

KRITERIJI ODABIRA ZA TIP OPERACIJE 6.2.1.

Kriterij	Bodovi
1 Stručna spremna i radno iskustvo nositelja poljoprivrednog gospodarstva ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva	Max. 10
Nositelj poljoprivrednog gospodarstva ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva ima završen sveučilišni (prediplomski ili diplomski ili poslijediplomski studij) ili stručni studij (stručni studij ili specijalistički diplomske stručne studije) vezano za nepoljoprivrednu djelatnost za koju se prijavljuje	10
Nositelj poljoprivrednog gospodarstva ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva ima završenu srednju školu vezano za nepoljoprivrednu djelatnost za koju se prijavljuje	7
Nositelj poljoprivrednog gospodarstva ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva ima 2 godine radnog iskustva i ovjeren završetak stručnog tečaja vezano za nepoljoprivrednu djelatnost za koju se prijavljuje	5
2 Stupanj razvijenost JLS-a u kojem se provode aktivnosti iz poslovnog plana sukladno indeksu razvijenosti	Max. 10
I. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 50% prosjeka RH	10
II. i III. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti od 50% do manje od 100 % prosjeka RH	8
IV. i V. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti 100% i više od prosjeka RH	6
3 Status zaposlenja nositelja poljoprivrednog gospodarstva ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva	Max. 10

	Nositelj poljoprivrednog gospodarstva ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva je prije podnošenja Zahtjeva za potporu bio neprekidno nezaposlen 3 godine i više	10
	Nositelj poljoprivrednog gospodarstva ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva je prije podnošenja Zahtjeva za potporu bio neprekidno nezaposlen manje od 3 godine	5
4	Aktivnosti iz poslovnog plana doprinose očuvanju/stvaranju novih radnih mesta	Max. 15
	Aktivnostima iz poslovnog plana očuvati će se postojeća radna mjesta ili ista povećati do uključujući 0.5 radnih mesta, iskazano u ekvivalentu pune zaposlenosti (FTE)	5
	Aktivnosti iz poslovnog plana doprinijeti će povećanju radnih mesta više od 0.5 do uključujući 2 radna mjesta, iskazano u ekvivalentu pune zaposlenosti (FTE)	10
	Aktivnosti iz poslovnog plana doprinijeti će povećanju radnih mesta i to više od 2, iskazano u ekvivalentu pune zaposlenosti (FTE)	15
5	Aktivnosti iz poslovnog plana imaju pozitivan utjecaj na okoliš	5
	NAJVEĆI MOGUĆI BROJ BODOVA	50
	PRAG PROLAZNOSTI	15

KRITERIJI ODABIRA ZA TIP OPERACIJE 6.3.1.

Kriterij	Bodovi
1 Ekonomска veličina korisnika	Max. 10
2.000 € – 3.999 €	7
4.000 € – 7.999 €	10
2 Status zaposlenja nositelja poljoprivrednog gospodarstva ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva⁷	Max. 15
Nositelj poljoprivrednog gospodarstva ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva je prije podnošenja Zahtjeva za potporu bio neprekidno nezaposlen 3 godine i više	15
Nositelj poljoprivrednog gospodarstva ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva je prije podnošenja Zahtjeva za potporu bio neprekidno nezaposlen manje od 3 godine	10
3 Aktivnosti iz poslovnog plana imaju pozitivan utjecaj na okoliš	5
4 Stupanj razvijenost JLS-a u kojem se provode aktivnosti iz poslovnog plana sukladno indeksu razvijenosti	Max. 10
I. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 50% prosjeka RH	10
II. i III. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti od 50% do manje od 100 % prosjeka RH	8
IV. i V. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti 100% i više od prosjeka RH	6
5 Udaljenost /izoliranost područja (aktivnosti se provode na području koje se nalazi na otoku ili brdsko-planinskom području)	15
NAJVEĆI MOGUĆI BROJ BODOVA	55
PRAG PROLAZNOSTI	20

KRITERIJI ODABIRA ZA TIP OPERACIJE 6.4.1.

Kriterij	Bodovi
1 Stručna spremna i radno iskustvo nositelja poljoprivrednog gospodarstva ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva¹	Najviše 10

	Nositelj poljoprivrednog gospodarstva ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva ima završen diplomski ili preddiplomski studij vezano za nepoljoprivrednu djelatnost za koju se prijavljuje	10
	Nositelj poljoprivrednog gospodarstva ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva ima završenu srednju školu vezano za nepoljoprivrednu djelatnost za koju se prijavljuje	7
	Nositelj poljoprivrednog gospodarstva ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva ima 2 godine radnog iskustva i ovjeren završetak stručnog tečaja vezano za nepoljoprivrednu djelatnost za koju se prijavljuje	5
2	Ulaganje doprinosi stvaranju novih radnih mesta	Najviše 15
	Stvaranje i zadržavanje jednog ili više stalnih radnih mesta iz područja turizma na ruralnom području ili prerade	15
	Stvaranje i zadržavanje jednog ili više stalnih radnih mesta u području tradicijskih- umjetničkih obrta, pružanju usluga u ruralnim područjima	10
	Stvaranje sezonskih/povremenih radnih mesta u svim područjima	5
3	Status zaposlenja nositelja poljoprivrednog gospodarstva ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva	Najviše 10
	Nositelj poljoprivrednog gospodarstva ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva je prije podnošenja Zahtjeva za potporu bio neprekidno nezaposlen 3 godine i više	10
	Nositelj poljoprivrednog gospodarstva ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva je prije podnošenja Zahtjeva za potporu bio neprekidno nezaposlen manje od 3 godine	5
4	Ulaganja iz poslovnog plana imaju pozitivan utjecaj na okoliš	5
5	Stupanj razvijenost JLS-a u kojem se ulaganje provodi sukladno indeksu razvijenosti	Najviše 10
	I. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 50 % prosjeka RH	10
	II. i III. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti od 50 % do manje od 100 % prosjeka RH	8
	IV. i V. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti više od 100 % prosjeka RH	6
	NAJVEĆI MOGUĆI BROJ BODOVA	50
	PRAG PROLAZNOSTI	25

KRITERIJI ODABIRA ZA TIP OPERACIJE 7.2.2.

Kriterij	Bodovi
1 Stupanj razvijenost JLS-a u kojem se ulaganje provodi sukladno indeksu razvijenosti	max. 20
I. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 50 % prosjeka RH	20
II. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti od 50 % do manje od 75 % prosjeka RH	15
III. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti od 75 % do manje od 100 % prosjeka RH	10
IV. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti od 100 % do manje od 125 % prosjeka RH	5
2 Prioritetno ulaganje	max. 15
ulaganje u rekonstrukciju nerazvrstane ceste	15
ulaganje u gradnju nerazvrstane ceste	5
3 Povezanost naselja	max. 15
ceste do javnih, poslovnih, gospodarskih i drugih infrastrukturnih objekata	15

	ceste koje izravno povezuju naselja	10
	ceste koje se izravno spajaju na cestu višeg ranga	5
4	Uravnotežen razvoj područja	15
	ulaganje se provodi na području od strateškog značaja za RH	15
	NAJVEĆI MOGUĆI BROJ BODOVA	65
	PRAG PROLAZNOSTI	20

KRITERIJI ODABIRA ZA TIP OPERACIJE 7.4.1.

Kriterij	Bodovi
1 Stupanj razvijenost JLS-a u kojem se ulaganje provodi sukladno indeksu razvijenosti	max. 20
I. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 50 % prosjeka RH	20
II. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti od 50 % do manje od 75 % prosjeka RH	15
III. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti od 75 % do manje od 100 % prosjeka RH	10
IV. skupina JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti od 100 % do manje od 125 % prosjeka RH	5
2 Tip ulaganja/prioritetno ulaganje	max. 20
ulaganje u rekonstrukciju (sa ili bez opremanja)	20
ulaganje u građenje i opremanje	10
ulaganje u građenje ³	5
3 Ulaganje doprinosi stvaranju novih radnih mjeseta	10
4 Doprinos kvaliteti života (potencijalni korisnici)	max. 20
Ulaganja u građevine za ostvarivanje organizirane njege, odgoja, obrazovanja i zaštite djece do polaska u osnovnu školu (dječji vrtići, rekonstrukcija i opremanje prostora za izvođenje programa predškole u osnovnim školama te rekonstrukcija i opremanje prostora za igraonice pri knjižnicama, zdravstvenim, socijalnim, kulturnim i sportskim ustanovama, udrugama te drugim pravnim osobama u kojima se provode kraći programi odgojno-obrazovnog rada s djecom rane i predškolske dobi uz suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta sukladno odredbama Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi ⁴)	20
Ulaganje u javno dostupnu infrastrukturu otvorenu za sve pojedince i sve interesne skupine (javne zelene površine – parkovi i sl.; pješačke staze; pješačke zone; otvoreni odvodni kanali koji nisu sastavni dio ceste; groblja; javne prometne površine – trgovи, pothodnici, nadvožnjaci, javne stube i prolazi; tržnice; dječja igrališta, sportske i građevine kojim ne upravlja udruga, rekreacijske zone na rijekama i jezerima, biciklističke staze i trake, tematski putovi i parkovi, turistički informativni centri)	15
Ulaganje u multifunkcionalnu društvenu infrastrukturu za javnu uporabu kojom se koristi više od četiri interesnih skupina (društveni domovi, kulturni centri, vatrogasni domovi i spremišta, planinarski domovi i skloništa, sportske građevine, objekti za slatkovodni sportski ribolov) kojom upravlja udruga	10
NAJVEĆI MOGUĆI BROJ BODOVA	70
PRAG PROLAZNOSTI	25

KRITERIJI ODABIRA ZA TIP OPERACIJE 8.5.2.

Kriterij		Bodovi
1	Cilj ulaganja	max. 20
1.1.	Ulaganja kojima je krajnji cilj educiranje i informiranje o šumi, održivom gospodarenju šumama, zaštiti šuma i okolišu	20
1.2.	Ulaganja kojima je krajnji cilj promicanje i korištenje rekreacijskih, zdravstvenih i turističkih funkcije šuma te prirodne ljepote krajobraza	15
1.3.	Ulaganja kojima se promovira održivo korištenje nedrvnih šumskega proizvoda	10
1.4.	Ulaganja kojima je cilj revitalizacija i uređenje pojedinačnih elementa unutar šume (izvori, bunari, ulazi u spilje)	5
2	Tip korisnika	max. 10
2.1.	Šumoposjednici, udruga šumoposjednika/šumovlasnika	10
2.2.	Trgovačka društva i druge pravne osobe koje gospodare državnim šumama i šumskim zemljištem, te udruge civilnog društva i druge pravne osobe aktivne u zaštiti prirode	5
3	Tip ulaganja	max. 10
3.1.	Ulaganja kod kojih se koriste prirodni i ekološki prihvatljivi materijali	10
4	Lokacija ulaganja	5
4.1.	Ulaganja koje se provode u šumama unutar zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže Natura 2000	5
NAJVEĆI MOGUĆI BROJ BODOVA		45
PRAG PROLAZNOSTI		15

Napomena:

Kriteriji odabira Zahtjeva za potporu sukladni su trenutno važećim Pravilnicima za provedbu pojedinih mjeru, podmjeru i tipova operacija Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. te će se u slučaju izmjena pojedinih Pravilnika, kriteriji odabira LAG-a usklađivati s istima.

PRILOG 5. DODATNI KRITERIJI ZA OCJENJIVANJE KVALITETE PROJEKATA

---

1. Opravdanost i dizajn projekta		Mogući broj bodova	Dodijeljen broj bodova
	Ciljevi, aktivnosti i očekivani rezultati su povezani, jasni, konkretni i realni	0-10	
	Projektne aktivnosti su izvedive u predviđenom vremenu provedbe	0-5	
	Očekivani rezultati su korisni i imaju šire značenje za lokalnu zajednicu (dodata vrijednost)	0-10	
	Ukupno najviše	15	
2. Inovativnost		Mogući broj bodova	Dodijeljen broj bodova
	Projekt razvija novi proizvod, novu ponudu ili novu djelatnost na području LAG-a	10	
	Ukupno najviše	10	
3. Uključenost i utjecaj na lokalnu zajednicu		Mogući broj bodova	Dodijeljen broj bodova
	Projekt povezuje dionike iz različitih sektora u pripremi i provedbi	0-5	
	Projekt značajno doprinosi jačanju prepoznatljivosti područja LAG-a	0-5	
	Projekt značajno doprinosi općem povećanju kvalitete života na području LAG-a	0-5	
	Ukupno najviše	15	
4. Održivo korištenje lokalnih resursa ili doprinosi horizontalnim ciljevima razvoja područja LAG-a		Mogući broj bodova	Dodijeljen broj bodova
	Projekt osigurava zaštitu, očuvanje i odgovarajuće korištenje prirodne i kulturne baštine područja	0-5	
	Projekt se provodi uglavnom u zaštićenim područjima (Natura 2000, Regionalni park Mura Drava..) i doprinosi njezinom očuvanju	0-5	
	Projektom se potiče bavljenje ekološkom ili biodinamičkom poljoprivrednom proizvodnjom	0-5	
	Ukupno najviše	15	
5. Upravljanje projektom		Mogući broj bodova	Dodijeljen broj bodova
	Prijavitelji imaju iskustvo u provedbi projekata	0-5	
	Nositelj projekta su mlađe osobe do 40 godina starosti	0-5	
	Nositelj projekta su žene poduzetnice	0-5	
	Ukupno najviše	15	
6. Održivost i korisnost projekta		Mogući broj bodova	Dodijeljen broj bodova
	Projektom se doprinosi otvaranju najmanje 1 i više novih radnih mesta	0-10	
	Moguće zapošljavanje mlađih osoba bez iskustva ili osoba s poteškoćama	0-5	
	Finansijska konstrukcija je zatvorena	0-10	
	Projekt je samoodrživ	0-15	
	Projekt je djelomično samoodrživ	0-10	
	Projekt nije samoodrživ, potrebna su javna sredstva	0-5	
	Ukupno najviše	40	

Ukupno najviše 110 bodova

POPIS SLIKA

Slika 1. Karta ekološke mreže RH (EU ekološke mreže Natura 2000) na području LAG-a Međimurski doli i bregi.....	3
Slika 2. Prikaz jedinica lokalne samouprave u sastavu LAG-a Međimurski doli i bregi	4
Slika 3. Obrazovna struktura stanovništva na području LAG-a prema Popisu stanovništva 2001.	13
Slika 4. Gustoća naseljenosti po općinama LAG-a.....	58
Slika 5. Prikaz ukupnih drvnih zaliha na području Međimurske županije.....	59
Slika 6. Kartografski prikaz Regionalnog parka Mura-Drava	68
Slika 7. Prikaz staništa	69
Slika 8. Prikaz željezničkog prometa na području LAG-a Međimurski doli i bregi.....	73
Slika 9. Karta pokrivenosti 4G mrežom (studenzi 2015.).....	75
Slika 10. Broj poduzetnika u 2014. godini po djelatnostima	78
Slika 11. Dobna struktura stanovništva na području LAG-a	91
Slika 12. Radno sposobno stanovništvo prema spolu	92
Slika 13. Prirodni prirast na području LAG-a u 2014. godini.....	93

POPIS TABLICA

Tablica 1. Popis naselja LAG-a s površinom, brojem stanovnika	1
Tablica 2. Zaštićena područja na području LAG-a	2
Tablica 3. Zaposlenost i plaće u 2014. godini na području LAG-a	7
Tablica 4. Broj i registracijski oblik poljoprivrednih subjekata na razini LAG-a Međimurski doli i bregi i Međimurske županije	8
Tablica 5. Broj noćenja u jedinicama lokalne samouprave prema vrsti kapaciteta u 2005., 2009. i 2013.....	10
Tablica 6. Popis stanovništva po JLS-ima na području LAG-a	12
Tablica 7. Shematski prikaz ciljeva, prioriteta i mjera te prioritetnih tipova operacija LRS	22
Tablica 8. Prikaz Podmjera i Operacija PRR RH za LEADER koje su primjenjive za provedbu strateških odrednica LRS LAG-a	35
Tablica 9. Planirani projekti suradnje LAG-a	37
Tablica 10. Način uključivanja dionika u izradu LRS	40
Tablica 11. Struktura članstva LAG-a.....	40
Tablica 12. Pregled plana provedbe i slijeda aktivnosti u ostvarivanju LRS	41
Tablica 13. Ukupni investicijski potencijal u PRR RH – aplikacija na LAG natječaj te APPRRR natječaj	42
Tablica 14. Ukupni investicijski potencijal područja LAG-a u PRR RH u razdoblju od 2016.-2020.....	43
Tablica 15. Akcijski plan simulirane LAG kvote u iznosu od 1.105.000 € za PRR Mjeru 19.2., razvrstano na provedbene mjere LRS i dinamiku ulaganja.....	43
Tablica 16. Organizacija procesa praćenja.....	44
Tablica 17. Pokazatelji po razinama strateških odrednica	45
Tablica 18. Pokazatelji vrednovanja na operativnom nivou po provedbenim mjerama LRS	46
Tablica 19. Pokazatelji vrednovanja za postignuće strateških prioriteta i strateških ciljeva	47
Tablica 20. Prikaz ocjene provedbe LRS	48
Tablica 21. Analiza rizika	50
Tablica 22. Raspodjela ukupnog investicijskog potencijala „LAG projekata“– raspodjela po operacijama i dinamika – s obzirom na ograničen izvor sufinanciranja iz „LAG kvote“	52
Tablica 23. Rekapitulacija financijskog plana ukupnog kapaciteta „LAG projekata“ u okviru definirane „LAG kvote“, razvrstano prema strateškim ciljevima, prioritetima i provedbenim mjerama LRS, a u odnosu na operacije PRR – vrijednosti u €	53
Tablica 24. Sveukupna rekapitulacija financijskog plana u programskom razdoblju – za ugovorene projekte do 2020. – vrijednosti u eurima	54
Tablica 25. Popis naselja i broj stanovnika pojedinog naselja u sastavu LAG-a.....	55
Tablica 26. Prikaz kulturnih dobara (1)	59
Tablica 27. Prikaz kulturnih dobara (2)	60
Tablica 28. Prikaz kulturnih dobara (3)	62
Tablica 29. Popis manifestacija.....	63
Tablica 30. Pregled zaposlenih i iznos proračuna po općinama/gradu na području LAG-a	70
Tablica 31. Pregled osnovnih škola na području LAG-a Međimurski doli i bregi	70
Tablica 32. Pregled ordinacija u sklopu Doma zdravlja Čakovec na području LAG-a	72
Tablica 33. Dužine županijskih i lokalnih cesta te dužina pješačko-biciklističkih staza	72
Tablica 34. Državne ceste na području LAG-a Međimurski doli i bregi	73
Tablica 35. Broj potrošača električne energije po općinama i gradovima na području LAG-a	74
Tablica 36. Pokrivenost LAG-a signalom mobilnih mreža.....	74
Tablica 37. Postotak kućanstava LAG-a sa brzim pristupom Internetu.....	75

Tablica 38. Podaci o opskrbi plinom na području LAG-a	76
Tablica 39. Pregled priključenosti na vodovodnu mrežu u općinama i gradovima LAG-a.....	76
Tablica 40. Pregled izgrađenosti kanalizacijskih mreža – stanje na dan 31.12.2014.	77
Tablica 41. Pregled djelatnosti i prihoda u 2014. godini	78
Tablica 42. Broj obrtnika na području LAG-a po godinama	79
Tablica 43. Broj nezaposlenih na području LAG-a, prosinac 2014.	79
Tablica 44. Pregled poslovnih zona na području LAG-a	79
Tablica 45. Broj i registracijski oblik subjekata koji su registrirani za obavljanje poljoprivrednih djelatnosti na području LAG-a Međimurski doli i bregi i Međimurske županije	80
Tablica 46. Pregled površina i načina korištenja poljoprivrednog zemljišta na području LAG-a i Međimurske županije	84
Tablica 47. Pregled subjekata u stočarskoj proizvodnji po jedinicama lokalne samouprave u sastavu LAG-a.....	85
Tablica 48. Pregled broja životinja po jedinicama lokalne samouprave u sastavu LAG-a.....	86
Tablica 49. Pregled ekološke proizvodnje na području LAG-a i Međimurske županije	87
Tablica 50. Kapacitet smještajnih objekata u 2014. godini.....	88
Tablica 51. Broj ležaja (stanje kolovoz) prema jedinicama lokalne samouprave i vrstama kapaciteta u 2005., 2009., 2012. i 2013. godini	89
Tablica 52. Stanovništvo prema nacionalnosti po gradovima/općinama na području LAG-a*..	90
Tablica 53. Broj studenta i iznos proračuna za studentske kredite/stipendije u 2014. godini na području LAG-a	94
Tablica 54. Doprinos prioriteta LRS horizontalnim ciljevima PRR	94
Tablica 55. Popis sudionika u procesu izrade LRS LAG-a Međimurski doli i bregi	95
Tablica 56. Raspodjela LAG projekata po Operacijama PRR (1)	103
Tablica 57. Raspodjela LAG projekata po Operacijama PRR (2)	104
Tablica 58. Popis svi članova Udruge (ujedno i članova Skupštine), stanje na dan 29.6.2016.	105
Tablica 59. Sastav Upravnog odbora LAG-a.....	109
Tablica 60. Članovi Nadzornog odbora LAG-a	109
Tablica 61. Radno iskustvo voditeljice LAG-a	109
Tablica 62. Radno iskustvo predsjednice LAG-a.....	110